Dacă moartea este în cărți,
ai vrea să știi?

MISTERUL CĂRȚILOR DE TAROT

KATY HAYS

„Atrăgătoare și plină de atmosferă,
o poveste fascinantă și acaparatoare."
Kate Mosse, autoarea bestsellerului *Labirintul*

LITERA

buzz BOOKS

Katy Hays

Misterul cărţilor de tarot

Pentru Andrew Hays
(şi pentru Queso)

„Ziua cea dintâi a vieţii omului o hotărăşte deja pe cea din urmă."

Seneca, *Oedipus*

Prolog

Moartea mă vizita întotdeauna în august. O lună leneşă şi încântătoare, pe care noi o prefăceam în ceva iute şi brutal. O schimbare rapidă, ca un truc cu cărţile de joc.

Ar fi trebuit să ştiu că o să se întâmple. Felul în care cadavrul avea să fie aşezat pe podeaua bibliotecii, felul în care grădinile aveau să fie răvăşite de cercetări. Felul în care invidia, lăcomia şi ambiţia noastră aşteptau să ne devoreze pe toţi, ca un şarpe care îşi

înghite coada. *Ouroboros.* Şi, deşi cunosc secretele întunecate pe care le ascundeam unii de alţii în acea vară, o parte din mine încă tânjeşte după The Cloisters, după cea care eram înainte.

Crezusem că ar fi putut să fie şi altfel. Că aş fi putut să refuz postul sau pe Leo. Că aş fi putut să nu merg la Long Lake în seara aceea. Chiar şi că medicul legist ar fi putut hotărî să nu facă autopsie. Însă n-am avut niciodată de ales. Ştiu asta acum.

În zilele astea mă gândesc mult la noroc. *Luck.* Probabil din germana vorbită în Evul Mediu Clasic, *Glück,* care însemna noroc sau întâmplare norocoasă. Dante o numea pe Fortuna *ministra di Dio,* reprezentanta lui Dumnezeu. Fortuna, doar un echivalent demodat al lui „soartă”. Grecii şi romanii antici făceau totul pentru soartă. Construiau în cinstea ei temple şi îşi legau vieţile de capriciile ei. Consultau sibile şi profeţi. Ghiceau viitorul în măruntaie de animale şi studiau semnele. Se spune că până şi Iulius Cezar a trecut Rubiconul doar după ce a aruncat două zaruri. *Alea iacta est* – zarurile au fost aruncate. Întreaga soartă a Imperiului Roman a depins de acea aruncare. Cel puţin, de data aceea, Cezar a avut noroc.

Şi dacă întreaga noastră viaţă – felul în care trăim şi murim – ne-a fost deja hotărâtă? Ai vrea să ştii, în cazul în care o rostogolire a zarurilor sau o împărţire a cărţilor ţi-ar putea spune rezultatul? Poate viaţa să fie aşa de fragilă, de îngrijorătoare? Şi dacă nu suntem cu toţii decât Cezar? Aşteptând aruncarea norocoasă, refuzând să vedem ce ne aşteptă în idele lui martie.

A fost uşor la început să treacă neobservate semnele care bântuiau The Cloisters în vara aceea. În grădini era mereu o revărsare de flori sălbatice şi ierburi aromate, ghivece de teracotă cu lavandă, şi mărul Pink Lady cu flori drăgălaşe şi albe. Aerul era aşa de cald, că pielea ne era mereu umedă şi înroşită. Un viitor

inevitabil, care ne-a găsit el pe noi, nu invers. O aruncare a zarurilor nenorocoasă. Pe care aş fi putut s-o prevăd, dacă – la fel ca grecii şi romanii – aş fi ştiut ce să caut.

1

Am ajuns la New York la începutul lui iunie. Într-un moment în care căldura creştea – acumulată în asfalt şi reflectându-se din sticlă – până ce ajungea la un punct culminant care n-avea să dispară decât după o mare parte din septembrie. Mergeam spre est, spre deosebire de mulţi dintre cei din anul meu de la Whitman College, care se îndreptau spre vest, spre Seattle şi San Francisco, unii spre Hong Kong.

Adevărul era că nu mă duceam în est, acolo unde sperasem iniţial, şi anume la Cambridge sau New Haven, sau chiar la Williamstown. Însă când au venit e-mailurile de la catedre zicând că *le pare foarte rău... o serie de candidaţi dintre care e greu de ales... mult noroc în încercările viitoare...* am fost recunoscătoare că una dintre cereri a primit răspuns pozitiv: „Programul de vară pentru asistenţi” de la Metropolitan Museum of Art. O favoare, ştiu, din partea îndrumătorului meu, profesorul emerit Richard Lingraf, care fusese cândva un astru în Ivy League, înainte ca vremea de pe Coasta de Est – sau să fi fost o întâmplare discutabilă la universitatea sa? – să-l fi alungat spre vest.

Îi spuneau program pentru „asistenţi”, însă era o stagiatură cu salariu mic. Pentru mine nu conta: mi-aş fi luat două servicii şi i-aş fi plătit eu ca să pot fi acolo. La urma urmei, era Met. Genul de aprobare prestigioasă de care avea nevoie cineva ca mine – o provincială de la o şcoală de care n-auzise nimeni.

Mă rog, Whitman nu era cu totul necunoscut. Însă, din pricină că crescusem în Walla Walla, orăşelul prăfuit cu case fără etaj din sud-estul statului Washington în care se afla Whitman, rareori întâlnisem pe cineva din afara statului care să fi auzit de el. Toată copilăria îmi fusese legată de acest colegiu, o experienţă care, încetul cu încetul, îi ştersese o mare parte din magie. În vreme ce studenţii ceilalţi veneau în campus entuziasmaţi să-şi înceapă viaţa de adult, mie nu-mi era îngăduit un astfel de început. Asta, din pricină că amândoi părinţii lucrau la Whitman. Mama, în zona bucătăriei, unde planifica meniuri şi serate tematice pentru studenţii din primul an care locuiau în cămine: bască, etiopiană, *asado*[1]. Dacă aş fi locuit în campus, poate că ar fi planificat şi mesele mele, însă dispensa oferită de Whitman angajaţilor acoperea doar studiile, aşa că locuiam acasă.

Însă tata fusese lingvist – cu toate că nu unul din corpul didactic. Era un autodidact care lua cu împrumut cărţi de la Biblioteca Penrose din Whitman şi m-a învăţat diferenţele dintre cele şase cazuri din limba latină şi cum să analizez dialectele italiene rurale, totul în vreme ce îşi făcea turele de întreţinere prin colegiu. Asta, înainte să fie îngropat alături de bunicii mei în spatele bisericii luterane de la marginea oraşului, în vara dinaintea ultimului meu an de studiu, victimă a unui accident de maşină în care şoferul a fugit de la locul faptei. Nu mi-a spus niciodată de unde îi venea dragostea pentru limbi, doar că era recunoscător că i-o împărtăşeam.

— Tatăl tău ar fi fost atât de mândru de tine, Ann, a zis Paula.

---

[1] Grătar – tehnică de gătit şi eveniment social în unele ţări din America de Sud (în limba spaniolă).

Era sfârşitul turei mele la restaurantul la care lucram şi unde Paula, amfitrioana, mă angajase cu aproape un deceniu înainte, la vârsta de cincisprezece ani. Spaţiul era lung şi îngust, cu un tavan de tinichea pătat, şi lăsasem uşa din faţă deschisă, sperând că aerul curat o să mai alunge din mirosurile cinei. Din când în când, o maşină se târa pe strada largă din faţă, cu farurile despicând întunericul.

— Mulţumesc, Paula.

Îmi număram bacşişurile pe tejghea, străduindu-mă din răsputeri să nu bag în seamă semilunile roşii ale arsurilor care îmi înfloreau pe antebraţ. Iureşul de la cină – mai mare decât de obicei din pricina absolvirii la Whitman – mă silise să pun teancuri de farfurii fierbinţi din cuptor direct pe braţ. Distanţa din bucătărie până în sală era destul de mare ca porţelanul să mă ardă la fiecare drum.

— Ştii, poţi oricând să te întorci, a zis John, barmanul, care a dat drumul robinetului şi mi-a dat o halbă.

N-aveam voie să bem decât o bere în timpul turei, dar rareori regula era respectată.

Am netezit ultimul dolar şi am pus bancnotele îndoite în buzunarul de la spate.

— Ştiu.

Însă nu voiam să mă întorc. Tata, dispărut în mod atât de inexplicabil şi brusc, bântuia fiecare bucată de trotuar care înconjura centrul, chiar şi peticul maroniu de iarbă din faţa restaurantului. Evadările pe care mă bazam – cărţile şi cercetarea – nu mă mai duceau destul de departe.

— Chiar dacă e toamnă şi n-avem nevoie de personal, a continuat John, tot o să te angajăm.

Încercam să-mi stăpânesc panica la gândul să mă întorc în Walla Walla în toamnă, când am auzit-o pe Paula zicând:

— Am închis.

M-am uitat peste umăr spre uşa din faţă, unde se strânsese un când de fete, unele citind meniul din vestibul, altele împingând uşa cu plasă de ţânţari, ceea ce a făcut pancarta cu ÎNCHIS să se lovească de lemn.

— Dar încă mai serviţi, a zis una, arătând spre berea mea.

— Îmi pare rău. Am închis, a zis John.

— Of, haide, a zis alta.

Aveau feţele îmbujorate de căldura alcoolului, însă vedeam deja cum avea să li se termine seara, cu pete negre sub ochi şi vânătăi ici şi colo pe picioare. După patru ani la Whitman, nu avusesem niciodată o astfel de seară – doar halbe şi piele arsă.

Paula le-a adunat la un loc cu braţele întinse şi le-a mânat înapoi pe uşa din faţă; eu mi-am îndreptat iar atenţia spre John.

— Le cunoşti? a întrebat el, ştergând degajat tejgheaua de lemn a barului.

Am clătinat din cap. Era greu să-ţi faci prieteni în colegiu când erai singurul student care nu locuia la cămin. Whitman nu era ca o şcoală de stat, unde astfel de lucruri sunt obişnuite; era un mic colegiu de ştiinţe umaniste, un colegiu mic, *costisitor,* de ştiinţe umaniste în care toţi locuiau în campus, sau măcar îşi începeau aşa primul an.

— Oraşul se umple de lume. Aştepţi cu nerăbdare absolvirea?

S-a uitat la mine, aşteptând, însă n-am făcut decât să ridic din umeri. Nu voiam să vorbesc despre Whitman sau absolvire. Nu voiam decât să-mi duc banii acasă şi să-i pun bine alături de celelalte bacşişuri economisite. Tot anul muncisem cinci seri pe săptămână, luând chiar şi ture de zi când îmi permitea orarul. Dacă

nu eram la bibliotecă, eram la muncă. Ştiam că epuizarea n-avea să mă ajute să scap de amintirea tatălui meu sau de respingeri, însă netezea un pic ascuţişul realităţii.

Mama nu zicea niciodată nimic despre programul meu, sau că nu veneam acasă decât ca să dorm, dar, ce-i drept, şi ea era prea ocupată cu propria jelire şi dezamăgire ca să le înfrunte pe ale mele.

— Marţi e ultima mea zi, am zis, îndepărtându-mă de bar, am dat pe gât ce mai rămăsese în halbă, apoi m-am întins şi am pus-o pe uscător. Mai am doar două ture de făcut.

Paula a venit din spate, m-a cuprins cu braţul de mijloc şi, oricât de nerăbdătoare aş fi fost să se facă marţi, m-am lăsat moale şi mi-am rezemat capul de al ei.

— Ştii că el e acolo, da? Vede că ţi se întâmplă asta.

N-o credeam; nu credeam pe nimeni care-mi spunea că e în toate o magie, o logică, dar m-am silit să încuviinţez. Învăţasem deja că nimeni nu vrea să audă cum e cu adevărat pierderea cuiva.

Peste două zile purtam o robă albastră de poliester şi îmi primeam diploma. Mama era acolo ca să facă o fotografie şi să participe la petrecerea dată de Facultatea de Istoria Artei, care se desfăşura pe un petic de peluză de la Memorial Building, construcţie semi-gotică, cea mai veche din campusul Whitman. Fusesem întotdeauna foarte conştientă cât de tânără era clădirea, terminată în 1899, faţă de cele de la Harvard sau Yale. Claquato Church, o construcţie metodistă modestă acoperită cu şindrilă, construită în 1857, era cea mai veche clădire pe care o văzusem vreodată cu ochii mei. Poate că de aceea mi se părea atât de uşor să fiu sedusă de trecut – n-avusesem parte de el în tinereţe. În partea de est a statului Washington erau mai mult lanuri de grâu,

magazine cu hrană pentru animale, silozuri argintii care nu-şi arătau vârsta.

De fapt, în cei patru ani petrecuţi la Whitman, fusesem singura care studia Renaşterea Timpurie. Ferită de realizările artiştilor de prim rang precum Michelangelo şi Leonardo, am preferat să studiez personaje minore şi pictori uitaţi care aveau nume ca Bembo sau Cossa, porecle ca „Tom-cel-Bramburit” sau „chiondorâşu’”. Am studiat ducate şi curţi, niciodată imperii. La urma urmei, curţile erau încântător de meschine şi fascinate de cele mai ciudate chestii – astrologie, amulete, coduri lucruri în care îmi era cu neputinţă să cred. Însă aceste fascinaţii însemnau şi că sunt adesea singură: la bibliotecă sau la un studiu independent cu profesorul Lingraf, care venea, greoi, la întâlnirile noastre, cu cel puţin douăzeci de minute întârziere, în cazul în care îşi amintea măcar de ele.

În ciuda caracterului nepractic al tuturor acestor lucruri, periferia trecută cu vederea a Renaşterii mă captivase cu poleiala şi fastul ei, credinţa în magie, spectacolele puterii. Faptul că lumii mele îi lipseau aceste lucruri făcuse alegerea uşoară. Însă când am început să mă gândesc la studiile postuniversitare, am fost avertizată că foarte puţine facultăţi ar fi interesate de munca mea. Era prea marginală, prea măruntă, nu destul de ambiţioasă sau amplă. Whitman îşi încuraja studenţii să reexamineze disciplina, să fie eco-critici, să exploreze calităţile multisenzoriale ale viziunii umane. Erau momente în care mă întrebam dacă nu cumva lucrurile pe care le studiam eu, obiectele trecute cu vederea pe care nu le voia nimeni, nu mă aleseseră, de fapt, ele pe mine, pentru că adesea mă simţeam incapabilă să le abandonez.

În umbră, mama îşi mişca mâinile în cercuri, cu brăţările de argint clinchetind, în vreme ce vorbea cu alt părinte. M-am uitat în

jur după coama de păr alb a lui Lingraf, dar era clar că refuzase să participe. Cu toate că lucraserăm împreună în cea mai mare parte a celor patru ani, rareori îşi făcea apariţia la recepţiile facultăţii sau vorbea despre propria muncă de cercetare. Nu ştia nimeni la ce lucra în aceste zile, sau când avea să înceteze în cele din urmă să se arate în campus. Într-un fel, studiul cu Lingraf fusese un dezavantaj. Adesea, când alţi studenţi şi chiar cadre didactice auzeau că e îndrumătorul meu, întrebau dacă sunt *sigură* că aşa este; atât de rar accepta studenţi. Însă eram sigură. Lingraf îmi semnase disertaţia, formularele de specializare, scrisorile de recomandare – tot. Şi asta, în ciuda faptului că refuza să facă parte din comunitatea de la Whitman, preferând să lucreze în biroul său, cu uşa închisă ca să nu fie deranjat, întotdeauna îngrămădindu-şi hârtiile într-un sertar când intra cineva.

Când am terminat de privit petrecerea, Micah Yallsen, un coleg de an, mi s-a alăturat.

— Ann, a zis, am auzit că vara asta o să fii la New York.

Micah crescuse împărţindu-şi timpul între Kuala Lumpur, Honolulu şi Seattle. Genul de program de călătorie epuizant pentru care era nevoie de un avion particular sau cel puţin bilet la clasa întâi.

— Unde o să stai?

— Am găsit ceva de subînchiriat în Morningside Heights.

A împuns un cubuleţ palid de brânză cedar de pe farfuria de carton pe care o ţinea în mână. Whitman nu arunca niciodată banii pe catering, şi eram sigură că cei din departamentul mamei mele pregătiseră ei înşişi gustările.

— E numai pentru trei luni, am adăugat.

— Şi după aceea? a zis el mestecând.

— Încă nu ştiu, am zis.

— Mi-aş dori să-mi iau un an liber, a zis, învârtind gânditor prin gură scobitoarea.

Micah fusese acceptat în programul de doctorat Istorie, Teorie şi Critică de la MIT[2], unul dintre cele mai prestigioase din ţară. Însă îmi imaginam că anul lui liber ar fi arătat foarte diferit de al meu.

— Aş fi fost bucuroasă să primesc aprobarea, am subliniat.

— Atâta doar că e aşa de greu să găseşti în ziua de azi un loc în care să studiezi Renaşterea Timpurie, a zis el. Disciplina noastră s-a schimbat. Asta e spre bine, desigur.

Am încuviinţat din cap. Era mai uşor decât să protestez. La urma urmei, era un refren cunoscut.

— Dar, chiar şi aşa. Avem nevoie de oameni care să continue munca generaţiilor trecute. Şi e bine să fii interesat de ceva – să fii *pasionat* de ceva.

A împuns alt cubuleţ.

— Însă ar trebui să te gândeşti şi la tendinţe.

Eram soiul de om pentru care tendinţele fuseseră întotdeauna o problemă insolubilă. Până să-mi pice fisa, deja mi se scurgeau printre degete. Ceea ce mă atrăgea la mediul academic era faptul că părea un loc în care aş fi putut să ignor fericită tendinţele, un loc în care te instalai într-un subiect şi nu mai plecai de acolo. Lingraf nu publicase decât cărţi despre artiştii din Ravenna; niciodată nu mersese până la Veneţia.

— Aceste lucruri contează acum, zicea Micah. Mai ales deoarece nu mai este mare lucru de făcut despre secolul al XV-lea, nu-i aşa? În acest moment a fost acoperit cam tot terenul. Gata cu

[2] Massachusetts Institute of Technology.

descoperirile. În afară de cazul în care cineva încearcă să atribuie altcuiva un Masaccio.

A râs şi a folosit momentul ca să alunece în altă conversaţie, mai benefică. Dăduse sfatul; îşi îndeplinise obligaţia. *Uite, Ann, hai să-ţi spun de ce au venit acele respingeri.* De parcă n-aş fi ştiut deja.

— Ai nevoie de ajutor?

Mama era rezemată de cadrul uşii dormitorului meu, în care scoteam cărţi din rafturi şi făceam teancuri pe podea.

— Mă descurc, am zis.

Dar tot a intrat, s-a uitat prin cutiile pe care le umplusem şi a tras sertarele scrinului meu vechi.

— N-a mai rămas mare lucru, a zis, aşa de încet că aproape n-am auzit-o. Eşti sigură că nu vrei să laşi aici câte ceva?

Dacă m-am simţit vreodată vinovată că o las singură în Walla Walla, instinctul de conservare a dat deoparte acel sentiment. Chiar şi când trăia tata consideram că locuiesc doar temporar în acest dormitor. Voiam să văd locurile pe care le aducea el acasă în cărţile de la Biblioteca Penrose – campanilele Italiei, coasta bătută de vânt a Marocului, zgârie-norii sclipitori din Manhattan. Locuri în care nu-mi permiteam să călătoresc decât pe pagini.

În ziua în care a murit, tata vorbea zece limbi şi putea să citească în cel puţin cinci dialecte moarte. Limba era felul său de a se aventura afară dintre cei patru pereţi ai casei noastre, dincolo de copilăria sa. Îmi părea rău că nu-i aici ca să mă vadă făcând lucrul pe care întotdeauna şi l-a dorit cel mai mult. Însă mama se temea de călătorie – de avioane, de locuri pe care nu le cunoştea, de ea însăşi –, aşa că de obicei tata alegea să stea cu ea, aproape de casă. Nu puteam să nu mă întreb: dacă ar fi ştiut, dacă ar fi ştiut că va

muri tânăr, oare nu s-ar fi străduit mai tare să vadă mai multe lucruri?

— Am vrut să mă asigur că poţi să închiriezi camera dacă ai nevoie.

Am terminat de umplut cu cărţi o cutie, şi sunetul dispenserului de scotch ne-a făcut pe amândouă să tresărim.

— Nu vreau să locuiască aici nimeni altcineva.

— Într-o zi s-ar putea să vrei, am zis cu blândeţe.

— Nu. De ce zici asta? Unde ai locui, dacă aş închiria camera ta? Cum aş putea să te văd dacă nu vii aici, nu te întorci?

— Ai putea să vii tu să mă vezi, m-am încumetat să zic.

— Nu pot. Ştii că nu pot.

Am vrut s-o contrazic, să mă uit la ea şi să-i spun că poate. *Ar putea* să ia un avion, şi eu aş fi acolo, aşteptând-o la aeroport, dar ştiam că n-are rost. N-ar veni niciodată să mă vadă la New York, iar eu n-aş putea să rămân aici. Dacă aş fi făcut-o, ştiam cât de uşor ar fi fost să mă prind în pânzele de păianjen, întocmai aşa cum făcuse ea.

— Încă n-am înţeles de ce vrei să pleci, de fapt. Într-un oraş mare ca acela. Ai fi mult mai bine îngrijită aici, unde lumea te ştie. Ne ştie.

Era o discuţie pe care o cunoşteam bine, însă nu voiam să-mi petrec în acest fel ultima seară în casă – aşa cum ne petrecuserăm atât de multe seri după moartea tatălui meu.

— O să fie bine, mamă, am zis, fără să rostesc lucrul pe care mi-l spuneam în gând.

Trebuie să fie.

A luat o carte de pe colţul patului şi a răsfoit-o. În dormitorul meu aveau loc doar un corp de bibliotecă şi un scrin, patul era lipit de perete.

— Nu mi-am dat seama că ai aşa de multe, a zis.

Cărţile ocupau mai mult spaţiu decât hainele mele. Întotdeauna fusese aşa.

— Riscurile meseriei, am zis, uşurată că schimbase subiectul.

— Bine, a zis, lăsând cartea din mână. Presupun că trebuie să termini.

Şi asta am făcut, am îndesat cărţile în cutiile care aveau să fie expediate şi am tras fermoarul genţii de sport. Am băgat mâna sub pat, pipăind după cutia de carton în care îmi ţineam bacşişurile. Am simţit în poală greutatea banilor.

Mâine o să fiu la New York.

2

— Mă tem că nu te putem primi la Met în această vară, a zis Michelle de Forte.

Stăteam în biroul ei, având încă prins de bluză ecusonul cu denumirea departamentului meu şi numele meu, Ann Stilwell.

— După cum ştii, erai repartizată să lucrezi cu Karl Gerber.

Vorbea într-un fel plat, sacadat, căruia nu-i puteai distinge originea, însă nu putea fi decât cultivat în cele mai bune şcoli.

— Pregăteşte o expoziţie iminentă cu tema Giotto, dar s-a ivit o ocazie la Bergamo şi a trebuit să plece pe neaşteptate.

Am încercat să-mi imaginez o slujbă în care cineva poate fi chemat de pe o zi pe alta la Bergamo, şi, pe de altă parte, să-mi imaginez genul de angajator care m-ar lăsa pe mine să merg. În ambele cazuri, n-am izbutit.

— Ar putea avea nevoie de câteva săptămâni ca să termine ceea ce trebuie făcut. Nu pot spune decât că îmi pare foarte rău, însă nu mai avem un loc pentru tine.

Michelle de Forte, directoarea Departamentului Personal de la Metropolitan Museum of Art, m-a luat deoparte de cum am ajuns acolo de dimineaţă ca să fiu îndrumată, m-a scos din încăperea plină cu carafe cu cafea fierbinte şi patiserie dulce şi m-a dus în biroul său, unde m-am aşezat pe un scaun de plastic Eames. Aveam încă rucsacul în poală. S-a uitat la mine peste birou, pe deasupra ochelarilor albaştri de plexiglas care îi alunecaseră în jos pe nas. Degetul, subţire, ca de pasăre, bătea ritmic ca un metronom.

Dacă se aştepta să zic ceva, nu ştiam ce ar putea să fie. Se părea că sunt o neglijenţă în planificarea verii lor. Un inconvenient administrativ.

— Îţi dai seama că suntem într-o poziţie neplăcută, Ann.

Am dat să înghit în sec, însă gâtul îmi era uscat. N-am putut decât să clipesc şi să încerc să nu mă gândesc la locuinţa subînchiriată, la cutiile cu cărţi nedesfăcute, la alţi asistenţi cărora avea să li se permită să rămână.

— În acest moment, toate locurile din alte departamente sunt ocupate. N-avem nevoie să dublăm personalul de la Antice şi, sincer, nu eşti calificată să lucrezi în domeniile noastre mai active.

Nu era lipsită de bunăvoinţă, doar vorbea fără menajamente. Era practică. Făcând totalul nevoilor sale în opoziţie cu prezenţa mea, acum, din nefericire, nepotrivită. Pereţii de sticlă ai biroului ei dezvăluiau un flux lent de membri ai personalului care soseau, unii cu un crac al pantalonilor suflecat şi casca de biciclist încă pe cap, alţii cu tolbe de piele roasă şi buze de un roşu aprins – aproape toţi ţinând în mână o cană cu cafea. Îmi petrecusem dimineaţa trecând în revistă puţinele lucruri din dulap până să mă hotărăsc să port ceva ce credeam că este practic şi profesional: o bluză de bumbac cu nasturi, o fustă gri şi tenişi. Pe ecusonul meu

ar fi putut să scrie ŢINUTUL PE CARE NU-L VIZITEAZĂ NIMENI.

Calculam în minte pierderea salariului de la Met faţă de banii din bacşişuri. Am socotit că am destui ca să stau la New York până la jumătatea lui iulie, şi exista şansa să-mi găsesc ceva de lucru, chiar orice. Nu era nevoie să-i dau vestea mamei. Acum, că ajunsesem aici, era nevoie de mai mult decât o respingere din partea lui Michelle de Forte ca să mă facă să plec. Cuvântul „înţeleg" mi se alcătuia pe buze, mâinile îmi erau deja gata să mă propulseze de pe scaun, când s-a auzit un ciocănit în fereastra din spatele meu.

Un bărbat şi-a făcut mâinile căuş pe sticlă şi s-a uitat înăuntru. Ochii lui i-au întâlnit pe ai mei, apoi a intrat, încovoindu-se ca să nu dea cu creştetul de partea de sus a uşii.

— Patrick, vrei să aştepţi un pic? Trebuie să rezolv asta.

Eu eram *asta.*

Deloc descurajat, Patrick s-a aşezat pe scaunul de lângă mine. I-am privit cu coada ochiului profilul: bronzat, cu riduri atrăgătoare în jurul ochilor şi gurii, câteva fire albe în barbă presărată. Era mai în vârstă, însă nu bătrân, cincizeci de ani sau un pic peste. Chipeş, dar nu în mod evident. A întins o mână spre mine şi i-am strâns-o. Era uscată şi bătătorită, plăcută la atingere.

— Patrick Roland, a zis, înainte ca măcar să se uite spre Michelle, custode la The Cloisters.

— Ann Stilwell, asistentă în programul de vară din departamentul Renaştere.

— Ah. Foarte bine.

Patrick a schiţat un zâmbet amuzat.

— Ce fel de Renaştere?

— Ferrara. Uneori Milano.

— Ceva anume?

— Cel mai recent, bolta cerească, am zis, gândindu-mă la munca mea cu Lingraf. Astrologia din Renaştere.

— Prin urmare, „Renaşterea puţin probabilă”.

Felul în care m-a privit, pieziş, cu jumătate de faţă, dar cu toată atenţia, m-a făcut să uit, fie şi doar pentru o clipă, că împărţeam încăperea cu cineva care avea de gând să mă concedieze.

— E nevoie de ceva curaj ca să munceşti într-un domeniu în care arhiva este încă o necesitate, a zis. În care lucrurile sunt rareori traduse. Impresionant.

— Patrick... a încercat iarăşi Michelle.

— Michelle.

Patrick şi-a lipit mâinile una de alta şi s-a întors cu totul spre ea.

— Am o veste proastă.

S-a aplecat în faţă şi a întins spre ea telefonul, peste birou.

— Michael ne-a părăsit. Din senin. S-a angajat la departamentul de arte şi cultură al unei companii informatice. Se pare că e deja în drum spre California. Mi-a trimis săptămâna trecută un e-mail, însă nu l-am văzut decât în această dimineaţă.

Michelle a citit ceea ce nu puteam decât să presupun că era scrisoarea de demisie a lui Michael de pe telefonul lui Patrick, derulând din când în când în sus şi în jos.

— Aveam prea puţin personal chiar şi înainte de asta. După cum ştii, n-am reuşit să găsim un asistent-custode potrivit, şi Michael şi-a asumat acest rol. Cu toate că în niciun caz nu era calificat. Asta a lăsat-o pe Rachel cu sarcină dublă în toate privinţele, şi mă tem că îi punem prea mult în cârcă. Avem câteva ajutoare suplimentare în departamentul Educaţie, însă, pur şi simplu, nu-i destul.

Michelle i-a înapoiat lui Patrick telefonul şi a aranjat un teanc de hârtii de pe birou.

— Sperasem că ar putea veni Karl să ne ajute câteva săptămâni, până putem găsi pe cineva, a zis el.

Pe tot parcursul discuţiei am stat acolo în tăcere, sperând că, dacă nu mă mişc, Michelle ar putea să uite că sunt acolo, să uite că mi-a spus să plec.

— Karl a plecat la Bergamo pe timpul verii, Patrick, a zis Michelle. Îmi pare rău. N-avem pe nimeni în plus. The Cloisters va trebui să se descurce. Deja am fost destul de generoşi dându-vă bugetul pentru plata pe tot anul a lui Rachel. Acum, dacă nu te superi...

A arătat spre mine.

Patrick s-a lăsat pe spătar şi m-a cântărit cu privirea.

— Poţi să mi-o trimiţi pe ea? a întrebat, împungând cu degetul spre mine.

— Nu pot, a zis Michelle. Ann era pe cale să ne părăsească.

Patrick s-a aplecat peste braţul scaunului, cu trunchiul acum atât de aproape, încât îi simţeam căldura. A trecut un moment până să-mi dau seama că îmi ţineam respiraţia.

— Vrei să vii să lucrezi cu mine? a întrebat. N-ar fi aici. Ar fi la The Cloisters. E în nord, lângă autostradă. Unde locuieşti? Ţi-ar fi incomod?

— Morningside Heights, am zis.

— Bine. Eşti chiar lângă linia de tren A, care te duce până acolo. Oricum, probabil e mai puţin de mers decât traversarea parcului.

— Patrick, a intervenit Michelle, n-avem bugetul necesar ca să ţi-o trimitem pe Ann. Rachel consumă deja bugetul vostru de vară pentru asistenţi.

El a ridicat un deget, şi-a scos telefonul şi a derulat lista contactelor până a găsit numărul pe care îl voia. Cineva a răspuns.

— Alo. Da. *Herr Gerber.* Uite, e important. Pot s-o iau eu pe asistenta ta...

S-a uitat la mine întrebător şi a pocnit din degete.

— Ann Stilwell, am zis.

— Pot s-o iau eu pe Ann Stilwell pe perioada verii? Cine este? Cred că trebuia să fie asistenta ta pe timpul verii, Karl, însă ai plecat.

S-a uitat la mine pentru confirmare şi am încuviinţat din cap. Au trecut la limba germană pentru câteva minute, apoi Patrick a râs şi i-a întins telefonul lui Michelle.

În cea mai mare parte a timpului ea a ascultat. Dar la câteva minute o dată zicea chestii cum ar fi „Doar dacă sunteţi sigur" şi „O să pierdeţi bugetul". La sfârşit, doar dădea din cap şi scotea sunete aprobatoare.

— Bine... Mmhmm... în ordine.

I-a înapoiat telefonul lui Patrick, care a râs tare şi a repetat de două-trei ori cuvântul *ciao,* cu un tremolo încântător.

— Bine.

S-a ridicat de pe scaun şi m-a bătut pe umăr.

— Vino cu mine, Ann Stilwell.

— Patrick, a protestat Michelle, fata nici măcar n-a zis că e de acord.

El s-a uitat la mine cu o sprânceană înălţată.

— Da, fireşte, am zis, cuvintele au ţâşnit din mine.

— Bine, a zis el, netezindu-şi o încreţitură a cămăşii. Acum să terminăm cu asta şi să te scoatem de aici.

În vreme ce Michelle era ocupată să-mi explice de ce nu pot să rămân aici, camera se umpluse de asistenţi pe timpul verii care puteau să rămână. Programul avea reputaţia că selecta doar câţiva absolvenţi din cele mai bune şcoli şi acţiona rapid şi pe tăcute, în spatele scenelor, ca să le asigure succesul viitor. Când venise scrisoarea mea de acceptare, am presupus că este o greşeală, însă până la sfârşitul acelei veri aveam să învăţ că în viaţă există puţine greşeli.

Angajaţii cu normă întreagă erau de faţă şi, cu toate că n-aveau ecusoane, i-am recunoscut pe câţiva dintre ei: tânărul asistent-custode de la arta islamică, venit direct de la Penn, custodele de la arta romană, care era invitat în mod regulat în serialul despre civilizaţiile antice produs de PBS[3]. Toţi frumoşi, şi deştepţi, şi inaccesibili. Greutatea rucsacului mi-a atârnat mai stângaci pe şolduri când mi-am dat seama că sunt singura care am aşa ceva.

— Mă întorc în câteva minute, a zis Patrick. Ia-ţi nişte cafea... A arătat spre cafetiere. Apoi pornim spre The Cloisters.

S-a uitat prin încăpere, era destul de înalt ca să-i vadă cu uşurinţă pe toţi cei de faţă.

— Rachel n-a ajuns încă. Dar sunt sigur că-i cunoşti pe câţiva dintre ceilalţi asistenţi, nu-i aşa?

Am dat să spun că nu-i cunosc, însă Patrick s-a îndepărtat, petrecându-şi braţul pe după umerii unui bărbat mai vârstnic cu sacou de tweed uzat. Simţeam un strop de sudoare cum mi se prelinge într-o parte; mi-am lipit braţul de trup ca să-i opresc înaintarea.

---

[3] Public Broadcasting Service – organizaţie din SUA care difuzează programe de televiziune educative.

De aceea ajunsesem devreme, desigur. Ca să nu fiu nevoită să intru în discuţiile altora. Când ajungi primul, lumea n-are de ales, trebuie să-ţi vorbească. Până să se adune un grup aş fi fost instalată confortabil într-un cerc al altora sosiţi devreme. În loc de asta, mi-am vârât degetele prin chingile rucsacului şi m-am uitat în jur, încercând să mă prefac că sunt în căutarea unui prieten. Cu toate că era un mic-dejun de întâmpinare, nu era, mi-am dat seama, cu prezentări. Privind cercurile de asistenţi, felul familiar în care vorbeau între ei, era limpede că avuseseră deja ocazii să se cunoască între ei în diferite feluri în ultimii patru ani – simpozioane şi conferinţe care duceau la serate şi cugetări stropite cu alcool până târziu în noapte. M-am apropiat treptat de un grup, ca să pot auzi cel puţin ce discută.

— Am crescut în LA, zicea o fată, şi nu e ce crede lumea. Toţi îşi închipuie că-s doar vedete şi purificare cu sucuri şi romantism. Dar avem o adevărată scenă a artelor. Înfloritoare.

Cei din cerc dădeau din cap.

— De fapt, vara trecută am lucrat la Gagosian din Beverly Hills, iar Jenny Saville şi Richard Prince au venit să le ţină prelegeri artiştilor plastici. Dar nu sunt doar galeriile mari, a continuat ea, sorbind dintr-un pahar fără picior din sticlă suflată manual.

Am profitat de pauză ca să-mi vâr umărul în cerc şi am fost recunoscătoare când fata din stânga mea a făcut un pas în spate.

— Mai avem şi spaţii experimentale şi proiecte artistice comunitare. Ba chiar unul dintre prietenii mei conduce un proiect în colaborare de alimentaţie şi artă contemporană, numit „Culturi Active”.

Acum desluşeam ecusonul fetei: Stéphanie Pearce, Pictură Contemporană.

— Vara trecută, când eram la Marfa... a început altcineva din cerc.

Însă propoziţia i-a murit pe buze când Stéphanie Pearce şi-a îndreptat atenţia spre intrare, unde Patrick vorbea deoparte cu o fată al cărei păr avea o nuanţă de blond atât de deschisă, încât nu putea fi decât natural. Din celălalt capăt al încăperii, fata s-a uitat drept la mine, apoi şi-a dat după ureche o şuviţă şi i-a şoptit ceva lui Patrick. Orice o fi răspuns el, ea a izbucnit în râs, şi felul în care i s-a scuturat trupul alcătuit doar din curbe, cu o nuanţă de moliciune, m-a făcut să mi-l conştientizez acut pe al meu.

Când eram mai mică îmi imaginam cum e să fii atât de frumoasă. Toate femeile fac asta, cred. Dar sânii nu s-au arătat niciodată, faţa nu mi s-a armonizat până la urmă cu nasul. Părul meu închis la culoare, creţ, era mai degrabă sălbatic decât romantic, iar pistruii presăraţi inegal pe faţă şi braţe aveau o culoare întunecată de la verile petrecute în soarele din estul statului Washington. Singurul meu atu erau doi ochi mari, depărtaţi între ei, însă nu erau destul ca să compenseze tot restul banalităţii de care mă bucuram.

— E Rachel Mondray? a întrebat fata de lângă mine.

Stéphanie Pearce şi alţi câţiva din cerc au încuviinţat.

— Am cunoscut-o în weekendul meu de prospecţie la Yale, a zis Stéphanie. Tocmai absolvise, însă lucra deja la The Cloisters de aproape un an. A fost angajată după ce şi-a petrecut ultima vară în Italia, la Colecţia Carrozza.

— Zău? a întrebat altcineva din cerc.

Colecţia Carrozza era alcătuită dintr-o arhivă şi un muzeu particular aflate nu departe de Lago di Como şi ajungeai acolo doar cu invitaţie. Se zvonea că ar conţine unele dintre cele mai preţioase manuscrise renascentiste din lume.

— Se pare că la Carrozza i-au oferit un post cu program complet după absolvire, însă i-a refuzat. Stéphanie Pearce s-a uitat la mine şi a adăugat: A preferat Harvardul.

În vreme ce Stéphanie vorbea, o priveam pe Rachel cum vine prin încăpere. Erau fete bogate şi la Whitman, desigur. Fete ai căror părinţi aveau avioane particulare şi case de vacanţă în Sun Valley. Însă nu le cunoscusem cu adevărat pe acele fete, doar auzisem de ele – zvonuri despre vieţi incredibile, pe care nu cutezam să mi le imaginez. Rachel n-a avut nevoie de invitaţie ca să intre în cercul nostru, s-a materializat, pur şi simplu, în el.

— Nu te-am mai văzut din primăvară, Stéph, a zis Rachel, privind în jur la fiecare. Ce ai hotărât?

— În cele din urmă, am ales Yale.

— O să-ţi placă acolo, a zis Rachel cu atâta căldură, încât părea că gândeşte cu adevărat asta.

— Eu mă duc la Columbia, a şoptit fata de lângă mine.

Nu mă puteam împiedica să-i invidiez pe cei din jur, viitorul lor – cel puţin în următorii ani – asigurat de programe de masterat foarte valoroase. O clipă mi-am făcut griji că m-ar putea întreba cineva ce planuri am pentru anul următor, dar era clar că nimeni nu se sinchiseşte. Lucru pentru care eram în acelaşi timp recunoscătoare şi ruşinată.

— Ann, a zis Rachel, citindu-mi ecusonul. Patrick mi-a spus că vei lucra cu noi în vara asta.

A traversat cercul ca să mă prindă în braţe. Nu o îmbrăţişare fleşcăită, ci una strânsă, care mi-a îngăduit să văd cât de moale este, ce miros de citrice are, cu note de bergamotă şi ceai negru. Atingerea ei era răcoroasă, şi din nou mi-au atras atenţia zonele transpirate de pe trupul meu, mi-am simţit asprimea hainelor. Când am încercat să mă trag deoparte m-a mai ţinut o clipă, destul

ca să-mi fac griji că ar putea să simtă neliniştea imprimată fierbinte şi lunecos pe pielea mea.

Toţi din cerc ne-au evaluat interacţiunea, aşa cum ai putea evalua performanţa unui cal de curse condus de un nou jocheu.

— O să fim doar noi două, a zis ea, dându-mi în sfârşit drumul. Nimeni altcineva nu mai ajunge vreodată la The Cloisters. Însă e un loc plăcut în care să fii abandonat.

— Credeam că te ocupi de Renaştere, a zis Stéphanie, căutând confirmarea pe ecusonul meu.

— Da, însă e tocmai ceea ce ne trebuie, a zis Rachel. Aşa că Patrick s-a asigurat că o culegem pe Ann imediat. A furat-o de la voi toţi, cei din Met.

Eram recunoscătoare că nu trebuie să explic mai amănunţit situaţia mea.

— Ei bine, atunci haide, a zis Rachel, a întins mâna şi m-a ciupit de braţ. Ar trebui să mergem.

Mi-am încleştat mâna pe acel loc şi, în ciuda fierbinţelii şi durerii care urca spre claviculă, am fost surprinsă să mă pomenesc că savurez emoţia tuturor acestora – atenţia, ciupitura, faptul că n-am să fiu aici cu Stéphanie Pearce. Totul, pentru că hotărâsem să stau în biroul lui Michelle doar un moment în plus, doar cât Patrick să treacă pe acolo şi să bată la uşă.

3

Nu cred că voi uita vreodată cum a fost să ajung în acea zi de iunie la The Cloisters. În spatele nostru era aglomeraţia de pe Museum Mile – acea porţiune de pe Fifth Avenue unde Frick, Met şi Guggenheim erau pline de grupuri organizate de agenţii de turism şi taxiuri, copii veniţi din tabere şi cei care vizitau pentru

prima oară, cu toţii entuziasmaţi de faţadele de marmură iar în faţa noastră era verdeaţa din Fort Tryon Park, la marginea nordică a oraşului. Când a apărut muzeul, m-am străduit din răsputeri să nu mă rostogolesc în poala lui Rachel pe când mă aplecam în partea cealaltă a maşinii ca să văd mai bine; nu mi-a dat prin cap să mă prefac indiferentă. Aici era ca şi cum am fi părăsit cu totul oraşul, am fi ieşit printr-un loc nemarcat şi ne-am fi pomenit sub o reţea deasă de frunze de arţar cu puf pe ele. Drumul spre The Cloisters se arcuia pe un deluşor şi dezvăluia un zid de piatră cenuşie, năpădit de muşchi şi iederă, desfăşurat într-un staccato de trunchiuri de copaci. O campanilă pătrată cu ferestre romane înguste se ivea peste coroanele copacilor. Nu fusesem niciodată în Europa, însă îmi închipuiam că aşa ar arăta: umbroasă, pavată cu piatră, gotică. Genul de loc care îţi aminteşte cât de vremelnic e trupul omenesc, dar cât de trainică e piatra.

The Cloisters[4], ştiam asta, fusese înfiinţat – la fel ca multe alte instituţii – de John D. Rockefeller Jr. Fiul industriaşului rapace transformase douăzeci şi şapte de hectare izolate şi o colecţie mică de artă medievală într-o mănăstire medievală completă. Pe tot parcursul anilor ’30 au fost importate din Europa ziduri năruite de abaţii şi mănăstiri din secolul al XII-lea şi reconstruite sub ochiul atent al arhitectului Charles Collens. Clădiri care fuseseră lăsate pradă ravagiilor vremii şi războaielor au fost reasamblate şi lustruite până la strălucirea lumii noi – au fost restaurate capele întregi din secolul al XII-lea, colonade de marmură au fost şlefuite până şi-au recăpătat luciul iniţial.

---

[4] Claustru – curte interioară a unei mănăstiri, mărginită pe toate laturile de un portic acoperit.

I-am urmat pe Patrick şi Rachel în sus pe o cărare şerpuitoare pavată cu piatră cubică din spatele muzeului şi printr-un culoar natural alcătuit dintr-o cascadă de tufe de ilice, ale căror frunze înţepătoare şi bobiţe roşii mă trăgeau de păr. Ca în colonada unei abaţii adevărate, nu se auzea decât sunetul paşilor noştri. Am mers până am ajuns pe metereze, unde înaintarea ne-a fost oprită de o arcadă mare de piatră care încadra o poartă de metal negru; aproape că mă aşteptam să ne întâmpine un paznic în armură din secolul al XIII-lea.

— Nu-ţi face griji, a zis Patrick. Poarta e ca să ţină lumea afară. Nu ca să te ţină pe tine închisă înăuntru.

Pe blocurile de piatră cioplite grosolan care alcătuiau faţada clădirii abia puteam să desluşesc locurile în care fuseseră tăiate, şănţuleţele în care izbise capul de bronz al unui topor. Patrick a scos din buzunar un card şi l-a trecut printr-un cititor din plastic gri, care se contopea atât de bine cu pietrele, încât nu-l observasem. Ascunsă în zidul de piatră era o uşă mică, rotunjită, pe care Rachel a ţinut-o deschisă; a trebuit să ne aplecăm ca să intrăm.

— În mod normal, o să intri prin faţă, dar asta-i mai distractiv, a zis el din spatele meu. Cu cât o să stai mai mult aici, cu atât o să descoperi mai multe coridoare ascunse şi unghere nebăgate în seamă.

De cealaltă parte a uşii era o grădină copleşită de fiori roz şi albe şi de pămătufuri delicate de salvie argintie. Era unul dintre spaţiile verzi, una dintre colonadele de la care îşi luase numele muzeul. În aer domnea o tăcere pe care păreau s-o respecte până şi insectele, singurele sunete erau un zumzet slab şi, din când în când, pocnetul unor pantofi pe podelele de calcar. Voiam să mă opresc şi să privesc plantele care se revărsau din ghivece şi peste straturi, să întind mâna şi să ating zidurile de piatră care înconjurau spaţiul, să

pipăi realitatea acestei lumi care părea un vis. Tare îmi mai doream să închid ochii şi să trag în piept amestecul de lavandă şi cimbru, până când s-ar fi şters mirosul din biroul lui Michelle de Forte, însă Rachel şi Patrick se mişcau deja.

— De obicei, a zis Rachel, orice grădină medievală înconjurată de ziduri ca aceasta era numită colonadă. Asta e Cuxa Cloister, numită după mănăstirea benedictină Saint Michel de Cuxa din Pirinei. Planul grădinii a fost făcut în 878 î.Hr., iar când au fost clădite colonadele, constructorii din New York au păstrat axa originală nord-sud. Avem alte trei grădini ca aceasta.

Aleea era mărginită de coloane de marmură, fiecare cu un capitel sculptat cu vulturi care îşi desfăceau aripile, lei aşezaţi, chiar şi o sirenă care îşi ţinea în mâini coada; între coloane, arcadele erau decorate cu palmete şi porţiuni de zăbrele de piatră. Şi, cu toate imaginile cu catedrale medievale pe care le văzusem, nu eram pregătită pentru scara copleşitoare a muzeului The Cloisters, pentru complexitatea cu care era sculptat totul, pentru atât de mulţi ochi sculptaţi şi pictaţi care mă priveau, pentru felul în care piatra păstra răcoarea în grădină. Era genul de lume care avea să-mi ofere în continuare surprize, indiferent cât de mult m-aş fi obişnuit cu ea.

I-am urmat pe Rachel şi Patrick prin nişte uşi şi, la capătul colonadei, în muzeul propriu-zis. Încăperea era o lume medievală şocantă în miniatură: grinzi de lemn din secolul al XIII-lea brăzdau tavanul şi în ziduri erau ferestre mari cu vitalii. În vitrine pline de aurării scânteiau pietre preţioase – rubine sângerii şi safire întunecate ca marea fără lumina lunii. Mi-a atras privirea o miniatură smălţuită – avea culori vii, în ciuda vechimii – şi i-am cercetat vitrina, cu degetele pe marginea sticlei. Acestea erau

obiectele, atât de mici, despre care crezusem întotdeauna că m-ar putea face mare, prin asociere.

— Vino, a zis Rachel, oprindu-se să mă aştepte în susul unei scări.

Patrick deja nu se mai vedea.

N-aveai cum să nu fii copleşit de cutia cu bijuterii care era The Cloisters – nu era precum Metropolitanul, în care ochii puteau să se odihnească. Întregul spaţiu intra în joc. Am fost recunoscătoare când scara a dus în jos spre holul principal şi intrare, unde vizitatorii aveau hărţi şi ghiduri audio care le arătau ce galerii găzduiesc cele mai cunoscute lucrări. Intrarea în The Cloisters, la fel ca în Met, era gratuită pentru locuitorii din New York.

— Moira, a zis Patrick ducându-se spre o femeie al cărui păr negru era presărat cu cenuşiu la tâmple. Ea este Ann. Ni se alătură pe timpul verii.

— Ar trebui să ştii, a zis Moira ieşind din spatele biroului de informaţii, că Leo a fumat din nou în şopronul din grădină. Am simţit mirosul. Şi dacă eu am simţit mirosul, sunt sigură că îl simt şi vizitatorii. El se află încă pe terenul muzeului. Fumatul nu este permis. Este deja a patra oară luna asta.

Patrick a înlăturat îngrijorarea Moirei cu iscusinţa cuiva deprins să asigure pacea instituţională.

— Ann, iat-o pe Moira, care se ocupă de recepţie.

— Şi coordonatoarea programului de ghizi ai muzeului, a adăugat ea privindu-mă doar în fugă, după care şi-a întors iar atenţia spre Patrick.

— Şi face o treabă excelentă, a zis Patrick.

— Mă gândeam, a zis Moira, punând mâna pe mâneca lui Patrick, că am putea să instalăm detectoare de fum în zona de întreţinere a grădinii. Asta ar putea...

— Aşa face tot timpul, a zis Rachel, aplecându-se ca să-mi şoptească la ureche. Dacă întârzii, să ştii că o să ţină minte exact cu câte minute.

Era plăcut să conspir cu cineva, fie şi numai o clipă, cu răsuflarea ei fierbinte pe gâtul meu, arzând cuvintele doar între noi.

— Moira, a zis Patrick, suntem în drum spre pază. Voiam doar s-o prezint pe Ann. Crezi că am putea...

— Să vorbim despre asta mai încolo?

Patrick a încuviinţat.

— O să pun pe cineva să vorbească cu Leo.

— Te rog s-o faci.

Am mers mai departe spre biroul paznicilor, o uşă de metal mohorâtă în faţa căreia Patrick s-a despărţit de noi, în cele din urmă. Însă nu înainte să-mi ofere un zâmbet de scuză şi să-mi facă semn cu ochiul. O clipă mi s-a părut că i-am văzut mâna poposind pe mijlocul lui Rachel, dar s-a întâmplat atât de repede – la fel ca dimineaţa, sosirea noastră, drumul prin galerii – încât nu puteam fi sigură. N-am avut timp să zâmbesc până să fiu fotografiată, să primesc un card de acces, şi Rachel a pornit mai departe pe coridor, adâncindu-se şi mai mult în birourile personalului.

— Vii, da? a întrebat peste umăr, în vreme ce eu încă mă trudeam să-mi prind de bluză cardul.

Am încercat să nu fug după ea.

Birourile din The Cloisters erau un labirint de coridoare de piatră şi uşi gotice, slab luminate de sfeşnice puse pe perete la distanţe un pic prea mari, lăsând găuri de umbre. Rachel m-a prezentat celor din departamentul Educaţie, unde ferestrele de cristal care dădeau spre fluviul Hudson erau proptite ca să stea deschise. De acolo m-a dus să-mi arate bucătăria personalului, care

era surprinzător de modernă şi plină de aparatură de inox europeană.

Alături era sala de conservare, în care câţiva restauratori cu halate şi mănuşi erau absorbiţi de procesul lent al râcâirii lacului de câteva secole de pe o pictură a cărei ramă aurită, filigranată, fusese desprinsă şi pusă deoparte. Apoi a fost o sală plină de lumini fluorescente şi sertare de depozitare – *adăugiri la colecţii,* a zis Rachel – unde mii de opere de artă mai mici erau găzduite ca nişte specimene ştiinţifice. Am înregistrat cât de multe am putut: feţe, numărul de uşi dintre bucătărie şi birourile Educaţiei, unde văzusem ultima dată o toaletă. Şi, în sfârşit, după ce am pornit pe un traseu arcuit înapoi spre holul principal, Rachel m-a dus într-o cameră anexă plină de rafturi, toate pliate, cu mecanismele gata să le desfacă.

— Depozitul se învecinează cu biblioteca printr-o uşă din spate, a zis Rachel, însă biblioteca, în care lucrăm noi, este despărţită de birourile personalului.

Am mers printre rafturi, cu tălpile de cauciuc ale încălţărilor mele scârţâind pe podelele de mozaic. A împins o uşă grea de lemn care s-a deschis în bibliotecă – o încăpere lungă, cu tavanul jos, cu bolţi ogivale care se intersectau deasupra unor uriaşe mese de stejar şi scaune tapiţate cu piele verde, cu nasturi mari de alamă. Era genul de bibliotecă dintr-o casă de ţară luxoasă, cu ferestre cu vitralii şi pereţii acoperiţi cu cărţi legate, cu unele titluri scrise de mână pe legăturile de pânză.

— Biroul lui Patrick este dincolo de uşa din capăt.

Rachel a arătat spre o uşă de lemn împodobită cu fier forjat care înfăţişa doi cerbi cu coarnele încleştate în luptă.

— Însă tu şi cu mine vom lucra aici, chiar în bibliotecă. The Cloisters n-are destul spaţiu de birouri ca să putem sta altundeva.

Privind în jur prin bibliotecă, nu-mi puteam imagina să trebuiască să lucrez între cei patru pereţi albi ai unui birou obişnuit când exista această posibilitate. Ani în şir am zăbovit asupra imaginilor, nu doar de picturi, ci şi de arhive – camere slab luminate pline cu cărţi şi hârtii, istoria materială pe care îmi doream cu disperare s-o ţin în mâini, s-o văd cu ochii mei. Şi iată însăşi biblioteca din The Cloisters. E adevărat, nu erau acolo manuscrise rare – cu toate că erau expuse multe în galerii, şi încă mai multe conservate în „adăugirile la colecţii” –, însă era un spaţiu plin de ediţii princeps şi titluri rare care venerau morţii la fel de mult ca mine, şi datorită acestui lucru mă simţeam ca acasă.

O simţeam pe Rachel privindu-mă cum absorb totul. Era imposibil să afectez nonşalanţa arătată de ea în acest tur, ca şi cum toate astea – bolţile gotice şi pielea – erau, pur şi simplu, ceva normal. De rigoare. Am tras un scaun şi mi-am pus pe el rucsacul.

— Nu vrei să vezi colecţia? a întrebat ea. Asta – şi-a fluturat mâna spre bibliotecă – nu-i decât camera de lucru.

N-a aşteptat să spun „da” – poate că răspunsul mi se citea deja limpede pe chip –, ci a deschis uşa principală a bibliotecii, şi am fost orbită pe loc de soare.

— Iată Trie Cloister, a zis.

Grădina era ancorată de un crucifix de piatră din mijloc şi înconjurată de o năvală de flori sălbatice, unele atât de mici şi modeste, încât îşi făcuseră loc prin crăpăturile din aleea de cărămidă care o înconjura.

— A fost plantată ca să semene cu covorul de flori pe care îl vezi pe tapiseriile cu unicorni din secolul al XV-lea, a explicat ea. Şi în capătul celălalt este o cafenea. Vor deschide pentru prânz peste câteva ore. Cafea şi salate excelente.

— Ni se face o reducere? am întrebat, şi imediat mi-a părut rău.

Rachel s-a uitat la mine în vreme ce ne îndreptam spre altă uşă.

— Desigur.

Am dat drumul aerului din piept, dându-mi seama că îmi fusese frică să respir de când am ajuns la The Cloisters, îngrijorată că, dacă ocup prea mult loc, ei s-ar putea răzgândi.

— Patrick mi-a spus ce s-a întâmplat cu Michelle, a zis Rachel, coborând vocea, pe când intram într-o încăpere al cărei tavan înalt dezvăluia o întreagă capelă medievală în miniatură.

Ferestrele cu vitralii roşii aruncau o lumină trandafirie pe pardoseala de culoarea nisipului.

— Nu-mi vine să cred că a făcut asta. Te-a adus până aici, de unde? Din Portland?

— Washington, am zis, sperând că nu mă înroşesc de jena că o corectez.

Ceva din Rachel mă făcea să-mi doresc cu disperare aprobarea ei; dacă în acel moment aş fi putut să fac în aşa fel încât să fiu din Portland, aş fi făcut. Poate că era felul în care se purta, văzându-şi de drum fără oprire. Chiar şi când unul dintre restauratori ne-a spus că nu putem să intrăm, Rachel doar a dat din umeri, ţinând uşa deschisă ca să văd totul – sticlele de patru litri cu terebentină şi ulei de in.

— Am avut un prieten de la Spence care a studiat la Reed. Sasha Zakharov?

— Nu cunosc pe nimeni de la Reed. E destul de departe de Whitman, am zis.

— Aha.

Rachel nu părea stingherită de greşeală, şi m-am întrebat cum e să te simţi atât de sigură pe o poziţie încât să nu conteze dacă auzi corecturile colegei tale. Ne-am oprit în faţa a două sarcofage de piatră cuibărite în nişe din zid.

— Vreau să ştii, am zis, poate că un pic prea pe nerăsuflate, că, deşi am venit să lucrez în departamentul Renaştere, am multă experienţă în zona medievală. Iar dacă nu ştiu ceva, îmi pot face timp să învăţ.

Nu ştiam de ce doream cu disperare să spun asta. Rachel nu mă întrebase ce am studiat şi nici nu-şi exprimase vreo îndoială faţă de competenţele mele.

Rachel mi-a alungat neliniştea.

— Sunt sigură că o să fie bine.

N-am spus nimic, sperând că o să continue.

— Patrick nu angajează pe oricine. S-a uitat la mine pentru prima dată, cântărind ceea ce vedea, trecând în revistă încălţămintea mea, hainele, pistruii. Trebuie să fi ştiut că eşti potrivită pentru noi.

Stăteam în faţa mormintelor, în vreme ce vizitatorii mişunau în jur, cercetând etichetele de pe perete.

— Eşti pentru prima dată la New York? a întrebat Rachel, privindu-mă în ochi.

— Da.

Cu toate că în clipa aceea mi-aş fi dorit să nu fie adevărat.

— Chiar? a zis ea, cu braţele încrucişate. Vreo părere de început?

— Nu cred că am văzut destul ca să am păreri. Nu sunt aici decât de trei zile.

Mi-am petrecut prima zi despachetându-mi geanta de sport şi spălând ceva lipicios de pe toate farfuriile şi tigăile din garsoniera subînchiriată. În ziua următoare am învăţat traseul navetei, pe care n-aveam să-l mai folosesc niciodată – am luat metroul de la periferie până în staţia Eighty-First Street şi am traversat pe jos Central Park. În ciuda faptului că Manhattanul era celebru pentru

uriaşii zgârie-nori de ciment şi sticlă, mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului în parcuri luxuriante.

— Totuşi, trebuie să fi avut păreri înainte să vii?

— Păi, da...

Grijile mamei îmi răsunau în cap – mărimea oraşului, caracterul impersonal, incapacitatea mea de a-i face faţă.

— Şi se ridică la înălţimea lor?

— Sinceră să fiu, e cu totul altfel.

— Ăsta-i oraşul. În acelaşi timp tot ce ţi-ai imaginat că va fi şi nimic din ce te aşteptai. Poate să-ţi ofere lumea sau să ţi-o ia într-o clipă.

Mi-a zâmbit, coborând privirea spre încălţările mele, care scârţâiseră pe pardoseală de când am ajuns aici, apoi s-a îndreptat spre camera de alături şi mi-a făcut semn s-o urmez.

— Ce crezi tu despre oraş? am zis, încercând să întreţin conversaţia şi ţinându-mă după ea.

— Am crescut aici.

— O, nu mi-am dat seama.

— Nu-i nimic. Spence? Am crezut că o să ghiceşti.

— Nu ştiu ce e Spence.

— Probabil e mai bine aşa, a zis, râzând. Cu toţii avem relaţii complicate cu oraşul natal.

Am intrat într-o încăpere cu o vitrină plină cu miniaturi smălţuite. Imagini strălucitoare ale lui Iona înghiţit de balenă, Eva muşcând dintr-un măr atât de roşu, că sclipea. Mici capodopere vechi de peste opt sute de ani.

Rachel a fluturat mâna spre paznic, care trecea spre postul următor.

— Când începe Matteo tabăra de vară, Louis? a strigat după el.

El s-a oprit înainte să ajungă la post.

— Săptămâna viitoare. Cred că o scoate din minţi pe maică-sa. Încă o dată mulţumesc că ai stat cu el sâmbăta trecută.

Rachel a făcut semn cu mâna că nu-i nevoie de mulţumiri.

— Ne-am plimbat doar prin parc. Am petrecut o grămadă de timp cu bărcile.

Am încercat să mi-o imaginez pe Rachel supraveghind un copil, dar n-am izbutit.

— Adoră bărcile alea, a zis Louis.

— Şi eu, a zis Rachel. Louis, apropo, ea este Ann. O să fie aici în vara asta. Louis este şeful pazei.

Louis a venit la noi şi a întins mâna.

— Azi ţin locul cuiva în galerii.

I-am strâns mâna şi l-am salutat.

— Mai avem o oprire, a zis Rachel, prinzându-mă de încheietura mâinii şi trăgându-mă de lângă Louis.

De cum am ieşit din cameră, mi-a şoptit la ureche:

— Fiul lui Louis e o pacoste. Am acceptat s-o fac doar pentru că el mă acoperă faţă de Moira când întârzii, sau când ţigara mea declanşează senzorul de incendiu.

Am trecut prin altă serie de galerii, deja pline de vizitatori care sorbeau cu nesaţ interioarele răcoroase, întunecate, unde zugrăveli de animale magice erau amestecate cu degete tăiate de la sfinţi. Eram atrasă de aceste obiecte, de ciudăţenia lor. M-am oprit în faţa unei racle cu moaşte ale Sfântului Sebastian, sculptura torsului pictat cu crem şi roşu, cu coastele străpunse de săgeţi. Într-o cutiuţă de sticlă din mijlocul sculpturii se vedea osul încheieturii mâinii lui – sau al încheieturii cuiva.

Rachel se oprise în faţa unei casete de sticlă plină cu cărţi de tarot pictate; pe una era un schelet călare, împodobit cu lanţuri de aur – Moartea. Alta arăta un copil dolofan, înaripat – un *putto* –

care ţinea deasupra capului soarele, ale cărui raze aurii brăzdau cartea. Pachetul era incomplet, însă alături, pe eticheta de pe perete, scria că era de la sfârşitul secolului al XV-lea. Şi, cu toate că nu îmi erau cunoscute, imaginile le ştiam – o serie de simboluri care bântuiseră de-a lungul anilor pe la marginea muncii mele de cercetare. Imagini care mă făcuseră curioasă, însă n-am avut niciodată timpul sau resursele să le aprofundez.

— De câţiva ani umblu între The Cloisters, Morgan Library şi Beinecke, a zis Rachel, studiind istoria tarotului. Aşadar, la fel ca tine, nu sunt medievistă în sensul strict. La urma urmei, istoria tarotului nu începe cu adevărat în Renaşterea Timpurie. N-a catadicsit să se uite la mine înainte să continue: The Cloisters se străduieşte să promoveze astfel de opere de artă. La Met au treabă doar cu tablouri mari şi nume mari. Dar să lucrezi în anonimat şi să produci ceva atât de frumos – a închis o clipă ochii – este adevărata măiestrie.

Mi s-a părut romantic felul în care vorbea despre cărţile de tarot, de parcă pătratele de pergament pictat ar fi fost doar adormite, aşteptând ca noi să le trezim. Când a deschis ochii, m-am uitat repede în altă parte, sperând că n-o să-şi dea seama că mă holbam la ea.

— La asta are nevoie Patrick de ajutor, a zis ea, aruncând o privire spre cărţile de tarot. Pregătim o expoziţie despre divinaţie. Despre tehnicile şi obiectele de artă folosite pentru a citi viitorul.

Am coborât privirea spre Regina de bâte. În veşminte bleumarin, cu corsajul împodobit cu stele din foiţă de aur, cu un baston cu măciulie în mâna ridicată. M-am încumetat:

— Era o perioadă în care toată lumea era fascinată de ideea sorţii.

— Da. Întocmai. Ţi-a fost deja scrisă soarta? Era predestinat? Sau puteai să-i schimbi cursul?

— Şi aveai liberul-arbitru ca s-o faci?

— Aşa e. Romanii antici se temeau aşa de tare de puterea sorţii, încât o venerau pe zeiţa Fortuna. Fortuna – soartă, noroc – era în miezul vieţii civice, personale şi religioase. Pliniu spunea întotdeauna: „Fortuna este singura zeitate pe care o invocă toată lumea”. Nici Renaşterea nu s-a eliberat vreodată de acea obsesie.

— Pentru că, am zis, într-o perioadă de conflicte permanente, cunoaşterea viitorului, sau credinţa că îl poţi cunoaşte, era nespus de puternică.

— Acea credinţă poate fi şi o povară, a zis Rachel, atât de încet, că aproape nu i-am prins vorbele. Apoi s-a îndepărtat de vitrină şi s-a uitat peste umăr La mine. Vii?

4

În acea primă săptămână la The Cloisters, aşa cum a fost, plină de răpăitul blând al ploilor de după-amiază şi de mirosul de piatră udă şi ierburi în floare, Patrick a arătat clar cât de mult aşteaptă de la noi, de la mine. Expoziţia lui era doar în fazele de planificare, ceea ce însemna că grosul cercetării – materialul de bază de care Patrick avea nevoie ca să identifice opere de artă şi să ceară împrumuturi – a căzut pe umerii noştri. Nu aveam la dispoziţie decât luna august ca să punem totul cap la cap, o cerinţă dificilă la care eram nerăbdătoare să dovedesc că pot răspunde. Şi, chiar dacă era ferm în privinţa termenelor de predare, Patrick îmi prezenta cu răbdare materialul şi locul însuşi.

— Astea sunt listele cu care o să lucrezi, a zis, punând jos un vraf de hârtii, şi şi-a tras un scaun lângă mine la masa din bibliotecă la care lucram noi. Desigur, Rachel le are deja.

Le-am răsfoit. Conţineau practici de divinaţie cunoscute în lumea antică, totul de la cleromanţie, adică aruncarea sau extragerea unor obiecte dintr-un grup, până la piromanţie. Unii termeni din liste, ca „augur”, îi cunoşteam doar ca pe cuvinte folosite ca să descrie ceva care prevesteşte sau prefigurează. Însă aveam să aflu că definiţia originară a lui „augur” era practica folosirii formaţiunilor de păsări – stoluri şi migraţii – la ghicirea viitorului. Erau liste cu documente şi cărţi care trebuia să fie luate din bibliotecă şi cercetate amănunţit în căutarea menţiunilor despre divinaţie, precum şi secţiuni separate cu obiectele de artă pe care le avea Patrick în vedere pentru expoziţie.

— O să ne întâlnim o dată pe săptămână ca să-ţi vedem progresele. Între timp, Rachel ar trebui să fie în stare să te ajute cu orice întrebări ai putea să ai.

Am răsfoit din nou materialul. Chiar şi împărţind între noi munca, rămânea faptul că erau de citit mii de pagini, de trecut în revistă sute de opere de artă, de explorat zeci de practici de divinaţie.

— Ann, a zis el.

Era încă aşezat lângă mine, cotierele scaunelor noastre se atingeau. În cealaltă parte a mesei, Rachel parcurgea jurnalele lui Girolamo Cardano, faimosul astrolog al Renaşterii. Cu toate că la câteva minute o dată furişa o privire peste întinderea de stejar cioplită rudimentar care ne despărţea, spre locul în care discutam cu Patrick.

— Nu aduc cu uşurinţă oameni la The Cloisters. Aici suntem ca o familie, şi succesul tău e succesul nostru. Dacă faci treabă bună aici în vara asta, te putem ajuta.

Eram cu faţa spre Patrick, dar percepeam la marginea câmpului meu vizual privirea lui Rachel.

— Ce vrei să te ajutăm să realizezi, Ann?

Încă nu mă mai întrebase vreodată cineva aşa, de-a dreptul, despre scopurile mele, ca să nu mai vorbim de oferta clară de a mă ajuta să le ating. În vreme ce mă trudeam să găsesc ceva potrivit de spus, pe Patrick părea că nu-l deranjează tăcerea, stătea cu mâinile încrucişate în poală şi cu ochii urmărindu-mi fiecare foială.

În cele din urmă, am zis:

— Sunt aici pentru că vreau să fiu cărturar.

La urma urmei, ăsta era adevărul. Şi era mai acceptabil decât celelalte adevăruri, pe care nu eram gata să le împărtăşesc: că, după ultimul an, Walla Walla avea să mi se pară întotdeauna un fel de moarte, că n-aveam de ales, că n-aveam încredere că o să pot supravieţui într-o slujbă care cerea să trăiesc în prezent. Că, la un anumit nivel, făceam toate astea pentru tata, pentru noi.

— Putem să te ajutăm la asta, a zis Patrick, începând ceea ce era pe cale să zică prin lungirea intenţionată a vocalelor. Să te prezentăm oamenilor potriviţi. Să-ţi obţinem scrisorile de recomandare potrivite. Ba chiar m-aş bucura să-ţi citesc lucrarea înainte s-o prezinţi şi să-ţi ofer sugestii. Şi, deşi calitatea de cărturar e un lucru valoros şi important, nu poate fi singurul lucru. Nu ne susţine. Nu cu adevărat. Chiar dacă ne dorim să poată. Te-am văzut în galerii, Ann. Felul în care îţi petreceai timpul cu o singură lucrare; priveai cu iubire, fără grabă. Eşti mai mult decât cărturar.

Patrick, mi-am dat seama, avea un fel al său de a înlătura suprafeţele plăcute ale interacţiunii umane. Era o intensitate în

felul în care vorbea şi observa, dar era mereu politicos, întotdeauna avea grijă să fii în largul tău. Aşadar, chiar dacă simţeam că tatonează dincolo de faţada profesională pe care voiam s-o arăt, nu era neplăcut. Era o uşurare să-i arăt adevărul gol-goluţ. Chiar şi lui Rachel. Şi, desigur, el avea dreptate. Toate astea – locul, obiectele, magia trecutului, caracterul de cărturar – însemnau mai mult decât munca. Erau transformarea pe care o căutam. O cale de a deveni altcineva.

Înainte să pot spune toate astea, a continuat:

— Ştii, Ann, după ce ai venit aici am hotărât să mă uit la cererea ta. Fireşte, doar ca să mă asigur că îţi folosim calificarea în cel mai bun fel posibil. Şi am fost foarte surprins. Zici că ai crescut în Walla Walla?

— Da.

— Dar vorbeşti şase limbi?

— Şapte, am zis. Cu toate că trei dintre ele sunt moarte. Practic, citesc în latină, greaca veche şi dialectul liguric din Genova secolului al XIII-lea. Vorbesc italiana, germana şi napolitana. Şi engleza, desigur.

— Oricum, e remarcabil.

— Nu prea era altceva de făcut în Walla Walla, am zis, ridicând din umeri. În afară de învăţătură. Şi muncă.

Eram deprinsă să bagatelizez influenţa pe care fascinaţia faţă de limbi a tatălui a avut-o asupra vieţii mele. Analizarea unor limbi demult pierdute şi învăţarea codurilor lor secrete era ceva ce împărtăşeam doar noi doi. N-a fost niciodată în slujba avansării în cariera mea. Sau a lui. Iar în momente ca acesta dragostea noastră faţă de limbi părea o taină pe care voiam s-o păstrez pentru mine, chiar dacă Patrick avea de gând să stoarcă din mine tot restul.

— Şi ai lucrat cu Richard, nu-i aşa?

Nu mai auzisem pe nimeni spunându-i pe numele mic îndrumătorului meu, şi o clipă m-am străduit să-mi dau seama cine o fi Richard. Dar, desigur, Patrick citise materialele care însoţeau cererea mea, văzuse scrisoarea de recomandare a lui Richard Lingraf.

— Da. În toţi cei patru ani.

— L-am cunoscut pe Richard. Acum multă vreme. Când eram masterand la Penn, el făcea o cercetare foarte îndrăzneaţă la Princeton. Ai fost norocoasă să ai un mentor ca el. Cu atâta curiozitate şi talent. Şi apoi, mai mult pentru sine decât pentru mine, a zis: încă mă întreb de ce s-a dus la Whitman. Ce loc ciudat în care să ajungă!

— Întotdeauna i-a plăcut vremea de acolo.

— Da, mă rog, a zis Patrick, bătând darabana iute cu degetele pe masă. Sunt sigur că a fost o parte din motivaţie. După o pauză, a adăugat: Nu-ţi pot garanta nimic, Ann. Însă, dacă munca ta e aşa de bună cum mă aştept, atunci nu mă îndoiesc că The Cloisters te poate ajuta să ajungi într-un loc în care să te bucuri că te afli.

— Mulţumesc.

Am şovăit. Pe tot parcursul discuţiei, Rachel stătuse acolo, ascultând. Voiam să las lucrurile aşa, să-i mulţumesc lui Patrick pentru ofertă şi sprijin, însă trebuia să adaug ceva, chiar dacă ar fi pus capăt definitiv nonşalanţei pe care încercasem s-o afişez în preajma lui Rachel de când ajunseserăm la muzeu.

— Şi după această vară? Încă nu mi-am găsit serviciu, dar aş vrea să rămân în oraş. Şi aici, dacă aveţi nevoie de mine.

M-am uitat peste masă şi am întâlnit ochii lui Rachel, străduindu-mă din răsputeri să ridic un pic mai sus bărbia, să-i susţin un pic mai mult privirea.

— Să vedem cum merge, a zis Patrick. Cine ştie ce ne rezervă viitorul?

Atunci am observat că Patrick răsuceşte ceva între degete, ceva ce trebuie să fi scos din buzunar – o bucată de panglică roşie – ca un soi de obicei reflexiv, ca o meditaţie.

M-am mai uitat o dată pe listele pe care mi le dăduse.

— Avem nevoie de tine aici, Ann. Avem nevoie de acest ajutor, a zis, cercetându-mi faţa. Să nu uiţi asta. Nu eşti o operă de binefacere.

În clipa aceea eram, cred, un pic îndrăgostită de el. Felul în care ne cerea părerea despre cercetarea sa, felul în care îmi preţuia competenţa lingvistică, dându-mi adesea texte de tradus, complet încrezător în iscusinţa mea. Chiar şi felul în care ne lăsa să trecem înaintea lui pe uşă şi ne aducea cafea după-amiaza; era prima dată când cineva aflat în poziţie de forţă era cu adevărat bun cu mine. Şi deja îmi dădea mai multă atenţie decât cei mai mulţi dintre băieţii pe care îi cunoscusem în colegiu. Când i-am citit, în cele din urmă, lucrarea despre sistemul calendaristic medieval, n-ar fi trebuit să fiu surprinsă că mi se pare revoluţionară, dar am fost. Încercam să-mi stăpânesc culoarea care îmi urca în obraji de câte ori vorbea cu mine, dar nu puteam face mare lucru. În acele prime zile am încercat să aflu dacă e într-o relaţie cu cineva – în plan romantic. Dar singura dovadă pe care am văzut-o vreodată a fost un braţ moale pe rama geamului din dreptul pasagerului, în maşina lui. Doar un braţ, nu o faţă.

Vocea mamei a venit prin telefon, întretăiată de o vulnerabilitate cunoscută.

— În niciun caz n-o mai pot duce aşa.

Moartea tatălui meu îi smulsese ancora. După ce el n-a mai fost, structura fermă a vieţii noastre de zi cu zi a slăbit: laptele expira şi nu era înlocuit, peticul nostru de peluză era năpădit de ierburi, mama nu mai schimba cearşafurile. Apoi venea o zi în care făcea totul să fie iar aşa cum fusese, o bruscă strângere a frâului. Dar slăbirea revenea. O scăpare înceată a hăţurilor la început, apoi o desfacere iute, fără regret – iar şi iar.

Acele zile, cele de strângere, erau precedate de disperarea mamei în privinţa stării în care era casa. „De ce sunt aici trei ceşti de cafea? Nu pune nimeni nimic la loc? Cum te poţi aştepta să trăiesc aşa?" Numai că mama se aştepta ca eu să trăiesc aşa. Ori de câte ori strângeam lucrurile, striga din cealaltă cameră: „Ce s-a întâmplat cu paharul de apă?" sau „De ce ai aruncat laptele?" Era ca şi cum, dacă lăsa acolo lucrurile, ar fi putut să încetinească timpul, să-l ţină în frâu. Dar ăsta era cel mai greu lucru în privinţa morţii: înaintarea neabătută a timpului, îndepărtarea de omul pe care l-ai pierdut.

— Sunt peste tot, Ann, a zis ea, cu vocea tot mai ascuţită, mai crispată. Lucrurile lui. Cămăşile, celelalte haine, încălţările, hârtiile. Nu mai pot. E prea mult. Locul ăsta-i vraişte. El l-a lăsat vraişte, ştii?

Spălam vasele şi le ştergeam cu singurul prosop de bucătărie pe care îl găsisem în garsoniera subînchiriată, cu telefonul ghemuit lângă obraz. Eram prea zgârcită ca să cumpăr prosoape de hârtie.

— Poate că-i vremea să donezi o parte dintre ele, mamă?

Mai îndrăznisem să propun asta. Şi, cu toate că întotdeauna a zis „da" pe moment, în următoarele zile dădea înapoi, lăsa totul aşa cum era în ziua în care el a murit. Un mausoleu cu creme de ras pe jumătate folosite şi şosete murdare.

— Asta o să fac. O să donez. Totul. Iar pe celelalte o să le arunc.

— Mm-hmm.

M-am dus la aparatul de aer condiţionat, care începuse să zdrăngăne ucigător, şi l-am pocnit tare într-o parte. Asta a părut să readucă frecvenţa la nivelul de fâşâit.

— Nu vreau să te văicăreşti când o să dispară totul. Când vii acasă şi a dispărut totul. Nu vreau să aud de asta.

— N-o să auzi, mamă. Jur.

Nu voiam să mai văd vreodată casa.

— Poate o să-ţi trimit câteva lucruri la New York. Acum vorbea mai mult cu sine. Nici măcar nu ştiu ce să trimit. Nu-s decât ciurucuri, ştii? Ne-a lăsat, pur şi simplu, cu ciurucuri. Chiar le vrei? Ce vrei? Ceva din ele?

M-am gândit la lucrurile tatălui meu şi că în cea mai mare parte a timpului mama se mişca printre ele tăcută şi fără să le bage în seamă. De-abia în aceste momente, când casa părea că a trezit-o din somn, observa cărţile, şi hârtiile, şi hainele lui, felul în care el se agăţa încă de spaţiul nostru.

— Sigur, mamă. O să iau o parte din lucrurile tatei. Trimite-mi orice crezi că mi-ar plăcea, bine?

O auzeam la celălalt capăt cotrobăind: sticlă, hârtie, plastic, toate ciocnindu-se între ele undeva, prin casa care fusese cândva un cămin şi apoi devenise un mausoleu.

Nu fusese întotdeauna aşa. Fusese o vreme în care casa era plină de discuţii, şi de căldură, şi de chicotitul încet al tatei, plin de umor şi surprindere. Însă tata fusese precum chitul care umplea rupturile dintre mama şi mine, locurile în care nu ne potriveam, şi fără acel chit ne tot izbeam una de alta, doar unghiuri dure şi fragilitate.

— Mamă, trebuie să te las. E târziu. Suntem cu trei ore înainte, îţi aminteşti?

Am aşteptat să răspundă. Însă tot ce am auzit a fost foşnetul mişcării ei necontenite, respirând neatentă şi iute în telefon, aşa că am închis.

La sfârşitul celei de-a doua săptămâni era clar că, oricât aş fi încercat să copiez felul în care se îmbrăca Rachel şi conştiinciozitatea cu care se ocupa de textele vechi, nu mă ridicam la înălţimea ei. Pentru fiecare sarafan frumos de in neşifonat pe care îl purta Rachel de-abia izbuteam să pun la un loc două lucruri care se asortau. Faţă de luxul ţesăturilor şi accesoriilor ei, tot ce aveam eu părea o imitaţie mohorâtă. Nici măcar respectul blând pe care li-l arăta Moirei şi lui Louis nu-l puteam imita fără să-mi sune fals în urechi.

Îmi imaginam că, atunci când vizitatorii muzeului ne vedeau împreună – aşa cum am fost aproape întotdeauna în vara aceea –, le era milă de mine, purtarea ei fără efort contrasta cu disperarea mea. Cum să nu le fie? Rachel, cu doi paşi în faţă; Rachel, sigură pe sine, îndrumându-i pe cei care se rătăciseră; Rachel care se mişca fără zgomot, în vreme ce pantalonii mei ieftini scoteau sunete de frecare de câte ori mergeam prin galerii. Şi dacă sunetul mi se părea mie tare, nu puteam să nu mă întreb dacă nu cumva îl observau şi alţii.

Nu îmbunătăţea lucrurile faptul că de obicei ajungeam la muncă deja cu transpiraţia răzbătând prin bluză, uneori şi prin pantaloni, cu părul trudindu-se să scape din eforturile mele simple de a-l stăpâni. Naveta nu era lungă – Patrick avusese dreptate, era mai repede decât să parcurg tot drumul până la Fifth Avenue –, însă până mergeam pe străzile din Morningside Heights spre linia de tren A, oprindu-mă doar să iau o cafea de la cârciuma din colţ, apoi urcam cărările şerpuite din Fort Tryon Park până la unul

dintre cele mai înalte puncte din Manhattan, umiditatea făcea pagube. Trupul meu, neobişnuit cu o căldură aşa de înăbuşitoare, reacţiona violent, abundent, aproape scuzându-se.

La sfârşitul primei săptămâni, Moira m-a privit din cap până în picioare când am ajuns şi mi-a spus că aş putea să iau autobuzul care mergea o dată la cincisprezece minute din staţia de tren până la muzeu. De asemenea, avea aer condiţionat. Oricât de recunoscătoare am fost pentru pont, n-a trecut neobservat felul în care Moira a făcut un pas înapoi când m-a văzut, înroşită şi asudată, cu părul tot mai zburlit. Rachel, desigur, cobora netulburată dintr-o limuzină discretă, care o depunea în capătul aleii de sus, în faţa porţii de metal, în fiecare dimineaţă la ora nouă.

Însă, chiar dacă umezeala era copleşitoare – mai ales pentru mine, o fată a cărei piele era obişnuită cu câmpurile aride din estul statului Washington –, muzeul însuşi era plin de adieri răcoroase care răzbăteau dinspre fluviul Hudson şi ciufuleau coroanele ulmilor, ca un covor uriaş scuturat în aer. Părea mai degrabă că lucrăm pe o proprietate privată decât într-o instituţie publică. Pe care Patrick o supraveghea din intimitatea bibliotecii.

— A fost primul lui serviciu, mi-a spus Rachel la sfârşitul celei de-a doua săptămâni, imediat după absolvire. Nu că ar fi avut nevoie. De un serviciu, desigur. Bunicul lui Patrick avea afaceri cu cariere de piatră din nordul statului, a continuat Rachel. Pietrele folosite ca să construiască meterezele şi să astupe golurile din The Cloisters au fost extrase de firma bunicului său. A fost cea mai mare operaţiune privată de extracţii din New York. Până în anii ’60, când a cumpărat-o Cargill. Patrick încă locuieşte în casa familiei, în Tarrytown. Vine cu maşina în fiecare dimineaţă.

Am încercat să-mi imaginez un Patrick tânăr în cariera bunicului, cu bronzul luminos contrastând puternic cu pantele

terasate umede şi întunecate. Uneori, împotrivirea unui copil la moştenirea familiei era aproape moleculară, ca şi cum trupul i-ar fi devenit alergic la peisajele şi împrejurimile casei; alteori se stabileau în ea, se scufundau înapoi în ţesătură, în urzeala şi bătătura tradiţiei. Eu fusesem întotdeauna din prima categorie, şi poate că şi Patrick era.

Rachel mi-a întrerupt visarea.

— Deci, mergem să bem o cafea?

Eu îmi făceam pachete pentru prânz şi nu le mâncam după ce am observat că Rachel rareori prânzea, se mulţumea cu două ţigări şi cafeină. M-a surprins cât de iute mi-a pierit foamea şi câţi bani am economisit, ca urmare.

— Ăsta-i viciul meu, a zis odată, când am surprins-o la marginea grădinii, cu un cârcel subţire de fum înălţându-se din ţigara pe care o ţinea în mână. Mă rog, unul dintre ele.

Am plecat din bibliotecă şi ne-am aşezat în cafeneaua cuibărită printre coloanele de la marginea lui Trie Cloister, năpădite de flori sălbatice printre care albinele zumzăiau şi aproape se ciocneau între ele, ca beţivii. După-amiaza era aşa de caldă şi plină de zumzetul blând al naturii, încât o clipă am crezut că sunt ruda săracă dintr-un roman de Édith Wharton, invitată în lux pentru prima oară, deja îngrozită de ziua în care ar putea să dispară, dar dorind cu disperare să-l guste la maximum cât timp poate.

Rachel şi-a lăsat braţul să se rezeme de zidul de piatră scund care înconjura grădina şi şi-a scos ochelarii de soare; o sanda i se legăna pe vârful piciorului. Cu toate că ne petrecuserăm aproape tot timpul împreună, nu fuseseră multe discuţii neoficiale. De cele mai multe ori aveam capetele aplecate sârguincios asupra textelor, căutând menţiuni despre oameni – vrăjitoare, şamani, sfinţi – care ar fi putut să ghicească viitorul în secolul al XIII-lea sau al XIV-lea.

Adesea fără prea mult succes. Înfruntând tăcerea, studiam sculpturile aşezate în nişe din zidul care înconjura colonada. Rachel privea grădina cu acea lenevie de care se bucură doar cei care au mare încredere în sine – cei care refuză să-şi ia telefonul sau o carte când cinează singuri.

Au sosit cele două cappuccino, cu cuburi de zahăr neregulate. După ce a plecat chelnerul, Rachel a scos din buzunar un biscuit scurt şi cafeniu. Era dintre cei pe care îi aveau de vânzare la casa de marcat, şi n-o văzusem plătindu-l când am făcut comanda.

— Poftim.

L-a rupt în două şi mi-a oferit o bucată.

— L-ai furat?

Ea a ridicat din umeri.

— Nu-l vrei? Sunt tare buni.

M-am uitat în jur.

— Şi dacă observă cineva?

— Şi ce dacă observă?

A muşcat din biscuit şi a împins iarăşi spre mine cealaltă jumătate. Am luat-o şi am ţinut-o în mână.

— Haide, gustă.

Am muşcat o dată şi am lăsat restul pe farfurie. Avea dreptate, era delicios.

— Ei bine, m-am înşelat?

Am clătinat din cap.

— Nu. Deloc.

Rachel s-a lăsat pe spătar. Satisfăcută.

— Au gust şi mai bun când sunt gratis.

M-am uitat din nou în jur ca să mă asigur că nu-i acolo chelnerul ca să mă vadă mâncând restul jumătăţii pe care mi-o dăduse ea, dar în loc de asta, ochii mi-au zăbovit pe o figură sculptată aşezată

în zid – o femeie înaripată care ţinea o roată, cu relieful pătat şi ros de vreme. În fiecare punct cardinal al roţii fuseseră legate personaje, cu cuvinte în latină gravate pe trupul fiecăreia.

— Poţi să deslușești acele cuvinte? a întrebat Rachel, urmărindu-mi privirea. *Regno*, a zis, arătând spre figura din vârful roţii.

— Domnesc, am zis în mod reflex.

Ea a confirmat din cap.

— *Regnavi.*

— Am domnit.

— *Sum sine regno?*

— Sunt fără domnie.

— *Regnabo.*

— Voi domni.

Rachel a pus în cană cubul de zahăr şi m-a privit cu admiraţie.

— Am auzit asta săptămâna trecută, ştii. Că poţi să citeşti în latină. Şi în greacă. Mai ai şi alte secrete, Ann din Walla Walla?

„Ce ar fi viaţa fără secrete?”, m-am gândit. Însă cu voce tare am zis:

— Nu-mi vine în minte niciunul.

— Ei bine, putem rezolva asta.

Rachel s-a întins peste masă şi a luat restul biscuitului meu, dezvăluind o fulgerare de roşu, o panglică de satin din jurul încheieturii care contrasta cu pielea ei palidă. Ştiam unde o văzusem. În bibliotecă, răsucită printre degetele lui Patrick.

După asta am început să luăm mai des pauzele împreună. În vreme ce Rachel fuma la marginea grădinii, stăteam cu ea, aşezată pe piatra răcoroasă a meterezelor, legănându-mi picioarele prin smocurile de iarbă bogată care îmi gâdilau gleznele. Acela a fost

momentul în care a început să mă întrebe. Întâi despre viaţa mea amoroasă – neinteresantă, doar câţiva tipi în liceu şi chiar mai puţini în studenţie. Apoi despre mama – cu ce se ocupă, unde a crescut. Şi, de asemenea, despre Walla Walla şi Whitman – cum e acolo, pentru ce este cunoscut, dacă avem târguri agricole. Entuziasmul întrebărilor ei m-a surprins. Voia să ştie cât de mare e oraşul (mic), de câtă vreme era acolo familia mea (de patru generaţii), cum e acolo (cald, până nu mai e cald, apoi plictisitor) şi cum sunt studenţii de la Whitman (ca studenţii de la Bard, numai că de pe Coasta de Vest).

— Sunt obsedată de locurile în care n-am fost niciodată, a zis Rachel în chip de explicaţie. Şi de relaţiile dintre oameni. E atâta loc să-ţi imaginezi cum s-ar putea desfăşura o poveste când nu ştii nimic despre cadrul ei.

Însă de câte ori o întrebam despre relaţiile şi familia ei schimba vorba, îşi strivea ţigara şi zicea: „O, mult prea plicticos”, sau „Prefer să-mi vorbeşti despre tine”, apoi se întorcea în bibliotecă.

Într-o după-amiază o aşteptam pe o bancă de piatră din Bonnefont Cloister; întreaga grădină era mărginită de arcade gotice şi ferestre cu vitralii. În ghivecele de teracotă de lângă mine creşteau tămâie şi smirnă din trunchiuri noduroase care culminau cu flori albe ca nişte pene a căror aromă se încălzea în soarele de la sfârşitul după-amiezii. M-am aplecat spre flori şi le-am simţit atingându-mi obrazul.

— Are spini, să ştii.

Ţinea o găleată cu unelte de grădinărie şi avea vârâtă o pereche de mănuşi de piele cafenie, roase, în buzunarul din faţă al blugilor mânjiţi de noroi şi rupţi.

— Smirna, a zis el, are spini.

M-am tras mai departe pe bancă.

— N-o să vină după tine.

— Ştiu.

Chiar dacă nu eram sigură că-l cred. Era ceva cu lucrurile găzduite de The Cloisters – obiectele de artă, chiar şi florile – care le făcea să pară că ar putea să prindă viaţă.

— Egiptenii o foloseau la îmbălsămare.

— Poftim?

— Smirna. Era folosită în Egiptul antic ca să pregătească pentru îmbălsămare cadavrele.

— De asemenea, era purtată la gât în Renaştere ca să alunge puricii, am zis, venindu-mi în fire.

El a râs.

— Pe mine încă nu m-a alungat. Leo, a zis, arătându-şi pieptul cu un deget murdar.

— Ann.

— Ştiu, a zis, s-a aplecat şi a dat un bobârnac ecusonului meu. Te-am văzut pe aici. Fata cea nouă.

Am confirmat din cap, iar el s-a lăsat în genunchi lângă mine, a dat deoparte frunzele de livan, a scos o foarfecă ruginită, care scârţâia, şi s-a apucat să cureţe frunzele moarte.

— Lucrezi cu Rachel?

— Şi cu Patrick.

— Se pare că cei doi vin la pachet.

Era ceva tăios în felul în care a spus-o, volubil şi dur, pe când punea în găleată ce tăiase.

— Îmi place de ei, am zis, neştiind de ce simt nevoia să-i apăr.

El s-a lăsat pe vine şi i-am observat pentru prima dată bocancii de lucru solizi şi faptul că are braţele vinoase, fără să fie prea musculoase.

— Tuturor le place Rachel, a zis, iscodindu-mă cu privirea. Cum să nu le placă?

Nu m-a surprins că Rachel ar putea să-i pară atrăgătoarea cuiva ca Leo. Mi-l imaginam uitându-se la ea în grădină cum fumează pe furiş, cum freacă între degete ierburi şi apoi îşi atinge gâtul cu uleiurile lor. Mi-am înfrânat o nevoie copleşitoare să-i cer să-mi spună tot ce ştie despre ea.

Doar l-am întrebat:

— Cât de bine o cunoşti?

El a arătat în jur.

— A început să lucreze în toamnă, când era în ultimul an la Yale. Doar în weekenduri, până la absolvire.

— Au lăsat-o să lucreze în funcţie de orarul ei?

El a clătinat din cap.

— Nu ştii? Fetele ca Rachel Mondray capătă tot ce cer.

A rupt cu dinţii o bucată de bandă adezivă cafenie şi a înfăşurat cu ea o creangă de smirnă ruptă. Tandreţea cu care a dat deoparte frunzele contrasta cu restul lui.

— Şi tu, Ann Stilwell? Capeţi ce ai cerut?

Întrebarea şi felul în care îşi aşezase trupul mă făceau să mă simt prinsă în capcană pe bancă, dar nici nu voiam să fiu liberă.

— Ştii ce este mătura-măcelarului[5]?

A arătat ghiveciul din cealaltă parte a mea.

— Nu.

— E din familia asparagusului, însă dacă mănânci mult din el poate să-ţi spargă sau să-ţi distrugă globulele roşii.

---

[5] Ghimpe pădureţ *(Ruscus aculeatus).*

M-am uitat la planta cu frunze verzi lucioase şi bobiţe de un roşu viu.

— Cultivăm o mulţime de plante otrăvitoare la The Cloisters, a zis. Va trebui să ai grijă. Unele dintre ele sunt incredibil de frumoase şi par comestibile. Nu sunt.

— Poţi să-mi arăţi? am zis, simţind un val de încredere în mine ca să întreb ce voiam.

Apropierea lui Leo era ca şi cum aş fi ţinut mâna deasupra unui curent electric – o pulsaţie ascuţită, însufleţitoare – pe care n-am avut niciodată curajul să-l ating. Acum tânjeam să ating cablul electric fără izolaţie.

S-a împins în călcâie, s-a ridicat şi s-a dus spre un strat cu ierburi care se învolburau şi cădeau unele peste altele; l-am urmat.

— În acest strat cultivăm cucută şi mătrăgună, de care probabil ai auzit. Dar mai cultivăm şi altele, măselariţă şi limba-câinelui, verbină şi mandragoră. Toate sunt ierburi găsite în medicina şi magia medievale. De fapt, toată această grădină e plantată cu otrăvuri şi remedii pe care le găseşti în secolul al XI-lea sau al XV-lea. În urnele de acolo (a arătat spre două vase de piatră înalte, pline cu frunze verzi cerate şi flori trandafirii) sunt leandri. Ucigători, dar şi o oblojeală foarte populară în Roma antică. Dacă dai deoparte frunzele poţi să vezi etichetele.

M-am aplecat în faţă, în vreme ce el ţinea deoparte o cascadă de flori de cucută, dezvăluind o plăcuţă de ceramică pe care era gravat frumos numele latin al cucutei, *Conium maculatum.*

— Aici avem *Catananche caerulea*, a zis, ţinând între degete o floare albastră.

Am dat deoparte viţele viguroase şi am găsit plăcuţa, pe care scria SĂGEATA LUI CUPIDON.

— Se credea că îi vindecă pe cei bolnavi de iubire, a zis cu vocea joasă şi atât de aproape de gâtul meu, încât am simţit cum mi se ridică firişoarele de păr de pe ceafă.

Nevoia imperioasă de a mă apropia de el m-a surprins.

M-a condus spre alt strat, cu mâna bătătorită pusă pe braţul meu. Simţeam cum creşte în mine o izbucnire oarbă de atracţie, o senzaţie care nu s-a domolit nici când am observat-o pe Rachel în spatele unei arcade ascuţite care ducea spre grădină, urmărindu-ne cu privirea. Era ceva în faptul că eram privită care m-a făcut mai îndrăzneaţă, care m-a făcut să reduc distanţa dintre trupurile noastre când Leo şi-a mutat mâna de pe braţ pe mijlocul meu, ceea ce m-a făcut să-mi muşc buza pe dinăuntru, nerăbdătoare. Am ajuns la un strat plin cu roiniţă, notele calde de citrice amestecându-se cu aromele lavandei şi salviei din jurul ei.

— E şi mai puternic dacă închizi ochii, a zis el, închizându-i pe ai săi şi trăgând adânc aer în piept.

În cealaltă parte a curţii am văzut-o pe Rachel înălţând sprâncenele.

— Trebuie să plec, am zis.

El mi-a urmărit privirea până la Rachel.

— Desigur, a zis el. Rachel capătă întotdeauna ceea ce vrea.

Aş fi vrut să spună mai mult, însă Rachel a ridicat încheietura mâinii şi a arătat spre ceas. Stătusem deja cu Leo o jumătate de oră.

— Îmi pare rău, am zis, neştiind prea bine cum să mă rup de ciudata intimitate a momentului.

Când am ajuns la ea, Rachel mi-a înconjurat umerii cu braţul, degajat, însă posesiv.

— Te distrezi?

— Doar învăţ despre plante.

— Şi despre profesor?

N-am privit înapoi decât când mergeam pe coridorul spre bibliotecă, însă când am făcut-o l-am văzut cum tunde o tufă groasă plină de bobiţe negre. Mătrăgună, spusese Leo.

5

Noaptea era caldă, aşa de caldă, că aparatul de aer condiţionat de la fereastră nu făcea faţă, doar gâfâia şi bolborosea în noaptea liniştită care se lipea de străzile de afară. Am zăcut în pat, iritată de fiecare centimetru de cearşaf care îmi atingea pielea, până când cerul a început să se lumineze. M-am gândit la singurul loc cu siguranţă răcoros din oraş pe care îl cunoşteam, cu capelele şi bolţile lui de piatră masive, şi am hotărât că la cinci fără un sfert nu-i prea devreme să mă duc la lucru.

Dacă paznicii au fost surprinşi să mă vadă, n-au arătat-o. Mi-a fost dată, fără vâlvă, o pagină din registrul orelor peste program pe care să semnez şi m-am dus în bibliotecă. În galerii, statuetele aruncau umbre înguste care urcau pe pereţi ca nişte păianjeni. Cu singura lumină a soarelui din zori, pietrele preţioase de pe raclele cu moaşte zugrăveau pe podea pete apoase, colorate. Paşii mei erau singurul sunet care stârnea ecoul prin holurile din secolul al XII-lea. Când am trecut pe lângă un paznic tolănit pe scaun, cu ochii închişi, nu l-am învinovăţit. Aici era mai răcoros şi mai comod şi decât în locuinţa mea.

Uşa bibliotecii nu era încuiată, însă când am deschis-o, în spaţiu era ceva diferit – o îngroşare a aerului şi mirosul de sulf al chibriturilor. Am bâjbâit pe peretele de piatră cioplită grosolan căutând întrerupătorul înainte ca uşa să se închidă, luând puţina lumină care era. În beznă, am întins în faţă mâinile şi am înaintat încet până m-am lovit de una dintre mesele de studiu, am prins

veioza şi am tras de şnur, făcând să se lumineze abajurul de sticlă verde, un biet far care îşi trimitea lumina pe masa de stejar, nu în toată încăperea. Nu observasem că în întuneric răsuflarea îmi devenise precipitată; am observat de-abia acum, când a revenit la normal.

Draperiile din toată biblioteca fuseseră închise peste ferestrele gotice, ferestre care de obicei umpleau spaţiul cu destulă lumină naturală ca veiozele de pe mese să pară accesorii inutile. M-am dus la ferestre şi am început să trag în lături draperiile, lăsând să intre lumina slabă a zilei şi privind cum firişoare de praf dansează prin încăpere. Poate că paznicii le închideau în fiecare seară, iar eu sosisem, pur şi simplu, înainte de rutina tragerii în lături? Am deschis un pic o fereastră şi ciripitul matinal al păsărilor s-a cernut în încăpere, alungând orice mi-oi fi imaginat eu în biblioteca întunecată.

Am început să-mi golesc geanta pe masa la care lucram de obicei cu Rachel, am scos laptopul, carnetul şi câteva texte pe care le foloseam ca referinţe – monografii ale gândirii medievale despre astrologie şi oracole, un manual de interpretare a viselor din secolul al XIII-lea. Însă am observat pe masă pete roşii, netede. Când mi-am vârât unghia sub una dintre ele, aceasta s-a clintit. Am apăsat până ce am simţit cum îmi intră în carne, când s-a desprins de masă cu uşurinţă. Am frecat discul roşu între degete. Ceară. Ceară care a picat din lumânări? Am desprins picăturile de pe masă şi le-am pus deoparte, o grămăjoară clădită frumos pe o foaie de hârtie.

Îmi plăcea să fiu în bibliotecă singură şi devreme. Într-un moment în care singurele sunete erau paşii mei şi ai paznicilor, când lumina era slabă şi mă puteam mişca neobservată. La urma urmei, singurătatea era felul meu de a fi standard, unul dintre

principalele motive pentru care mă atrăsese mediul academic, de fapt: posibilitatea de a mă afla nesupravegheată în prezenţa unor obiecte captivante şi poveşti vechi. Preferam asta ideii de a lucra într-un birou cu bârfe şi şedinţe nesfârşite, cu intimitatea silită a exerciţiilor de consolidare a echipei. Mediul academic se descotorosise de toate astea. Şi îi eram recunoscătoare.

Până să ajungă Patrick intrasem în depozit şi desfăcusem două seturi de rafturi destul de mult încât să-mi pot vârî trupul între ele, sperând ca acea carte de care aveam nevoie să nu fie pe un raft aflat mai jos, pentru că nu era destul loc ca să mă aplec. I-am auzit paşii înainte să-l văd trecând prin spaţiul îngust de la capătul rafturilor, ca o fantomă. Apoi s-a oprit şi a venit înapoi până în dreptul meu.

— Pare strâmt, a zis, lăsându-şi mâna să apese puternic pe manivelă.

Rafturile s-au apropiat un pic mai mult. Era doar un milimetru, însă am ridicat instinctiv mâna ca să mă împotrivesc mişcării. Spaţiul strâmt îmi dădea claustrofobie, şi ceva din faptul că eram apăsată, în vreme ce Patrick stătea în loc deschis, mi-a făcut inima să-mi sară în gât.

— N-o să te strivesc, Ann, a râs Patrick. Am văzut registrul cu semnături. Te-ai trezit devreme?

— N-am putut să dorm, am zis, am luat de pe raft volumul pe care îl căutam şi m-am strecurat afară din strâmtoarea rafturilor, înapoi la căruciorul pe care îl umplusem cu cărţi.

Patrick şi-a plimbat degetul peste titluri.

— Ai adunat aici o colecţie pe cinste.

Am strâns la piept cartea, stingherită de iuţeala cu care neliniştea mea dintre rafturi se transformasem în râvnă. Doream cu disperare să-i fac pe plac, atât de mult încât am zăbovit asupra

vorbelor lui, asupra laudei lui pentru felul în care făceam cercetare. De parcă toate cărţile ar fi fost pentru el, ca şi venirea devreme; simţeam îmbujorarea pe obraji, căldura.

— Spune-mi, Ann, a zis el, citind ultimul titlu, Richard a vorbit cu tine despre practicile divinatorii din Renaşterea Timpurie italiană?

Cunoşteam bine rolul esenţial pe care cel puţin o metodă de divinaţie – astrologia – îl jucase în timpul Renaşterii. Faptul că îndrumase micile hotărâri, cum ar fi când să-ţi razi barba sau să faci baie, precum şi pe cele mari, cum ar fi când să porneşti un război. Faptul că aristocraţii şi papii credeau că tavanele lor pictate – cunoscute azi sub numele de „bolta cerească”, decorate cu constelaţii şi semnele zodiacului – puteau să aibă asupra sorţii lor o influenţă la fel de mare ca stelele însele. Ba chiar mă ocupasem pentru scurt timp de geomanţia din Veneţia – pasiunea oraşului pentru citirea viitorului într-o mână de pământ aruncată pe jos. Curţile Renaşterii adorau magia şi practicile oculte şi se pricepeau surprinzător de bine să le potrivească în mentalitatea creştină. Ştiam că Lingraf avea o slăbiciune pentru această muncă, un interes romantic şi exaltat pe care îl atribuisem întotdeauna pasiunilor personale, nu rigorii academice. Şi, într-o anumită măsură, îl încurajase la mine, iar eu îl lăsasem să înflorească.

— Da, am confirmat eu.

Însă Lingraf nu fusese niciodată dornic să-şi împărtăşească munca. Era prietenos. Încurajator. Niciodată deschis.

— Aşa e. Ai pomenit în biroul lui Michelle o parte din activitatea ta.

M-am întrebat din nou cât de amănunţit cercetase Patrick dosarul cu cererea mea. Dacă i se adresase lui Lingraf ca să afle mai multe.

— Şi ce crezi despre toate astea? Despre expoziţia la care lucrăm? a continuat el. În linii mari.

— Cred că reflectă faptul că, deşi Renaşterea este considerată adesea o epocă a logicii şi ştiinţei, oamenii erau seduşi cu uşurinţă de practici străvechi, care nu includeau geometria şi anatomia, ci, mai degrabă, o credinţă în oracole şi tradiţii mistice. Din unele puncte de vedere erau şi foarte... Am tăcut un pic... Anti-ştiinţă. În linii mari, desigur.

— Desigur, a zis Patrick, privindu-mă.

M-a izbit din nou faptul că era foarte chipeş. Chiar şi în lumina fluorescentă din depozit, falca şi pomeţii păreau să strălucească de sănătate. În prima săptămână aici încercasem să-mi dau seama câţi ani are căutând data dizertaţiei lui. Avea, primisem confirmarea, spre cincizeci de ani sau un pic peste. Tânăr ca să fie custode oriunde, dar în special la The Cloisters.

— De ce presupui, a zis el, scoţând un volum despre viziuni medievale ales de mine şi răsfoindu-l, că erau seduşi de aceste lucruri?

— Ne dorim să explicăm lumea din jurul nostru, am zis. Să găsim un sens necunoscutului.

Sau, cel puţin, ştiu că eu doream. Impulsul, la un anumit nivel, era universal.

— Te-ai gândit vreodată, a zis Patrick ridicând privirea, cu degetul pe pagină, că poate există ceva în aceste practici, oricât de greu ne-ar fi să credem acum, care ar putea să aibă o parte... M-a privit în ochi... De adevăr?

— Ce vrei să spui? Că prin studierea poziţiei planetelor am putea să prezicem cea mai bună zi pentru a... Am căutat cel mai ciudat lucru pe care îmi aminteam că-l citisem într-un manuscris astrologie... Trata guta?

Patrick a încuviinţat, cu o umbră de zâmbet în colţul gurii.

— Nu cred, am zis, cugetând la întrebare.

Ideea că oamenii ar putea fi în stare să ghicească viitorul privind cum migrează planetele pe cerul nopţii a captivat timp de secole întregi imaginaţia savanţilor şi misticilor. Însă, după părerea mea, era imposibil să crezi în astrologie. Văzusem cu ochii mei cât de necruţătoare, cât de aleatorie poate să fie soarta. Eram sigură că este un lucru pe care nu putem niciodată să-l cunoaştem deplin. Cu toate acestea, nu voiam să-l dezamăgesc, să mă arăt prea cinică, aşa că am adăugat:

— Desigur, şi în ziua de azi oamenii încă mai cred în astrologie.

— Avem tendinţa să desconsiderăm lucrurile pe care nu le înţelegem, a zis Patrick. Să le respingem pe loc ca demodate sau neştiinţifice. Însă dacă e să iei cu tine un lucru din timpul petrecut aici, vreau să fie faptul că le-ai acordat acestor sisteme de credinţe ceea ce li se cuvine. Nu-i nevoie ca tu să crezi în divinaţie pentru ca ea să fi fost adevărată pentru un aristocrat din secolul al XIV-lea. A lăsat cartea din mână. Chiar să fie din nou adevărată.

Când m-am întors în bibliotecă, hârtia cu grămăjoara de picături de ceară dispăruse. M-am uitat în coşul de gunoi, dar nu era nicăieri. Patrick şi cu mine eram singurii care ajunseseră aici.

*

— Îl cauţi pe Leo? a zis Rachel, trăgând din ţigară.

Căldura dimineţii lăsase locul unei după-amiezi înnorate, ploaia ameninţa de cealaltă parte a fluviului, şi Rachel profita de avantajul aerului mai răcoros stând la marginea parcului Bonnefont Cloister; îşi ţinea mâna dincolo de metereze, ca să nu observe nimeni că fumează.

— Nu chiar, am zis, cu toate că era o minciună.

Îl căutasem toată ziua, ba chiar zăbovisem prin bucătărie, prin grădini, prin preajma toaletelor personalului, sperând că ar putea să treacă pe acolo.

— Nu te pricepi deloc să minţi, a zis Rachel privindu-mi profilul în vreme ce strivea ţigara. Lunea lucrează de obicei în şopronul din grădină, nu prin colonade. Nu că te-ar interesa asta.

Privea scena: vizitatorii care se plimbau respectuoşi pe cărările pavate cu cărămidă ale grădinii, cu mâinile la spate. Îmi imaginam că ar fi putut să fie la fel acum cinci sute de ani.

— Slavă Domnului că s-a terminat căldura, a zis.

Nu că Rachel ar fi părut afectată de căldură sau de umezeală.

— Am venit devreme, am zis. N-am mai putut suporta. Însă când am ajuns în bibliotecă pe mese erau picături de ceară. Sau, cel puţin, am crezut că e ceară. Care crezi că ar fi putut să fie cauza lor?

Rachel a privit dincolo de metereze, spre fluviu.

— Nu ştiu, a zis.

— Crezi că ar aprinde cineva lumânări în bibliotecă?

— Poate că în weekend a fost o recepţie pentru donatori. Nu ţi-ar veni să crezi ce am găsit în bibliotecă – chiar şi prin galerii – după unele dintre ele.

Părea plauzibil. Şi nu că ar fi fost multă comunicare între departamentele Evenimente şi Custozi din muzeu.

— Atât doar că a fost ciudat. De ce să aducă cineva lumânări într-o încăpere plină de cărţi rare?

— Călugării făceau asta tot timpul, a zis Rachel, ridicându-se în picioare.

După aceea ziua a trecut repede, însă, în ciuda cerului vânăt, oraşul nu s-a ales decât cu umezeală şi nemişcare. Mi-a părut rău să plec din bibliotecă la ora şase, zidurile ei de piatră, răcoroase,

îmi deveniseră rapid mai familiare decât garsoniera; frumuseţea lucrurilor care mă înconjurau în timpul zilei făcea, cumva, ca realitatea nopţilor mele să fie şi mai rea.

Pe când mergeam prin galerii şi sub bolţile înalte ale holurilor, în drum spre autobuz, mintea mi s-a abătut spre căldură. Nu fusesem pregătită pentru ea, pentru umezeală. Şi am început să mă întreb dacă am destui bani pentru un aparat de aer condiţionat nou; era un magazin de aparatură la două străzi de locuinţa mea. Însă când am început să compar aerul răcoros cu realitatea bugetului meu, mi-am dat seama că marjele sunt atât de mici, încât trebuia să flu sigură. Am dat să deschid calculatorul de pe telefon, dar mi-am dat seama că îl uitasem pe scaunul din bibliotecă. M-am întors repede, dar când am înconjurat Bonnefont Cloister, i-am văzut – Rachel şi Leo – stând în arcada care ducea la şopronul din grădină, adânciţi în discuţie. Rachel era rezemată de zid, cu braţele ţintuite la spate, cu mâna lui Leo aşezată deasupra capului ei.

Fără să mă gândesc, m-am oprit în spatele uneia dintre coloane şi i-am privit din cealaltă parte a grădinii. Am auzit-o râzând în vreme ce a scuturat pachetul, a scos o ţigară, a aprins-o şi i-a întins-o lui. El n-a luat-o, dar i-a ridicat încet mâna până la gură şi a tras un fum. Iritată, Rachel şi-a eliberat mâna cu o smucitură şi a alunecat de lângă zid, lăsându-l pe Leo singur.

Am profitat de ocazie ca să mă strecor în bibliotecă nevăzută. Mi-au trebuit câteva minute ca să-mi găsesc telefonul, aşa de greu îmi era să mă concentrez prin amestecul de gelozie şi dorinţă care făcea să mă doară palmele. Cu telefonul în mână, m-am dus să mă sprijin de uşa de lemn a bibliotecii, când am auzit vocea lui Patrick din cealaltă parte.

— Cred că-i vremea s-o punem în temă pe Ann.

— E prea devreme, Patrick, a răspuns Rachel.

— E aici ca să fie un atu.

Patrick scăzuse vocea, ceea ce m-a făcut să mă lipesc cu tot trupul de uşă, cu urechea la deschizătură. Când Rachel a vorbit din nou, i-am simţit prin lemnul gros, umed, frustrarea din glas:

— Încă nu ştim dacă putem să avem încredere în ea. Cu toate că deja e curioasă. Ştii că a găsit ceara? Te-a întrebat despre asta?

— Am rezolvat problema.

Apoi tăcere, în afară de sunetul pulsului meu care îmi bătea în urechi.

— Haide, a zis Patrick, pe un ton moale pe care nu i-l mai auzisem. Să nu ne certăm pentru asta. Tu ai vrut-o.

— Cred că poate să ajute, a recunoscut Rachel, şi am simţit că această discuţie nu este doar despre expoziţie, ci despre ceva mai mult, ceva ce încă nu reuşeam să văd.

— Uneori trebuie să ne asumăm riscuri, a insistat Patrick. Apoi o pauză. Ai încredere în mine?

Rachel trebuie să fi încuviinţat, pentru că el a adăugat:

— Aşa te vreau. Ştii că nu cred că ea a ajuns aici din întâmplare, nu-i aşa?

Clanţa a început să se răsucească şi m-am dus repede în celălalt capăt al bibliotecii, apoi m-am strecurat în depozit înainte ca uşa să apuce să se deschidă. Am trecut prin coridorul personalului, pe lângă bucătărie. Cu capul aplecat în coridorul slab luminat, aproape că ajunsesem în holul principal când m-am ciocnit de-a dreptul de Leo.

— Eşti bine? a întrebat el, m-a prins de umeri şi m-a privit din cap până-n picioare.

— Da. Scuze. Eu...

Eram prea tulburată, prea cu sufletul la gură de la grabă ca să mă pot concentra pe ce voiam să spun.

— Ia-o mai încet, Ann. E un muzeu. Nimeni nu salvează vieţi aici.

— Da. Ştiu. Am dat drumul aerului din piept. Încercam doar să ajung la timp la autobuz.

— Tocmai a plecat, a zis el, făcând un pas în spate.

— La dracu'!

— Ce-ar fi să mergem pe jos?

Mi-a făcut semn s-o iau înainte. Felul în care îşi mişca braţul îmi amintea felul în care îl întinsese deasupra capului lui Rachel – cu forţă, posesiv. Voiam să-l simt deasupra capului meu, înfăşurat pe mijloc, pe umeri, dur şi strâns.

Am ieşit din întunericul muzeului sub coroanele copacilor din parc, unde aleile şerpuitoare traversau întinderi de iarbă într-un ritm ameţitor. Leo mergea alături, fredonând din când în când câteva măsuri dintr-o melodie pe care n-am recunoscut-o.

După ce am trecut de un grup de copii care erau conduşi ţinându-se de mânuţe ca un lanţ împletit din margarete, s-a întors spre mine şi a întrebat de-a dreptul:

— De ce eşti aici?

— Ce întrebare-i asta?

Întrebarea lui era aspră. Şi îmi amintea, de parcă n-aş fi ştiut deja, că sunt nouă şi lipsită de experienţă, chiar nedorită.

O parte din mine ştia că e mai bine să ignor ce văzusem şi auzisem în acea zi, să clădesc o barieră între mine şi Leo, Rachel şi Patrick. Între lumea muzeului şi lucrurile pe care aveam nevoie să le înfăptuiesc – acceptarea într-o şcoală importantă, o viaţă afară din Walla Walla. De asemenea, în întrebarea lui Leo era o implicaţie care începuse să mă îngrijoreze: „De ce te bagi în lumea noastră?”

Trebuie să fi tăcut prea mult timp, pentru că a adăugat, mai blând:

— Vreau să zic, de ce nu Los Angeles sau Chicago sau Seattle? De ce aici?

Am arătat cu mâna în jur, uşurată.

— Am auzit că e cel mai grozav oraş din lume.

Leo a râs.

— Aşteaptă un pic şi o să vezi.

Ultimul ţânc a tropăit pe lângă noi, plimbându-şi mâna liberă prin iarba înaltă până la genunchi.

— E arta, presupun, am zis, ridicând privirea spre profilul lui.

Însă am ţinut pentru mine celelalte motive: se afla la mii de kilometri de biserica luterană unde era îngropat tata, era un oraş care nu te învinuia niciodată pentru ambiţiile tale, chiar dacă alţii ar fi putut. Mergeam alături, Leo cu mâinile vârâte adânc în buzunare, cu cureaua genţii de-a curmezişul pieptului.

— E singurul loc în care pot să fac ceea ce vreau să fac, m-am hotărât eu.

— La ce eşti dispusă să renunţi pentru muncă?

Întrebarea avea un tăiş, şi mi-am înfundat mâinile în buzunare, ridicând din umeri; nu eram pregătită să-l las să afle mai multe, când eu încă ştiam atât de puţin despre el.

Leo m-a înghiontit cu umărul.

— Nu toată lumea e aşa de sensibilă pe aici, a zis. N-ar trebui să pui aşa la inimă întrebările. Iar dacă o faci şi nu vrei să răspunzi, spune-le oamenilor, pur şi simplu, să se ducă dracului. Încerc doar să-mi dau seama dacă o să-ţi placă la noi. Apropo, pe cei mai mulţi de aici îi doare în cot dacă le place sau nu. Câtă vreme îşi fac treaba. Însă mie îmi place. Cel puţin, îmi place grădinăria. Munca mea, cum ai zis. Chiar dacă nu pot suferi vizitatorii. Uneori, în

zilele liniştite, mă pot preface că e aşa cum trebuie să fie. Un complex pre-turistic-industrial. Economie timpurie.

— Pentru mine, The Cloisters întotdeauna pare aşa. Cu totul altă lume.

Am ajuns la staţia de metrou, cu intrarea construită într-un ieşind stâncos şi iederă curgând pe laturi. Părea o staţie care îşi avea locul în Roma, nu în capătul nordic al Manhattanului.

— Asta e staţia ta, a zis el, făcând semn cu capul spre scări.

— Mulţumesc că ai venit cu mine, am zis, jenată că suna aşa de copilăresc, de parcă m-ar fi ţinut de mână ca prichindeii pe lângă care trecuserăm.

— Îmi place să merg cu tine, Ann Stilwell. A şovăit. E un loc incredibil – oraşul, The Cloisters. Numai să nu-l laşi să te tocească. Mai bine fă-l să te ascută.

A doua zi, un răpăit constant de ploaie îşi bătea ritmul pe geamurile bibliotecii în care lucram împreună cu Rachel. Viteza cu care reuşea să parcurgă textele încă mă uluia, citea rapid şi incisiv. Când ploaia a încetat, în cele din urmă, Rachel s-a ridicat, a plecat de la masă şi a bătut la uşa lui Patrick. Timp de aproape o oră am tras cu ochiul spre uşă, respingând gândul că, dacă mai trec cinci minute, aş putea avea timp să mă apropii, să prind, poate, un cuvânt sau două din discuţia dinăuntru. Însă tocmai când mă pregăteam să mă uit la rafturile aflate cel mai aproape de biroul lui, Rachel a ieşit şi a ţinut uşa în spatele său până ce s-a închis doar cu un foşnet.

— Patrick vrea să ştie dacă eşti de acord să vii la cină la el acasă vineri, a zis ea, aşezându-se în faţa mea.

Nu m-am putut împiedica să nu mă gândesc la ce auzisem prin uşa bibliotecii cu o zi înainte, însă dacă era acum în vorbele lui Rachel vreo undă de resemnare, n-am putut s-o desluşesc.

La Whitman nu fusesem niciodată invitată la cină acasă la vreun profesor. Cu toate că şcoala era mică, se păstra distanţa între studenţi şi angajaţi. La urma urmei, astfel de invitaţii dădeau apă la moară speculaţiilor despre relaţii necuviincioase. Însă eram curioasă cum e casa lui Patrick încă de când o pomenise Rachel pentru prima oară, iar invitaţia părea să fie iniţierea pe care o aşteptam.

— E o tradiţie, a continuat ea. Eu merg de obicei o dată pe săptămână. Uneori sunt şi alţi oaspeţi. Mai degrabă un salon intelectual. Săptămâna asta o să fie Aruna Mehta, custodele manuscriselor rare de la Beinecke Library.

— Nu ştiu cum să ajung în Tarrytown, am zis, începând să-mi fac griji cum să ajung într-o stare prezentabilă, nu udă de la mersul pe jos sau călătoria sufocantă cu Metro-North.

— Putem merge împreună cu maşina, a zis Rachel, ridicând o mână. Vin să te iau la cinci.

6

Vineri, Rachel a venit cu o limuzină neagră, cu şoferul său la volan.

— Ţi-am adus câte ceva, a zis ea, ridicând o sacoşă liliachie uriaşă, burduşită.

— Mi-ai cumpărat haine? am zis, scoţând din geantă o fustă care avea încă eticheta cu preţul.

— Nu. Sigur că nu. Făceam ordine în dulap şi m-am gândit că ar putea să te intereseze unele dintre lucrurile astea. Pe multe nu le-am purtat. Aveam de gând să le donez.

Felul în care a spus-o, spontan, m-a făcut să cred că nu era în asta nimic mai mult, însă o parte din mine se întreba dacă se săturase să mă vadă în fiecare zi în hainele mele şterse, viaţa mea de amestec practic bumbac-poliester. M-am uitat la câteva haine, am pipăit ţesătura. Nu era de mirare că Rachel arăta întotdeauna minunat.

— Mulţumesc, am zis.

— Vrei să te îmbraci acum cu ceva...?

Era o îmboldire blândă, destul de blândă ca să nu mă simt imediat ruşinată, dar destul ca să cobor privirea spre pantalonii pe care îi alesesem pentru seară. Până şi cuvântul – *pantaloni* – făcea să fie clară greşeala mea.

— Te superi?

— Deloc. John, vrei, te rog, să înconjori clădirea? l-a întrebat Rachel pe şofer, care a încuviinţat. Vin cu tine sus.

— Nu!

Gândul la Rachel în garsoniera mea strâmtă, văzându-mi hainele atârnate pe sfoara de rufe pe care o prinsesem peste scara de incendiu, aşa cum făceau vecinii, farfuriile murdare – ea încercând să se înghesuie pe singurul petic de canapea care nu era acoperit cu cărţi şi însemnări – mă făcea să ameţesc de panică.

— Vreau să zic, o să fiu extrem de rapidă. Nu-i nevoie.

— E acolo o rochie neagră care ar fi perfectă. O rochie simplă. Asta aş purta eu.

Sus, în vreme ce scotoceam prin sacoşă, eram bucuroasă că Rachel nu-i acolo, privind singura încăpere a locuinţei subînchiriate. Ca s-o fac să arate ca acasă, pusesem pe pereţi o

fotografie a părinţilor mei, precum şi nişte ilustrate cu tablouri pe care nu le văzusem în realitate, însă îmi ocupaseră cea mai mare parte a timpului şi eforturilor la Whitman: o serie de fresce din Palazzo Schifanoia din Ferrara. Numele Schifanoia venea din expresia *schivar la noia,* a scăpa de plictiseală. Un palat de agrement de la periferia Ferrarei, unde Borso d'Este, excentricul cârmuitor al unui ducat influent, avea o întreagă sală de banchete pictată cu scene din zodiac. Era o procesiune cu Venus într-o caleaşcă trasă de lebede. Dedesubt, un Taurus strălucitor, un taur cafeniu cu stele aurii presărate pe coaste, îi binecuvânta trecerea. Borso gândise sala astfel încât să-şi impresioneze oaspeţii – astrologia ca spectacol al puterii, ca totem purtător de noroc. Însă unii cărturari au argumentat că e mai profund decât asta, că Borso şi astrologii Renaşterii care proiectaseră încăperea credeau că *picturile* corpurilor cereşti pot să aibă asupra sorţii individului o influenţă la fel de mare ca aştrii de deasupra. Ca şi cum imaginea desenată a Leului ar putea să afecteze într-un fel fericit horoscopul privitorului – în acest caz, al lui Borso. Arta în culmea puterii sale, poate. Era un argument pe care Lingraf mă încurajase întotdeauna să-l iau în serios.

Mi-am pus rochia neagră şi mi-am strâns părul buclat într-o coadă de cal pe ceafă, folosind ca taburet cutia primită de curând de la mama, ca să-mi pot vedea mai mult din trup în oglinda mică din baie. Diferenţa era izbitoare: părul un pic romantic în învolburarea lui, decolteul destul de adânc ca să arate sexy, în vreme ce croiala era degajată şi confortabilă, ajungând exact în locul potrivit de pe coapse ca să fie totuşi potrivită pentru un salon cultural – primul la care fusesem invitată vreodată. Nu părea să fi fost purtată de Rachel mai mult de o dată, poate de două ori; se simţea ca un lucru care nu fusese dat la spălat. Mi-am înfrânat

impulsul să scotocesc mai departe prin sacoşă şi să văd ce alte lucruri îmi dăruise Rachel. În loc de asta, am coborât în goană scările. Nu voiam s-o fac să aştepte.

— O, am ştiut că o să fie perfect, a zis când m-am strecurat în maşină lângă ea.

Complimentul părea la fel de natural ca ţesătura rochiei pe pielea mea.

Am mers spre nord, sau, mai degrabă, am înaintat ca melcul pe autostrada aglomerată, mărginită de copaci; Rachel tasta ceva pe telefon, eu priveam cum zgârie-norii lasă treptat locul ieşirilor împădurite spre zonele de dincolo de suburbii, până când şoferul a urmat curba unei ieşiri şi a mers lejer prin labirintul străzilor mai liniştite. Rachel n-a spus nimic pe tot drumul, iar eu, nedorind să par prea nerăbdătoare, prea disperată, am tăcut. În cele din urmă, când mergeam pe o alee lungă cu pietriş, Rachel şi-a pus telefonul înapoi în geantă şi a zis:

— Am ajuns.

A apărut casa – o colecţie ordonată de lespezi cenuşii şi ferestre cu ochiuri de cristal, împărţite de fâşii de metal întretăiate într-un *patchwork* de rame. Aleea circulară era mărginită de brazi canadieni şi fagi; uşa principală era o arcadă gotică încadrată de arbuşti ornamentali tunşi cu grijă. În atât de multe privinţe îmi amintea de The Cloisters – culoarea pietrei, estetica fals-gotică, felul în care aleea aţâţa imaginaţia, tachinând şoferul cu dezvăluirea lentă ba a unui horn, ba a unei vechi roze a vânturilor de aramă. M-am întrebat dacă John o să ne aştepte tot timpul aşezat în maşină, cu un sendviş împachetat în portbagaj, cum făcea în fiecare săptămână.

Nu ne-a întâmpinat nimeni la uşă. Rachel a intrat, pur şi simplu, în foaierul oval ancorat de o scară de piatră. La stânga noastră era

biblioteca şi, pe când Rachel mă conducea prin ea, am făcut tot ce-mi stătea în puteri ca să-mi întipăresc în minte amănuntele. Era prima mea imagine dintr-o casă din mediul academic: erau expuse pagini de manuscris înrămate şi un triptic encaustic, o masă plină de zaruri albe cu forme ciudate, rafturi pline de cărţi legate în piele. Era o colecţie bogată şi bine organizată, care depăşea mult salariul lui Patrick la The Cloisters, eram sigură. Voiam să zăbovesc, să ating ţesătura groasă a canapelelor, să pipăi mahonul răcoros al meselor, însă Rachel traversase deja spaţiul de parcă ar fi fost ceva banal şi mă aştepta la o uşă dublă de sticlă deschisă spre seara de vară.

Din curtea cu dale de piatră de dincolo de bibliotecă se vedea în jos locul în care Tappan Zee făcea pod între districtele Rockland şi Westchester de dincolo de Hudson. Aerul era înceţoşat şi plin de zumzetul neîncetat al insectelor. Sub o copertină în dungi stăteau Patrick şi o femeie, cu pahare de băutură pe care se prelingeau picuri de condens. Trupul ei mărunt abia umplea fotoliul, însă rochia de un corai viu, ţesută pe alocuri cu fir auriu, făcea ca prezenţa femeii să fie foarte mare. Cu doar patru participanţi, eram prea puţini ca să fie un salon cultural; era mai degrabă un dineu intim.

Cine ştie de ce – probabil împrejurimile, biblioteca, ferestrele pe care vechimea le făcuse uleioase –, mă aşteptasem să vină cineva să ia comanda de băutură, aşa că am fost surprinsă să-l văd pe Patrick că se ridică, intră pe o uşă din fundul curţii – bucătăria, aveam să aflu – şi ne prepară el însuşi băuturile.

— Negroni, a explicat, întinzându-mi un pahar cu picior de cristal gravat.

Am aflat că femeia care stătea în fotoliu este Aruna Mehta. Din Punjab, via Oxford. Ea şi Patrick fuseseră colegi la masterat –

aproape douăzeci de ani de prietenie, a zis ea. Aruna avea părul lucios ridicat elegant pe cap şi ochelari care îi atârnau la gât. Rachel a sărutat-o pe obraji înainte să se aşeze. Chiar dacă era un salut neoficial, intimitatea gestului şi siguranţa de sine cu care l-a făcut Rachel m-au surprins. Niciun profesor nu mă invitase vreodată să mă bucur de aşa familiaritate.

— Prima dată? a zis Aruna.

— Da, am zis. E incredibil.

— Mulţumesc, a zis Patrick, ridicând un pahar. N-am niciun merit.

— E meritul tău restaurarea măiastră.

Aruna şi-a ciocnit paharul de ale noastre.

— Noroc!

— Asta da, a zâmbit Patrick.

— Cei mai mulţi custozi nu trăiesc aşa, a zis Aruna, aplecându-se spre mine cu un aer fals confidenţial.

Apropierea ei părea un colac de salvare.

— Patrick e unic în această privinţă. Aşa cum e în multe altele.

Patrick a râs, şi am observat pentru prima oară că are gropiţe abia schiţate sub un strat de barbă nerasă. M-am întrebat de ce nu are pe nimeni aici, cu el, în casa asta – soţie, familie, măcar o menajeră. Trebuie să fi fost zeci de încăperi.

— Aruna, încetează, a zis Patrick, fără urmă de avertizare în voce.

— Rachel ştie.

Aruna a făcut semn cu ochiul.

Era o reamintire a faptului că sunt pe dinafară. Poate că o amintire deliberată a faptului că Rachel a băut de multe ori Negroni în curtea lui Patrick, că poate a ştiut cum arăta casa înainte de restaurare. Că o cunoscuse pe Aruna, mi-a spus ea, în

anii de la Yale. Şi, în vreme ce eu îmi petrecusem anii de studenţie nebăgată în seamă de profesorii care contau, ea fusese deja identificată ca cineva special, care trebuie să fie urmărit. Mi-am reamintit că de aceea venisem la New York, în primul rând, ca să mă remodelez în cineva ca Rachel. Cineva pe care oamenii să-l ia în serios, cineva pe care *eu* aş putea să-l iau în serios.

— Ai auzit de chestia de la Morgan? a întrebat Aruna. Anul acesta au propus ca subiect istoria ocultismului renascentist.

— Da, a zis Patrick. Le-am propus s-o pună pe Rachel moderatoare la masa rotundă despre tarot.

Rachel s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit la ureche:

— Au refuzat.

— În schimb, voi prezenta eu, a adăugat Patrick.

— E aşa de interesant că, după atâţia ani în care au susţinut că e un subiect care nu merită să fie examinat, au hotărât să se ocupe de asta în acelaşi timp în care tu lucrezi la o expoziţie despre divinaţie. Nu-i aşa, Patrick?

Aruna a muşcat capătul benzii de coajă de portocală şi l-a mestecat gânditoare.

— Pluteşte ceva în aer, a zis Rachel, sorbind din Negroni, şi enormul cub de gheaţă a clinchetit lovindu-se de pahar.

— Şi tu, Ann? Aruna a şters un strop de condens care picase de pe pahar pe rochia sa. Ăştia doi au făcut din tine o credincioasă?

— Mă tem că încă nu.

M-am străduit să citesc tonul acestor discuţii, să înţeleg cum se face că Patrick şi Rachel, iar acum Aruna, vorbeau despre cărţile de tarot şi practicile de divinaţie ca şi cum ar fi putut să fie reale.

— Ah, încă nu, a zis Aruna. Înseamnă că mai e timp să te convingă?

— Nu-i nevoie să te convingă cineva, a intervenit Patrick, acum aplecat în faţă în fotoliu, cu coatele pe genunchi şi mâinile în jurul paharului. Trebuie să fii deschis la proces. La încercarea de a înţelege de ce aceste practici contau. Şi că încă ar mai putea să conteze. Vorbim despre sisteme de credinţe care ne modelează felul în care vorbim despre soartă chiar şi în ziua de azi. Să luăm tarotul...

— Da, însă tarotul, i-a tăiat vorba Aruna, n-a devenit parte din ocultism decât în secolul al XVIII-lea. Înainte era un joc cu atuuri. Ca bridge, jucat de aristocraţie. Patru oameni aşezaţi în jurul unei mese, amestecând şi împărţind un simplu pachet de cărţi. De-abia când s-a implicat şarlatanul de Antoine Court de Gébelin cărţile de tarot au fost transformate în ceva mai... – şi-a fluturat mâinile – ...mistic.

— Gébelin, a zis Rachel, întorcându-se spre mine, a fost un desfrânat faimos de la curtea franceză din secolul al XVIII-lea. Şi a sugerat că preoţilor egipteni, care au folosit *Cartea lui Thoth,* nu italienilor din secolul al XV-lea, li se datorează crearea cărţilor de tarot, alcătuite, desigur, din patru serii, cum sunt cărţile noastre obişnuite, plus douăzeci şi două de cărţi pe care le numim acum Arcanele Majore. Cum e Marea Preoteasă, de exemplu. Care fusese Papesa.

Începusem să văd fulgerări de lumină care zburau în zigzag, lăsând în urmă dâre de neon în vreme ce amurgul se întuneca. Licurici, luminându-ne conversaţia cu magia palpabilă a naturii.

— Între egiptomania din Franţa secolului al XVIII-lea, a continuat Rachel, şi atmosfera unei curţi căreia îi plăceau secretele şi misterele, tarotul a dezvoltat o folosire cu totul diferită. Însă cred că mai este un argument pentru folosirea tarotului în secolul al XV-lea, în special undeva între Veneţia, Ferrara şi Milano. O zonă care

era un fel de triunghi de aur al practicilor experimentale, magice. Vedeţi, ştim că aristocraţii din primii ani ai Renaşterii erau fascinaţi de practicile de divinaţie străvechi. Lucruri precum geomanţia şi cleromanţia. Aşadar, de ce nu cărţi de joc? Dominicanii respingeau cu tărie cărţile de tarot. Ştim că în Franţa Henric al III-lea pusese taxă pe ele. Ştim că cineva a fost arestat la Veneţia la începutul secolului al XVI-lea pentru cartomanţie. Şi avem numeroase indicaţii în înregistrările istorice ale faptului că aceste cărţi de tarot au provocat *scandaluri publice, o* expresie pe care cred că o putem analiza în diferite feluri.

M-am uitat de la ea la Patrick, care se lăsase iar pe spătarul fotoliului, cu vârfurile degetelor unite.

— Şi, desigur, a zis Rachel, nu putem privi Arcanele Majore – Luna, Steaua, Roata Destinului, Moartea, îndrăgostiţii – fără să recunoaştem faptul că un interes faţă de ocultism larg răspândit în secolul al XV-lea în Italia se poate să fi influenţat imaginile, dacă nu funcţionarea cărţilor de tarot.

Când am crescut mi-a fost imposibil să cred că ceva cum este horoscopul sau ghicitul în tarot mi-ar putea da un avantaj, mi-ar putea arăta conturul viitorului meu. Acest soi de credinţă era un lux pe care nu-l aveam. Şi mi s-a părut prea dureros să-mi imaginez că stelele m-ar fi putut avertiza de moartea tatălui meu, chiar dacă ştiam că romanii antici n-ar fi fost de acord. Poate că nici cei trei de faţă.

— Dar, desigur, a zis Patrick, Rachel încă n-a reuşit să adune toate resursele de care are nevoie ca să demonstreze această teorie. Şi mulţi dintre noi am încercat.

Era ceva tăios în asta, în felul în care a zis *încercat* – scurt şi dur şi cu ranchiună. Şi din asta mi-am dat seama că proiectul nu era doar al lui Rachel, ci şi al lui. Poate că un proiect ratat. Cu orice

ocazie, Patrick părea să dea de înţeles că e mai mult decât cercetare, ceva real şi tangibil, în vreme ce Rachel încă mai avea rezerve. Cu toate că observasem că prefera să nu le dea glas în preajma lui Patrick.

— Gândiţi-vă doar la legitimitatea pe care ar da-o practicii astăzi – dacă am şti că există un pachet de cărţi din secolul al XV-lea, un pachet timpuriu, poate chiar *cel mai* timpuriu folosit în acest scop, a conchis Patrick.

— Dar sunt puţine însemnări de la arestări, a zis Rachel. Şi încă şi mai puţine menţionări ale practicii.

— Probabil că nu există însemnări de la arestări, am zis, regăsindu-mi vocea. Nu mi-l pot imagina pe Borso sau pe Ercole d'Este arestând pe cineva în Ferrara pentru aşa ceva.

Familia d'Este s-a stabilit în Ferrara în secolul al XIII-lea, unde a domnit peste un ducat libidinos şi mistic, care era pe cât de superstiţios, pe atât de ambiţios.

— Nu mi-i pot imagina consemnând aşa ceva.

— Nici eu, a zis Rachel.

În vreme ce soarele cobora în Hudson, făcând fluviul să arate auriu şi negru, Rachel nu şi-a ferit privirea, ci, cu un zâmbet mulţumit, m-a examinat de parcă mă vedea pentru prima oară.

— Hai să mergem înăuntru şi să-i arătăm lui Ann cum funcţionează, a zis Patrick, bătând din palme şi întorcându-şi atenţia spre Rachel.

S-au ridicat cu toţii, însă eu am rămas un moment pe fotoliu, întrebându-mă ce mă aştepta înăuntru şi dacă vreau să aflu ceea ce erau pe cale să-mi arate. Mă obsedau cuvintele lui Patrick spuse zilele trecute – *e vremea.* Am simţit un amestec ciudat de neîncredere şi credulitate – teama că n-o să fiu în stare să cred ceea ce era limpede că ei vor să cred, şi, pe de altă parte, teama că o să

cred. Cu uşurinţă, de fapt. Când Rachel a ajuns la uşa livingului, s-a întors spre locul în care stăteam şi, pe dată, ca la comandă, m-am ridicat şi am urmat-o.

Înăuntru, se adunaseră în jurul unei măsuţe de cafea joase pe care Patrick o eliberase de cărţi. Avea un pachet de cărţi de joc, mai înalt decât cele obişnuite, şi mai gros, cu marginile zdrenţuite şi pe dos cu o serie de sori galbeni aşezaţi în dale hexagonale de un portocaliu profund. Patrick a pus pachetul pe masă şi m-a privit nerăbdător.

— Amestecă-le, a zis.

Imboldul de a râde nervos era copleşitor. Voiam să râd ca să priceapă toţi că înţeleg şi că m-am prins de glumă. Pentru că era o glumă, nu-i aşa?

— Haide. Amestecă-le, a zis Rachel.

Am îngenuncheat lângă măsuţa de cafea şi am luat în mână pachetul de cărţi. Era uzat, plăcut la pipăit, însă când am vrut să desfac în evantai cărţile, s-au împotrivit.

— Nu, a zis Patrick, împrăştie-le. Atinge-le, pune-ţi energia pe ele. Apoi fă-le iar teanc şi taie pachetul în trei.

Am răspândit cărţile pe masă şi m-am străduit să le ating. Eram sigură că sunt vechi – nu pictate de mână sau făcute din pergament, dar tot trecuseră peste ele cel puţin două sute de ani. Era primul pachet de cărţi de tarot pe care îl mânuisem vreodată şi, oricât de fugar, m-am întrebat dacă ar putea să simtă asta în energia mea, înainte să-mi dau seama de ciudăţenia gândului. Dar era ceva acolo, cum stăteam ghemuită pe podeaua livingului lui Patrick, înconjurată de obiecte medievale şi cărţi rare, privită cu atenţie de cei trei mentori ai mei, care m-a făcut să mă întreb, fie şi doar o clipă, dacă *era* cu putinţă. Să cred. Cărţile păreau electrice şi cu totul în largul lor în mâinile mele.

Când am terminat de tăiat pachetul, Patrick a etalat cinci cărţi cu faţa în sus. Ilustraţiile erau sărace, dar pline de simboluri ezoterice – *ouroboros*-ul de pe cartea Roata Destinului, un leu pe cartea pe care scria *la force,* puterea. Cărţile cu cifre aveau o grafică discretă – un Trei de bâte era desenat subţire pe un fundal albastru ca oul de măcăleandru, iar Cinci de monede avea simbolurile zodiacului pe un verde ca eucaliptul. Iar o carte pe care scria *protection* era ilustrată cu un orizont apos plin de făpturi marine care se zvârcoleau şi făceau spumă în prim-plan. M-a stingherit faptul că m-am pomenit atât de atrasă de imagini, încât am întins mâna peste masă şi am luat una dintre cărţi – un Trei de bâte – ca să mă uit mai bine la inscripţie.

— E un pachet de cărţi Etteilla, a zis Rachel. Original. Unul dintre primele pachete de cărţi oculte tipărit. Această ediţie e din 1890.

— Ce înseamnă? am întrebat, punând la loc cartea şi ridicând privirea spre Patrick.

El a cercetat cărţile etalate în faţa sa.

— Vedem aici, a zis, arătând spre cartea plină cu făpturi marine, un ocean de posibilităţi, de putere, de explorare, dar şi de autodistrugere. *Ouroboros*-ul, desigur, un simbol al renaşterii, morţii şi asumării propriului destin. Leul, o carte puternică, temperată de cărţile cu cifre, care ne amintesc de echilibru şi dorinţă.

În vreme ce vorbea m-am pomenit că încerc să plasez cărţile în viaţa mea, căutând să creez un înţeles din imaginile lor schiţate misterios. În trupul *ouroboros*-ului – silit ca veşnic să se devoreze pe sine – era un ecou al trecutului meu pe care nu eram pregătită să-l aud.

— Acesta este un pachet, a zis Rachel, smulgându-mă din visare, despre care ştim că a fost folosit pentru divinaţie. Însă ceea ce ne trebuie este să găsim un pachet de cărţi din secolul al XV-lea care să ne spună că a fost folosit pentru acelaşi lucru. Un pachet ale cărui imagini să fie clar separate de alte practici divinatorii, sau material din arhive care să ne permită să susţinem acest lucru despre cărţile existente.

— Există multe cărţi răzleţe din secolul al XV-lea, a adăugat Aruna, însă pachete complete de atunci, sau aproape complete, cum sunt cele de la Beinecke şi Morgan, sunt incredibil de rare. Este mult mai obişnuit să găseşti pachete complete din această epocă. La urma urmei, tiparul a permis să existe un pachet principal şi multe copii. Asta era mai puţin adevărat atunci când cărţile erau făcute de mână de pictori.

— Şi probabil nu sunt decât câteva, am zis, îndepărtându-mi privirea de pachet.

Nu-mi puteam imagina că pragmaticii florentini sau locuitori ai Romei şi-ar fi permis astfel de idei, dar eram surprinsă să mă pomenesc, când m-am confruntat cu imaginile de aici, că simt atracţia posibilităţii.

— Descoperirea unui astfel de pachet ar fi o descoperire remarcabilă, a zis Rachel, nu doar în istoria artei, ci şi în istoria ocultismului. Ar da legitimitate unei practici pe care o folosesc atât de mulţi oameni în ziua de azi. Acesteia.

A arătat spre cărţile etalate dintre noi.

Dacă mi se spusese adesea că n-a mai rămas nimic nou de studiat în Renaştere, atunci asta cu siguranţă părea ceva nou. Nu doar nou, ci ezoteric şi încântător de misterios. Şi, cu toate că era o idee pe care în alte împrejurări poate că aş fi tins s-o resping, aici mă simţeam sedusă. Faptul că, măcar de data asta, lucrul pe care

cercetătorii îl despuiaseră de magie avea să aibă magia restaurată. Nu de aceea, la urma urmei, deveniserăm savanţi şi cercetători, în primul rând? Ca să descoperim arta ca practică, nu doar ca obiect?

Ne-am dus înapoi în curte ca să cinăm, un amestec fără pretenţii de legume la grătar, cod şi felii de pâine rustică pe care Patrick le-a adus din bucătărie. În ciuda impresiei mele iniţiale că Patrick trebuie să fi avut o mulţime de servitori care să se ocupe de o casă atât de mare, era clar că se descurcă bucuros de unul singur, şi am mâncat cuibăriţi în jurul unei măsuţe, nu în sufrageria mare, cum crezusem la început. După ce am mâncat tot şi ne-am lăsat la loc pe spătarele fotoliilor, în noaptea care mai păstra căldura zilei, Rachel s-a ridicat şi a luat farfuria ei şi pe a mea înainte ca Patrick să i se alăture cu restul. Le-am privit trupurile întorcându-se în bucătărie, lumina slabă din interior dezvăluind doar vagi umbre înăuntru. Auzeam zăngănitul farfuriilor şi cratiţelor puse în maşina de spălat vase şi în chiuvetă.

— Ar putea zăbovi acolo un pic, a zis Aruna, care şi-a scos o ţigară şi mi-a oferit şi mie una înainte ca a ei să prindă viaţă în întuneric; masa era luminată doar de flacăra unui felinar.

— Să mă duc să-i ajut? am zis, dând să mă ridic.

— Nu, a zis ea, punându-mi o mână pe braţ. Ei nu-ţi vor ajutorul.

Felul în care a spus-o, cu un strop de tăiş de avertizare, m-a luat prin surprindere.

— Aha.

— Ştii în ce intri aici, Ann?

Aruna a suflat un norişor de fum.

— Cred că da.

O văzusem pe Aruna bând cel puţin patru pahare de vin şi m-am întrebat dacă asta are de-a face cu bunăvoinţa ei de a-mi împărtăşi ceva în timp ce stăteam singure în curte.

— Nu cred că ştii.

A scuturat cenuşa din vârful ţigării pe dalele de piatră.

— Trebuie să te ţii departe de asta. A arătat spre uşa bucătăriei. Noi, ceilalţi, ne ţinem departe de asta. Suntem mai prudenţi. Nu-i un loc pentru tine sau pentru mine, Ann. Locul nostru e aici, în curte. Nu în casă. N-avem nevoie să ştim ce se petrece în casă.

Desigur, ştiam ce vrea să spună Aruna. O ştiusem, mi-am dat seama, de când am văzut bucata de panglică roşie din jurul încheieturii lui Rachel. Înăuntru încetase zăngănitul vaselor şi curgerea apei în chiuvetă. Ei dispăruseră de zece minute.

— N-o lăsa pe Rachel să te implice, a zis Aruna. Ai grijă să rămâi tu însăţi. Să ţii o bucată pentru tine, deoparte. Pentru că asta – a arătat spre Hudson şi înapoi spre casă – poate fi prea mult pentru unii.

Am rămas în tăcere, în vreme ce corul greierilor era tot mai puternic, un zumzet pe care-l simţeam în gâtlej, până ce Rachel şi Patrick s-au întors, în cele din urmă, la masă. Am observat, pe când mergeau unul lângă altul, că Patrick a întins o dată mâna şi a atins braţul lui Rachel; silueta le era desenată pe lumina din bucătărie.

Când am mers spre casă era târziu, şi gândul la garsoniera mea părea străin şi rece. Luminile autostrăzii licăreau afară, o strălucire portocalie, ca din altă lume.

— Mă bucur că eşti aici, a zis Rachel încet din cealaltă parte a banchetei.

A întins mâna, a pus-o pe braţul meu şi a lăsat-o să zăbovească un pic prea mult.

7

După seara aceea Rachel şi cu mine nu ne-am mai luat zile libere. Când a venit weekendul, am găsit un motiv ca să stăm la The Cloisters chiar şi când nu era acolo Patrick. Şi, dacă crezusem că vraja mersului pe sub tavanele casetate, cu nesfârşite podoabe de bolţi ogivale şi, din loc în loc, foiţă de aur, avea să se diminueze, n-a fost aşa. Frumuseţea era îmbătătoare, şi m-am întrebat dacă m-aş fi simţit la fel la Met, pe Fifth Avenue, unde asistenţii din programul de vară lucrau la şiruri de calculatoare. În schimb, The Cloisters mă luase într-o lume de piatră umedă şi o abundenţă de flori, unde obiectele de artă însele, cu luciul encaustic şi de smalţ, ardeau cu flacără vie.

Şi presiunea legată de muncă a crescut – fiecare minut în care nu dormeam era ocupat cu domeniul ocult, fiecare minut în care nu dormeam era dedicat dovedirii faptului că merit ca Patrick şi Rachel să-şi asume riscul – începusem să nu mai răspund când eram sunată la telefon de acasă. La început mesajele mamei erau „doar să văd ce faci". Să verifice dacă sunt bine. Să verifice cum îmi petrec vara. Să verifice dacă am primit hârtiile pe care mi le-a trimis. Apoi au devenit „doar să văd". Doar să vadă dacă am timp s-o sun. Doar să vadă dacă sunt acolo. Doar să vadă dacă am primit mesajele ei. Într-unul mi-am dat seama că plânsese, şi a fost ca şi cum aş fi putut s-o văd cum stă în bucătărie, purtând hainele lui, cu harababură şi tristeţe peste tot. I-am trimis mesajul: „Sunt bine, sănătoasă, doar foarte prinsă cu munca".

Şi era adevărat, eram ocupaţi, însă nu chiar atât încât să n-o fi putut suna, să nu fi putut să văd ce mai face. Cred că, poate, mă sprijineam pe munca la muzeu, chiar şi pe oraşul însuşi, ca să mă ascund de vinovăţia pe care o simţeam pentru că nu eram acolo s-o

îndrum înapoi spre viaţa normală. De parcă aş fi putut s-o conving să părăsească insula de jale pe care şi-o crease. Dar era mai bine aici, la New York, şi mi se părea tot mai greu să mă mişc între noua mea realitate şi vechiul meu coşmar.

Nu voiam ca mama, statul Washington, livezile de meri care înconjurau oraşul să mă scoată din visarea în care căzusem.

Eram îmbătată de oraşul însuşi, dorindu-mi cu disperare, într-un fel, să mă înec în el, să las sunetele, şi oamenii, şi mişcarea permanentă să mă tragă în valuri şi să mă trimită pe veci în mare. Niciodată nu mă simţisem aşa de vie ca atunci când eram aruncată de colo-colo de New York. Până şi faptul că sub soarele verii oraşul mirosea a gunoi încins şi gaze de eşapament mă ispitea. Deja gândul că s-ar putea să nu fiu aici să văd cum se schimbă lumina printre arţarii din Fort Tryon Park în septembrie – o lună fără Rachel, mai puţin luminoasă, mai puţin ciudată – mă umplea de groază.

Rachel, după cum s-a dovedit, era o persoană remarcabilă cu care să lucrezi. Le spunea pe numele mic celor mai mulţi dintre principalii cărturari din domeniu, numerele lor erau cuibărite în telefonul ei ca atâtea alte mici taine. Când trebuia să facem programări la Morgan Library sau Columbia, îi vrăjea pe bibliotecari cu întrebările ei dezarmante şi linguşeala făţişă. Dar era şi vicleană: întotdeauna pregătită cu referinţa corectă, o bucăţică istorică de ocultism. Avea un fel al său de a face orice descoperire să pară vitală, ca şi cum ar fi putut să fie cea care să rezolve problema. Nu mă mai simţeam cadru universitar sau cercetătoare, ci detectiv căruia îi mai lipseşte doar un indiciu ca să ajungă la glorie, pentru că aşa mă făcea să mă simt lucrul alături de Rachel – ca şi cum obiectul de artă sau documentul care mi-ar putea schimba viaţa ar fi chiar după colţ.

Însă am început să observ şi lucruri mai ciudate – mici ticuri şi minciuni de-ale lui Rachel. O încânta s-o mintă pe Moira, care avea un fel enervant de a se insinua în tot ce se petrecea la The Cloisters. Dacă Moira îl căuta pe Patrick, Rachel zicea că el tocmai a plecat, chiar dacă era în biroul lui. O vedeam cum mută lucrurile Moirei în bucătărie, doar de pe un raft pe altul, o diferenţă suficientă ca să facă pe cineva să înceapă să se îndoiască de sine. Când ni se cerea să aducem la zi manualul de pregătire a doctoranzilor ca să arate o schimbare la lucrările prezentate, Rachel făcea corecturi, adăugând informaţii false pe care se presupunea că Moira le trecuse cu vederea. L-am răsfoit într-o zi, stând la biroul Moirei, şi m-am dus să-i spun lui Rachel.

— E o glumă, a insistat ea.

— Ar trebui să te duci să-i spui, am zis, îngrijorată că Moira ar putea s-o ia în serios, însă au trecut zile întregi până ca Rachel să corecteze, o încetineală delicioasă pe care părea s-o savureze.

M-am întrebat dacă i-ar fi pomenit de asta Moirei fără observaţia mea.

Apoi a fost ziua în care au dispărut toate plăcuţele emailate care identificau plantele din Trie Cloister. În timpul unei şedinţe a venit Leo să vorbească de această problemă. „Din păcate, probabil a fost unul dintre vizitatori, poate un copil”, a sugerat Patrick. Însă Leo a insistat, tot ridicând problema, până ce, într-o zi, au fost găsite în fântâna din mijlocul lui Trie Cloister, sparte. Nimeni nu s-a mai gândit la asta, în afară de mine şi, poate, Leo. Aproape sigur Leo.

Păreau jocuri lucrurile astea mărunte. Jocuri infestate de un chef de joacă întunecat, care părea firesc printre sculpturile funerare şi rămăşiţele mumificate ale sfinţilor care umpleau galeriile. Şi, desigur, nu puteam să bag mâna-n foc că nu-i joacă, nici că este. Cred că aşa îi plăcea lui Rachel.

Însă am observat că niciodată nu se juca cu Patrick. Cu el era întotdeauna corectă, mai ales în timpul şedinţelor noastre săptămânale, când stăteam în biroul lui şi treceam în revistă progresele. Noi eram, cum spusese odată Patrick, ochii şi urechile lui din arhivă. Sarcina noastră era să vedem şi să auzim totul, mai ales acele lucruri care ar fi putut să fie scăpate din vedere de-a lungul veacurilor. Asta însemna să citim şi să recitim materiale pe care le cunoşteam, creând indicii despre practicile oculte şi divinatorii pe care le descopeream şi urmărind alte indicii mărunte, oricât de plictisitoare sau nefondate ar fi fost. În fiecare săptămână Patrick trecea în revistă munca noastră şi ne trimitea după o altă serie de materiale, o nouă comoară de scrisori sau jurnale sau manuscrise, despre care bănuia – cu toate că n-avea cum să fie sigur – că ar putea să dezvăluie ceva important, ceva pe care el l-ar putea folosi.

M-a surprins faptul că după ghicitul în tarot ne prefăceam cu toţii că nu s-a întâmplat. Ca şi cum nu neam fi adunat în genunchi în jurul unei mese ca să luăm în serios ghicitul. Ca şi cum eu n-aş fi început în viaţa de zi cu zi să caut acele schimbări prezise de cărţi – întinderea de apă a cărţii protecţiei, forţa leului. Totul în vreme ce Rachel şi cu mine trudeam sub povară, chiar dacă Patrick nu vedea. În fiecare săptămână cercetam amănunţit mii de pagini, traduceam noi însene sau căutam în trei sau patru limbi zilnic, adesea rămânând până seara târziu.

Poate că de aceea, la aproape două săptămâni de la ghicitul în tarot, am fost surprinsă când Rachel a refuzat invitaţia lui Patrick, pe când ne strângeam lucrurile, să stăm până mai târziu în seara aceea.

— Bine, a zis el.

Încheieturile degetelor i s-au albit pe când strângea marginea uşii biroului său.

— Şi în weekend?

M-am uitat de la unul la altul şi am avut impresia că sunt intrusă în ceva foarte intim, deşi cuvintele însele n-aveau nimic remarcabil.

— Nu ştiu, a zis ea. Poate că lucrăm. Poate că o să mă duc la Long Lake. Încă nu m-am hotărât. Însă nu cred că voi fi aici.

— Bine, putem vorbi despre asta...

— Ann, a zis Rachel, ne poţi lăsa singuri un minut? Ne întâlnim în holul principal.

Când am închis uşa în spatele meu, ei erau în continuare în colţurile lor, fără să-şi vorbească, şi m-am întrebat cum e să-ţi croieşti drum în acelaşi timp prin putere şi poftă trupească şi muncă.

După cina acasă la Patrick m-am pomenit că scrutez fiecare interacţiune dintre Rachel şi Patrick – felul în care ea îşi lăsa mâna să zăbovească pe braţul sau spatele lui, felul în care o urmărea el cu privirea chiar şi în galeriile pline de lume. Dar mă pricepusem întotdeauna la limbaje, şi cu timpul am început să-l traduc pe al lor într-o chemare şi răspuns ale dorinţei, o sintaxă complicată a urmăririi şi capturării.

În drum spre holul principal am trecut prin grădină, lăsându-mi mâna să plutească pe lângă florile mari şi albe de coada-şoricelului şi pipăind moliciunea mentei. Mirosul pietrelor coapte de soare era o schimbare plăcută faţă de tomurile prăfuite pe care le scosesem din depozit. Am lăsat ochii să mi se închidă o clipă, iar când i-am deschis l-am văzut pe Leo în cealaltă parte a grădinii, în genunchi, privindu-mă.

— Eşti gata? a zis Rachel, venind din spate. Vreau să-ţi arăt ceva.

— Dacă trebuie să rămâi...

— Nu trebuie. Uneori Patrick uită că The Cloisters nu e toată viaţa mea. Chiar dacă este a lui.

Am încuviinţat din cap şi mi-am îngăduit să mai ating o dată florile.

Am coborât pe cărările şerpuite din Fort Tryon Park, pe lângă alergători şi perechi mai în vârstă pe bănci, pe lângă ţânci culcaţi pe petice de iarbă şi copii mai mărişori care se jucau de-a v-aţi ascunselea prin tufele dese. Ca nişte colege de şcoală, ţineam la piept cărţi şi mergeam alături. Paşii ne erau regulaţi, chiar sincronizaţi. Eram noi, mi-am dat seama, împotriva lumii. Un aranjament la care am ajuns fără vorbe în timpul şedinţelor cu Patrick.

Dacă am fi fost la Met, poate că am fi mers la un băruleţ şic cu nume franţuzesc şi clientelă aleasă, însă, fiind aşa de departe în nord, Rachel m-a dus pe Dyckman Street, unde am trecut prin două pasaje subterane de ciment pline de graffiti, până am ajuns pe malul Hudsonului, unde un bar se întindea pe un chei public pentru bărci cu motor şi cu pânze. Mesele erau de plastic şi umbrele albe ofereau umbră celor câţiva oameni care îşi savurau băuturile, cu pielea colorată trandafiriu de soare şi vânt. Nu era nimic ostentativ, nu exista vreo amfitrioană, un meniu oficial, doar un loc unde să comanzi şi un loc unde să stai jos şi să aştepţi. Mă încânta faptul că localuri ca acesta puteau să existe într-o aşezare ca Manhattanul, în care îmi imaginasem că tot ce era ieftin şi frumos fusese prefăcut de mult în ceva la modă şi scump.

Rachel a comandat băuturile şi am văzut-o că se apleacă peste bar ca să stea la taifas cu barmanul; nu părea să-l deranjeze că trupul ei este în spaţiul lui şi se tot întorcea să zăbovească aproape de ea. Între discuţiile cu barmanul, bărbatul care stătea pe scaunul de lângă ea tot încerca să-i atragă atenţia. Când şi-a dat capul pe spate, râzând – nu ştiam la cuvintele cui –, am observat iar unduirea trupului ei, doar moliciune şi arcuiri, fără ascuţişurile care începuseră să-mi apară mie. Când s-a întors, a pus pe masă două beri blonde. Simţeam cum soarele după-amiezii îmi bronzează braţele, le coace într-un fel care îmi amintea de copilăria în Washington. Însă ţipetele pescăruşilor, circulaţia necontenită de pe fluviu erau cu totul noi.

— Ce crezi despre Leo? a zis ea în cele din urmă şi a sorbit, cu spuma rămânându-i pe buze.

— Grădinarul?

— Mmm, a zis, da, grădinarul.

— Nu-l cunosc.

— N-am întrebat dacă-l cunoşti. Am întrebat ce crezi despre el. A tăcut o vreme şi a chibzuit la întrebare. Dacă te gândeşti la el.

— Mă gândesc la el, am zis, încercând să-mi stăpânesc dogoarea din obraji la amintirea felului în care mă atinsese în ziua aceea în grădină, la intensitatea ciudată cu care îmi susţinea privirea, chiar şi la felul în care mâna lui zăbovise deasupra capului lui Rachel.

— El pare să se gândească la tine, a zis ea, privind dincolo de fluviu.

— El nu-i motivul pentru care mă aflu aici.

Cu toate că voiam să cred că vorbiseră despre mine. Că în ziua în care i-am văzut în grădină eu eram subiectul conversaţiei şi nimic altceva.

— Păi, atunci aşa-i cel mai bine, nu?

Pe Hudson, bărcile aşteptau să prindă briza în micile lor pânze triunghiulare, vântul cutremura ţesătura albă, pocnetele leneşe se auzeau de la mal.

— Sunt aici doar pe timpul verii, am zis.

— Aşa m-am gândit şi eu, a zis ea, privindu-mă pe deasupra ochelarilor de soare. Însă e ceva cu locul ăsta. A arătat cu mâna spre Hudson. Ştii, Leo e cel care mi-a arătat barul ăsta. Altfel nu l-aş fi găsit niciodată. Cunoaşte aşa de multe astfel de colţişoare din New York.

Am simţit un val de gelozie când m-am gândit la Leo şi Rachel aici, poate chiar la această masă. Însă nu-mi dădeam seama pe cine sunt geloasă.

— Aşadar, îl cunoşti de mult? am întrebat.

Rachel a ridicat din umeri şi a schimbat vorba, aşa cum obişnuia – gata, subiect închis.

— Vrei să mergem cu barca?

N-am apucat să răspund până să adauge:

— Hai să mergem.

Şi-a golit paharul care era aproape plin.

— Vino.

Mă trăgea deja, cu mâna încleştată pe mâna mea, spre port, unde bărcile erau amarate cu frânghii colorate, un caleidoscop de carene şi amortizoare care zăngăneau. Nu mă puteam împiedica să observ că ori de câte ori îi puneam lui Rachel întrebări personale schimba vorba sau chiar cadrul. Şi totuşi, era limpede că sunt lucruri pe care vrea să le ştiu – indicii despre viaţa sa dinainte să apar eu. Ştiam că într-o bună zi vom ajunge acolo, aşa că mergeam poticnit după ea, bucuroasă să las lucrurile să se desfăşoare în voia lor.

— Nu ştiu să navighez, am zis.

— Eu ştiu.

Am coborât privirea spre rochia subţire de bumbac pe care o purtasem la lucru, la balerinii de piele moale pe care mi-i dăduse Rachel, şi la navigatorii de pe chei, toţi în cămăşi cu mânecă lungă şi şort, cu încălţăminte practică. Însă Rachel n-a privit înapoi. A mers mai departe pe chei până am ajuns la o barcă amarată aproape de capăt şi a început să desfacă îndemânatic funiile, cu degetele lungi mişcându-se instinctiv, a făcut colaci, i-a aruncat în barcă şi a ţinut puntea ca să pot păşi eu.

— Grăbeşte-te, a zis, şi am observat că aruncă o privire peste umăr.

Barca era mică şi se clătina, şi mi-am adunat toate puterile ca să mă agăţ de margini, de mica balustradă de acolo. Toată barca era atât de puţin adâncă, încât m-am gândit că aş putea să alunec în Hudson. Rachel şi-a rezemat trupul de barcă şi a împins-o surprinzător de puternic, apoi a îndreptat prova spre curent. Când a ridicat vela mare, trăgând sigură pe sine de o frânghie, şi a legat-o, vântul a prins putere şi ne-a împins, clătinându-ne. În cele din urmă, am aruncat o privire în urmă spre chei, unde bărbatul care stătuse la bar îşi apăra ochii de soare cu mâna făcută streaşină şi striga. Dar sunetul s-a pierdut în foşnetul velei. M-am întors şi m-am uitat la întinderea de apă liberă, cu un zâmbet jucându-mi pe buze.

8

Cutia de la mama mă aştepta de aproape două săptămâni în bucătăria garsonierei subînchiriate. Din cauza mărimii ei o mutasem de colo-colo, am folosit-o ca taburet, măsuţă de cafea, opritor la uşă, dorind să ţin trecutul ascuns cât mai mult timp cu

putinţă. Nu eram sigură că sunt pregătită pentru vărsarea în New York a conţinutului din Walla Walla; îmi făceam griji că ar putea să anuleze distanţa pe care mă trudisem s-o creez. Dar mă săturasem şi să mă împiedic de cutie, să văd pe ea scrisul mamei, de faptul că era o prezenţă în garsoniera mea strâmtă, ocupând mai mult spaţiu decât doream să cedez. Aşa că m-am folosit de cheie ca să jupoi banda adezivă, oprindu-mă doar ca să-mi pun frişcă în cafea şi să pun o carte în uşa deschisă, într-o încercare disperată de a face un pic de curent.

Nu era niciun bilet. Şi cutia nu era organizată în vreun mod rezonabil. Părea că – şi eram sigur că aşa fusese – mama a înşfăcat, pur şi simplu, hârtii şi le-a aruncat înăuntru, oprindu-se din când în când ea să îndese teancul şi apoi să umple iar acel spaţiu. Erau bucăţi de manuscris rupte şi hârtii boţite. Un carnet, acum îndoit pe mijloc, îmi făcea semn de pe fund.

O clipă m-am gândit să arunc cutia cu totul – s-o car până la tomberonul din spatele blocului şi s-o vâr în el. Un capitol încheiat. Dar la vederea scrisului tatălui meu – o mâzgăleală ascuţită, în care toate consoanele aveau aceeaşi urcare bruscă – m-am pomenit că scot hârtiile din cutie şi le aşez cu respect pe podea. Am făcut teancuri cu traduceri, vocabular şi liste etimologice. Au mai apărut două carnete, şi nimic din cutie nu dezvăluia vreun soi de logică sau ordine, sau sistem de arhivare. M-am întrebat unde găsise mama toate astea, în primul rând, şi m-a izbit gândul că poate ţinuse lucruri de-ale tatălui meu prin toată casa, lucruri despre care nu ştiusem din cauză că am petrecut atât de puţin timp acolo după moartea lui. În ultimul an la Whitman am făcut tot ce mi-a stat în puteri să nu-mi petrec acolo decât nopţile, vremea în care ochii îmi erau închişi la realităţile pe care, altfel, ar fi trebuit să le înfrunt.

După ce am scos toate hârtiile am început să le cercetez cu atenţie, încercând să le găsesc pe cele înrudite. Erau traduceri făcute de tata şi textele originale. În unele cazuri, fotocopii de cărţi, în altele, pagini copiate de mână din manuscrise. Ca îngrijitor, treaba tatălui meu era să intre seara în birourile din campus şi să golească coşurile de gunoi. Întotdeauna se uitase în clădirile ştiinţelor umaniste şi lingvistice după pasaje pe care putea să le aducă acasă şi să le traducă. Adesea venea târziu de la serviciu din cauză că petrecuse prea mult timp căutând prin hârtiile aruncate de profesorii titulari care renunţau fără părere de rău la materialele încorporate deja în lucrările lor de cercetare. Însă pentru tata aceste pagini aruncate erau manuale.

Reprezentau de asemenea felul în care am învăţat eu. Ne aşezam cu fragmentele aruncate ale unor articole sau cărţi, sau scrisori şi puneam cap la cap traduceri. Întotdeauna m-am gândit că aceste fragmente de scrieri ne-au făcut, m-au făcut pe mine un traducător mai bun, deoarece nu exista vreun context, nu existau indicii. Adesea nu lucram decât la o pagină dintr-un text abandonat. O pagină dintr-un articol ştiinţific german despre Goethe, o scrisoare de-a lui Balzac, pagini de manuscris transcrise din Parma secolului al XV-lea. Acest gunoi era bucuria noastră. Un mic proiect pe care îl puteam realiza în timpul liber, doar o pagină sau două, înainte ca el să plece să cureţe birouri şi eu să mă duc să-mi fac tura la restaurant.

Şi astea erau hârtiile pe care le trimisese mama. Fragmentele la care lucram adesea împreună. Ar fi trebuit să fie amintiri, obiecte dragi de mică valoare pentru oricine în afară de mine şi el. Dar acum, uitându-mă prin ele, am simţit şi cunoscuta înceţoşare la marginea câmpului vizual, o ameţeală care sporea cu cât deveneam mai atentă la ea. Era panica. Ruptura. Lucrul care a pus

stăpânire pe mine în după-amiaza înmormântării tatălui meu, lucrul cu care m-am luptat, de care m-am temut mereu de atunci încoace. Un fel de izvorâre densă, profundă, de ameţeală care m-a copleşit şi m-a doborât. Şi m-a făcut ca în zilele cele mai rele să nu fiu în stare să deosebesc ţesătura realităţii de forţa coşmarurilor mele.

Am lăsat filele pe podea şi m-am dus la fereastră, unde am lăsat sunetele străzii de dedesubt să se filtreze în sus până la mine, să mă ancoreze acolo. Am respirat aşa cum îmi spusese terapeutul de la şcoală să fac la o şedinţă de după incident – să trag aer în piept pe nas, numărând până la cinci, până ce trece senzaţia. Şi în ziua aceea chiar a trecut. A trecut după câteva minute şi un pahar cu apă. Însă în ziua înmormântării tatălui meu n-a trecut. Aproape că puteam simţi mirosul acelei zile pe filele din faţa mea – un amestec de mâncăruri congelate şi cârciumărese, o acreală densă.

Mi-am ţinut firea în după-amiaza înmormântării, doar apăreau şi dispăreau marginile câmpului vizual, doar mi se poticnea în piept respiraţia, până ce mama s-a ridicat să vorbească. Eram în curtea noastră din spate, doar un pătrat de iarbă şi patru ziduri în jur, unde se adunaseră prieteni, rude şi colegi de facultate. Era plin pătratul acela de iarbă şi mama s-a suit pe un taburet ca să le mulţumească tuturor. Când a făcut asta, vorbind printre suspine, n-am mai putut să suport apăsarea din piept, să ignor faptul că mi se face greaţă. Simţeam cum vine ameţeala leşinului, aşa că m-am întors şi am plecat în casă cât de repede am putut, numai că m-am izbit de uşa de sticlă. Nici măcar n-am văzut autocolantele cu păsări negre puse de tata când eram copil, ca să nu mă lovesc de geam.

Cel mai bine îmi amintesc sângele. Însă mama îşi aminteşte ţipetele. Şi, cu toate că nu mi-au spus-o niciodată, cred că asta îşi

amintesc şi cei mai mulţi dintre cei care erau de faţă – trupul meu plin de sânge, plămânii aruncând afară fiecare răsuflare până n-a mai rămas nimic; totul dispăruse. Am avut nevoie de cusături. Aproape treizeci, în diferite locuri: pe mâini şi obraji, pe burtă şi braţe. Încă mai era o cicatrice, un pic dincolo de linia părului, lângă ureche, care se vindecase fibroasă, tare, şi uneori o zgândăream cu degetele, fără să-mi dau seama, până când îmi aminteam. M-au pus sub supraveghere timp de şaptezeci şi două de ore când şi-au dat seama că nu fac deosebirea dintre evenimentele reale din trecutul apropiat – moartea tatălui meu, rănile – şi lumea aşa cum mi-o imaginam: întunecată, şi falsă, şi obsedantă. Cel puţin, asta a fost ceea ce mi-au spus. Însă a fost şi motivul pentru care nu mai puteam sta în casă: mama nu era singura care fusese dărâmată. Nu era singura care nu mai ştia care e calea în sus. Cel puţin ştiam care e calea de ieşire.

Am răsuflat adânc ca să mă liniştesc şi am continuat să sortez hârtiile până ce mi-a atras privirea ceva. Am recunoscut scrisul de mână, dar nu ştiam al cui este. Nu al tatălui, al altcuiva. M-am concentrat dincolo de buclele literelor ca să citesc textul. Era scris în dialectul din Ferrara şi, citind transcrierea, mi-am dat seama cui îi aparţine scrisul şi de ce pare cunoscut: era scris de îndrumătorul meu, Richard Lingraf. Omul încă mai copia de mână materiale din arhive în era scanării digitale cu telefonul. Din câte ştiam, nici măcar n-avea mobil. Probabil că tata pescuise într-o seară paginile din coşul de gunoi al lui Lingraf, însă nu mai ajunsese să mi le arate.

Am înaintat încet prin document. Câteva dintre cuvinte nu le-am desluşit, din pricina tendinţei lui Lingraf de a lega cuvintele între ele din grabă, însă restul au început să devină clare, era înregistrarea conţinutului unei gospodării în ajunul morţii cuiva.

Era clar că a oricui va fi fost casa, avea mulţi bani: monede de aur, cărţi, câini de vânătoare, porţelanuri şi fresce. Am observat că mai apăreau pe listă *carte da trionfi.* Cărţi de tarot. Am ridicat fila şi am întors-o, dar pe spate nu era nimic. Lingraf abandonase transcrierea la jumătate frazei. Am pus-o deoparte şi m-am uitat în continuare prin restul hârtiilor, căutând nu scrisul tatălui meu, ci pe al lui Lingraf. Am mai găsit o jumătate de duzină de pagini, unele dintre ele deja traduse de tata; pe acelea le-am pus deoparte.

În cei patru ani petrecuţi la Whitman, Lingraf glumise odată că sunt singura lui studentă. Numai că nu era cu adevărat glumă; era în mare parte real. Lingraf fusese angajat în anii ’90 de la Princeton. Întotdeauna mi-l imaginasem persoana de bază din departament, un angajat care conferea acel fel de legitimitate pe termen lung, stabilă, de care are atâta nevoie un colegiu de ştiinţe umaniste aflat printre câmpurile de grâu din estul statului Washington. Însă el nu preda prea mult la Whitman, nici nu făcea prea multă cercetare după primele sale publicaţii. Şi chiar dacă ar fi făcut-o, nu mi-a împărtăşit niciodată această informaţie. În cea mai mare parte a timpului se bucura de privelişte de la geamul biroului său şi îmi oferea sugestii vagi despre unde m-aş putea hotărî să-mi duc lucrarea despre Palatul Schifanoia. Îmi dădeam seama, privind înapoi, că îi plăcuse cu adevărat ciudăţenia lucrării – îl încânta să zăbovească asupra iconografiei, să vorbească despre simbolism, să savureze asocierile misterioase. Nu m-am gândit prea mult la obsesiile lui, pentru că eram toţi prea preocupaţi de cele proprii. Asta însemna, la urma urmei, să fii cadru universitar.

Am fost surprinsă să descopăr că paginile pe care le tradusese tata vorbeau amănunţit despre cărţile de joc şi tarot. Vorbeau despre un personaj din Veneţia al cărui sex era neclar şi despre care se ştia că folosea cărţile la ghicit. Documentele vorbeau, de

asemenea, despre munca unui om pe care îl cunoşteam bine – Pellegrino Prisciani, astrologul familiei d'Este – şi imaginile pe care le crea el. Lingraf nu-mi vorbise niciodată despre toate astea, cu toate că legătura cu cercetarea mea era evidentă – tot Prisciani proiectase sala de banchete astrologică din Palatul Schifanoia. Dacă tata ar fi trăit, sunt sigură că mi-ar fi împărtăşit asta, însă n-am avut ocazia să vorbesc cu el despre familia d'Este sau despre palatele lor de agrement.

Totuşi, în afară de acele amănunte, paginile nu mai dezvăluiau mare lucru. Erau nişte dovezi că tarotul circulase prin curtea d'Este şi în afara ei, lucru care se ştia deja şi care ar fi putut, oricum, să fie presupus în mod rezonabil. Însă când am ajuns la ultima pagină a notelor scrise de mână de Lingraf n-am putut înţelege cuvintele. Erau scrise într-o limbă care părea că trebuie să fie cea din Ferrara sau chiar Neapole, însă toate sufixele erau inversate şi apăreau ca prefixe.

Era, mi-am dat seama, ca un cod: o serie de litere inversate cu grijă, pe care nu le puteam descifra. Un cod pe care tata nu încercase să-l traducă.

Am încercat câteva scenarii, să văd dacă pot face o frază să aibă înţeles, o tehnică pe care am învăţat-o de la tata când nu aveam la îndemână un dicţionar. Un fel de a mă baza pe latina pe care o cunoşteam atât de bine, dar nimic nu s-a legat. Am lăsat pagina deoparte şi am încercat să găsesc la tata sau la Lingraf o notă sau un cuvânt care ar putea identifica sursa transcrierilor – o arhivă, o colecţie particulară, orice. Era doar – în vârful uneia dintre rarele fotocopii ale lui Lingraf – marginea unui filigran, o jumătate din aripa întinsă a unui vultur, fragmentul ascuţit al unui cioc.

Fără să cunosc arhiva sau biblioteca din care veneau transcrierile nu puteam să mai fac mare lucru. Desigur, aş putea să

ghicesc locul, aş putea să confirm traducerile tatei, cu toate că deja păreau foarte curate, însă erau sute de prefecturi şi arhive, şi biblioteci, şi colecţii particulare. Opţiunile erau copleşitoare.

Hârtiile erau risipite pe podea în jurul meu – ecouri ale trecutului care mă chemau înapoi – şi dintr-odată mi s-a părut prea mult, ca şi cum mi-ar fi acoperit nu doar podeaua, ci şi viaţa. Trebuia să evadez dintre aceşti patru pereţi aşa cum evadasem din dormitorul meu de acasă. Am înhăţat la iuţeală geanta şi m-am pomenit pe stradă, mergând spre sud, respirând în sfârşit.

N-aveam în minte vreo ţintă, dar curând a devenit clar că mergeam spre Central Park, pe lângă cvartalele mari de pe Upper West Side, unde clădiri antebelice de cărămidă blocau vederea fluviului şi, din când în când, a soarelui. Cu fiecare cvartal peisajul se schimba în feluri subtile, dar vizibile, era mai înverzit, mai bogat, cu mai multe magazine de marcă. Voiam să-mi scot din minte hârtiile, să merg destul de mult încât să mă pot întoarce în timp şi să le arunc. Mă necăjea faptul că Lingraf nu discutase niciodată cu mine acest aspect al cercetării sale. Toate după-amiezile pe care le-am petrecut în biroul lui plin de hârtii răzleţe şi conferinţe scrise de mână, şi niciodată n-a dat de înţeles că tarotul este un subiect de care ar putea să fie interesat. Dacă Patrick trăsese nădejde după citirea scrisorii de recomandare a lui Lingraf că aş fi putut împărtăşi o parte din cercetarea lui, îmi părea rău că trebuie să-l dezamăgesc. Dacă n-ar fi fost dorinţa tatălui meu de a căuta printre materialele aruncate, poate că n-aş fi aflat niciodată că Whitman mă legase de The Cloisters.

M-am oprit să-mi iau o cafea printre magazinele zonei bogate, la câteva cvartale de parc, şi am stat afară câteva minute, privind

şuvoiul de oameni care veneau şi plecau ţinând în braţe coşuri pline de legume şi fructe.

— E o piaţă a fermierilor azi, a zis femeia care mi-a dat cafeaua când am întrebat de unde vin toţi.

O piaţă a fermierilor, un loc în care aş putea să cumpăr un buchet de flori, care să dreagă atmosfera din garsonieră.

Cu cafeaua în mână, am rătăcit pe lângă şirul de tarabe instalate pe Seventy-Ninth Street, mirată să descopăr un belşug de produse agricole care se revărsau din coşuri şi pe tarabe. Erau vânzători de miere şi balsam de buze, păstăi de fasole, era chiar şi un bucheţel de piciorul-cocoşului pe care l-am cumpărat, şi nişte săculeţe cu lavandă pe care mi-aş fi dorit să le am. Era ceva în privitul fără să cumperi care întotdeauna îmi plăcea în aceeaşi măsură în care mă irita. Era o bucurie să fii într-un grup de oameni, să te uiţi la lucruri frumoase, însă faptul că ştii că nu-ţi poţi permite să cumperi nimic, doar un mănunchi de tulpini, era ceva restrictiv, întunecat.

Spre sfârşitul şirului era lume adunată în jurul unei măsuţe pliante care nu avea copertina de care se bucurau alţi vânzători. Era în cea mai mare parte goală, fără aranjamentul extravagant de pe celelalte tarabe. Şi l-am auzit înainte să-l văd.

— Ann? a zis Leo, a venit în faţa măsuţei şi mi-a prins cu mâna încheietura. Ce faci aici?

— Doar mă plimb.

Eram aşa de tulburată să-l văd, că nici măcar n-am observat că mă trage în spatele mesei şi îmi arată un scaun.

— Aşază-te acolo, a zis, pe când lua bani de la o femeie îmbrăcată într-o rochie elegantă, făcută la comandă.

Ea a vârât ceea ce îi înmânase el într-o poşetă de piele şi a plecat.

L-am urmărit pe Leo cum mai face câteva tranzacţii, uneori vânzând ceva de pe masă, alteori luând lucruri dintr-un coş de

dedesubt, până ce, în cele din urmă, a fost o pauză în activitate şi s-a întors spre mine.

— Aşadar, doar te plimbai?

Am dat din cap. Era, la urma urmei, o coincidenţă, nu-i aşa?

— Nu te-a trimis nimeni aici? Rachel nu ţi-a spus să mă cauţi aici?

M-am întrebat dacă Rachel ştia unde este Leo într-o dimineaţă de sâmbătă, dar n-am spus decât:

— Nimeni. Doar eu.

Leo mi-a dat ceva de pe masă. Era un şirag de seminţe negre alcătuind un colier delicat. Le-am pipăit învelişul lucios.

— O să-ţi prindă bine, a zis Leo, arătând spre şirag. Pune-ţi-l.

Am ridicat privirea spre el şi am observat iarăşi cum făcea să pară mică masa pliantă. Era aproape comic.

Blugii rupţi ai lui Leo şi tricoul negru cu găuri la gât, picioarele şi trunchiul aşa de lungi, că orice purta părea un pic prea mic, ca şi cum ar fi fost făcut pentru un copil.

— Ce sunt? am întrebat.

— Seminţe de bujor. Se zice că alungă duhurile rele şi coşmarurile.

— N-am avut probleme cu somnul.

— Nu încă, a zis el.

Mi-am trecut peste cap şiragul în vreme ce el făcea altă vânzare – afacerea era înfloritoare.

— Ce altceva mai vinzi?

M-am dus să mă uit la masă. Erau amulete din iarbă împletită şi şiraguri de seminţe de bujor. Câteva chestii strivite în pacheţele de plastic, fiecare cu o etichetă cu preţ şocant de mare. Pe eticheta şiragului de seminţe de bujor scria „40 de dolari”.

— Leacuri. Remedii pentru indispoziţiile celor bogaţi.

Am răsucit una dintre amuletele de iarbă ca să văd preţul – 60 de dolari. Am ridicat-o la nas.

— Lămâiţă, am zis.

— Foarte bine. O să facem din tine un horticultor. Dar în cea mai mare parte e verbină. Aceeaşi familie. Am adăugat lămâiţa pentru miros.

Mi-am dat seama că toate de pe masă erau cultivate în grădina Bonnefont din The Cloisters, grădina în care erau ierburile magice şi medicinale folosite cel mai des în Evul Mediu.

— Şi asta? am întrebat, luând unul dintre pacheţele.

— Măselariţă. Uscată şi pulverizată. Două grame.

Când a văzut că nu zic nimic, Leo a continuat:

— E un narcotic.

A spus-o ridicând din umeri, ca şi cum nu era mare lucru faptul că vindea narcotice organice unor femei în haine scumpe.

— L-ai încercat? am întrebat.

El a încuviinţat.

— Pot?

M-a cântărit din priviri.

— Poţi, dar am ceva mai bun pe care s-ar putea să-l preferi.

A scos de sub masă o cutie cu ierburi etichetate. Erau acolo mandragoră şi absint. Mi-a dat un pachet pe care scria „Vitrigon”.

— La ce foloseşte?

S-a aplecat şi mi-a şoptit la ureche, ţinându-mă de braţ cu cealaltă mână:

— E un afrodiziac, un stimulant.

Mi-a luat pachetul din mână, şi-a lins degetul mic şi l-a vârât în el. A ridicat la buzele mele degetul învelit în praf. L-am luat în serios şi am lins praful. Era zgrunţuros şi amar, cu o urmă de sare de la pielea lui.

— Cât durează până să-şi facă efectul?

— O să vezi.

L-am privit cum se întoarce la masă, unde se făcuse coadă. Nu voiam să plec. În preajma energiei lui Leo hârtiile păreau foarte departe.

— Poţi să mă ajuţi? a întrebat o femeie încercând să se strecoare în spatele mesei, dincolo de Leo care acum dădea cuiva o amuletă şi lua banii.

M-am uitat la Leo să mă îndrume, dar când el n-a zis nimic, m-am ridicat şi m-am pus pe treabă, zicând:

— Sigur. Ce căutaţi?

Am ţinut-o aşa, vânzând ierburi şi coliere, amestecuri şi poţiuni, cel puţin două ore. Leo întindea mereu mâna să mă atingă când trecea prin spate, mă atingea cu trupul, zăbovea uneori un pic prea mult alături când dădeam restul. Un dans delicios care mă făcea să sper că soarele n-o să apună niciodată, că ziua din piaţă n-o să se sfârşească.

Dar s-a sfârşit, şi după ce femeile au plecat – pentru că în cea mai mare parte au fost femei – şi inventarul lui Leo s-a golit, a scos sertarul casei de marcat, a numărat două sute de dolari în bancnote de douăzeci şi mi i-a dat.

— Comisionul, a zis.

Când am dat să iau banii, i-a tras înapoi.

— Dar nu trebuie să spui nimănui că m-ai văzut azi.

— Bine, am zis încet, am întins iar mâna după bani şi de data asta i-am smuls din mâna lui. De ce?

Leo a înălţat o sprânceană.

— Pe bune?

— Da, pe bune. De ce?

— Din cauză că tot ce am vândut azi e din grădinile din The Cloisters. Toate, culese de acolo. Toate, furate. Toate, cu alte etichete, ca să atragă femei albe care nu cred în medicina modernă, dar au rămas singurele care îşi pot permite. Ştii ce zic?

— Chiar crezi că i-ar păsa cuiva? Ce înseamnă câteva smocuri luate din grădini?

Leo şi-a dat capul pe spate şi a râs.

— O, Ann, nu. Asta nu-i o operaţiune mică. Nu iau câteva ierburi. Cultiv o întreagă grădină secundară în sera din spatele lui Bonnefont Cloister, plină cu ierburi pe care le culeg pentru asta, a răspuns, arătând spre masă. Vând mai mult decât câteva resturi de la plantele tunse.

Era, mi-am zis, mândru de asta – de bani, de înşelăciune, de secret.

— De ce aş spune cuiva? am zis, băgând banii în buzunar.

— Ai fi surprinsă de ceea ce poate să apară în discuţiile obişnuite.

— O să-mi notez să nu pun pe tapet operaţiunea ta de cultivare ilegală.

— Operaţiune de cultivare ilegală?

— Ce? Nu aşa-i zice?

Leo a râs, şi mi s-a părut încântător felul copios şi intens în care a făcut-o. Nu-mi venea să cred că eu am fost cea care l-a făcut să scoată acel sunet. Îmi plăcea grozav.

— Nu-mi pot închipui că eşti familiarizată cu ele, a zis el. Operaţiunile de cultivare, vreau să zic.

Mă pregăteam să recunosc că nu sunt, avea dreptate, când a adăugat, mai serios:

— Trebuie doar să iei ce poţi din situaţia în care eşti, ştii? S-o faci să-ţi fie folositoare.

Asta *era* ceva cu care eram familiarizată, ceva ce făcusem de când am fost destul de mare ca să-mi dau seama care e situaţia mea.

— Nu-i decât... S-a apropiat cu un pas, eliminând spaţiul dintre noi, şi a întins mâna ca să prindă o buclă care alunecase din părul meu strâns în creştet. Unul dintre lucrurile pe care le fac în acest moment. Însă unul important.

Îi simţeam încheieturile degetelor bătătorite mângâindu-mi marginea obrazului, şi mi-am întors toată faţa, aşa încât palma lui deschisă să mi se frece de buze. Voiam ca ea să mă sufoce, însă pe când îl adulmecam – pământ, şi mirosul trupului, şi lămâiţă –, Leo a ridicat brusc privirea şi a zis:

— La dracu'! Trebuie s-o întindem.

Şi-a strâns la iuţeală lucrurile, dezvăluind faptul că fuseseră puţine, în primul rând, a pliat masa şi mi-a dat cutia cu banii.

— Haide, imediat.

M-a înşfăcat de încheietură şi m-a tras tare.

La început doar mergeam cu pas grăbit, şi am observat în spatele nostru un bărbat care se apropia repede.

— Leo, a strigat el. Leo...

— Măreşte pasul, a zis Leo, luând-o la trap.

Picioarele mele mai scurte se trudeau să ţină pasul.

— Cine e? am întrebat, privind în spate.

— Poliţistul local, a zis Leo. Îl apucă pandaliile când vând fără autorizaţie.

— N-ai autorizaţie?

— Hei! Şi tu ai vândut azi. Aşa că grăbeşte-te.

Vedeam în faţa noastră parcul.

— Îţi găsesc un taxi, a zis Leo, a ridicat mâna şi a făcut semn unuia. Mergi prea încet.

Când taxiul a oprit, Leo m-a aşezat pe bancheta din spate şi i-a azvârlit şoferului o bancnotă de douăzeci.

— Du-o acasă, a zis.

— Leo, aşteaptă. Nu...

Eram zăpăcită, însă el închisese deja portiera. Geamul nu se putea deschide, şi i-am strigat numele prin sticlă, l-am văzut cum se uită în spate şi vede că poliţistul, pentru că era, de fapt, un poliţist, e pe urmele lui, apoi a luat-o la fugă şi a intrat în parc.

9

Rachel a aşteptat ca uşa bibliotecii să se închidă în spatele meu şi a zis imediat:

— Patrick are nevoie ca noi două să mergem în centru.

Era luni şi îmi petrecusem restul weekendului curioasă de cercetarea lui Lingraf despre tarot, întrebându-mă dacă se cuvenea să-l întreb, dacă măcar mi-ar răspunde. Ce-i drept, ar trebui să-i explic cum ajunsesem să am atâtea dintre hârtiile lui; n-ar crede că a fost o întâmplare. Am pipăit seminţele negre şi lucioase de bujor pe care le purtam la gât de când îl întâlnisem pe Leo şi am hotărât să păstrez secretul tatălui meu, cel puţin deocamdată.

— Nu ştiu cât o să dureze, a continuat Rachel, însă ar putea, oricum, să fie o zi bună ca să nu stăm în bibliotecă. A făcut semn cu degetul mare spre biroul lui Patrick. Pe moment, n-are chef să se împiedice de noi.

Era adevărat, Patrick era tot mai iritat în timpul şedinţelor noastre. Aşteptările lui deveneau imposibil de îndeplinit, ajungeam în continuare în fundături în cercetarea noastră.

— Nu ştiu când o să ne întoarcem, a zis Rachel. Mai târziu, presupun. Dacă ai nevoie să ştii ora.

Nu era o problemă pentru mine. Dimpotrivă, rezolva problema lui Leo, a ceea ce avea să fie următoarea noastră întâlnire, prima după ce îl văzusem în weekend.

În limuzină, în drum spre centru, Rachel a zis:

— Ne ducem la Stephen Ketch.

Nu ştiam dacă se presupunea că ştiu cine este Stephen Ketch, însă n-am zis nimic, sperând ca ea să continue şi să nu trebuiască să-mi dezvălui neştiinţa.

— E un comision personal pentru Patrick. Nu pentru muzeu.

Rachel părea iritată zicând asta, şi m-a izbit gândul că relaţia dintre ea şi Patrick se poate să fi devenit mai încordată după cina cu Aruna, de când mă invitase şi pe mine. Mă întrebam cum era pentru ea să fie stricat echilibrul. Când a văzut că nu răspund, Rachel m-a privit atent, nerăbdătoare.

— Scuze, am zis. Nu ştiu cine e Stephen Ketch.

Rachel a oftat şi s-a uitat la clădirile care treceau repede prin dreptul geamului maşinii.

— O să vezi, a zis.

John ne-a dus pe lângă un şir de clădiri cu portar spre Queensboro Bridge, apoi a oprit. Vedeam Sutton Place de-a lungul lui East River, şi era unul dintre acele locuri rare în care oraşul îţi lăsa spaţiu de respiraţie, lăsa clădirile să se retragă pe fundal şi cerul să domine. Am urmat-o pe Rachel pe stradă, dar înainte să ajungem la râu s-a oprit în faţa unei porţi de fier încadrate de două nişe de cărămidă şi având deasupra un filigran de fier forjat. Un felinar victorian atârna de un lanţ negru.

Era aproape o alee. O mică fantă între clădiri pe care n-aş fi observat-o dacă n-aş fi fost pe jos şi n-aş fi fost adusă aici de cineva care ştia ce să caute. Era discretă şi frumoasă. Ascunsă, însă după ce o observai nu-ţi mai puteai abate atenţia – îngustă şi istorică, şi o

îndepărtare de cvartalele aglomerate pe lângă care trecuserăm în drum spre sud. Rachel a apăsat pe un buton de la stânga porţii, şi am auzit soneria în fundul aleii, în spatele unei uşi. N-a venit nimeni să ne întâmpine, însă poarta a zumzăit şi Rachel a împins-o. Am mers până am ajuns la o uşă de sticlă pe care erau scrise de mână, cu litere aurite, cuvintele KETCH CĂRŢI RARE ŞI ANTICHITĂŢI.

Interiorul nu era cum m-aş fi aşteptat. Era întunecat şi tavanul era jos. Totul părea încercuit de grămezi de sticle vechi şi teancuri de tablouri puse pe podea. Fiecare centimetru liber de pe pereţi era ocupat de cărţi, unele, în cutii de sticlă. Aparatul de aer condiţionat bolborosea în fundul magazinului şi în colţuri fuseseră aşezate ventilatoare care huruiau, ca să ajute la mişcarea aerului rece. Peste tot te împiedicai de obiecte – un fotoliu Louis XIV, o vază alb cu albastru, o sculptură, un bibelou de tinichea.

Un bărbat scund şi lat în umeri, despre care nu puteam decât să presupun că e Stephen, stătea în spatele unui birou mare de stejar din fundul încăperii, făcând însemnări într-un registru. M-am oprit să mă uit la unele dintre vitrinele în care spoturi ieftine erau îndreptate spre piese mai scumpe: câteva inele străvechi cu pietre preţioase adevărate, toate cu etichetele cu faţa în jos, cu preţul ascuns. Am zăbovit privind un inel de aur cu o piatră roşie netedă în mijloc, brută, simplă. Ar fi putut să fie antic, de origine romană.

În Walla Walla magazinele de antichităţi erau pline de echipament agricol prăfuit şi mobilier copt de soarele arzător al vestului. Pe alocuri dădeai de un obiect care călătorise spre est împreună cu proprietarul iniţial, un scrin pictat cu flori sau o oglindă înnegrită de vechime. Însă în cea mai mare parte lucrurile care erau considerate vechi erau, de fapt, destul de noi. Vechi de cincizeci de ani, poate o sută. Aici erau obiecte din secolul al XVII-

lea, tablouri datate dinainte ca drumurile migranţilor să fi pornit spre vest din Independence, Missouri.

Nu cheltuisem nimic de la venirea la New York – în afară de abonamentul la metrou şi alimente însă în magazinul de antichităţi m-am pomenit întrebându-mă ce sume stau ascunse pe cealaltă parte a etichetelor. Am văzut-o cu coada ochiului pe Rachel intrând după Stephen pe o uşă din spatele încăperii şi i-am auzit prin pereţii subţiri, antebelici, cum urcă pe o scară scurtă. Singură în magazin, am luat alene de pe un raft o carte şi am descoperit că era o ediţie princeps a lui *Oliver Twist*. *Am* pus-o la loc şi m-am apropiat de biroul lui Stephen.

În fundul magazinului haosul era şi mai copleşitor, şi mi l-am imaginat pe Stephen trăind ca un animal în vizuina lui, un cuibuşor comod cu antichităţi şi cărţi rare pentru căptuşeală şi confort. M-am uitat la registrul lui, unde obiectele şi preţurile erau scrise cu litere compacte – am citit: „raclă cu moaşte, Sf. Ilie, 6 800 dolari" – tocmai când uşa s-a deschis şi au apărut amândoi. Rachel ţinea în mână o cutie legată cu panglică verde.

— Este ceva ce ai vrea să vezi? a întrebat Stephen.

Nu era o întrebare lipsită de bunăvoinţă, nici urmă de mustrare, în ciuda faptului că mă prinsese băgându-mi nasul în treburile lui.

— Ai nişte lucruri frumoase, am zis.

S-a uitat la Rachel şi ea a încuviinţat din cap.

— Hai să-ţi arăt câteva.

Mi-am dat seama că era foarte scund şi că cea mai mare parte a prezenţei sale era dată de corpolenţă, pe care s-a străduit s-o îndese la loc în spatele biroului, apoi a ieşit iar cu un inel cu chei zăngănindu-i în mână.

Când a trecut pe lângă mine, m-a prins de mână şi mi-a pipăit rădăcina inelarului. Atingerea era plăcută: caldă, uscată, moale; şi

mi-a făcut semn să-l urmez, în vreme ce Rachel a rămas în urmă să se uite la nişte cărţi aflate pe raftul de lângă birou.

— Privitul are plăcerile lui, a zis, conducându-mă la o vitrină, însă nimic nu poate înlocui senzaţia dată de obiectul real.

A scos din vitrină un inel şi mi l-a dat. Era gravat cu viţă-de-vie şi avea diamante mici de tot, care scânteiau puternic, în ciuda lipsei luminii soarelui şi micimii lor.

— Un inel de logodnă din platină, circa 1928, a zis.

Mi-a alunecat perfect pe deget, delicat.

— E minunat, am zis, îngăduindu-mi să-mi imaginez cum trebuie să fi fost să ai un semn atât de clar de bogăţie în ajunul prăbuşirii ţării.

Un far în zilele întunecate care aveau să urmeze. M-am întrebat dacă fusese depus ca amanet în urma prăbuşirii bursei şi apoi trecut de la prăvăliaş la prăvăliaş până a aterizat aici, la Stephen.

A scos un inel cu un mic smarald pătrat, cu mici gravuri în colţuri.

— Şi mai vechi, a zis, dându-mi-l.

Mi l-am pus pe deget. Nu avusesem niciodată în copilărie bijuterii. N-am cumpărat nici măcar lucruri ieftine ca înlocuitori, dar întotdeauna râvnisem la o piesă pe care o purta mama – o brăţară frumoasă de aur cu o amuletă, o presă de faguri din chihlimbar. Fusese a bunicii mele, mi-a explicat ea, şi într-o bună zi avea să fie a mea. Şi, în ciuda frumuseţii brăţării şi a faptului că îmi plăcea cum atârnă la încheietura mâinii ei ca un pendul, gândul mă umplea de o tristeţe inefabilă. Acele bijuterii care ajunseseră aici în loc să trăiască pe trupul cuiva. În acelaşi fel în care bijuteriile din The Cloisters erau surghiunite într-o viaţă rece.

— Dar acesta? am întrebat, arătând spre o fâşie de aur cu o pietricică roşie în mijloc.

Am observat că buclişoarele de aur care ţineau piatra erau, de fapt, şerpi, mici şi tociţi.

— Ah, ai mult bun-gust.

Stephen a scos inelul şi l-a ţinut cu o mână, în vreme ce cu cealaltă şi-a scos cu un gest larg batista, apoi a pus inelul în palma acum acoperită cu un simplu pătrat de bumbac.

Era mic acest inel. Mult prea mic ca să mi se potrivească pe alt deget în afară de cel mic, pe care abia a intrat. Pe interior erau gravate cuvintele *loialte ne peur.*

Franceza veche, probabil din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea, însemnând „fidelitate fără frică”.

— Foarte vechi. Foarte vechi, a zis, ca şi cum ar fi repetat asta pentru sine.

Am răsucit eticheta, pe care scria 25.000 de dolari. Faptul că un astfel de obiect putea să fie rătăcit în această porţiune ticsită a magazinului m-a şocat. L-am scos şi am cercetat fâşia de aur, care era clar că fusese prelucrată manual.

Când am vrut să pun la loc inelul am observat în spatele şirurilor de bijuterii câteva monede cu marginea crăpată acolo unde ştanţa originală fusese subţiată de uzură. Pe una se vedea clar capul Meduzei – cu ochii cât gămălia de ac, cu părul din şerpi.

— Se poate?

Am întins mâna spre ban şi Stephen a încuviinţat.

În palmă era mai grea decât ar trebui să fie o monedă obişnuită, şi mi-am dat seama că e o amuletă cu o inscripţie pe spate.

— Pentru liniştirea pântecelui, a zis el când am început să desluşesc inscripţia în greaca veche.

— Ce lucruri neobişnuite, am zis, aproape pentru mine.

— Ar trebui să-i arăţi, Stephen. Asta a venit de la Rachel, care ne privea din fundul magazinului. Cred că i-ar plăcea să vadă.

Stephen a trecut pe lângă Rachel spre uşa prin care dispăruseră. Mi-a ţinut-o deschisă.

Erau câteva trepte, apoi un coridor scurt care dădea în altă încăpere, în care erau mai puţine vitrine şi câteva manuscrise deschise la pagini ilustrate. Draperiile erau trase ca să împiedice lumina zilei, posibil vătămătoare. Şi în vitrine era o colecţie extravagantă de obiecte frumoase: broşe şi inele, pachete de cărţi de joc străvechi. Chiar şi lucruri mai vechi: o serie de papirusuri, un scarabeu emailat, o raclă cu moaşte. Era un mic muzeu.

— Stephen cultivă colecţionari, a zis Rachel din spatele meu. Lucrează cu mulţi oameni interesaţi de obiecte care sunt... – a tăcut o vreme, coborând privirea spre un manuscris deschis – greu de achiziţionat pe piaţa liberă.

— Nu ne pricepem la provenienţă, a zis Stephen, arătând spre obiectele din jur. Însă ne pricepem la achiziţionare. Vin aici tot soiul de vânzători şi cumpărători. Uneori vin lucruri din alte ţări. Adesea lucrurile care ajung aici trebuie să se mişte repede. Eu le pot oferi o casă.

— Şi este The Cloisters? am întrebat.

— A, nu, a zis Rachel. Niciodată. Însă standardele lui Patrick sunt un pic mai joase.

A pus cutia din mână pe una dintre vitrine, iar Stephen a desfăcut-o şi a scos din ea o singură carte de joc din teanc.

— Sunt din Mantova, a zis Rachel.

Stephen a confirmat din cap.

— Da, de la un agent care credea că se poate să fi apărut în Ravenna. Ştii cum erau oraşele alea bizantine, o folosire aşa de generoasă a aurului.

— Sunt uluitoare, am zis, privind cartea pe care Stephen o pusese pe sticlă – cartea *Mundi,* Lumea.

O carte care însemna deplinătatea şi desăvârşirea, ideea de totalitate. Era cartea finală în secvenţa modernă.

— O familie le-a găsit în podul unei vechi case de la ţară, în această cutie, legată cu această panglică.

— E adevărat? am întrebat.

Stephen a ridicat din umeri.

— Asta-i povestea.

— Patrick colecţionează, a zis Rachel. De obicei, mărunţişuri: fragmente de pagini scoase din manuscrise, iconiţe. Uneori lucruri care sunt un pic mai... – aici Rachel m-a privit în ochi – neobişnuite. Anul trecut s-a întors din Grecia cu un set de arşice, oasele de la picioarele oilor pe care vechii greci le foloseau la ghicit. În iarnă a cumpărat un manuscris care se presupune că a fost scris de un haruspiciu, cineva care folosea la prevestiri măruntaie de animale sacrificate.

A arătat spre cartea de pe vitrină.

— Astea intră în cea de-a doua categorie a colecţiilor lui.

M-am gândit la lucrurile din biblioteca lui Patrick în vreme ce Stephen punea cartea *Mundi* înapoi în cutie şi lega la loc panglica.

— Poate că ai vrea să te gândeşti să colecţionezi? m-a întrebat.

Mi-am stăpânit dorinţa să râd. Nu era în magazin niciun lucru pe care să mi-l pot permite.

— Încearcă să mă convingă de luni întregi, a zis Rachel, venind lângă mine. Le putem încerca pe acelea?

Rachel a arătat spre două benzi de argint ciocănit, decorate cu capete de berbec aşezate în sens opus, astfel încât atunci când erau purtate împreună să fie simetrice. De-abia atunci când inelele au fost scoase am observat că inelul întreg lua forma unui corp de berbec.

Rachel şi-a pus unul pe deget. Erau surprinzător de delicate.

— Poftim, a zis, dându-mi-l pe celălalt.

Se potrivea perfect. Rachel s-a aplecat spre mine, a întins mâna lângă a mea şi capetele berbecilor s-au oglindit unul în altul. Mâinile ne erau vizibil diferite, degetele ei erau lungi şi ascuţite şi cu pieliţele tăiate, ale mele cu încheieturi mai mari şi pieliţe rupte. M-a izbit gândul că e ciudat ca inele de aceeaşi mărime să se potrivească aşa de uşor pe amândouă degetele noastre.

— Le luăm, i-a spus lui Stephen, ridicându-şi mâna ca să admire sculptura.

Mi-am scos inelul şi i l-am întins, curioasă ce scria pe eticheta cu preţul. Cât de mare era investiţia.

— Nu, a zis ea. Acela este al tău.

— Rachel, nu pot să-l primesc.

— Sigur că poţi, nu fi prostuţă.

— Sunt inele de prietenie, a explicat Stephen, scriind de mână chitanţa. Rostul lor era să fie împărţite între doi purtători. Din anii '30. Argint. Pur, desigur.

— Dar e un cadou aşa de extravagant!

Mi-am pus la loc pe deget banda de argint.

Rachel s-a uitat la mine.

— Ann. Ceea ce e extravagant pentru unii nu-i la fel pentru alţii. Învaţă să accepţi un cadou.

M-am uitat în jos, unde inelul mă apăsa deja cu o greutate încântătoare, şi mi-am dat seama că trebuie să încetez să mă împotrivesc lucrurilor care intraseră pe neaşteptate în viaţa mea de când ajunsesem la The Cloisters.

— Mulţumesc, am zis.

Rachel a înclinat scurt din cap şi ne-am întors în încăperea principală, unde Stephen a trecut achiziţia în registru cu scrisul lui mare, înflorit.

— O pereche frumoasă, a zis. Aveţi grijă să nu fie niciodată despărţite.

— O să avem, a zis Rachel, uitându-se la mine.

Pe drumul de întoarcere la periferie, Rachel şi cu mine am rămas tăcute, privind pe geamuri opuse desfăşurarea oraşului: Central Park, Henry Hudson, până când, în cele din urmă, a apărut campanila din The Cloisters.

— Ne poţi lăsa aici, jos, John, a zis Rachel, făcându-i semn să oprească maşina mult mai jos de intrarea muzeului.

De îndată ce am coborât, Rachel s-a întors spre mine şi a zis:

— Să nu-i spui lui Patrick că Stephen ţi-a arătat cărţile.

Păşeam peste întinderi de iarbă frumos tunsă. Era jumătatea după-amiezii şi soarele ne izbea fără milă pe când mergeam.

— Dar el m-a trimis cu tine...

— Ba nu, m-a întrerupt Rachel.

— Şi atunci de ce...

— M-am gândit că e important să vii. Să ştii. Nu vreau să-ţi ascund lucruri.

N-avusesem de gând să-i spun, să spun nimănui, de fapt, ceea ce descoperisem în hârtiile tatălui meu. Însă Rachel nu era singura care avea taine de împărtăşit.

— În weekend am dat peste nişte menţionări neobişnuite ale tarotului, am zis, în vreme ce ridicam privirea şi zăream în faţă meterezele din The Cloisters.

— În ce volum?

— Nu ştiu.

L-am spus despre hârtiile trimise de mama, de traducerile tatălui meu şi de transcrierile făcute de îndrumătorul meu.

— Şi Lingraf nu ţi-a împărtăşit nimic din asta?

— Nu. N-am ştiut că a făcut cercetări legate de tarot.

Rachel s-a oprit. Ajunsesem la aleea rotundă din faţa muzeului, pe ale cărui ziduri flamuri roşii fluturau în vânt.

— Aşadar, n-a pomenit niciodată asta? În cei patru ani în care aţi lucrat împreună. Nicio vorbă?

— Niciuna.

— Aha.

Rachel n-a aşteptat decât o clipă înainte să adauge:

— Ai vrea să aduci hârtiile? Ca să ne putem uita pe ele?

— Sigur, dar fără să ştim de unde vin nu prea ştiu la ce ne-ar folosi.

Am intrat în The Cloisters şi am lăsat aerul răcoros să mă învăluie, mi-am auzit ecoul liniştitor al paşilor pe podelele de piatră.

— Presupun că am putea să-l întrebăm pe Patrick, am zis.

Rachel mi-a pus o mână pe braţ, uşor, nimic imperios. Apoi a zis:

— Hai să n-o facem. Hai să păstrăm asta doar între noi. Pe moment.

10

Florile se deschiseseră atât de mult, încât capetele li se înclinau spre pământ când jumătatea lui iulie ajunsese la The Cloisters, aducând cu ea o pătură grea de arşiţă şi ceaţă. Însă biblioteca şi galeriile rămâneau un refugiu. În unele zile, în ciuda ispitei grădinii, preferam interioarele aurite şi boltite, mergeam pe lângă gurile de ventilaţie şi trăiam între ziduri. Eram, într-un cuvânt,

claustrată[6], dar, în cea mai mare măsură, din cauza atracţiei aerului condiţionat.

Poate că o parte a acelei atracţii era şi faptul că Leo rareori venea înăuntru, iar eu mă simţeam prinsă între dorinţa de a petrece timp cu el şi devotamentul faţă de Rachel. Atracţia pe care o simţeam faţă de el era, mă temeam, o abatere a atenţiei de la muncă. Iar munca trebuia să fie pe primul loc; munca era viitorul meu. Aşadar, chiar dacă ne văzuserăm în treacăt – el, în cealaltă parte a grădinii, în blugi cu manşete şi bocanci de lucru, cu faţa ascunsă de o pălărie de pai, sau plecând din zonele de conservare şi depozitare, cu mâinile în buzunare –, în acele momente făcusem tot ce-mi stătea în puteri ca să mă fac nevăzută. Făcusem tot ce-mi stătea în puteri ca să fiu deşteaptă şi să mă feresc, oricât de greu mi se părea, oricât de uşor ştiam că m-aş putea da bătută dacă s-ar ivi ocazia.

Dacă Rachel observase ceva din astea, n-a spus-o. Aveam, cel puţin în acest moment, propriile secrete pe care să le păstrăm împreună. Era adevărat; transcrierile pe care i le arătasem n-au dezvăluit nimic radical, dar au arătat că discuţiile despre tarotul din Renaştere erau mai serioase, sau, cel puţin, mai nuanţate, decât despre un simplu joc de cărţi. Însă ţineam ascunsă chiar şi de Rachel o hârtie – pagina cu limbajul pe care nu-l puteam descifra, care, totuşi, părea să facă parte din aceeaşi colecţie de traduceri care aveau însemnul parţial vizibil al vulturului. Pe asta o ţineam pentru mine.

Eram deja de două ore în bibliotecă atunci când a venit Rachel şi a privit spre uşa biroului lui Patrick.

---

[6] Joc de cuvinte intraductibil: *cloistered* – claustrat, izolat, retras.

— A ajuns?

Am clătinat din cap.

— Speram să ne poată ajuta să scăpăm de turul pentru ghizi organizat de Moira.

Rachel s-a uitat în jur, căutând ceva. Ce anume, nu ştiam. Peste o clipă, Moira a intrat în bibliotecă pe lângă Rachel.

— A, ce bine! Sunteţi amândouă aici. Turul începe în cinci minute, aşa că probabil ar trebui să terminaţi cu asta.

Moira s-a uitat la mine, care eram aplecată peste masă, cu hârtii împrăştiate în jur.

— Cel puţin, pe moment.

— Moira... a zis Rachel, însă Moira s-a răsucit pe călcâie şi a plecat înainte să mai putem protesta.

Tururile pentru ghizi erau o chestie ciudată. De obicei participau pensionari, programul de ghidare de la The Cloisters colabora cu departamentul Educaţie ca să ofere tururi atât grupurilor de elevi, cât şi celorlalţi vizitatori. Însă pe ghizi nu-i interesau niciodată cel mai mult colecţiile – întotdeauna erau culisele. Când îi conduceam prin birouri, zăboveau adesea rezemaţi de cadrul uşilor şi la ferestre, întipărindu-şi în minte topografia privată a muzeului. Iar când îi duceam prin zonele de depozitare şi ale paznicilor, trebuia să răspundem la mai multe întrebări decât o făcuserăm vreodată stând în faţa retablului Mérode sau a sarcofagelor din secolul al XII-lea.

Când am ajuns la zona de depozitare, o femeie cu gâtul înfăşurat într-o eşarfă, în ciuda arşiţei, a întrebat:

— Câte obiecte ţineţi aici?

Rachel a tras o tavă pe care fragmente de piatră sculptată şi mici obiecte emailate erau numerotate şi catalogate.

— Sunt peste cinci mii de lucrări ca acestea în depozitul din The Cloisters. Lucrări pe care le putem folosi la expoziţii sau la rotaţia lucrărilor din galeriile principale.

— Sunt şi mai multe la Met, a şoptit cineva de lângă mine, şi am zâmbit politicos.

— Aţi făcut turul depozitului lor? m-a întrebat, punându-mi mâna pe braţ.

— Nu.

— O! Zău că ar trebui. Ceva ce nu trebuie ratat. Puteţi vedea cum atârnă ei tablourile pe suporturi de sârmă.

Rachel şi cu mine eram obişnuite cu acest soi de comentarii, faptul că ghizilor li se părea potrivit să ne dea lecţii despre materialele noastre. Iar mai târziu, după ce ghizii se împrăştiau prin galerii, Rachel şi cu mine stăteam la masă şi râdeam, destul de crud, de fapt, de condescendenţa lor şi de înţelepciunea pe care ne-o împărtăşeau.

Aşa că, deşi nu fusesem în depozitul de pe Fifth Avenue, ştiam din scurtul timp petrecut la The Cloisters că obiectele preţioase pot să fie depozitate în multe feluri. Câtă vreme încăperea era climatizată şi protejată de lumina dură a soarelui, restul conta prea puţin. Dar, desigur, vizitatorii muzeelor nu privesc lucrările de artă în acel fel, ca obiecte funcţionale care să fie rotate şi etalate pentru a crea înţeles. Ei îl văd pe fiecare ca pe o comoară, un lucru pe care îşi închipuie că îl găsesc în pod, printre lucrurile familiei, un lucru căruia îi atribuie o valoare imensă din motive sentimentale şi lipsă de cercetare reală.

În biroul paznicilor, Rachel l-a prezentat pe fiecare pe nume.

— Suntem încântaţi că vă alăturaţi nouă, a zis Louis, cu o serie de monitoare luminându-i ceafa.

— Aveţi camere de supraveghere peste tot? a întrebat una dintre femei de undeva, din spate, ridicând mâna.

— Aproape, a zis Louis.

— Dar n-aveţi nevoie de fiecare unghi în cazul unui jaf?

— Jafurile din muzee sunt incredibil de rare, a explicat el cu răbdare. Şi avem personal douăzeci şi patru de ore pe zi ca să asigure paza colecţiei.

— În ce zone nu sunt camere de supraveghere? a întrebat femeia.

— Plănuiţi un furt? a întrebat Louis.

Glumea. Cele mai multe dintre operele de artă de la The Cloisters erau imposibil de deplasat – fresce, tapiserii mari, statui fixate în nişe, artă care cântărea câteva sute de kilograme.

Femeia a zis un „Nuuu" cam prea lung, evident un pic ofuscată de implicaţie. Rachel, aflată în faţa grupului, mi-a prins privirea şi amândouă ne-am trudit să ne stăpânim zâmbetele care încercau să-şi croiască drum spre feţele noastre.

— Birourile, biblioteca şi porţiuni din depozit nu sunt complet acoperite de camerele de supraveghere, a zis Rachel.

— Ca şi cea mai mare parte din grădini şi şoproanele, a adăugat Louis. Avem pe camere o parte din grădini, dar nu toate. La urma urmei, plantele pot fi înlocuite.

— N-aş spune că asta e adevărat, a zis Leo.

Încerca să-şi facă drum cu ceaşca de cafea în mână prin ceata de femei, dintre care unele se uitau cu îngrijorare la hainele lui.

— Leo, a zis Rachel, te rog să te prezinţi noii noastre clase de ghizi pe perioada verii.

— Salut, a zis el, ridicând ceaşca goală.

— Leo este unul dintre grădinarii noştri, a continuat Rachel.

— În cazul în care nu v-aţi dat seama după petele de noroi.

— Dacă aveţi întrebări despre ce cultivăm în grădini, el este o resursă importantă.

— Am fost odată într-un tur şi am auzit că se cultivă otrăvuri. E adevărat? a intervenit o femeie.

Leo a încuviinţat.

— Dar trebuie să vă amintiţi că multe lucruri pe care azi le considerăm otrăvuri aveau proprietăţi medicinale în Evul Mediu şi Renaştere. De exemplu, beladona, a zis el. Este numită „femeie frumoasă" pentru că femeile obişnuiau s-o consume în mici cantităţi ca să le lărgească pupilele.

Ochii lui i-au întâlnit pe ai mei şi pe faţă i-au apărut gropiţe sub barba pe care nu se ostenise să şi-o radă de câteva zile.

— Care erau alte utilizări? a întrebat o voce din spate.

— Păi, mandragora era folosită pentru somn. Deşi acum ştim că, dacă se consumă prea multă, se poate ajunge cu uşurinţă la moarte...

— Putem discuta despre toate astea când ajungem în grădini, i-a tăiat vorba Rachel. Sunt sigură că Leo trebuie să plece.

Leo a ridicat cana în semn de mulţumire şi, pe când se strecura prin grupul care umplea coridorul, m-a atins din mers, o mână bătătorită mi-a cuprins încheietura. A fost destul ca sângele din trupul meu să dea năvală şi să ardă. Însă până să mă uit peste umăr, el se îndepărta deja pe coridor; nu s-a uitat în spate.

— Bine, a zis Rachel bătând din palme. Cine vrea să vadă statuia Sfintei Margareta din Antiohia?

Şi ne-am târşâit picioarele mai departe.

După ce am lăsat ghizii la cafeaua şi prăjiturile gratuite din bucătărie, unde Moira se agita ca o cloşcă pe lângă ei, Rachel şi cu mine ne-am oprit în capelă. Îmi plăcea cum sună aici vocile – o serie de şoapte care se adună devenind cu totul altceva, o vibraţie

monastică sau o psalmodiere meditativă. Paşii pe holul cu lespezi de afară îi dădeau spaţiului o plăcută structură de percuţie. Aşa îmi imaginam că trebuie să fie în bisericile şi catedralele din Europa, pe când vizitatorii îşi târşâie picioarele în jurul Căii Crucii pictate de maeştri italieni, flamanzi sau francezi, în vreme ce în apropiere se pregăteşte o liturghie reală.

Rachel s-a aşezat pe o bancă şi s-a lăsat pe spate cu braţele desfăcute, cu degetele arcuite pe margine şi faţa ridicată spre tavan, unde lumina venea prin vitralii şi împrăştia bălţi de roşu, albastru şi verde pe pereţii de piatră gălbuie.

— Aşadar. O s-o faci, nu-i aşa?

N-a spus-o ca întrebare, ci ca o constatare.

— Ce vrei să zici?

— Tu şi Leo.

— Încă nu m-am hotărât.

— O, ba te-ai hotărât.

Şi-a lăsat capul să atârne spre mine până ce privirile ni s-au întâlnit.

— Arăţi flămândă în preajma lui.

— Nici măcar nu-l cunosc.

Simţeam o căldură care mi se răspândea nu doar în obraji, ci prin tot trupul.

— Ai nevoie să-l cunoşti?

Nu ştiam. Cele mai multe dintre experienţele mele cu bărbaţi fuseseră fie cu unii pe care nu-i cunoşteam aproape deloc – aventuri de-o noapte în anii doi şi trei de studenţie, un client pe care l-am cunoscut când serveam la mese, era în oraş timp de un weekend, un student în anul patru care se pregătea să meargă la facultatea de drept –, fie cu bărbaţi pe care-i cunoşteam

dintotdeauna. Nu exista nimic între cele două situaţii, iar Leo era pe undeva, între.

Ne-am întors în galerii, oprindu-ne în holul cu obiecte din goticul timpuriu, unde pe pereţi erau exemplare minunate de vitralii de la catedrale din Canterbury, Rouen şi Soissons. Pe unul era înfăţişată o femeie în rochie aurie ţinând două sticle; titlul era *Femeie distribuind otrăvuri din Legenda Sfântului Germain din Paris,* 1245-1247.

În seara aceea am rămas până târziu, însă privind înapoi nu ştiu de ce am făcut-o. După-amiază venise o furtună şi alungase dogoarea, dacă nu şi umezeala, lăsând grădinile încărcate de apă. Când s-a făcut ora 5, Patrick şi Rachel au plecat, întrebând doar în treacăt cât aveam de gând să stau. „Doar încă o oră”, am zis, dar ştiam că vreau să aştept până se întunecă. Voiam să mă simt cu totul singură în acel spaţiu, să nu aud nimic decât ecoul slab al răsuflării mele sau foşnetul hârtiei sub degetele mele.

După ce soarele a apus am închis cărţile şi m-am dus să mă aşez la marginea lui Bonnefont Cloister, de unde am privit cum se înalţă luna peste vârfurile copacilor. Şi pe când priveam, timpul aluneca pe lângă mine şi ziua se adâncea tot mai mult în noapte. Cu faţa ridicată spre cer, nu mă puteam împiedica să mă gândesc că cerul nopţii din New York e deosebit de cel pe care îl văzusem în Washington. Mi-am imaginat că aici constelaţiile atârnă altfel, că luna descreşte mai lent, că Pământul se roteşte mai iute pe axa lui. Chiar dacă ştiam că aşa ceva nu-i cu putinţă.

Când luna mi-a ajuns chiar deasupra capului, am hotărât să mă întorc în bibliotecă. Trecuseră poate două ore, şi când m-am rezemat de uşă, înăuntru era întuneric. Presupunând că paznicul a stins, pur şi simplu, lumina când a găsit încăperea goală, am întins

instinctiv mâna spre întrerupător. Însă când uşa s-a închis, mi-am dat seama că spaţiul nu era complet lipsit de lumină, ci luminat în capăt de două candelabre mari din care picurau ceară şi lumină galbenă, lichidă.

La început n-am văzut trupurile, cum erau în umbră. Dar am văzut cărţile întinse pe masă, foiţa de aur de pe ele pâlpâia şi prindea lumina lumânărilor. De-abia când Patrick s-a mişcat, siluetele le-au devenit clare, îndoirea braţului lui, felul în care cădea părul ei, spectre familiare.

— Ann... a zis el, şi am văzut, căci ochii mi se adaptaseră la lumina slabă, că traversase spaţiul spre mine, se apropiase până ce mâna lui putea să se întindă şi să-mi atingă braţul, să mă liniştească.

Rachel rămânea neclintită în cealaltă parte a mesei, şi niciunul dintre noi nu părea în stare să găsească vorbele potrivite. Toate întrebările pe care voiam să le pun păreau inutile – era limpede ce se petrece. Nu încăpea îndoială că se crezuseră singuri; la urma urmei, cărţile mele erau închise. Experimentul, citirea, oricum erau pe cale să numească asta, nu se presupunea că mă include pe mine. M-a izbit gândul că prezenţa mea era o greşeală şi că aveam cu toţii secrete pe care le ascundeam de ceilalţi – eu, de Rachel şi Patrick, Leo, de noi toţi – şi unei părţi din mine îi plăcea asta, pentru că însemna că fiecare dram de informaţie şi cunoaştere intimă era câştigat cu trudă.

— Ann, a zis iarăşi Patrick, alunecându-şi mâna în sus pe braţul meu, spre umăr. Îmi pare rău. Ar fi trebuit să te invităm.

Nu ştiu ce îmi închipuisem că o să spună, poate că n-ar fi trebuit să fiu acolo. Că eram concediată. Dar nu mă aşteptasem să fiu invitată, şi, cu toate că ar fi trebuit să fiu frustrată că, da, fusesem lăsată pe dinafară, inima mi-a crescut de plăcere la vorbele lui.

Mi-a făcut semn să-l urmez până în locul în care pachetul de cărţi pe care îl luasem de la Ketch Antiques era etalat într-o formă complicată.

— Când are un nou pachet de cărţi, lui Patrick îi place să... Rachel a tăcut, ca şi cum ar fi căutat felul corect de a formula asta. Să le inaugureze aici.

— Atmosfera, a zis el, ajută accesul deplin la intuiţie.

Am fost destul de deşteaptă ca să nu întreb dacă putem aprinde lumina şi m-am alăturat lui Rachel în cealaltă parte a mesei, unde ea mi-a prins mâna încurajator şi mi-a strâns-o. Mi-a trecut prin minte întrebarea a cui fusese hotărârea să mă lase pe dinafară în seara asta şi m-am întrebat dacă Rachel jucase rolul protectorului sau păzitorului porţii. Oricât de bine m-ar fi primit, era o relaţie, o legătură între Rachel şi Patrick la care nu voi putea avea acces niciodată.

Interpretarea cărţilor era pregătită pentru Patrick. El le tăiase şi descâlcea înţelesul etalării, plimbându-şi degetul sub fiecare carte, oprindu-se doar ca să-i atingă colţurile. După ce au trecut câteva minute, le-a adunat, având grijă să nu se frece între ele, şi mi le-a înmânat peste masă.

Cu coada ochiului am văzut-o pe Rachel cum priveşte gestul. Ceva a fulgerat – ca şi cum s-ar fi tras deoparte –, apoi s-a înmuiat şi a făcut un pas mai aproape.

— Mai întâi ţine-le în mână, a zis Patrick, şi gândeşte-te la întrebarea la care vrei răspunsul, apoi pune jos trei cărţi la rând.

Am făcut ce mi s-a spus, ţinând tot timpul ochii închişi. Nu le-am amestecat, desigur, de teamă să nu stric vopselele de ulei şi foiţa de aur. Începeam să îndrăznesc să sper că mi-ar putea arăta forma viitorului meu – zilele pe care le mai aveam la The Cloisters şi cele de după aceea.

Era cu neputinţă să nu fiu uluită de frumuseţea cărţilor pe când le aşezam, să nu fiu captivată de strălucirea lor şi de simbolurile neobişnuite, să nu citesc ceea ce ar putea să spună. În faţa mea erau Luna, Spânzuratul şi Doi de cupe. Ştiam că Luna, cu faţa spre mine, cum era, dreaptă şi cu capul în sus, înseamnă amăgire sau obscuritate, înşelăciune. Însă Doi de cupe vorbea despre iubire sau prietenie, de noi relaţii, de cooperare şi atracţie. Spânzuratul era un simbol al tranziţiei şi schimbării, însă de asemenea, în mod tradiţional, un semn al lui Iuda – *trădătorul,* împreună îmi vorbeau despre un peisaj schimbător, de noutate şi primejdie. Şi mai era ceva care furnica pe la marginea câmpului vizual, părând un avertisment mai vechi pe care nu puteam pune degetul. O energie emanată de cărţi care îmi făcea pulsul să se iuțească şi ochii să-mi plutească şi să ardă de parcă aş fi fost sub apă.

Dat fiind că Rachel cunoştea deja amănunțit simbolismul cărţilor, începusem să studiez de una singură înţelesul fiecărei cărţi, aşa cum studiasem cândva fişele limbii latine. Învăţasem că fiecare serie vorbeşte despre o tendinţă diferită – cupele, despre intuiţie; spadele, despre diversitatea direcţiilor; bâtele, despre energia primordială. Descoperisem că Arcanele Majore pot fi interpretate în feluri diferite în funcţie de orientarea cărţii, dacă erau cu capul în jos sau cu capul în sus. Dar mai ales am învăţat că nu există o corelaţie directă între cărţi şi evenimente; ele dădeau mai degrabă un sentiment, o senzaţie.

— Ce vezi? a întrebat Patrick, privindu-mă în ochi. Apoi a întrebat iar, de data asta apăsat: Ce vezi, Ann?

În ele îmi vedeam viitorul, chiar şi ecouri ale trecutului recent, însă ceea ce vedeam era personal, doar pentru mine – erau un semnal că lucrurile se schimbă, încep să se dezlege, chiar dacă nu

vedeam exact în ce fel se vor lega la loc. M-am împotrivit imboldului să le amestec iar şi să pretind că nu le-am etalat.

— Sunt încă nouă în toate astea, am zis, punând încetişor cărţile deoparte. Ce-ar fi să le interpretezi tu, Rachel?

— Nu pot, a zis Rachel. Nu fac interpretări.

— De ce?

— Pur şi simplu n-o fac. Le studiez, dar nu, nu fac interpretări. Nu vreau.

— N-ai făcut niciodată o interpretare? am întrebat.

Ea s-a uitat peste masă, pironindu-l cu privirea pe Patrick.

— Am făcut. În trecut. E complicat, Spre deosebire de Patrick, nu vreau să văd viitorul. Prefer să-mi facă surprize.

La asta, Patrick s-a împins în masă ca să se îndepărteze, iar scaunul greu de lemn pe care stătuse a căzut pe spate, bubuind pe podeaua de piatră. Nu s-a ostenit să-l ridice, ci a plecat din bibliotecă, lăsându-ne pe amândouă acolo, singure, în lumina candelabrelor.

11

La trei zile după ce mi s-a părut că văd asta în cărţi, Leo m-a invitat la un spectacol în Bronx.

— Cânt la chitară bas, a explicat el, morfolind o scobitoare şi rezemându-se de una dintre coloanele care înconjurau Trie Cloister. Poţi veni cu metroul. La staţia de după Yankee Stadium. Te aştept acolo.

Nu discutaserăm, nu fusese nicio explicaţie pentru cele petrecute în ziua aceea în piaţă sau după aceea. El m-a oprit, pur şi simplu, şi mi-a cerut-o. A fost mai puţin invitaţie, mai mult ceva inevitabil. Cel puţin aşa am simţit, chiar dacă n-aveam numărul lui

de telefon – şi nici nu acum mi-l oferise. Doar promisiunea să mă aştepte acolo.

— Bine, am zis. Da.

Hotărârea, ştiam, avea să mă salveze de altă seară petrecută în garsoniera mea, care în ultimele două săptămâni se urâţise şi mai tare: haine îngrămădite pe pat, farfurii umplând chiuveta, hârtii peste tot. Nu mă consideram neglijentă, dar în acea dimineaţă am călcat pe zaţ scurs din filtrul de cafea aruncat în seara dinainte şi nici măcar nu m-am ostenit să-mi şterg tălpile. Numi scăpase asemănarea cu casa pe care o lăsasem în Walla Walla, dar am preferat să nu analizez impulsul pe care îl împărtăşeam cu mama, de a lăsa lucrurile în plata Domnului când eram stresată.

Adevărul era că rezervasem masa din bucătărie pentru cărţi, articole, laptopul meu şi un pachet de cărţi de tarot luat de la o librărie locală. Am citit articole despre tarot, sau *carte da trionfi,* cum li se spunea în Renaştere. Am aflat că cea mai veche însemnare despre cărţile de tarot era într-un registru contabil din 1442 al familiei d'Este din Ferrara, şi că Marziano da Tortona, secretarul şi astrologul ducelui Filippo Maria Visconti din Milano, fusese unul dintre primii care au scris despre simbolismul cărţilor. Am mai descoperit şi că, deşi era adevărat că tarotul fusese iniţial un joc de cărţi, apărea ca dispozitiv divinatoriu în Veneţia pe la 1527.

Şi, chiar dacă puţini savanţi scriseseră despre tarot – rareori istoricii sau istoricii artei catadicseau să se ocupe de acest subiect –, cu toţii erau de acord că la începutul perioadei moderne oamenii erau obsedaţi de divinaţie şi ghicirea viitorului. Marsilio Ficino, astrologul influentei familii Medici, credea atât de mult în înţelepciunea planetelor, încât chiar prezisese la naşterea lui Giovanni di Lorenzo de' Medici că va deveni papă. Şi a devenit –

Léon al X-lea. Mai mult, locuri ca Ferrara, în care familia cârmuitoare avea atât avere, cât şi o fascinaţie întunecată faţă de metodele oculte care puteau să le facă domnia să prospere, păreau locul ideal pentru folosirea cărţilor de tarot ca unealtă de ghicit. Apoi era tradiţia tarotului însuşi – imaginile atât de distinctive, atât de deosebite de orice altă serie de cărţi de joc care a ajuns până la noi, încât era greu de imaginat că au fost folosite la orice altceva în afară de ocultism. Şi, în sfârşit, era felul în care simţisem cărţile când le-am etalat – pline de electricitate, vii.

După ce am acceptat să mă văd cu Leo l-am lăsat în grădină şi m-am dus în bibliotecă. Din seara în care interpretasem cărţile, am fost surprinsă s-o văd pe Rachel aşezată la aceeaşi masă, înconjurată de lucrări şi materiale de cercetare şi luminată deplin, nu în umbră. Părea că se mişcă aşa de lin între lumea cărţilor de tarot şi lumea cercetării raţionale, dar în ceea ce mă priveşte, mi se părea tot mai greu să păstrez hotare clare. Şi când m-am alăturat lui Rachel, l-am auzit amândouă pe Patrick prin uşa groasă a biroului său, cu vocea ridicată, dar înăbuşită de scândura veche de stejar.

— E Aruna, a zis Rachel fără să ridice privirea de la notele pe care le transcria. A dus cărţile să i le arate şi ea crede că sunt false. El spera să le prezinte la Morgan, dar nu se mai poate. În loc de asta, o să fie retrogradat ca moderator.

Era greu de crezut. Simţisem ceva în seara în care le-am ţinut în mână, în care le-am etalat aici, chiar pe masa asta. Dar nu aşa funcţiona magia? Să abaţi atenţia publicului cu cadrul, atmosfera, spectacolul strălucitor, ca nimeni să nu observe prestidigitaţia, falsitatea?

Îl auzeam prin uşă, un răget înfundat de furie, dezamăgire. Era un obstacol, şi Patrick era tot mai intolerant la obstacole.

— Ce crezi? am întrebat-o.

Rachel s-a uitat în sus şi a ridicat din umeri.

— Sunt frumoase, dar ceva nu pare să fie în ordine. Sunt ţepene. De obicei pergamentul e mai flexibil. Şi e adevărat că ilustraţiile au ceva brut. Copilăresc, poate?

Am încuviinţat. Nu le văzusem decât de două ori, o dată la Ketch Antiques şi din nou în lumina slabă din bibliotecă. Rachel, presupuneam, a avut mai multe ocazii să le vadă.

— Aruna a fost de acord?

— Da. I-am spus şi lui, desigur. Dar n-a vrut s-o audă de la mine. Cred că va trebui să le mai arate câtorva oameni până să se împace cu asta.

— Nu credeam că oamenii au obiceiul să falsifice cărţi de tarot din secolul al XV-lea.

— Părerea personală? Cred că sunt o copie din secolul al XVII-lea. Nu un fals contemporan. O încercare slabă de a reproduce ce făcea familia Visconti la Milano.

Rachel s-a aplecat peste masă şi şi-a coborât vocea până la o şoaptă, aproape un şuierat.

— Ştii ce caută el, nu-i aşa? Caută originalul. Cea mai veche serie. Cea mai clar ocultă. Caută ceva ce nici măcar nu ştim dacă există. Doar ceva la care – şi-a fluturat mâinile – visează.

— Dar nu crezi că vom găsi dovezi despre asta? La un moment dat?

— Probabil că da. N-aş face munca asta dacă n-aş crede că e posibil. Însă care e probabilitatea să vină prin intermediul lui Stephen? Stephen nu vinde nimic aşa de valoros. Lucrurile care sunt aşa de valoroase le ţine pentru el, sau, în cele din urmă, le pasează fără vâlvă instituţiilor ale căror politici de achiziţie sunt mai puţin riguroase.

Rachel avea dreptate; cărţile erau rigide, lipsite de supleţea pergamentului, şi unele ilustraţii păreau nerafinate. Însă era ceva diferit în senzaţia pe care o dădeau cărţile, ceva intuitiv pe care nu eram gata să-l neg.

— Cred, pur şi simplu, că Patrick era dispus să treacă cu vederea aşa de multe dintre probleme datorită faptului că pachetul era aproape complet. Şi pachetele complete sunt aproape imposibil de găsit. Avea să fie aşa o lovitură de teatru să le prezinte la Morgan! De fapt, Patrick vrea să mergem mâine la Stephen să luăm câteva dintre celelalte cărţi. Presupun că a trebuit să fie cumpărate câteva de la altă sursă.

— Sigur, am zis. Sunt surprinsă că le mai vrea, dacă ne gândim la părerea Arunci.

Sunetele care veneau din biroul lui Patrick încetaseră şi în bibliotecă a revenit tăcerea, în afară de zgomotele vizitatorilor care treceau pe coridor.

— Oricum, cel mai bine ar fi să nu stăm prin preajma lui Patrick în acest moment, a şoptit Rachel.

Pe peronul din staţia 125th Street era puţin loc, iar în vagonul metroului, şi mai puţin. Peste tot erau oameni în haine vărgate şi cu caschete cu logoul echipei Yankees: familii tinere, liceeni beţi, turişti japonezi, un tip care vindea pălării contrafăcute – o mare de trupuri, sufocante şi idiosincrasice, care mă împingeau de colo-colo, în ciuda încercărilor mele de a-mi păstra poziţia. Am fost îndesată înăuntru înainte să se închidă uşile, cu faţa lipită de geamul un pic zgâriat şi uzat, şi am fost scuipată afară după trei staţii, când vagonul s-a golit la Yankees Stadium; era la cincisprezece minute după prima aruncare. După aceea, în tren am mai rămas eu, un bărbat care, în mod inexplicabil, dormise tot

timpul, şi o mamă tânără cu copilaşul în poală. Faptul că oraşul se legăna dezlănţuit între aceste două extreme – haosul voios şi ziua de muncă – mă făcea să-mi doresc cu disperare să trăiesc totul, să simt polaritatea celor două.

L-am găsit pe Leo după o staţie, la intrarea în subteran. Purtam o rochie largă şi scurtă dintre cele date de Rachel şi am fost răsplătită când Leo m-a privit şi apoi s-a uitat iar la mine, teatral.

— Arăţi bine, a zis, admirativ. Vino. Mergem să mâncăm înainte de spectacol.

Nu m-a prins de mână, ci de braţ, de deasupra cotului, şi a mers foarte aproape de mine, aşa cum cineva care a luat un ostatic şi-ar duce victima dacă ar avea un pistol. Era un fel neobişnuit de a merge, însă îmi plăcea cât de aproape este, cât de intim pare.

Era primul meu drum în Bronx, şi locul era vibrant şi zgomotos – muzica se revărsa din difuzoarele stereo din maşini şi din cârciumi, oameni pe pragurile caselor râzând şi ascultând muzica lor, o cacofonie sau o simfonie, nu mă puteam hotărî. Şi, în ciuda străzilor lungi, pline de copaci şi a blocurilor de locuinţe joase, de numai trei sau patru etaje, părea mai aglomerat decât Manhattanul, unde priveliştea era dominată de zgârie-nori. Dacă la The Cloisters Leo părea din când în când arţăgos şi adesea tăios, aici părea destins. Până şi felul în care mergea era mai uşor, mai dezechilibrat, ca şi cum n-ar fi avut controlul deplin asupra felului în care i se mişcau picioarele sau cadenţei lor.

— Aici locuiesc, a zis Leo, arătând spre un bloc de cărămidă. La etajul doi, fereastra aia din colţ.

Îi simţeam răsuflarea pe gât. Felul în care se instala în spaţiul meu personal era întotdeauna un pic tulburător, ocupa prea mult din el, ca şi cum n-ar fi fost al meu, ci al lui. Şi, cu toate că asta ar fi putut să mă neliniştească, nu făcea decât să mă aţâţe. Mă făcea să

doresc să descui toate calităţile compartimentate cu grijă din viaţa mea şi să le las libere.

Am mers mai departe spre soare până ce un amurg portocaliu, fierbinte, s-a revărsat pe pavaj. Niciunul dintre noi nu vorbea. Eram îngrijorată că orice aş spune m-ar putea da de gol, ar arăta că sunt o impostoare. Însă Leo m-a dus, pur şi simplu, într-un bar, mergând repede prin interiorul întunecat până ce am ieşit într-o curte interioară din spate, unde umbrelele aveau logouri ale unor mărci de bere şi un singur ventilator se învârtea suflând aer stătut, umed, încolo şi încoace printre gardurile improvizate.

Leo s-a aruncat pe un scaun de plastic, apoi a sărit în picioare ca să-mi ţină scaunul, însă gestul venea prea târziu. N-a reuşit să ajungă decât la braţ şi să-l dea un pic înapoi, dar am apreciat efortul.

— Scuze, a zis. Mi-am ieşit din mână.

— Mă urci în taxiuri, îmi ţii scaunul, am zis. Nu te-aş fi crezut aşa de cavaler.

— Cavalerismul era foarte important în Evul Mediu, nu-i aşa? a întrebat el.

Am comandat bere, pe care curgea condensul, şi o farfurie cu *tacos.*

— Ai avut necazuri? am întrebat. Data trecută?

— Ah. Agentul Palko? Nu mă prinde decât din când în când. Practic, e nevoie de trei amenzi ca să ţi se interzică să stai acolo. Până acum n-a izbutit să-mi dea decât două.

Am dat din cap şi am amuţit amândoi, până ce, în cele din urmă, a întrebat:

— Asta e primul tău concert punk?

— Da.

De fapt, era primul meu concert de orice fel. Dar nu eram pregătită să recunosc asta.

— Când cântăm poţi să vii în culise.

Leo mi-a întins pachetul de ţigări, dar am refuzat. El şi-a scos una şi a aprins-o. Mirosul de sulf al chibritului a ajuns la mine peste masă.

— Asta-i ceea ce vrei să faci?

Am sorbit din bere, care era efervescentă şi săţioasă, recunoscătoare că vorbim despre altceva.

— Să fii muzician?

— Nu crezi că a fi grădinar e o carieră?

S-a lăsat pe spătar şi a bătut cu ţigara în masă; nu era nicio scrumieră.

— Nu. Adică, dacă vrei tu să fie.

— Şi dacă ţi-aş spune, a zis, aprinzând leneş un chibrit, un gest reflex, un obicei, că n-am niciun stop de ambiţie? Că nu vreau decât să plantez şi să tund şi să plivesc toată ziulica. Ce-ar fi?

— Ce vrei să spui cu „ce-ar fi”?

— S-ar termina? Ai sfârşi asta?

A tras în aer o linie între noi.

— Cauţi pe cineva care încearcă tot timpul să se transforme în ceva mai bun? Pentru că asta poate fi epuizant.

Încă mă trudeam să-mi dau seama când glumeşte Leo şi când e serios; bănuiam că adesea e o combinaţie între cele două.

— Nu ştiu ce caut, am zis după o vreme, atât ca să umplu tăcerea, cât şi pentru că era adevărat.

— Dă-mi voie să te avertizez în privinţa artiştilor, ştii. Pot să fie nemernici. Ticăloşi de-a binelea, psihologic, ştii.

A arătat spre sine. Felul în care stătea pe scaunul de plastic, făcându-l să se îndoaie şi să se aplece la orice mişcare a trupului

înalt şi slab. Nu trecea o clipă fără să se mişte, îşi legăna piciorul sau se lăsa pe spătar. Dar, în ciuda energiei frenetice, era atent; urmărea felul în care mănânc, conturul ochilor, buzele.

— Atunci presupun că-i bine că eşti doar grădinar, am zis.

— Am ştiut că nu mă înşel în privinţa ta, a zis Leo, suflând o şuviţă subţire de fum. Şi sunt dramaturg, dacă asta întrebai. Scriu piese de teatru. Şi în timpul liber cânt la chitară bas cu doză electromagnetică dintr-o formaţie punk.

— Aşadar, nu vrei să fii muzician?

Se părea că ori de câte ori găsesc un fapt despre Leo, peisajul se schimbă. Îmi plăcea asta, senzaţia de dezechilibru.

— Nu, a tras el fumul în piept. Trebuie să fie o uşurare, da?

— N-am nimic împotriva muzicienilor.

— Dar câţi cunoşti? Personal?

— Niciunul, am recunoscut. Eşti şi primul dramaturg pe care l-am cunoscut.

— Asta, pentru că n-am mai rămas mulţi.

Am mai comandat un rând şi l-am întrebat cum a ajuns să scrie piese de teatru: la facultate. Şi de aceea îi plăcea aşa de mult: structura, ritmul. Am vorbit despre viaţa de student, el la NYU, eu la Whitman. Era cu cinci ani mai mare decât mine, şi m-am întrebat câţi ani îmi vor mai trebui ca să renunţ la vis şi să mă duc acasă, să încerc altceva. Cel puţin vor fi mai mult de cinci.

— Te întreabă vreodată cineva ce o să faci dacă asta nu merge? am întrebat.

El a tăcut o vreme.

— Ce o să faci *tu* dacă asta nu merge?

— Ce anume?

— Muzeele, lumea *academică.*

Felul în care a spus-o, lungind cuvântul, subţiindu-l printre dinţi, era o provocare, o tachinare.

— N-a mers, am zis. Am fost orfana adoptată de Patrick, îţi aminteşti?

— Mda, a zis, suflând fum de ţigară şi studiind franjurile umbrelei de deasupra capului meu. Rachel mi-a spus mereu că, dacă nu merge, ar trebui, pur şi simplu, să transform totul în scenarii de film.

— De ce n-o faci?

— Pentru că eu cred în integritatea procesului.

— Aşadar, Rachel ştie că eşti dramaturg, am zis, sorbind din bere.

Voiam să sune nonşalant, însă nu mă puteam împiedica să mă întreb câte discuţii avuseseră, dacă fuseseră în acest bar şi de ce ea nu mi-a spus şi mie.

Leo a încuviinţat din cap.

— Te-a văzut cântând?

— Ai de gând să vorbeşti despre Rachel toată seara? Aş fi putut, pur şi simplu, s-o invit.

A durut, şi el a ştiut, pentru că peste o clipă s-a întins peste masă spre mâna mea şi, cu toate că am încercat să mi-o smulg şi s-o pun la loc în poală, a ţinut-o bine, cu degetele lungi înfăşurate peste ale mele, exercitând aceeaşi presiune ca la tot ce făcea. Un pic prea dur, însă era uşor să-l respecţi pentru convingerea arătată.

— Aţi fost împreună?

Nu ştiu de ce am întrebat, dar am făcut-o. Am întrebat pentru că aveam nevoie să ştiu.

— Nu, a zis, dându-şi părul după ureche. Nu-i genul meu. În plus, din câte ştiu – din câte ştie toată lumea – ea şi Patrick fac ceva de o vreme încoace.

N-am vrut să împing lucrurile mai departe; la urma urmei, era răspunsul pe care îl voiam.

— Eu sunt genul tău? am întrebat, cu curajul dat de cele două beri şi de faptul că încă mă ţinea de încheietură, plimbându-şi degetul mare peste pielea mea, peste venele albastre, moi.

N-a răspuns, dar s-a aplecat peste masă şi m-a sărutat. Nu blând, nu cum se face la început, ci cu totul şi apăsat, cu mâna în părul meu. Şi la *asta* nu puteam să rezist la Leo: caracterul imperios, dezordinea, haosul, entuziasmul neabătut cu care făcea lucrurile altfel. Nu doar altfel decât toţi ceilalţi din jurul nostru, ci altfel decât ştiam dintotdeauna: avansurile sfioase ale băieţilor, mâinile transpirate în maşină, mesajele fără răspuns. Era ca şi cum atracţia pe care o simţea Leo pentru mine era vastă şi flămândă, ca şi cum ar fi putut să înfulece masa, barul, viaţa mea. Voiam s-o facă.

În seara aceea l-am privit din culise cum cântă. Sunetul era aşa de puternic, că se transforma în zgomot – bubuit şi durere. Trupurile din public se ciocneau frenetic, dar aproape că nu m-am uitat la ceea ce se petrecea în întunericul sălii, priveam ţintă felul în care părul lui Leo îi cădea în ochi, felul în care un pârâiaş de sudoare i se prelingea încet pe piept. Şi, în ciuda tuturor celor întâmplate în vara aceea, în anul acela, lunile devastatoare din jurul morţii tatălui meu, în clipa aceea nu mă gândeam la ele. Nu mă gândeam decât la Leo. La trunchiul lui lung şi la răutatea lui, la energia mulţimii şi la faptul că trupul mi se mişca singur, independent de mine, după sunete.

După aceea ne-am înghesuit în apartamentul chitaristului, unde lumina era galbenă şi aerul plin de fum. Avea un balcon care dădea spre apă şi o iubită mărunţică, Mia, cu o hălăciugă cârlionţată, pe care susţinea că nu şi-o periase de şase ani. O

afirmaţie pe care am crezut-o. Când am ieşit pe balcon ca să scap de înghesuială, de mirosul stătut de ţigări şi de băutură, Leo mi s-a alăturat, împingându-şi trupul în mine.

— Ţi-a plăcut, nu-i aşa? Concertul?

Am murmurat o aprobare.

— Ştiam că o să-ţi placă. E în tine ceva un pic punk, Ann. Chiar dacă nu sunt sigur că măcar ştii asta. Dar îmi place. Îmi aminteşte de mine.

Mi-am lăsat trupul să se rezeme cu spatele de el, până ce bărbia lui mi-a mângâiat ceafa şi a şoptit:

— Am ceva pentru tine.

— Ce? am zis, răsucindu-mă.

Trupurile ne erau atât de apropiate, încât a trebuit să-mi înalţ faţa ca să văd ce ţine deasupra mea: un pachet de cărţi jerpelite.

— Tarotul Miei, a zis. Uite, trage o carte.

M-am încruntat.

— Nu aşa se presupune că trebuie s-o faci.

Însă el l-a ridicat, cu cartea de deasupra scoasă deja un pic. Am smuls-o de la el şi mi-am apăsat-o pe piept.

— Ce este? a întrebat, cu un zâmbet jucându-i pe buze.

M-am uitat în jos şi am dezlipit de piept cartea umezită de sudoare după doar o secundă de contact cu pielea mea. Îndrăgostiţii. Când am ridicat privirea, Leo râdea. S-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit la ureche:

— Îmi place să-ţi ghicesc.

A doua zi dimineaţă m-am trezit în Bronx, cu un pahar de carton cu cafea şi un covrig pe noptieră. Leo locuia împreună cu bateristul – care, de fapt, visa să fie artist plastic care foloseşte tehnică mixtă, înscris la Universitatea Brown. Până să-mi iţesc

capul din dormitorul lui Leo, bateristul plecase deja la treburile lui, iar Leo era aplecat peste masa din bucătărie, scriind cu creionul. Erau acolo haine şi bucăţi de marijuana şi picături lipicioase de răşină, dar şi o colecţie uzată de piese ale lui Sam Shepard, câteva foi răzleţe cu lucrări de-ale lui David Mamet pe măsuţa de cafea, câteva reviste *Playbill* cu date mâzgălite pe copertă.

— Mulţumesc pentru cafea, am zis.

— Serviciu complet.

N-a ridicat privirea.

— M-am distrat...

— Cinăm săptămâna asta? a zis, încă scriind.

— N-am numărul tău.

M-am ridicat să-mi caut telefonul sau o bucată de hârtie, în vreme ce Leo continua să scrie. În cele din urmă, a arătat spre cealaltă parte a apartamentului.

— Adu-mi un stilou. O să-ţi dau numărul.

M-am dus în colţul unde erau îngrămădite la nimereală pe o bibliotecă stilouri şi carnete. Căutam unul care să fie relativ normal, când le-am văzut – o pereche de zaruri. Nu orice zaruri, ci arşice, cum avea Patrick în biblioteca sa. Mi-am stăpânit imboldul să le iau în mână şi să-l întreb pe Leo de unde le are, dacă sunt copii sau originale, şi m-am întors cu stiloul.

— Dă-mi braţul, a zis Leo, şi l-am ridicat, ascultătoare, bucurându-mă de felul în care îmi încrusta numărul în piele, pe partea cea mai moale a braţului meu. Poftim, a zis, ridicând privirea spre mine. Acum îl ai.

Chiar şi după ce urmele de cerneală s-au şters îi simţeam numărul târându-mi-se pe piele. Însă toiul sezonului aglomerat de la The Cloisters mi-a abătut atenţia, şi în fiecare zi mă pomeneam înconjurată de autobuze cu copii din tabere, turişti din alte ţări şi locuitori din New York care voiau să fugă de soarele de la amiază. Un veşnic şuvoi de trupuri trecea prin galerii, constant şi apatic, pompând energie şi căldură în clădirea gotică; aşa de mulţi, că senzorii de temperatură porneau să piuie şi sistemul însuşi începea să geamă. Copiii stăteau deasupra grilelor mari de metal din podea, bucurându-se de noutatea aerului răcoros care le alerga pe picioare. Nu puteai scăpa de ecourile paşilor pe când oamenii treceau de la raclele cu moaşte împodobite cu pietre preţioase la frescele cu lei şi dragoni şi mai departe, la picturile de sfinţi martirizaţi.

Şi, pe când soarele se târa pe cer şi arşiţa părea că n-o să ne mai părăsească niciodată, totul începea să-l irite pe Patrick. Zâmbetul lui părintesc lăsase locul obrajilor scobiţi; cămăşile călcate impecabil erau acum şifonate. Iar când vorbea cu Rachel şi cu mine, în întrebările lui era un tăiş, o nevoie imperioasă care fierbea mai de mult, iar acum ajunsese la culme alături de mulţimile de vizitatori. Dacă înainte Patrick ne pusese pe Rachel şi pe mine să lucrăm la acelaşi material, am observat că acum ne despărţea. Făcea loturi din resursele noastre din arhivă şi le împărţea între noi, iar apoi, spre marea noastră iritare, ne verifica mereu munca, tratându-ne ca şi cum am fi fost şcolăriţe, nu cercetătoare antrenate şi experimentate. De parcă lipsa de informaţii din arhivă ar fi fost din vina noastră, de parcă am fi ascuns de el ce găseam.

Din acest motiv, am presupus, în ziua aceea a hotărât să mă ia doar pe mine la Ketch Antiques şi s-o lase pe Rachel în bibliotecă, scufundată în cărţi şi traduceri.

— Am nevie de asta înainte de simpozionul de la Morgan, i-a spus lui Rachel în vreme ce aştepta să-mi strâng nişte lucruri.

Era, mi-am dat seama, o pedeapsă, însă nu eram sigură pentru cine.

Însă în taxi, în drum spre centru, când The Cloisters rămăsese în urmă, părea să fi redevenit acel Patrick pe care îl cunoscusem la începutul verii, nerăbdător să-mi arate cât de încâlcită eram în misterul cărţilor de tarot.

— Rachel, a zis, face o muncă excelentă. Cu adevărat excelentă. Însă nu crede întotdeauna. Nu aşa cum cred eu. Sau, aş zice, tu. Nu-i ceva ce poate fi învăţat, acel instinct.

Am vrut să protestez, să spun că şi Rachel împărtăşeşte asta. Sau că greşeşte, eu tot nu cred încă. Dar m-am gândit la seara în care Leo şi cu mine stătuserăm pe balcon, eu ţinând la piept cartea îndrăgostiţii, la etalarea de la The Cloisters care m-a avertizat de o schimbare, de o tranziţie, poate trădare. M-am uitat în partea cealaltă a taxiului la Patrick, dar privea pe geam, cu o mână pe portieră, cu degetele albe de la apăsare. Am ştiut că încă mai speră ca acest pachet de cărţi să fie descoperirea după care umbla de atâta vreme.

— Ai văzut, nu-i aşa, Ann? a zis, acum întorcându-se spre mine. În pachetul de cărţi de tarot. În seara aceea. Ai observat şi tu ceva deosebit Am văzut-o la tine, să ştii.

Felul în care mi-a cercetat faţa, disperat şi obsedat, m-a făcut să vreau să-l asigur că nu sunt decât cărţi de tarot, doar un truc distractiv. Însă avea dreptate. Simţisem. Şi asta mă urmărea şi pe mine, ca spectrul a ceva ce nu puteam să explic, ceva dincolo de cercetare şi citate.

— Da, am zis. Cred că e ceva acolo. Şi am adăugat repede: Dar, Patrick, trebuie să-ţi aminteşti că s-ar putea să greşesc. Acele cărţi – totul e încă nou pentru mine.

— Desigur. Dar asta nu face să fie şi mai bine? Nu dovedeşte că şi tu – cineva fără experienţă – poţi s-o simţi?

— Uneori, am zis cu blândeţe, nu putem să ne încredem în ceea ce simţim. Intuiţia, o impresie – nu sunt dovezi.

N-am adăugat lucrul care mă tulbura, şi anume că începea să-mi fie greu să fac deosebire între ceea ce era real şi ceea ce era imaginar între zidurile de la The Cloisters. În unele zile, sub arcadele gotice şi printre sculpturile funerare, părea că ochii statuilor mă urmăresc, ca şi cum aurul şi sclipirea îmi umpleau vederea şi mi-o înceţoşau, ca şi cum, pentru o clipă, însuşi trupul meu se topea în spaţiu şi devenea o senzaţie, o impresie, o intuiţie.

Ştiam de unde venise acel instinct, acea insistenţă că excentricitatea merită osteneala. Încolţise la masa bucătăriei din Washington, peste bucăţi de hârtie şi frânturi de limbi, peste blocurile de corespondenţă pe care tata şi cu mine le umpleam adesea împreună. Cu toate că uneori el lucra singur. Acel instinct era ceea ce mă condusese aici, mă condusese în tot ce am făcut. Întotdeauna. Începeam să-mi dau seama de asta când el a murit, însă o parte din credinţă a dispărut odată cu el. Numai că acum începea să revină. Patrick nu se înşela, credeam mai mult decât Rachel. Pentru că poate ai nevoie de un pic de vrajă ca să faci mai suportabilă o copilărie strâmtorată.

La Ketch Rare Books and Antiques am descoperit că scena nu se schimbase. Dimpotrivă, părea că sticlele străvechi şi cărţile sporiseră, multiplicate în acest răstimp, ca şi cum s-ar fi împreunat în întuneric.

În ciuda faptului că ne-a deschis poarta, Stephen nu era în sala principală. Patrick a apăsat pe o sonerie de pe biroul lui, al cărei ecou l-am auzit în camera de la etaj.

Am luat o primă ediţie a lui Émile Zola şi m-am aşezat pe unul dintre scaunele libere ca să aştept, deschizând cartea acolo unde începeau primele rânduri în franceză. Patrick cerceta rafturile, aşteptându-l pe Stephen, până a ajuns în locul în care stăteam şi a pus o mână pe spătarul scaunului, cu trupul aplecat în spaţiul meu.

— Ah, a zis, privind la textul pe care îl aveam în poală. „Dacă amuţeşti adevărul şi îl îngropi, n-o să facă altceva decât să crească." Zola.

Am ridicat privirea spre el şi o clipă m-am simţit foarte tânără. Ca şi cum m-aş fi uitat în sus la tata pe când se apleca deasupra traducerii pe care o făceam, verificând dacă am ales cazurile corecte. Imaginea a fost atât de surprinzătoare, încât m-a făcut să închid cartea, să mă ridic în picioare, să pun o distanţă între mine şi Patrick. Lucru care era înnebunitor de greu în prăvălia lui Stephen.

— Ştii, a zis, răsucindu-se ca să privească totul – cărţile rare, bijuteriile, tablourile. O să-l găsim. Până la urmă o să-l găsim. Pachetul de cărţi, documentul. Adevărul. Lucrul care îl va descuia pentru noi. O să-l găsim.

Era ceva în vocea lui, o vulnerabilitate insistentă care contrazicea ceea ce ştie orice cercetător: că acel lucru poate că nu mai exista. Asta era realitatea arhivelor – întotdeauna erau incomplete, în ciuda bogăţiei lor, fiind alcătuite din fragmente.

— Întotdeauna, plin de credinţă, a zis Stephen din cealaltă parte a încăperii.

Intrase pe uşa din spate şi acum scotocea printre hârtiile de pe birou, până a dat de un pachet destul de gros şi i l-a dat lui Patrick, care mi l-a pasat cu un aer absent.

— Mai am câteva lucruri pe care poate ţi-ar plăcea să le vezi, i-a spus Stephen lui Patrick, înclinându-şi capul spre uşă.

Când am dat să-i urmez, Patrick a ridicat o mână.

— Lipsim doar câteva minute.

M-am întors la locul meu dintre antichităţi, cu pachetul în poală, şi în minte mi-a revenit imaginea lui Patrick aplecat peste mine şi transformându-se într-o imagine a tatălui meu. După ce au trecut mai mult decât câteva minute a fost limpede că ei vor mai sta şi, căutând ceva să-mi treacă timpul, m-am ridicat, am început să iau în mână obiecte şi să le ghicesc vechimea şi valoarea, înainte să mă uit pe etichetă. Am făcut asta până ce a părut că singurul lucru din magazin pe care nu-l cercetasem era pachetul pe care mi-l dăduse Patrick. L-am ridicat în lumina slabă şi m-am uitat la felul în care era închis. Era doar o îndoitură, sub care am putut să-mi strecor repede degetul şi să scutur conţinutul în palmă. Erau trei cărţi de tarot: două din Arcanele Minore şi una din Arcanele Majore, Marea Preoteasă.

Am lăsat din mână cele două cărţi din Arcanele Minore şi am întors Marea Preoteasă ca să-i cercetez dosul. Erau nu doar stele pe un cer albastru, ci şi linii aurii delicate care legau între ele stelele – constelaţii. Erau Scorpionul şi Balanţa, Pleiadele şi Cancerul, precum şi firişoare scânteietoare de foiţă de aur suspendate deasupra unei schiţe a Pământului, lumea era la fel de neagră şi nevăzătoare ca noaptea. M-am uitat la cartea din mână şi i-am testat rigiditatea.

Am îndoit-o instinctiv, doar o verificare, ca să simt lucrul despre care vorbisem cu Rachel, ciudata rigiditate a cărţilor, şi pe când

făceam asta, am simţit că una dintre margini pocneşte. În colţul din dreapta sus ceva ieşise de sub dosul delicat albastru şi auriu al cărţii, o bucată de hârtie. Şi acolo, dedesubt, am zărit ceva neobişnuit – o şuviţă de păr fluturat de vânt pe un peisaj bleu şi trandafiriu. Mi-am vârât uşor unghia în gaură şi am văzut cum cartea rigidă a Marii Preotese cade cu totul, dezvăluind altă carte – Vânătoreasa, Diana. Care putea fi recunoscută după arcul pe care îl ţinea într-o mână şi diadema cu lună de pe cap. Vizavi de ea, un cerb se adăpa dintr-un heleşteu. Deasupra ei, câţiva *putti* ţineau în mâini săgeţi, iar pe cer atârna constelaţia Cancerului – semnul astrologie asociat cu Luna.

Mi-am dat seama că faţada falsă fusese fixată de un strop de apă cu făină în fiecare colţ, o substanţă uscată care s-a desprins în fulgi când am atins-o uşor cu vârful degetului. Cartea pe care o dezvăluisem era lucrată cu lirism şi dramatism. Culoarea era pală, dar saturată, imaginile diverse şi mistice. Însă un cuvânt – *trixcaccia* – scris pe carte nu-l puteam descifra. Nu din cauza scrisului, ci a limbii.

Cartea de tarot pe care o ţineam în mână avea caracterul straniu pe care îl au unele opere de artă, capacitatea de a atrage, de a absorbi. Prima dată când am trăit aşa ceva a fost, de fapt, în faţa unei reproduceri. O copie minuţioasă a frescei cu cele trei graţii a lui Botticelli, care se află la Luvru, dar care fusese copiată cu mare migală pentru o expoziţie din Seattle. Aş fi putut să privesc fresca toată ziua, cu personajele graţioase şi culorile estompate. Cartea din mâna mea avea aceeaşi calitate, ca şi cum aş fi căzut în ea, un heleşteu de frumuseţe.

Zgomotul de paşi de la etaj m-a adus înapoi în prezent şi am încercat iute să fac faţada să se lipească la loc de cartea pe care o dezvăluisem dedesubt. N-am vrut să ud iar făina, de teamă că s-ar

putea să stric pictura, dar n-aveam cum să le lipesc la loc. În clipele care au urmat nu mi-a dat prin cap să pun la loc cartea în pachet sau să-i împărtăşesc lui Patrick descoperirea mea. În loc de asta, mi-am luat geanta, am golit tot din portofel – cardurile, monedele, bancnotele, tot ce ar fi putut să zgârie suprafaţa cărţii – şi apoi am închis-o în el.

După ce mi-am pus geanta pe podea şi am redeschis exemplarul din Zola pe care îl citeam, acum la o pagină oarecare mai departe, uşa din capătul încăperii s-a deschis, iar Patrick şi Stephen au intrat, încă discutând de zor.

— Îmi dai de ştire dacă mai auzi ceva? a zis Patrick.

— Fireşte, fireşte, a zis Stephen. O să fii primul pe care îl sun.

Am văzut cum Patrick îi dă un plic gros, iar Stephen îi dă o bucată de hârtie.

— Să n-o păstrezi, a zis. E mai bine să n-ai chitanţe uşor de găsit dacă pune cineva întrebări. Însă îmi dau seama că ai putea să vrei ceva pe moment.

Patrick a încuviinţat şi, după ce s-a întors la locul în care stăteam, mi-a dat chitanţa şi a întins mâna spre pachet.

M-am uitat la hârtie şi am citit: trei cărţi de tarot. Am strecurat-o în geantă, întrebându-mă cât timp am la dispoziţie până ce Patrick îşi dă seama că în plic nu sunt decât două.

În restul zilei m-am temut că Patrick o să observe lipsa cărţii. Stând în bibliotecă, am încercat zadarnic să alung teama că o să iasă din birou şi o să vrea să ştie unde este cartea, descoperirea. Mi-era imposibil să mă concentrez. Chiar şi când m-am plimbat prin grădini şi am încercat să mă silesc să respir, mirosul de lavandă şi atingerea ierburilor nu m-au putut linişti.

Rachel mi s-a alăturat la marginea lui Bonnefont Cloister.

— Ce s-a întâmplat în centru? a zis, scuturând din pachet o ţigară şi aprinzând-o cu mişcări rapide şi experimentate.

— Nimic, am zis. Am mai luat nişte cărţi de tarot.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot.

Nu eram pregătită să-i spun lui Rachel, să spun nimănui, ce descoperisem, dar simţeam în întrebările ei ceva imperios, ceva care făcea să mă strângă pielea şi să mi se înroşească faţa.

— Bine.

A tăcut şi a scos un fir de fum.

— Pentru că el e acolo, la telefon, şi pare furios.

Ce puteam să spun? Că lucrul din pricina căruia e furios Patrick stă cam la un metru de biroul lui, pitit în siguranţă în geanta mea. Nu. Aşa că, nedorind să-mi dezvălui secretul, am spus singurul lucru pe care Rachel şi cu mine îl lăsasem nerostit între noi, cu toate că amândouă îl observaserăm.

— A fost aşa de nerăbdător, aşa de disperat să facă lucrarea asta, să aibă ceva gata pentru Morgan. Crezi că, poate, totul începe să-l enerveze? Faptul că am găsit atât de puţin? Faptul că pare să nu existe nimic?

Rachel m-a privit cu coada ochiului, doar o ocheadă, şi a înclinat din cap.

— Ce-ai zice să plecăm de aici în weekend? a spus. Cred că ar trebui să mergem împreună.

Aş fi vrut să petrec weekendul cu cartea de tarot, singură. Poate să merg la cina aceea cu Leo. Însă ea a continuat:

— Simpozionul de la Morgan începe luni. Asta ne lasă aproape trei zile dacă plecăm azi. Poţi să pleci azi?

— Unde vrei să mergi? am întrebat.

— La Long Lake, a zis. În tabără.

Nu mai auzisem pe nimeni folosind cuvântul *tabără* pentru a descrie altceva decât locurile în care copiii învaţă să tragă cu arcul şi petrec după-amiezi leneşe împletind brăţări ale prieteniei, dar eram sigură că Rachel se referă la cu totul altceva.

— Da, am zis. Şi Patrick?

— O să-i spun. Mă duc chiar acum să-i spun. Tu doar împachetează-ţi nişte lucruri pentru weekend şi ne vedem la apartamentul meu. Îţi trimit un mesaj cu adresa.

— Acum?

— Doar dacă nu vrei să stai să vezi ce se întâmplă.

Avea dreptate. Mi-am scos telefonul şi i-am scris lui Leo – „Rămâne pe altă dată?" – cu toate că el încă nu reluase invitaţia făcută în treacăt. M-am uitat un pic la cele trei puncte care jucau pe ecran, dar nu i-am aşteptat răspunsul. Trebuia să pun o distanţă între mine şi Patrick. Dacă acea carte de tarot era o plută de salvare, ştiam că nu-i loc pe ea pentru toţi trei.

Faptul că m-am aşteptat să mergem cu maşina în Munţii Adirondack arată cât de puţin ştiam despre averea lui Rachel. Când m-am întâlnit cu ea în faţa clădirii în care locuia, o maşină ne aştepta deja. Portarul a mers în urma ei cărând o geantă frumoasă de piele crem şi a pus-o ceremonios în portbagaj, alături de rucsacul meu în care îndesasem două romane broşate şi laptopul. Era, cu toate că n-aveam să i-o mărturisesc, prima oară din şcoala elementară încoace când mergeam într-o excursie a fetelor sau dormeam în casa altcuiva.

Am fost duse la un heliport de lângă West Side Highway, unde alt hamal ne-a luat bagajele şi le-a pus în elicopter înainte ca elicea să înceapă să bată ritmic. Am presupus că o să ne ducă până la capăt, în nordul statului, dar când i-am spus asta lui Rachel, a râs şi

a spus în cască: „N-are atâta autonomiei” Când pilotul s-a răsucit şi a rânjit spre mine, m-am străduit să nu las roşeaţa stingherelii să se întindă de la obraji până pe gât şi piept.

După ce am aterizat la o bază de hidroavioane de pe Long Island, am urcat într-un avion galben cu două flotoare mari şi aripi cam mici. Două elice mici aveau să ne ducă până la Long Lake, în vreme ce soarele apunea. Rachel s-a urcat cu îndemânare pe locul din spate şi îşi prindea deja centura de siguranţă când eu abia făceam primul pas şovăielnic la bord. Pilotul mi-a dat căşti şi mi-a făcut semn cu degetele mari ridicate. Era cel mai mic avion în care fusesem vreodată. După ce mi-am pus căştile, l-am auzit pe pilot spunându-i lui Rachel: „Durata de zbor va fi de aproximativ două ore şi cincisprezece minute”. Peste doar câteva minute eram în aer; treptat, zgârie-norii din Manhattan au rămas în urma noastră, în ceaţă.

În timpul zborului pilotul numea din când în când obiectivele turistice – Hudsonul larg, unduitor, Munţii Catskill, pista de curse de la Saratoga, Lake George, de două ori gazdă a Jocurilor Olimpice de iarnă – până ce în căşti s-a lăsat tăcerea, în vreme ce zburam peste o bucată de pământ întunecat, care s-a dovedit a nu fi pământ, ci întinderea neagră a lui Long Lake. În timpul zborului îmi imaginasem cum ar putea să arate tabăra lui Rachel, dar nu eram deloc pregătită să cunosc realitatea.

Pilotul a mai zburat o vreme până ce a apărut casa, cu pontonul luminat de lămpi albe, puternice, care se proiectau în lac; erau singurele lumini pe kilometri întregi. Pe ponton, un bărbat a semnalizat cu o baghetă verde până ce hidroavionul s-a lipit cu totul de mal; uşa s-a deschis şi am debarcat. Rachel a îmbrăţişat bărbatul şi, cu toate că îi vedeam buzele mişcându-se, n-am auzit ce spunea.

Pilotul m-a bătut pe braţ şi mi-a făcut semn să-mi scot căştile. Când am făcut asta, sunetele din jur s-au năpustit înapoi cu forţă, şi am fost surprinsă să simt cum mi se face pielea ca de găină pe braţe de la răcoarea din aer. De la mutarea la New York nu mai avusesem parte de o seară de vară cu adevărat răcoroasă. De obicei dormeam fără să mă învelesc cu nimic, aparatul de aer condiţionat de la fereastra mea fiind mereu defect.

În vreme ce ne erau descărcate bagajele m-am uitat la casă. Două hornuri cu vârfuri crenelate, negre pe cerul întunecat, împodobeau fiecare extremitate a casei. Înăuntru erau aprinse luminile, şi abia am desluşit arcuirile verandei care o înconjura cu totul, delicateţea bordurii; prin ferestre se vedea ici şi colo câte un candelabru. Nu pricepeam de ce îi zicea „tabără”; era o casă adevărată, cu o serie de acareturi şi hangar pentru bărci. Era aşa de clar că totul e de epocă, încât lumina care venea prin ferestrele cu sticlă flotată era vag colorată şi apoasă. Am mers pe ponton, am urcat pe o peluză înclinată şi, pe când ne apropiam, au devenit vizibili cerbi împăiaţi pe pereţi şi deasupra şemineurilor; peste tot erau coarne.

Când Rachel a păşit pe treptele care duceau la uşa principală s-a auzit un scârţâit puternic şi am văzut, chiar şi în lumina slabă, grosimea şi lăţimea scândurilor folosite la construirea casei. Rachel nu s-a oprit la uşă, a intrat direct într-un living lambrisat din podea până în tavan cu lemn de pin dat cu lac transparent. Fâşiile mici, delicate, de lemn erau atât de lustruite, încât sclipeau, şi în cameră era ca în interiorul unui copac – chiar mirosea a răşină de pin şi fum de la focul de tabără.

Peste tot erau rafturi doldora de cărţi: exemplare broşate mucegăite din *Tate contra Tate* şi *Valea păpuşilor,* romanele lui Zane Grey legate în pânză, cutii vechi cu jocuri de dame şi jocuri de

societate, ale căror colţuri erau roase. Erau canapele care se lăsau în jos la mijloc, doar un pic, şi pe fiecare erau şaluri groase de caşmir. Totul fără pretenţii, însă numai în cel mai studiat fel al celor cu mulţi bani.

— Rachel? am auzit o femeie strigând dintr-o încăpere care s-a dovedit a fi bucătăria.

Dacă restul casei era, fără îndoială, de epocă, bucătăria era radical modernă. O insulă cu blat de lemn şi o sobă cu zece ochiuri ancorau spaţiul. Bujori în diferite faze de înflorire în vaze pe masa pentru micul-dejun şi pe pervaz, castroane din care se revărsau banane şi cepe, mirosul delicios de lămâi şi piersici.

O femeie mai în vârstă, cu părul cenuşiu ca oţelul şi durdulie, a îmbrăţişat-o pe Rachel.

— Zborul a fost plăcut?

Rachel a confirmat din cap şi s-a aşezat pe un taburet de lângă blat.

— Şi Jack v-a luat bagajele?

— Mm-hmm.

— Sunt Ann, am zis, întinzând mâna, însă ea mi-a dat-o deoparte şi m-a cuprins în braţe.

— Sunt aşa de bucuroasă că sunteţi aici! De obicei casa era plină toată vara, dar în zilele astea e mai puţină lume. S-a uitat la Rachel şi a bătut-o uşurel pe mână. Îmi pare tare rău, scumpete.

Însă Rachel a făcut semn cu mâna că nu-i nimic.

— De multă vreme e aşa, Margaret.

— Unele lucruri nu devin niciodată mai uşoare.

Am rămas o vreme în tăcere, până când Margaret a zis:

— Ei bine, am pus în frigider câte ceva gătit pentru voi. Dar presupun că vă puteţi descurca singure. Mai putem aduce şi altele

de la piaţă, dacă vreţi, dar Jack nu se duce în oraş decât mâine după-masă.

— Mulţumesc, Margaret. Nu cred că mai avem nevoie de altceva.

— Atunci mă duc acasă.

Şi-a scos şorţul şi a ocolit insula ca s-o mai îmbrăţişeze o dată pe Rachel şi să pună grijuliu o mână pe umărul meu.

— Ştii unde suntem.

După ce a plecat am zis:

— Am crezut că e mama ta.

Rachel a clătinat din cap.

— E Margaret. Menajera noastră. Lucrează aici de când mă ştiu. Vino, a zis, ridicându-se de pe taburet. Vreau să-ţi arăt camera ta.

Rachel m-a condus prin holul principal şi în sus pe o scară arcuită, cu balustradă masivă de pin, până la etaj. Tavanul coridorului era boltit şi făcut din acelaşi lemn de pin care decora restul casei; se înălţa ca un val. Rachel m-a dus la a treia uşă pe stânga şi a deschis-o.

— Nu mai e nimeni aici, sus, decât noi. Mai sunt o scară şi o serie de camere identice în partea de vest a casei, dar nu sunt folosite decât atunci când sunt petreceri mari, sau avem o mulţime de musafiri.

Mi-am întipărit în minte fiecare amănunt: felul în care lambriurile de pin se cuibăreau la un loc, felul în care erau lustruite întrerupătoarele de alamă, faptul că erau flori proaspete în fiecare încăpere şi în cele mai multe dintre coridoare. Nu mai stătusem niciodată într-un loc aşa de frumos cum era casa lui Rachel de la Long Lake, nici în vreun hotel, nici în casa cuiva, şi m-am pomenit uimită de nepăsarea cu care Rachel se mişcă printr-un spaţiu pe care simţeam nevoia disperată să-l savurez.

Rachel s-a oprit în cameră, care avea un pat cu patru stâlpi şi un şemineu de cărămidă, câteva ferestre lipite între ele şi o uşă de sticlă care dădea pe o terasă de la etaj. Afară, zona din jurul lacului era complet întunecată, în afară de cornul subţire al lunii, care atârna jos, luminând lacul.

— Aici e linişte. Nu ca în Hamptons sau Long Island. Cu adevărat linişte. Şi întuneric. Intim. Şi aici nimeni nu pune întrebări cum ar fi cine sunt părinţii tăi sau unde locuieşti. Casa a fost a străstrăbunicilor din partea mamei, a explicat ea. Pe atunci nimeni nu voia să meargă în Hamptons şi toată lumea venea aici. Au construit-o în 1903. Bunicului meu îi plăcea să navigheze pe lac cu bărcuţele. În fiecare an e o regată. Poartă numele lui: Regata de vară Kenning.

Văzusem bărcuţele la capătul pontonului când am sosit, cu carenele albe strălucind în lumina lunii, atârnate în hangar.

— Şi, pentru că mama iubea mult acest loc, vara veneam întotdeauna aici, nicăieri altundeva.

Chiar dacă părea un loc izolat, eram recunoscătoare pentru singurătate, pentru distanţa pe care o pusese Rachel între noi şi oraş. Şi acolo, pe pat, era bagajul meu. Şi în el, cartea de tarot, care făcuse lungul drum din centru până în nordul statului în mai puţin de cinci ore.

La centrul de hidroavioane am observat că Rachel îşi pusese telefonul pe silenţios. Când l-a scos, numele lui Patrick a fulgerat în partea de sus a ecranului. Şi în clipa aceea am fost recunoscătoare că Rachel stă între mine şi el, că ea absoarbe fricțiunea tot mai mare dintre mine şi Patrick. Brusc, m-a izbit lungimea zilei şi nu m-am putut împiedica să mă uit cu jind la pat – la cuverturile împăturite frumos şi pernele umflate.

— Sunt în camera de alături, a zis Rachel, citindu-mi pe faţă epuizarea, de parcă ar fi fost epuizarea ei.

După ce a închis uşa, m-am aşezat pe pat, privind afară la întunericul de pe Long Lake. Casa mare era tăcută, în afară de scârţâitul lemnului, care se contracta pe măsură ce elibera căldura zilei.

13

Chiar dacă petrecusem atât timp împreună cu Rachel, n-am fost niciodată singure, cu ore neprogramate desfăşurându-se în faţa noastră. Fiecare clipă fusese petrecută lucrând la ceva. Nu mersesem niciodată la cină sau prânz, cum fac prietenii, doar am băut cappuccino, o bere, am mers cu o barcă furată. Dar s-a dovedit că toate acele momente s-au închegat într-o prietenie. Aşa că a doua zi dimineaţă, în bucătărie, am stat aşezate lângă blatul de bucătărie, bându-ne cafeaua fără lapte, cu picioarele goale ghemuite sub noi.

— În anii ’20 ministrul de externe venea vara cu avionul din Albany să-şi petreacă aici weekendul. Şi o vreme părinţii mei i-au închiriat casa directorului lui MoMA[7] pentru 4 Iulie. Cred că se poate ca Dorothy Parker să fi stat aici odată, pentru că am găsit un exemplar din *Love in a Cold Climate* al lui Nancy Mitford pe care era scris numele ei. Şi, în orice caz, am hotărât că ea a fost aici, a zis, sorbind din cafea, pentru un weekend sau aşa ceva şi trebuie să fi lăsat cartea.

Gândul că această casă era cândva plină de petreceri şi râsete mi-a dat un soi de nostalgie, şi m-am întrebat ce jocuri ciudate

---

[7] Museum of Modern Art din New York.

fuseseră jucate în umbra Munţilor Adirondack. În afară de discuţia noastră şi de plescăitul blând al lacului la ţărm, care se auzea pe fereastră, bucătăria era tăcută. Era uşor de imaginat cum trebuie să fi fost când erau muzică şi oameni care umpleau veranda într-o seară de vară răcoroasă, cu muzica plutind în pădurea de foioase.

— Ai adus adesea aici prieteni? am întrebat, imaginându-mi ciorchini de fete în jurul blatului la care stăteam, cu şunca sfârâind pe sobă.

Rachel a clătinat din cap.

— Eşti prima. N-am avut multe prietene.

Rachel şi cu mine ne asemănam cel puţin la asta.

— Şi Patrick...

De-abia a apucat să-mi iasă asta din gură că Rachel s-a ridicat, s-a dus la frigider şi l-a deschis.

— Vrei micul-dejun? a întrebat, schimbând vorba.

— Nu prea mi-e foame.

— Nici mie. Plajă?

Nu văzusem vreo plajă seara, când am ajuns la mal pe întuneric, dar aşteptam cu nerăbdare să simt soarele pe coapse şi o carte în mână.

— Plajă sună grozav.

Aşa că ne-am pus costumele de baie şi am dus cu noi prosoape, şi cărţi, şi umbrele, înghesuite stângaci sub braţe, până pe fâşia îngustă de nisip care se arcuia de-a lungul peluzei. Iar la capătul lacului ghemotoace de nori albi atârnau pe cer. Am moţăit şi am citit şi am stat tolănite aşa până când Rachel s-a rostogolit spre mine şi a limpezit realitatea care mi se instala în oase de la cina acasă la Patrick încoace, întrebând:

— Patrick te-a convins deja de ghicitul în cărţi?

Era culcată lângă mine, cu capul proptit pe mână; pe obraz avea un fir de nisip.

Nu voiam să las jos cartea, lucrul pe care îl ţineam de aproape o oră între faţa mea şi soare, recunoscătoare pentru abaterea atenţiei. Nu eram gata să accept ceea ce mă aştepta înapoi la The Cloisters, nici măcar ceea ce mă aştepta în camera mea.

— Aş vrea să zic că nu, am răspuns, lăsând implicaţia să plutească între noi.

— Mamei i s-a ghicit o dată, a zis Rachel. S-a dus într-un loc de pe Lexington Avenue unde se ghicea în frunze de ceai. Femeia s-a uitat la frunze şi a zis că nu-i ghiceşte. Că orice o fi fost acolo, era prea întunecat şi prea trist. Mama spunea întotdeauna că a râs de asta, însă nu cred că a părăsit-o vreodată spaima aceea.

— Nu ştiu cum o să fie viaţa mea, am zis, şi eu sunt cea care o trăiesc.

— Eu cred că, dacă e cât de cât real, femeile ar fi mai pricepute la asta decât bărbaţii, a zis Rachel, privind peste lac. Şi nu pentru că sunt în mod intrinsec mai intuitive – suntem toţi aşa de obsedaţi de ideea intuiţiei feminine. Nu. E pentru că femeile se pricep mai bine decât bărbaţii să vadă tiparele noi. Gândeşte-te, de exemplu, la textile. Secole întregi femeile au ţesut. Şi acele femei au fost în stare să vadă tipare şi să facă deducţii care au creat lucruri frumoase. Tot ce facem noi e să ţesem o viaţă. Încercând să vedem unde ne duc diferitele fire.

M-am gândit la moire, zeiţele ţesătoare ale grecilor, despre care se spunea că ne ursesc la naştere. Clotho ţesea firul vieţii, Lachesis îl torcea. Atropos, cea care tăia, hotăra când să se termine. Se credea că cele trei hotărau soarta unui prunc la câteva zile de la venirea lui pe lume.

— Ştiai că părinţii mei au murit aici? a zis Rachel, fără să-şi dezlipească privirea de locul în care vântul împingea uşor suprafaţa lacului, iscând creste şi văi.

— Nu, am zis.

Însă imaginea lui Rachel singură, rămasă orfană, nu părea tulburătoare sau surprinzătoare. Era ceva la ea, un fel de autonomie, din când în când un fel de oboseală, care făcea ca dezvăluirea să aibă sens.

— Mă întreb adesea dacă ghicitoarea în frunze de ceai a ştiut. După aceea am încercat să dau de ea, dar n-am izbutit. Mi-au ghicit în frunze de ceai zeci de femei de pe Lex. Niciuna n-o văzuse vreodată pe mama. La fiecare întâlnire am dus o fotografie a ei. Şi acum nu mai duc cu mine nicio fotografie.

— Acum cât timp?

Ştiam că nu există întrebări potrivite în această situaţie.

— Trei ani.

— Îmi pare foarte rău. Era o afirmaţia foarte nepotrivită. Tatăl meu a murit anul trecut.

Rachel s-a ridicat în capul oaselor şi s-a uitat la mine.

— Aşadar, ştii, a zis.

Am încuviinţat. Norii atârnau jos pe cer, sărutând în depărtare creştetul Munţilor Adirondack.

— Chiar cred că oamenii pot ghici viitorul, am zis încet.

— Dar nu ştiu de ce ar vrea cineva să ştie cum i se termină povestea, a răspuns ea.

Spre sfârşitul după-amiezii a venit o vijelie peste Long Lake, ştergând orice urmă a căldurii care îmi prăjise partea de sus a coapselor, făcându-le roz aprins. Iar în răcoarea care se răspândea prin plasele de ţânţari de la ferestre şi mă făcuse să-mi iau un

pulover am găsit dorinţa de a fi acolo, afară, în aerul de vară înviorător, departe de toate din casă – de Rachel, de cartea de tarot, chiar şi de mine.

Mi-am pus pantofii de sport pe care îi adusesem şi am auzit cum scârţâie balamalele uşii cu plasă când s-a închis după mine. O văzusem de pe plajă – o cărăruie îngustă, poate că nimic mai mult decât o cărare făcută de animale, şerpuind spre nord, departe de casă, care ocupa marginea lacului aflată cel mai la sud. Era năpădită de o reţea de frunze verzi dantelate şi flori albe delicate. Din pământ ieşeau rădăcini noduroase care îmi agăţau picioarele în unghiuri ciudate, alunecoase. Totul era ud de la ploaie, iar pe pietrele de pe cărare lucea muşchiul de un verde aprins. Era, nu mă puteam împiedica să observ, cu totul altfel decât cărările pe care le ştiam din copilărie, deschise şi uscate şi acoperite de iarbă, pline de luminişuri mari care îţi permiteau să-ţi verifici înaintarea folosindu-te de câteva repede distincte.

Aici nu erau repere, doar un desiş neîntrerupt de foioase şi coroane atât de bogate, încât curând n-am mai putut să văd deloc cerul. Şi cu timpul cărăruia s-a îndepărtat de ţărm, adâncindu-se în pădure, unde terenul ba era în mare parte uscat şi practicabil, ba mustea de apă, mlăştinos. Şi totuşi, am mers mai departe. Simţind în singurătatea mea şi în mişcarea regulată a trupului distanţa de care aveam nevoie faţă de această zi, chiar de această vară.

Nu puteam să neg situaţia în care mă pusesem ascunzând de Patrick cartea de tarot; riscurile legate de munca şi de viitorul meu erau enorme. Şi totuşi, nu eram sigură că avusesem de ales. În acel moment de la Ketch mă simţisem ca şi cum aş fi fost posedată de ceva din afara sinelui meu raţional, ca şi cum instinctul ar fi copleşit logica. Era, mi-am dat seama în vreme ce alt grup de rădăcini mă trăgea de picioare, o impresie pe care o mai avusesem

o singură dată. Într-o zi în care totul păruse automat, instinctiv – ziua în care am venit acasă din campus şi am găsit telefonul din bucătărie sunând, şi sunând, şi sunând, mama nu activase robotul, până ce, în cele din urmă, am răspuns şi am auzit vorbele de la celălalt capăt al firului. „Îmi pare rău să vă spun asta, dar Johnathan Stilwell e mort.”

Totuşi, nu-mi aminteam nimic altceva din ziua aceea, doar impresia că acţionez instinctiv, că nu deosebesc ce se întâmplase în realitate de realitatea ca un vis în care intrasem. Îmi aminteam zgomotul înfundat scos de maşina mea când am oprit-o, sunetul slab al telefonului care se auzea chiar şi de afară, senzaţia telefonului în mână. Însă nu era nimic altceva, în afară de caracterul inevitabil al întregii situaţii.

De data asta copacii de pe marginile cărării s-au întins şi mi-au pus piedică, şi m-am pomenit cu genunchii juliţi şi palmele pline de noroi, faţă în faţă cu pământul ud şi mama dură care alcătuiau cărarea. În acel moment nu mai ştiam cât mersesem. Destul cât să-mi dau seama că nu mai ştiu unde mă aflu, nici măcar drumul pe care ajunsesem acolo. Sub coroanele copacilor era imposibil să-mi dau seama cât de repede se întunecase, sau dacă se întunecase, de fapt.

M-am ridicat, mi-am scuturat de pe mâini şi genunchi crenguţele şi pământul şi am hotărât că e vremea s-o iau înapoi spre casă. Pe când mergeam, mă gândeam la cartea care era în geantă, la inscripţia ciudată – *trixcaccia* – pictată în partea de sus. Cuvântul părea necunoscut, dar limba nu, cel puţin nu cu totul. Şi am căutat prin memorie – acea arhivă subţire, imperfectă – locul în care se poate s-o mai fi văzut. Dar în vreme ce mă gândeam la asta devenise limpede că temperatura scădea şi lumina se topea. Până în acel moment ar fi trebuit să ajung pe ţărmul lacului, dar nu

vedeam decât aceeaşi încâlceală de foioase, acelaşi sol unduitor cu pietre şi argilă, aceeaşi apă băltind, unde sunetul castorilor, cozile lor care plesneau suprafaţa ca avertisment, răsuna prin pădure.

Nu-mi fusese frică niciodată de sălbăticie, cel puţin nu în Vest, unde puteam să merg pe pământ, puteam să-mi văd destinaţia. Însă aici pădurea era atât de deasă, încât nu vedeam decât la vreo şase metri în toate direcţiile. Copacii erau ca o sală a oglinzilor, întotdeauna retrăgându-se în uniformitate. M-am oprit şi am stat un moment să ascult, sperând să aud huruitul unei bărci cu motor sau vâjâitul unei maşini pe o autostradă, dar singurul sunet era apa picurând de pe frunzele copacilor, o rupere regulată şi înnebunitoare a tăcerii. În faţa mea, cărăruia continua, nu observasem vreo ramificaţie sau arcuire înapoi, aşa că am mers mai departe, aşteptând să văd întinderea de peluză din faţa casei, hangarul bărcilor, lacul, orice.

N-a mai trecut mult şi s-a întunecat. Destul de întuneric încât să fiu sigură că nu-i doar umbra unei furtuni trecătoare, ci noaptea, cu răceala adusă de ea, înaintând printre trunchiurile copacilor. Şi, cu toate că ochii mi se adaptaseră cât de cât, tot mă pomeneam că mă împiedic la câţiva paşi o dată şi întind mâna să mă agăţ de ceva, o piatră, o tufă, orice m-ar fi putut ajuta să-mi ţin echilibrul. Însă frigul şi întunericul nu erau partea cea mai rea. Partea cea mai rea erau umbrele, acele forme mai negre care săgetau la marginile câmpului meu vizual ca nişte năluci, atât de iute încât nu puteam şti sigur dacă sunt reale. Şi cu ele a venit frica. Nu doar frica de noapte şi de frig şi de orice o fi fost în pădure cu mine, ci frica de hotărârile mele – să ascund cartea de tarot, să las în urmă statul Washington, cu câmpiile lui deschise, pline de ierburi, să accept să vin la The Cloisters. Şi apoi spaima că niciuna dintre acestea nu fusese de fapt hotărârea mea.

M-am oprit şi mi-am dat seama că în întuneric pierdusem cărarea. N-aveam cum să merg mai departe până dimineaţa, până ce soarele se întorcea şi îmi îngăduia să mă orientez. Nu-mi mai rămânea nimic de făcut, m-am aşezat pe pământul ud, cu genunchii strânşi la piept, cu spatele lipit de un copac cu scoarţă care se cojea, şi am aşteptat până ce umezeala mi s-a furişat până la oase şi dinţii au început să-mi clănţăne incontrolabil la câteva minute o dată. Apoi n-a mai fost loc să-mi fac griji pentru nimic altceva decât să-mi păstrez destulă căldură ca să răzbat prin noapte.

Încă nu ştiu cât i-a trebuit ca să dea de mine, dar când a făcut-o mi-era aşa de frig, că nu-mi puteam deschide gura să strig. N-avea importanţă. Adusese o jachetă şi o lanternă, şi m-a văzut imediat, cu pantofii mei albi acum plini de noroi şi pătaţi cu verde.

— Dumnezeule mare, Ann!

Când a ajuns la mine, Rachel mi-a pus haina pe umeri şi mi-a cuprins cu braţul mijlocul.

— Poţi să te ridici în picioare?

S-a dovedit că pot, chiar dacă mă clătinam. Jacheta era de ajutor, însă ceea ce m-a încălzit cel mai mult a fost căldura trupului lui Rachel, care radia din ea pe când se străduia să mă ajute să mă întorc pe cărare. După câteva minute am putut să păşesc cu mai multă încredere, cât timp rămânea lângă mine.

— E în ordine, a zis în vreme ce urmam lumina lanternei. Pe aici. Poţi să ai încredere în mine.

Chiar şi când m-am simţit mai bine – îmi era destul de cald, destul de bine încât să merg singură –, n-am vrut să-i dau drumul. Ca şi cum ea însăşi ar fi fost o stafie care ar fi putut să dispară dacă trupurile nu ni s-ar mai fi atins. Însă mai târziu, după vreo treizeci de minute, poate, am văzut luminile casei, bordura verandei. Şi,

lucrul cel mai important dintre toate, diferenţa dintre ceea ce era real – trupurile noastre, cartea de tarot, casa – şi ceea ce nu era: amintirea umbrelor din acea noapte, poate chiar amintirile mele din nopţile dinainte.

— Trebuie să-ţi arăt ceva, am zis.

Îmi ştergeam părul cu un prosop după ce petrecusem un răstimp care păruse o oră sub duş, spălându-mi pământul şi nisipul de pe mâini şi genunchi.

Rachel se aşezase pe pat în camera mea, după ce făcuse focul în şemineu, în vreme ce eu eram în baie. Trecuse mult de miezul nopţii şi singurul zgomot din casă era de la seva care pârâia când era linsă de flăcări.

Dacă ar fi să identific momentul în care loialitatea faţă de Rachel a devenit mai puternică decât cea faţă de Patrick, a fost atunci, în noaptea aceea. Momentul în care am hotărât că am nevoie ca ea să confirme ceea ce începusem deja să desluşesc în pădure. Am scos din geantă cartea de tarot şi vechea faţă falsă. Le-am pus pe pat lângă ea, unde cuvântul de pe carte, *trixcaccia,* sărea în ochi. Părea, din atâtea puncte de vedere, să fie o absurditate. O adunătură de consoane şi vocale, dar vedeam deja că sufixul fusese transformat în prefix, cuvântul fusese tăiat şi reasamblat. Era un cod. Pe care îl mai văzusem. M-am întors la geantă şi am pipăit până am dat de dosarul cu transcrierea făcută de Lingraf, pasajul pe care nici tata, nici eu nu reuşiserăm să-l descifrăm, şi l-am pus lângă cărţile de tarot.

Rachel n-a zis nimic, a luat cartea şi a întors-o ca să se uite pe spate, apoi şi-a îndreptat atenţia spre mine.

— Astea erau ceea ce a luat Patrick alaltăieri?

Nu putea să-mi scape acuzaţia, implicaţia din întrebarea ei – că nu-i spusese ce am luat noi de la Ketch şi, pe de altă parte, că asta ar putea fi motivul pentru care fusese aşa de furios.

— Nu tocmai, am zis.

Am pus vechea faţadă falsă peste carte.

— Toate cărţile pe care le-a luat Patrick arătau aşa. Pe când ei erau în camera de sus, m-am uitat la această carte, Marea Preoteasă, şi am îndoit-o în mână. Ştiu că n-ar fi trebuit, pentru că ar fi putut să crape vopseaua, dar rigiditatea păruse tot timpul că nu-i în ordine, aşa cum ai spus, ca şi cum ar fi fost fabricată. Când am îndoit-o, colţul de sus al cărţii s-a desprins. Am văzut altceva dedesubt, dar n-am vrut s-o stric. Aşa că am desprins-o cu unghia. Era lipită cu făină şi apă, şi asta-i ce s-a arătat.

Pe când vorbeam, am scos faţa falsă.

— Diana, a zis Rachel, privind cartea. Vânătoreasa.

Am încuviinţat din cap.

— Şi celelalte?

— N-am avut ocazia să ajung la ele.

Rachel şi-a ţinut ochii aţintiţi la carte, ca şi cum şi-ar fi întipărit-o în amintire.

— El ştie? a întrebat, ridicând în cele din urmă privirea spre mine.

— Nu. Doar tu.

— Bine. Dacă el nu s-a prins până acum... A clătinat din cap. Ţie ţi-au trebuit doar câteva minute de pipăire a cărţii ca să observi. Cum a putut el să le aibă de atâta vreme şi tot să nu ştie?

— Crezi că ştie deja că lipseşte una dintre cărţile luate de la Stephen?

Rachel a ridicat din umeri.

— Mi-a spus că Stephen încearcă să-i facă rost de un pachet întreg. Şi că Stephen a găsit câteva cărţi răzleţe a căror descriere se potrivea cu pachetul pe care ni l-a vândut. Că aveau să vină în zilele următoare. Aşa că nu ştiu dacă astea sunt toate sau mai vin şi altele. Când m-am dus la el vineri şi i-am spus că plecăm nu părea că vorbeşte la telefon cu Stephen. Cel puţin, nu mi-am dat seama.

Atunci m-am bucurat că Patrick îmi pasase mie chitanţa. Nu ştia ce îi vânduse Stephen, cu toate că, fără îndoială, Stephen ştia. Stephen, cu registrele şi însemnările lui.

— Vânătoreasa, a zis iar Rachel, de data asta mai încet. *Diana Venatrix.*

Am coborât privirea spre carte, cu ecoul vorbelor lui Rachel răsunându-mi în urechi. *Venatrix* era cuvântul latin pentru vânătoreasă, în vreme ce *cacciatrice* era cel italian. Întotdeauna când mă uitam la transcrierile făcute de îndrumătorul meu mi se părea că văd pe ici, pe colo, frânturi de latină. Însă traducerile fără cheie erau imposibile. Cartea de tarot, mi-am dat seama, era acea cheie – o imagine a zeiţei Diana ca vânătoreasă şi cuvântul ortografiat în acelaşi fel ciudat erau ceva ce am fi putut să folosim.

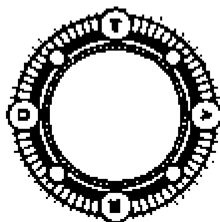
Am vârât mâna în geantă şi am scos un carnet pe care am scris cuvântul de pe cartea de tarot: *trixcaccia.* Apoi pe cel latin, *venatrix,* şi pe cel italian, *cacciatrice.* Acolo, în cuvântul de pe cartea de tarot, puteam să văd că sufixul latin, sfârşitul cuvântului – *trix* – fusese combinat cu rădăcina – *caccia.* Pentru a traduce transcrierea făcută de Lingraf nu trebuia decât să caut prefixele, sufixele şi rădăcinile standard din latină şi italiană.

Acest gen de analiză nu era a mea; era a tatălui meu. Aşa a făcut legătura între limbi timp de ani întregi. Găsea un text original, apoi lucra la el, începând cu un singur cuvânt şi alcătuind cu trudă frază după frază. Şi iată-mă pe mine folosind aceeaşi metodă ca să

traduc dintr-o limbă pe care el n-a reuşit s-o înţeleagă, şi nici Lingraf n-a reuşit.

— Vânătoreasa, a repetat Rachel, luând în mână carnetul meu.

M-am întors la transcriere şi m-am apucat de lucru. Chiar şi în colaborare, am trudit până dimineaţa ca să traducem acea pagină. Stăteam una lângă alta pe podea, înaintând cuvânt cu cuvânt, întocmai cum făcusem împreună cu tata. Am presupus că gramatica era bazată pe o limbă romanică şi codul a fost creat de un aristocrat din Renaştere care dorea să păstreze secretul. Şi am avut dreptate. Cu gradul înalt de stăpânire a limbii latine pe care îl avea Rachel şi cunoştinţele mele solide de italiană, am terminat traducerea documentului – o scurtă scrisoare trimisă de cineva, probabil un membru al familiei cârmuitoare, fiicei sale:

Fiica mea preaiubită,

Ţi-am trimis un pachet de cărţi de tarot pe care le aveam de câtăva vreme. Sper că îţi vor oferi iluminarea pe care miau oferit-o mie. Cu aceste cărţi s-ar putea să vezi mai mult decât ţi-ar plăcea. Poate crezi că am fost înzestraţi cu liber-arbitru, însă aceste cărţi îţi vor reaminti că soarta ne este scrisă în stele. Să ştii, fiica mea, că îţi trimit aceste cărţi temându-mă că nu doar îţi vor arăta viitorul, ci vor avea grijă să fie aşa. Trebuie să fii pregătită, să accepţi asta. Şi fie ca dorinţele tale să se potrivească voinţei cărţilor, căci doar una dintre voinţe domneşte.

14

Eram atât de obosite după acea noapte, că am dormit până la prânz. Apoi, când soarele era deasupra creştetului, ne-am smuls în sfârşit din patul din camera mea, unde adormiserăm împreună, înconjurate de însemnări şi cărţi. Am zăcut în şezlonguri pe peluză, lăsând soarele să ne încălzească trupurile în vreme ce priveam cum vântul stârneşte valuri mari pe lac.

Era o plăcere să fim într-un loc în care puteam să vorbim în gura mare despre descoperire, în care nimeni ca Moira sau Patrick, sau chiar Leo, nu putea să ne audă teoriile fanteziste despre cartea de tarot şi originea ei. Ceea ce era limpede, cel puţin, era faptul că găsiserăm – *eu o* găsisem – cartea de tarot, pachetul care dovedea că divinaţia fusese scopul iniţial al cărţilor. Ceea ce nu ştiam, totuşi, era de unde venea cartea sau de când. Documentul cu scrisul lui Lingraf nu era atribuit cuiva, n-avea note. Ilustraţia de pe cartea de tarot era aproape sigur din Renaştere – totul, de la subiect până la execuţie, stătea mărturie acestui lucru. Însă ar fi putut să provină de oriunde – Milano, Roma, Florenţa, Veneţia. Singura dovadă pe care o aveam era sigiliul parţial, ciocul unui vultur pe fotocopia alb-negru. Nici măcar afirmaţia lui Stephen că acele cărţi de tarot veniseră din Mantova nu însemna prea mult după atâtea secole.

Dar era în ordine. Pe moment, ne scăldam în fericirea descoperirii. Şi era o senzaţie de siguranţă în faptul că o împărtăşeam cu Rachel, o reducere a vulnerabilităţii mele: eram împreună în această taină.

M-am ridicat de pe pajişte şi mi-am întins oasele.

— Mă duc să iau ceva de mâncare. Vrei şi tu?

Rachel a clătinat doar din cap, fără să ridice privirea din carte, care îi arunca o umbră lungă pe faţă şi pe iarbă.

Rachel era mai degajată, mai destinsă aici. Ultimele două zile au fost singura dată când o văzusem simţindu-se bine cu adevărat, în afară, poate, de ziua în care am navigat pe fluviu. În preajma lui Patrick purtarea ei era întotdeauna atentă, profesională. M-am dus în bucătărie prin biblioteca lambrisată cu lemn şi am dat de Margaret, care punea hortensii albe într-o vază din ceramică.

— Din piaţa agricultorilor, a zis, tăind cu un cuţitaş câteva frunze răzleţe de pe tulpini. Pot să te ajut să găseşti ceva?

Când m-am făcut mare, n-a mai fost nimeni care să mă ajute să mă descurc în bucătărie, erau doar resturi împachetate de la cina din căminul studenţesc, pe care mama le aducea acasă când se întorcea de la Whitman. Întotdeauna mă descurcam singură, deschideam dulapuri şi sertare, încercând să pun laolaltă o masă înainte sau după cursuri. Nu erau niciodată cutii etichetate cu fructe şi legume tăiate. Şi cu siguranţă nu era o Margaret, un personaj mămos care să-şi lase deoparte munca pentru a mă ajuta pe mine.

— Nu vreau să te deranjez, am zis. Voiam doar să găsesc ceva de mâncare.

După trezire nu reuşiserăm să ne hrănim ca lumea, niciuna n-a vrut să facă efortul de a se urni de pe peluză. Rachel îşi aprinsese o ţigară, declarând-o *suficientă.*

— Ce-ai zice de un sendviş? a întrebat Margaret, uitându-se în frigider. Am luat nişte pâine din piaţă azi-dimineaţă.

A început să scoată ingrediente, îngrămădindu-le pe blat.

— Pot s-o fac eu. Nu vreau să te deranjez.

— Ştiu că poţi s-o faci. Dar n-ai prefera s-o fac eu?

Deja felul în care tăia cu pricepere pâinea pe jumătate, cu mâna sigură şi o împingere hotărâtă a cuţitului, m-a făcut să-mi dau seama că are dreptate, preferam s-o facă ea.

— Mulţumesc, am zis, aşezându-mă pe un taburet.

— Se pare că voi, fetele, v-aţi distrat, bronzându-vă şi citind.

Margaret a vârât cuţitul într-un borcan de marmură cu muştar.

— E plăcut s-o văd pe Rachel că se distrează iarăşi.

Nu prea ştiam dacă să pomenesc sau nu ceva din cele petrecute între noi în timpul scurt de când eram acolo. Că Rachel m-a salvat, că ştiam de părinţii ei, dar ceva la Margaret mă făcea să vreau să mă încred în ea. Poate că era felul în care vorbea, ca şi cum fiecare frază era confidenţială, o comunicare doar între noi două.

— Mi-a spus de moartea părinţilor ei, m-am încumetat.

— Ţi-a spus? Margaret părea surprinsă, aproape resemnată. Am crezut că o să renunţe pe veci la locul ăsta după ceea ce s-a întâmplat.

Voiam să aflu amănuntele. Descoperisem că amănuntele dau soliditate evenimentului, dau un trup ororii. Chiar dacă pentru mine amănuntele unora dintre cele mai rele zile ale mele erau încă vagi. Margaret m-a privit din cealaltă parte a blatului şi şi-a şters mâinile mari pe halatul pe care îl purta înainte să ia o salată şi să rupă câteva frunze.

— Părinţilor lui Rachel le plăcea să navigheze spre nord seara, a zis, şi să cineze la un mic restaurant de pe lac. E deschis şi în ziua de azi. Şi după aceea navigau înapoi. Bărcuţele alea cu pânze... A clătinat din cap. Ei bine, de-abia încap în ele doi oameni, dar în seara aceea au hotărât să se înghesuie toţi trei într-o barcă şi să pornească. Vântul nu bătea prea tare. De fapt, i-am văzut cum plutesc în zigzag, dar, desigur, asta se întâmplă adesea pe aici înainte să vină furtuna şi vântul. După cină vântul a început să

bată în rafale. Încă nu ştiu de ce au urcat în bărcuţa aia, dar aşa au făcut. Toţi trei. Şi au pornit înapoi spre tabără. Văzând că la ora zece încă nu ajunseseră, l-am trimis pe Jack cu barca cu motor să-i caute. După câteva ore a găsit barca. Răsturnată în mijlocul lacului. Nici urmă de Rachel sau de părinţii ei. Mă rog, fireşte, l-a contactat prin staţia de emisie pe şeriful din Districtul Hamilton...

— Rachel era cu ei? Şi a supravieţuit?

Margaret a încuviinţat din cap.

— A fost o căutare generală. A doua zi dimineaţă au găsit-o pe Rachel, inconştientă, pe mal, nu departe de barcă. Dar căutarea părinţilor ei a durat zile întregi. Au închis lacul şi l-au dragat cu plase. În cele din urmă, i-au găsit plutind într-un golfuleţ, nu departe de tabără. Vântul din noaptea aceea... A tăcut o vreme. Furtuna a fost aşa de aprigă încât valurile au umplut cu apă barca. Nu era la bord decât o vestă de salvare. Rachel a fost găsită purtând-o. S-a spus că le-au lăsat pe mal pe celelalte două ca să aibă loc toţi trei în cabină. Iar Rachel, se pare, îşi amintea foarte puţine lucruri. Îşi amintea că barca s-a răsturnat, dar asta era tot. Şeriful a crezut că se poate ca ea să fi fost lovită de catarg. Sau că poate erau mai aproape de ţărm când ea a fost azvârlită peste bord. Nimeni nu ştie cu adevărat. Era primul înec în Long Lake în aproape cinci ani.

M-am gândit cât de neagră arăta apa şi la aşezarea izolată a taberei – la capătul lacului, la câţiva kilometri de oraş şi de alte case. Desigur, trebuie să fi fost un accident: ea i-a pierdut pe amândoi în acelaşi timp. Însă mi-am amintit expresia lui Rachel în ziua în care am furat barca, măiestria cu care a desprins parâmele şi ne-a dirijat pe Hudson, vântul biciuindu-i vârfurile părului pe obrazul ars de soare, încreţit de zâmbet, şi m-am întrebat dacă eu

m-aş putea bucura în continuare de sportul care le luase viaţa părinţilor mei.

— E prima dată când s-a întors după accident?

— Nu. A venit de câteva ori. La început, doar ca să se ocupe de rapoartele poliţiei locale. Dar pe urmă n-a mai venit multă vreme. În toamna trecută a venit cu un domn mai în vârstă cu care lucra.

— Patrick, am zis.

— Da. Patrick. E un om adorabil. Un pic prea bătrân pentru Rachel. Dar, fireşte, cu pierderea părinţilor şi toate astea, cine poate judeca o astfel de hotărâre?

Alegerea lui Patrick chiar părea să aibă mai multă logică. Îi oferea ei siguranţa pe care o pierduse brusc.

Margaret s-a aplecat peste blat şi şi-a coborât vocea.

— Şi toată averea e într-un depozit, ştii? Rachel nu se poate atinge de ea până când împlineşte treizeci de ani. Asta a fost o surpriză. Părinţii şi ea, ştii, nu erau cu adevărat apropiaţi. Se certase cu ei în seara aceea, şi cred că amintirea asta a apăsat-o întotdeauna. Mai sunt doar câţiva ani până să împlinească treizeci, şi ne întrebăm toţi ce va face cu tabăra, dacă o păstrează sau o vinde. La fel ca apartamentul părinţilor. Nu-l poate vinde înainte să împlinească treizeci de ani, aşa că stă acolo pustiu. La câteva etaje deasupra ei, în oraş. Eu m-aş fi mutat, biata de ea, a zis Margaret confidenţial. Sunt o mulţime de bani, ştii. Mama ei era, cum se zice, o *moştenitoare,* iar tatăl, ei bine, şi el s-a descurcat de minune. În prezent ea are o alocaţie. E gestionată de avocatul familiei. El este cel care ne dă salariul şi plăteşte toate cheltuielile proprietăţii. Suntem toţi în aşteptare, până cândva în viitor, când Rachel o să hotărască ce vrea să facă.

Margaret a împins sendvişul spre mine. Era mai înalt decât mă aşteptasem, plin cu salată crocantă viu colorată şi cu straturi de pui prăjit şi roşii cultivate tradiţional.

— Mulţumesc, am zis.

Când m-am întors pe peluză, Rachel privea apa; la capătul lacului se adunau nori.

— Arată bine, a zis.

Când am pus jos farfuria, a luat imediat jumătate de sendviş şi a muşcat, iar câţiva stropi de muştar i-au ţâşnit pe obraz.

— Altă furtună de vară, am zis, aşezându-mă în faţa ei.

Am mestecat în tăcere până ce s-a auzit un tunet. Norii înceţoşaţi, înalţi se contopiseră într-o întunecime ca noaptea, care se întindea spre noi.

— Îmi lipseşte asta în nordul statului, a zis.

— Nu e greu?

Cuvintele au ieşit înainte să le pot opri.

— Margaret ţi-a povestit, nu-i aşa?

Rachel a oftat.

— Încerc să nu împărtăşesc amănuntele. Nu-mi place s-o fac. De câte ori o fac e ca şi cum aş retrăi totul. Uneori încă simt răceala, frigul până la os care m-a cuprins în noaptea aceea.

Am întins mâna şi i-am pus-o pe braţ ca să-i ofer alinare. Ştiam că nu e nimic de spus. Cuvintele nu erau făcute să umple aceste goluri. Însă ştiam cum e să pierzi un părinte. Iar după ziua precedentă ştiam cum e să simţi acel frig.

— E singurul lucru pe care mi-l amintesc, ştii? Frigul. Oamenii mă întreabă întotdeauna despre amănunte, însă memoria ne apără de cele mai rele traume. Eraţi apropiaţi tu şi tatăl tău? a întrebat.

Nici eu nu-mi aminteam multe din ziua în care a murit tata.

— El semăna cel mai mult cu mine, am zis. Sau poate că eu semănam cu el. Uneori cred că pe mama o irita asta. Nu ne înţelegea întotdeauna.

— Nici părinţii mei nu mă înţelegeau întotdeauna, a adăugat Rachel. Dar am sperat mereu că s-ar putea să ajungem acolo. Cu toate că nu cred că asta sperau ei. Nu cu adevărat. Îşi doreau un copil mai degajat, mai amuzant. Mai puţin serios.

— Cred că mama îşi dorea un copil mai puţin ambiţios, am zis, pentru că era adevărat.

Întotdeauna am simţit că îmi privea ambiţia ca pe o condamnare a ei. Poate că aşa era.

— Acele aşteptări pot fi apăsătoare, a zis Rachel. Ai mei au crezut întotdeauna că o să mă satur de tarot, de mediul academic. Chiar au încercat să mă motiveze – aşa i-au zis ei – să renunţ. Să mă duc să lucrez la strângeri de fonduri, să mă mărit de tânără, să fac ce n-au putut ei: să am mai mulţi copii.

— Voiau să te plătească?

— Mai degrabă voiau să-şi reducă sprijinul dacă aş fi continuat. Financiar, desigur. Viaţa după părinţi e ca un nou început.

— Dar cu un preţ atât de mare.

Rachel a încuviinţat din cap şi şi-a îndreptat atenţia dincolo de peluză, spre lac. M-am întrebat dacă de fiecare dată când se uita la această privelişte vedea barca stricată, furtuna care i-a sfâşiat viaţa. Dar ştiam că timpul face cu putinţă să te întorci chiar şi în locurile cele mai dificile.

Tocmai când am terminat de mâncat, perdeaua ploii s-a apropiat de casă, rafalele umede au biciuit filele cărţilor noastre. Furtuna s-a năpustit peste noi, ramurile ulmilor mai înalţi zgâriau ţiglele de pe casă. Şi, cu toate că Rachel şi cu mine ne-am adăpostit înăuntru, ştiam amândouă că furtuna avea să treacă repede, destul

de repede ca să nu fie nicio problemă când hidroavionul avea să amerizeze peste o oră ca să ne ducă înapoi în oraş prin ceaţa fină portocalie a asfinţitului.

Privind înapoi, aş fi fost înţeleaptă să-mi închei atunci vara de la The Cloisters. Să nu mă mai întorc în oraş, să-mi fac bagajul şi să las ce mai rămânea în garsoniera subînchiriată. Dar acum mi-e clar că alegerea nu era a mea.

Când hidroavionul a aterizat pe Long Island, Rachel s-a întors spre mine şi a zis:

— Ce-ar fi să stai la mine tot restul verii?

Şi aşa, pentru că se părea că nu suntem împreună doar în asta, ci în toate, am zis „da” fără şovăială. Şi, la urma urmei, de ce să fi refuzat? Să stau în locuinţa mea strâmtă când Rachel îmi oferea o cale de scăpare?

— Am destul spaţiu, a zis Rachel pe când urcam în limuzina care aştepta, şi mergem în fiecare zi la lucru în acelaşi loc. Ţi-am văzut clădirea, ştii. Nu pare să aibă aer condiţionat. Ştiu că e deja august şi ar fi trebuit să-ţi propun mai demult, dar...

Rachel n-avea nevoie să mă convingă. În multe privinţe păream deja colege de cameră, ca gemenii care au trecut prin aceleaşi experienţe la distanţă de mii de kilometri.

— Du-te cu maşina şi ia lucrurile de care ai nevoie, a zis, uitându-se la mine. În spatele capului ei se desfăşura autostrada West Side. O să-l rog pe portar să-ţi facă un rând de chei.

Chiar dacă nu ne cunoşteam decât de un pic mai mult de două luni, m-a izbit gândul că am petrecut mai mult timp cu Rachel decât cu oricine în afară de familia mea. Familie cu care aş fi fost fericită să petrec mai puţin timp dacă mi-aş fi putut permite să locuiesc în campus. Iar prieteniile din timpul facultăţii fuseseră

întotdeauna vagi, mai ales când devenea limpede că prefer să-mi petrec mai mult timp învăţând limbi prea puţin folositoare decât să merg la petreceri sau la adunări în dormitoare claustrofobice, cu zece fete într-un pat. Rachel nu se sinchisea de asta. Pentru că eram la fel. Eram diferite în aşa de multe privinţe, însă lucrurile care ne însufleţeau erau aceleaşi.

Şi aşa am mers cu limuzina spre nord, până la garsonieră, unde mi-am împachetat hainele şi cărţile în geanta de sport cu care venisem din Walla Walla şi am pus restul traducerilor tatălui meu într-un carnet. Am aruncat mâncarea rămasă în frigider, am pus cheia în buzunar, apoi am stat pe coridor sub pâlpâirea tubului fluorescent, neştiind dacă mă voi mai întoarce vreodată.

Când şoferul m-a lăsat acasă la Rachel, un apartament cu două dormitoare de pe Upper West Side, mi-a fost readus în minte ceea ce observasem la Long Lake: Rachel era bogată. Erau priveliști panoramice spre Central Park, o terasă cu ghivece din care se revărsau plante, parchet şi un frigider strălucitor bleu cu mânere de modă veche. Spaţiul nu era enorm, dar tot era destul de mare. Şi locuia singură.

Am apreciat faptul că nu se scuza pentru locuinţă. N-a zis: „Scuză deranjul, n-am avut timp să deretic", sau „Ştiu că arată banal, dar a fost al bunicii". M-a condus în apartament şi doar mi-a arătat farfurioara în care pot să-mi las cheile şi dormitorul liber în care să-mi las bagajul.

Bucătăria şi livingul alcătuiau un singur spaţiu mare de primire, împărţit de masa de sufragerie, o piesă de lemn mai veche, cu intarsii complicate şi nu puţine zgârieturi. Am apreciat faptul că, deşi totul în apartament părea imaculat, erau câteva locuri în care imperfecţiunea era binevenită. M-am pomenit că-mi las mâna să zăbovească pe materiale: lemnul neted, pielea moale, argintul

delicat al ramelor de fotografii – totul răcoros. Până am ajuns la ferestrele care dădeau spre parc. Dedesubt am văzut şirul mereu prezent de taxiuri şi oameni care intrau şi ieşeau din uriaşul umbrar din Central Park. Aparatul de aer condiţionat din apartamentul lui Rachel zumzăia încet.

— Înainte să întrebi, a zis, părinţii mei locuiau tot aici. La ultimul etaj. Am crescut aici. Şi nu, nu l-am cumpărat eu. Mi l-au cumpărat când eram încă la grădiniţă. Ca investiţie.

— N-aveam de gând să întreb.

— De obicei, oamenii vor să ştie.

— Tu hotărăşti, Rachel, ce vrei să împărtăşeşti.

— Ştiu, a zis, apoi a venit la mine, a întins mâinile şi m-a îmbrăţişat, mai strâns decât atunci când ne-am întâlnit prima dată.

Aproape cu disperare.

— Numai că nu vreau să avem secrete una faţă de alta.

15

A doua zi dimineaţă a fost prima mea vizită la Biblioteca Morgan de pe Madison Avenue, o clădire mare din piatră roşiatică ale cărei interioare poleite găzduiau manuscrise rare, schiţe originale ale simfoniilor lui Mozart şi desene de-ale lui Rubens. În 2006 o campanie importantă de strângere de fonduri plătise adăugarea unei clădiri contemporane din spatele celei vechi, în care erau un atrium de sticlă şi un amfiteatru. În ziua aceea atriumul era ticsit cu un amestec de cadre universitare şi reprezentanţi ai lumii artistice veniţi la simpozionul anual de la Morgan, care în acest an era intitulat „Arta şi ocultul: divinaţia la începutul Europei Moderne”. Rachel şi cu mine am venit împreună după ce Patrick ne-a spus că ne vedem acolo.

Muzeul Morgan era închis pentru public şi atmosfera prietenoasă era inconfundabilă – peste tot oamenii salutau ridicând mâna sau cana cu cafea. Erau grupuri de femei cu fuste negre, elegante, foarte strâmte, coliere fanteziste şi papioane, precum şi diferite niveluri de despuiere studiată. Peste tot, oamenii se adunau cu cei pe care îi cunoşteau şi îi bârfeau pe cei pe care nu-i cunoşteau. Dacă aş fi putut să ascult o sigură conversaţie, eram sigură că ar fi fost ca un limbaj privat, o listă restrânsă de nume, locuri şi programe de studii care avea rostul să-l excludă pe orice individ destul de obraznic încât să încerce să intre nepoftit. Din cafenea răzbătea sunetul unui aparat de spumare a laptelui La Marzocco.

Am recunoscut unele dintre feţe şi în câteva minute mi-am dat seama că fusesem respinsă de cel puţin zece dintre cei de acolo. Respingerile din programele doctorale fiind foarte personale, m-am întrebat câţi dintre ei îşi vor revizui părerea anterioară despre mine, despre munca mea, după această vară, după ce Rachel şi cu mine vom găsi cel mai bun mod de a ne anunţa descoperirea.

Lista vorbitorilor din acea zi era plină de personaje consacrate şi cadre didactice universitare promiţătoare, o invitaţie la Morgan fiind un semn că ai dat lovitura. Erau cadre didactice de la Chicago şi Duke care ţineau conferinţe despre profeţiile din evangheliile carolingiene şi despre misticismul medieval ca devoţiune faţă de cultul feminin. Erau discuţii despre istoria zarurilor şi horoscopul din copilărie al Isabellei d'Este, rolul astrologiei şi geomanţiei, interpretarea semnelor superstiţioase şi viselor. Iar noi veniserăm în special pentru conferinţa lui Herb Diebold despre tarot, sesiunea de întrebări şi răspunsuri la care era moderator Patrick.

Aruna era şi ea acolo, şi când am ajuns, a venit la noi, s-a aplecat conspirativ şi a zis:

— M-am gândit că s-ar putea să vă văd aici pe voi două.

— Da. N-aveam cum să ratăm asta, am zis.

— Şi nici Patrick nu ne-ar fi îngăduit, a adăugat Rachel, atât de încet, încât nu eram sigură că Aruna a auzit.

Aruna şi-a netezit rochia. Era de mătase albă, cu buzunare pătrate, mari, în faţă. Un stil care ar fi făcut pe oricine altcineva să pară îmbrăcat fără gust, însă pe ea arăta simplu, elegant.

— Aţi avut ocazia să vorbiţi cu vreunul dintre bârfitori despre lucrurile la care ne-am putea aştepta azi? a zis Aruna.

— Cred că preferă să fie numiţi cărturari, a zis Rachel.

Înainte ca Aruna să poată răspunde, am fost întrerupte de un bărbat cu ten măsliniu, foarte bronzat, care a sărutat-o pe Rachel pe amândoi obrajii şi a zis:

— Are dreptate, să ştiţi. Preferăm „cărturari”. Cu toate că „bârfitori” este, poate, mai corect.

— Credeam că trebuia să fii la Berlin toată vara, a zis Rachel, cu vorbele înăbuşite de obrazul lui.

Era, ştiam, profesorul Marcel Lyonnais de la Harvard, faimos pentru studiul său revoluţionar care a creat o tipologie a simbolurilor de la începutul Italiei moderne, şi, de asemenea, pentru că şi-a părăsit nevasta şi trei copii pentru una dintre masterandele sale, Lizzy, mai tânără cu câteva zeci de ani.

— Trebuia. De fapt, sunt. Mă aflu aici doar pentru câteva zile. Să petrec un pic de timp cu Lizzy. Se simte cam neglijată... A lăsat fraza în aer. S-a întors fără tragere de inimă spre mine. Tu eşti...?

I-am întins mâna şi mi-a prins-o; avea palma moale.

— Ann.

Am vrut să spun mai multe despre numele meu, să-i fie clar că şi eu sunt printre iniţiaţi, sunt un bun de valoare, însă marea de trupuri din jurul nostru a început să se mişte spre trepte, semn că

ora de interacţiune avea să fie amânată până după discuţii. Şi, pe când umeri se înghesuiau pe lângă mine, doi mi-au părut familiari. La început n-am recunoscut-o, aşa cum nu recunoşti pe loc feţe familiare scoase dintr-un anumit context, dar după o clipă am întins mâna, i-am pus-o pe braţ şi am zis:

— Laure?

Laure fusese cu doi ani mai mare decât mine la Whitman şi cea mai apropiată de o prietenă şi, uneori, mentor. Cu toate că îmi închipuiam că fusese şi ea la fel ca ceilalţi studenţi. Laure era studentă la arte plastice contemporane şi o persoană ale cărei stil inefabil şi înţelegere rapidă arătau clar tuturor că după ce va creşte nu va îngădui să fie limitată la Walla Walla, nici măcar la Seattle, unde crescuse. Pe atunci era urmărită de un miros permanent de marijuana şi de o trupă de băieţi emoţionaţi care nu se dezlipeau de ea.

— Ann!

M-a îmbrăţişat de îndată ce m-a văzut.

— Eşti la New York?

Eram înghiontite şi înghesuite în casa scării.

— La The Cloisters, am zis, mergând în spatele ei.

— E grozav. N-am ştiut. Ar trebui să bem ceva. Şi la anul?

Am ridicat din umeri.

— Nu-i nimic. Ştiu că o să reuşeşti.

În timp ce vorbeam am coborât pe o scară şi ne-am pierdut de Aruna. Rachel era în spatele meu, înghesuită în Marcel. Întotdeauna părea că adulţii sunt dornici s-o impresioneze, în vreme ce pentru noi, ceilalţi, dinamica era adesea inversată.

— Vrei să stai lângă mine? a zis Laure când am intrat în amfiteatru.

— De fapt, sunt cu...

— Suntem împreună, a zis Rachel, venind lângă mine.

Era răceală în felul în care Rachel a salutat-o pe Laure, şi am observat că Laure s-a uitat imediat la mine. Era ceva tăios în felul în care ochii ei îmi cercetau faţa.

— Te caut în pauză, a zis Laure, m-a strâns repede de braţ şi a plecat printre două rânduri de scaune.

Amfiteatrul fusese proiectat ţinând cont de acustică. Avea finisaje calde, lambriuri arcuite din lemn de cireş sub care scaunele roşii se înălţau spre fundul sălii cu o solemnitate de paradă lentă. Deja câţiva dintre vorbitori se instalaseră în fotoliile de pe scenă, cu Patrick la mijloc. Rachel şi cu mine ne-am ales un rând pe la jumătate şi ne-am aşezat.

Lumea academică, ştiam, este mică; plină de prieteni şi duşmani, conflicte care clocoteau un pic, aţâţate de ani de remarci nonşalante despre lucrările cuiva şi, uneori, caracterul lui. O simplă privire prin sală mi-a dezvăluit diferitele cabale: profesori titulari care încă mai stăteau alături de îndrumătorii lor îmbătrâniţi de acum zece, douăzeci, treizeci de ani, înconjuraţi de propriii masteranzi actuali care, fără îndoială, îşi imaginau cum într-o bună zi se vor aduna în jurul lor propriii acoliţi. Fiecare grup era ca o constelaţie, se împleteau, dar îşi dădeau târcoale, încercând mereu să estimeze orbitele celorlalţi, forţa de atracţie gravitaţională individuală.

Spre deosebire de mine, Rachel s-ar fi putut încadra perfect. Ar fi putut să fie aspirată într-una dintre aceste constelaţii – o stea strălucitoare pe cerul academic. Dar, în loc să se alăture unuia dintre grupuri, stăteam împreună, în vreme ce luminile scădeau, şi nu mă puteam împiedica să prefer grupul nostru exclusiv de două persoane. Ecranul din partea din spate a scenei s-a luminat cu imaginea unei cărţi de tarot din Renaştere, o carte dintr-un pachet

din cele fragmentate, din care lipsesc o carte sau două. Era cartea Lumea. Pe un fundal din foiţă de aur era o miniatură care ilustra o scenă de viaţă din epoca medievală târzie – o corabie cu vâslaşi, un cavaler mergând între două castele arcuită în forma unei sfere. Deasupra acestei lumi domnea o femeie cu un sceptru într-o mână şi un glob cu cruce în cealaltă.

Herb Diebold şi-a ocupat locul din spatele pupitrului. Era mai bătrân decât mă aşteptasem, şi mai scund, dar îmbrăcat îngrijit, cu o cămaşă în carouri vesel colorate. O mustaţă căruntă frumos tunsă scotea în evidenţă obrajii rotunzi şi capul complet chel.

— Vara trecută, când eram în Pontegradella, a început el şi şi-a dres glasul, într-o mică arhivă municipală sufocantă, încercând să găsesc înregistrarea arestării lui Alfonso, nepotul lui Ercole d'Este, despre care mulţi credeau că este bastardul lui, am dat de ceva neobişnuit. Da, am găsit înregistrarea arestării lui Alfonso, desigur, însă dedesubt era ceva care mi-a atras privirea.

Diebold a tăcut un pic şi a schimbat imaginea de pe ecran, prezentând o fotografie a registrului arestărilor, şi acolo, în colţul de sus, era o imagine pe care o cunoşteam bine, fie şi doar pentru că o văzusem în dimineaţa aceea, înainte să plec din apartament, în hârtiile lui Lingraf. Aici era imaginea completă, un vultur cu aripile întinse, filigranul întreg din care noi nu văzuserăm decât o parte: arhivele municipale din Pontegradella, o comună din Ferrara.

Tocmai voiam să pun o mână pe braţul lui Rachel, când mi-a şoptit la ureche:

— Filigranul.

Am dat din cap, în vreme ce Diebold continua:

— Scria: „Mino della Priscia, arestat pentru că a vorbit cu cineva care nu făcea parte din Curte despre oracolul ducesei din Ferrara”.

La început am crezut că nu poate fi corect, aşa că am făcut un pic de loc pe masa mea de lucru şi am luat folositorul meu dicţionar latin. Chiar şi după toţi aceşti ani, încă mai am nevoie de ajutor la traducere.

În amfiteatru s-au auzit câteva râsete politicoase. Toţi cei din public ştiau că, de fapt, Diebold n-are nevoie de niciun ajutor la traducere.

— Desigur, *oraculum* este foarte apropiat de „oracol”, însă n-am crezut că poate fi corect deoarece, din câte ştiu eu – şi ştiu o mulţime de lucruri despre Ferrara de la începutul Renaşterii ducesa Ferrarei era profund credincioasă.

M-am uitat la Rachel şi ea mi-a prins privirea. În jurul nostru, cei din public, cu feţele luminate de imaginea de pe ecran, ascultau fascinaţi.

— Aşadar, ce trebuia să înţeleg din asta? Diebold a lăsat întrebarea să atârne o vreme, cât a băut apă. Că mama Isabellei d’Este, cea mai remarcabilă patroană din Renaştere, consulta oracole? M-am uitat în dicţionar încă o dată, dar sensul era clar. Despre asta am venit astăzi să vorbim – oracole şi prezicători, cărţi de tarot şi zaruri, ca să stabilim ce rol au jucat.

Aici, Diebold s-a întrerupt şi s-a uitat prin sală, apoi şi-a potrivit ochelarii şi şi-a îndreptat din nou atenţia spre însemnările din faţa sa. M-am răsucit spre Rachel şi am mimat din buze primul rând din documentul pe care îl tradusesem: „Fiica mea preaiubită”.

— Întrebarea n-ar trebui să fie: Era folosită divinaţia? Sigur că era. Astrologia, după cum ştim, era peste tot. De asemenea, ştim că aristocraţii din Renaştere erau obsedaţi de întrebarea dacă soarta le era bătută în cuie sau putea fi schimbată. Voiau să ştie ce pot să schimbe, ce rămâne în voia norocului şi ce nu pot să evite. Au luat fascinaţia aceasta de la greci şi romani, care întotdeauna apelau la

oracole ca să cerceteze soarta oamenilor. Şi, dacă lumea creştină medievală nu consulta oracole, era doar din pricină că era o epocă obsedată de gândirea apocaliptică, o tendinţă lăsată moştenire de cel mai important oracol dintre toate – Hristos.

Diebold a întors o pagină pe pupitru şi a vorbit mai departe. Şi, cu toate că ştiam că trebuie să rămânem acolo, că trebuie să participăm la sesiunea de întrebări şi răspunsuri, în cursul căreia vocea lui Patrick a fost aşa de firavă, că mă temeam că s-ar putea să lase naibii toată tortura aia, că trebuie să avem parte de alte flecăreli şi cafele, tânjeam să plec din amfiteatru şi să mă întorc la hârtiile pe care le ţineam lângă pat. Să văd iarăşi cu ochii mei, chiar dacă ştiam că e adevărat, semnul de pe pagină care se potrivea.

— Aşa că întrebarea devine: De unde ştim? De unde ştim ce ne aşteaptă? Asta a fost o întrebare care i-a preocupat în întreaga perioadă a Renaşterii pe bărbaţii şi femeile cu nivel înalt de educaţie. Voiau să cunoască viitorul – lucrurile bune, dar mai ales cele rele. Întrebarea era întotdeauna: îşi puteau schimba viitorul, sau era predestinat? Erau sortiţi? Aceasta este întrebarea care stă la baza a ceea ce facem azi aici.

Rachel s-a aplecat peste cotieră ca pentru a şopti ceva, dar s-a oprit când Diebold a început iar:

— Desigur, am căutat la Ferrara oracolul, însă n-am mai găsit nicio referire la el. I-am întrebat de el pe savanţii ferrarezi din Università di Bologna şi au ridicat cu toţii din umeri. Ce-ar putea să fie? au întrebat. Poate că un templu, am zis. Poate că o încăpere din Palazzo Schifanoia? O pictură, o... A arătat spre ecranul din spatele său. O carte de tarot?

Peste public se aşternuse o tăcere plină de aşteptare. Diebold a clătinat din cap.

— Din păcate, în vara aceea n-am găsit în arhivele municipale vreo astfel de consemnare a ghicitului în tarot. Nici în oraşele din jur. Dar pe urmă m-am întors la credinciosul meu dicţionar latin şi am început să caut rădăcinile cuvântului *oraculum. A* reieşit că vine din *orare,* a se ruga sau a implora. Şi m-am întors la rândul din consemnarea arestării, cel despre care crezusem că ar putea să indice faptul că ducesa Ferrarei a avut un oracol, şi mi-am dat seama că interpretarea ar putea fi şi că cineva din afara curţii a auzit fără să vrea rugăciunile ducesei, sau i s-a spus despre ele. Şi atunci mi-am dat seama cât de subţire e linia dintre ceea ce cunoaştem ca soartă şi ceea ce credem despre alegere – doar o interpretare, într-adevăr. Nimic mai mult.

Herb Diebold a ţinut-o aşa în următoarea jumătate de oră, explicând că, şi dacă n-ar fi fost folosite la divinaţie, era vremea ca istoricii artei să-i dea ceea ce i se cuvine iconografiei cărţilor de tarot. A comparat cărţile din secolul al XV-lea cu exemple de statui romane şi greceşti, cu fresce şi mozaicuri din Ravenna. Când a terminat, a fost aplaudat şi s-au aprins luminile, Rachel şi cu mine doar ne-am uitat una la alta, destul de mult timp ca oamenii din locurile de alături să înceapă să se strecoare pe lângă genunchii noştri, cerându-ne să ne dăm deoparte.

Am luat-o în sus pe treptele spre atrium, dar am fost despărţite de mulţime şi am intrat pe orbite diferite. În pauza de cafea erau sendvişuri şi pricomigdale, dar numi era foame. Voiam să ţin în mână cartea de tarot, să ştiu la nivel tactil cât de tare se înşela Herb Diebold. Nu numai că ducesa avea un *oraculum*, nu numai că i-l dăduse fiicei sale, ci l-am găsit noi; pachetul de cărţi de tarot *era* acel *oraculum.*

Laure a venit la mine şi a zis:

— Vrei să ieşim la o ţigară?

— Nu fumez.

— Atunci te poţi bucura de aerul curat.

— De fapt, mi-ar plăcea să ies la aer, am zis, uitându-mă în jur, şi i-am văzut pe Patrick şi Diebold împreună lângă scară, Patrick gesticulând cu putere, frenetic, Diebold frecându-şi ceafa.

Am coborât pe nişte trepte care duceau la Madison Avenue, unde arţarii plantaţi în faţa Muzeului Morgan erau năpădiţi de frunze verzi cerate, şi se făcuse atât de cald, încât chiar şi curentul iscat de trecerea maşinilor era o uşurare. Ca la toate simpozioanele din mediul academic, erau afară câteva zeci de oameni care fumau. Laure a scos din poşetă un pachet de ţigări cu aromă de cuişoare şi a bătut în el ca să iasă una. Chiar şi neaprinsă, mirosul dulce, lipicios făcea aerul siropos.

— Bine, a zis, privindu-mă ţintă, cum de o cunoşti pe Rachel Mondray?

Sperasem că o să ne spunem ce am mai făcut de când nu ne-am văzut, sau chiar că o să vorbim despre ce s-a întâmplat cu cererile mele de înscriere, să ne plângem un pic de căldură – nu mă aşteptasem ca ea să vorbească despre Rachel. Nici măcar n-o salutase în sala de conferinţe.

— Lucrez cu ea la The Cloisters.

— Doar voi două?

— Şi Patrick.

— Mmm. Laure şi-a făcut cu îndemânare mâna căuş în dreptul feţei şi şi-a aprins ţigara. De cât timp lucraţi împreună?

— Din iunie.

A tras un fum, apoi şi-a coborât braţul pe lângă trup. Cu celălalt braţ trecut pe sub sâni, arăta ca un personaj dintr-o pictură de-ale lui Balthus, palidă şi foarte slabă.

— Şi ce s-a întâmplat? Vreau să zic, ce s-a întâmplat la The Cloisters de când ai început să lucrezi cu ea?

— Nimic. Lucrăm, pur şi simplu. De unde o cunoşti?

Într-o viaţă anterioară i-aş fi destăinuit totul lui Laure. L-aş fi spus de cartea de tarot. De mutarea în apartamentul lui Rachel. De Ketch Antiques şi serile târzii la The Cloisters. Cât de ciudat e să lucrez printre schelete şi oameni care cred în persistenţa ocultismului. Însă eram o persoană diferită, care aflase importanţa păstrării unui secret, valoarea informaţiei.

— Am cunoscut-o anul trecut, a zis Laure. Era la unul dintre seminarele mele de masterat. Celor mai mulţi dintre masteranzi li s-a părut foarte enervant, însă profesorul ne-a împuiat urechile cu cât de bună e ea. E limpede că Rachel era ceva grozav pentru el – talentată, ştii.

Şi-a rotit mâna, cu o şuviţă de fum desenând cercul.

Am dat din cap, pentru că ştiam exact ce vrea să zică.

— Şi ea a fost destul de amabilă. Era foarte clar că Yale o vrea acolo, dar ea a preferat Harvardul.

— Aşa am auzit.

Laure m-a măsurat cu privirea.

— A mai spus ceva?

Oamenii din jurul nostru începeau să se întoarcă în clădire.

— Cum ar fi...?

— Vrei să luăm o gustare înainte de prânz? m-a întrerupt Laure cu o nuanţă de insistenţă în glas, strivind ţigara sub pantof, o pereche de balerini de piele eleganţi.

— Mi-ar plăcea.

— Bine, a zis Laure.

M-a cuprins de umeri cu un braţ pe când ne întorceam în atrium.

— Vreau să ai grijă de tine, bine?

Am ridicat privirea spre faţada muzeului, care se înălţa deasupra noastră – secole de comori colecţionate şi păstrate între zidurile lui.

— Bine, am zis, deşi eram sigură că deja aveam mai multă grijă de mine decât ar fi avut Laure, dacă i s-ar fi dat ocazia.

Când simpozionul s-a încheiat, am aşteptat-o pe Rachel pe treptele muzeului, rezemată de una dintre urnele de ciment din secolul al XIX-lea în care fuseseră plantate flori anuale albe, atârnătoare. Rachel fusese reţinută înăuntru de Marcel, care voia să se asigure că ea are ocazia să cunoască unii dintre vorbitori. Tânjeam să fiu genul acela de cărturar pe care oamenii îl încolţesc la sfârşitul evenimentelor ca să-i prezinte pe studenţii lor, fie şi doar ca să pot găsi scuze să plec: prânzul cu directorul de la Frick, o limuzină care aşteaptă, o bibliotecă plină de cărţi care vor cu disperare să fie citite. Rachel, era clar, avea să fie unul dintre acei oameni.

— Ţi-a plăcut?

Era Aruna, care se ivise neauzită lângă mine.

— Da.

— Acum lucrurile astea îmi par obositoare, a zis ea. Aproape jalnice. Toţi obsedaţii ăia care îmbătrânesc şi tot se mai agită pe tema aceloraşi lucrări care îi contrariază pe cărturari de secole întregi. Te-ai întrebat vreodată de ce vrei să fii aici şi nu – a scos o tabacheră şi mi-a întins-o – pe Wall Street, câştigând o căruţă de bani?

Am refuzat, întrebându-mă dacă într-o zi o să spun, pur şi simplu, „da”. Să devin şi eu fumătoare. În unele zile părea inevitabil.

— Nu idolatriza asta, a zis.

— Nu idolatrizez.

— Şi nici nu minţi.

A scuturat un pic de scrum din vârful ţigării şi eu am râs.

— Aşa de mulţi dintre noi, cei de aici, am vrut doar să ne petrecem viaţa studiind *ceva.* Să fim în biblioteci şi săli de curs, să fim în arhive şi muzee, să *simţim* istoria prin lucrurile pe care le-a lăsat în urmă. Dar să faci asta înseamnă să nu fii cu cei vii, Ann. Să nu uiţi asta. Şi unii dintre noi supravieţuiesc în toată această moarte mai bine decât alţii.

— Mie, am zis, îmi pare ceva foarte viu.

— Da. Însă e o iluzie. E mort. Totul. Asta-i adevărata sarcină a unui cărturar, să devină necromant. Ştii ce vreau să zic, Ann?

— Da.

Însă nu eram sigură că ştiu.

— Bine. Pentru că atât de mulţi dintre noi uită că adevăratul scop este să reînsufleţeşti acel lucru, chiar dacă, uneori, cu preţul însufleţirii noastre.

Stând pe acele trepte era greu să nu simţi povara trecutului din jur. La urma urmei, muzeele nu erau doar nişte mausolee? Literalmente, în cazul lui The Cloisters.

— Te-ai gândit să studiezi Dreptul? a întrebat Aruna.

Am privit-o şi ea doar a izbucnit în râs.

— Poate că nu-i prea târziu, am zis.

— Ei bine, dacă vara asta tot nu te-a făcut să te răzgândeşti, a zis, nu te sfii să mă cauţi la toamnă ca să-ţi dau sfaturi. E de folos să ai un sprijin din interior.

— Mulţumesc, am zis, şi chiar gândeam asta.

— Şi bravo. Nu te-ai făcut de râs încercând să te dai bine pe lângă fiecare profesor din public. Disperarea. Întotdeauna arată

rău. În special în mediul academic, în care răsplătim realizările făcute fără efort, nu anii de trudă. A călcat pe mucul ţigării şi mi-a pus pe braţ o mână rece. Asta-i ceea ce Rachel a învăţat mai repede decât cei mai mulţi, a şoptit.

O strângere scurtă şi a plecat, trecând lin printre grupurile de cadre universitare rămase, apoi a ajuns pe Madison Avenue, unde a urcat într-un taxi şi a mai fluturat o dată mâna spre mine. Am dat să ridic mâna, dar am observat câţi alţii ridicaseră şi ei mâna, aşa că mi-am aplecat capul, micul gest deosebindu-mă de ceilalţi.

Am aşteptat până ce am rămas singură pe trepte şi m-am lăsat prinsă de sunetul maşinilor de pe stradă, un şuvoi constant de activitate, sunetul lucrurilor vii.

16

Era mai bine să ajung la The Cloisters cu o limuzină. Şi am uitat curând cum e să-mi fac griji că o să fiu îmbrâncită în metrou când am cafeaua în mână, sau că trebuie să-mi cronometrez sosirea ca să prind autobuzul spre muzeu. Traiul împreună a oferit intervale de timp petrecut cu Rachel pe care nu le avuseserăm înainte: drumul, micul-dejun, timpul de după cină. Şi în acele intervale m-am simţit în sfârşit în stare să mă desfăşor, s-o las pe Rachel să mă vadă deplin. Îmi plăcea să cred că şi ea simte la fel.

Patrick, era clar, nu simţea aşa.

În prima noastră zi înapoi în bibliotecă după simpozionul de la Morgan ne-a spus:

— Traiul şi munca împreună pot să tensioneze o prietenie. Cel mai bine e să nu forţezi prea tare ca să vezi dacă se rupe. Nu?

— La fete e altfel, a fost tot ce a avut de spus Rachel.

Dar puteam să-i vedem neplăcerea că acum suntem tot timpul împreună. Felul în care ne urmărea cu privirea, sperând mereu să găsească pe conturul feţelor noastre originea vreunei glume ştiute doar de noi două.

În ziua aceea grădinile din The Cloisters vibrau de energia vizitatorilor şi polenizatorilor, iar eu, neputând să uit secretul care vibra în mine, acum şi în Rachel, am umblat pe acolo până ce am ajuns la Bonnefont Cloister, cu gutuii lui de un verde viu şi cu ramuri noduroase. Nu voiam să mă aşez, aşa că am rămas în picioare privind peste marginea grădinii, dincolo de care erau metereze abrupte şi solul, la vreo treizeci de metri mai jos.

Cu palmele pe vârful zidului de piatră, m-am aplecat doar cât să simt nesiguranţa situaţiei mele, să las valul de adrenalină să-mi cutreiere trupul, până ce am simţit-o iar, aceeaşi senzaţie pe care am avut-o când am dezvăluit cartea de tarot Vânătoreasa, goana spaimei, muşcătura nevoii imperioase. Fie şi doar ca să pot savura valul de uşurare care a urmat. Momentul în care nu s-a întâmplat nimic, când n-am căzut, când Patrick nu m-a prins, când Rachel şi cu mine, până la urmă, aveam să scăpăm nepedepsite.

New Yorkul îmi arătase cât flămânzeam. Flămânzeam după bucurie şi risc, flămânzeam după recunoaşterea în gura mare, către toţi din jur, a ambiţiilor mele. Flămânzeam după împlinirea lor. În loc să fiu plină de spaimă, eram plină de un soi de veselie ameţitoare. Şi de cunoaşterea faptului că într-un astfel de oraş puteam s-o iau de la capăt, să fac din amintirea tatălui meu ceva care să mă ducă înainte, nu care să mă tragă înapoi. Să-l întrec pe Patrick la descoperirea pachetului de cărţi de tarot era cea mai mare realizare dintre toate. Nu eram imorală; pur şi simplu, am înţeles lecţia pe care mi-o dădea oraşul.

Când m-am aplecat iar peste zid ca să văd drumul pavat cu piatră cubică de dedesubt am simţit pe mijloc două mâini care m-au împins iute în faţă. Am ţipat, tare şi ascuţit.

Când m-am întors şi l-am văzut pe Leo, am văzut şi vizitatorii din grădină, care ne priveau îngrijoraţi, încercând să-şi dea seama dacă ar trebui sau nu să intervină.

L-am lovit pe Leo peste mâini, însă el doar a zâmbit şi m-a ţinut în continuare de mijloc.

— Te-am prins!

— M-am speriat, am zis, privind în jur.

Le-am zâmbit liniştitor câtorva dintre feţele mai îngrijorate.

— N-ar trebui să te apleci aşa. Dacă se întâmplă ceva?

— Vrei să zici, dacă vine cineva pe la spate şi mă împinge?

— Asta, sau dacă te împiedici şi cazi. Există un motiv pentru care nu permitem nimănui să stea pe acest zid.

— Da?

A arătat spre anunţul pe care, cine ştie cum, nu-l observasem de săptămâni întregi. NU VĂ APLECAŢI Şi NU VĂ AŞEZAŢI PE PARAPET.

— Haide, a zis. Am ceva pentru tine.

M-a condus de mână de-a curmezişul grădinii Bonnefont Cloister, printr-o poartă pe care scria DINCOLO DE ACEST LOC ACCESUL ESTE PERMIS DOAR PERSONALULUI. Nu fusesem niciodată în această parte din The Cloisters. Era plină de ierburi, despărţită prin ziduri de restul muzeului şi erau în ea două şoproane mici şi o seră lungă plină de lăstari. Erau acolo unelte de grădinărit, cum ar fi maşini de tuns iarba şi grămezi de foarfece, turnuri de ghivece goale şi bucăţi de piatră sculptată rătăcite, ascunse de ochii publicului. Erau coşuri de gunoi pline cu resturi

de plante tunse şi o grămadă de frunze împrăştiate pe grămada de compost.

Leo m-a dus într-unul dintre şoproane în care erau ghivece mari pentru răsaduri de-a lungul pereţilor, fiecare cu cutii de sticlă pline cu seminţe uscate. Am luat una pe când intram.

— Seminţe de isop, a zis. Am uscat florile din grădini de anul trecut.

Era o duioşie în grija cu care era aranjat totul, de la mănunchiurile de flori atârnate la uscat în cuie bătute în perete până la felul în care foarfecile de grădinărit erau cuibărite toate cu ascuţişul în jos în ghivece de teracotă. Şi mirosea a Leo, sau poate că Leo mirosea aşa: a pământ şi iarbă, cu o undă de miros trupesc.

A luat de pe perete un mănunchi de lavandă uscată şi mi l-a dat.

— Asta-i pentru tine.

Mirosul mi-a umplut nările – ierbos, şi însorit, şi sofisticat.

— Le-am tăiat după acea primă zi în grădină şi le-am atârnat să se usuce. Ţin mai mult decât proaspete, a zis. Şi când te saturi să te uiţi la ele, poţi să striveşti florile şi să le pui prin sertare.

A întins mâna şi a strivit cu degetul mare o floare de lavandă. Am privit cum cad fărâmele pe podea, la picioarele noastre.

Dacă n-am observat când am intrat cât de mic e şopronul, am observat acum. De-abia aveam loc amândoi să ne răsucim, aşa că trupurile ne erau deja apăsate unul de altul când Leo şi-a petrecut mâna pe după gâtul meu şi m-a sărutat. Privind înapoi, nu el a fost cel care m-a ridicat pe raft, ci eu am sărit acolo, mi-am încolăcit picioarele pe mijlocul lui şi l-am tras destul de aproape ca să-l simt lipit de mine. El m-a urmat, strecurând o mână aspră sub bluza mea, dincolo de sutien, şi apoi mi-a scos bluza peste mâinile ridicate.

Era ceva în mişcările mele care mi s-a părut surprinzător de încrezător şi sigur pe sine. Ca şi cum pentru prima oară eu conduceam şi Leo mă urma. Nu mai aşteptam ca cei din jur să mă primească sau să-mi ofere aprobare; o luam singură, şi senzaţia m-a încântat. Atât de tare încât am întins mâna spre betelia blugilor lui Leo şi am început să-i deschei nasturii. Dar chiar şi peste foşnetul hainelor noastre, trupurilor noastre, s-a auzit de afară o tuse inconfundabilă.

— Scuze pentru întrerupere, a zis Rachel.

Breteaua sutienului îmi fusese trasă în jos. Leo nu s-a răsucit s-o întâmpine, dar eu m-am lăsat să alunec încet de pe raft, am intrat în soarele care lumina pragul, mi-am pus la loc breteaua, am îmbrăcat la loc bluza. Apoi am păşit afară, unde aştepta Rachel.

— Puteţi termina, a zis. O să aştept după colţ.

— E în ordine, a zis Leo din şopron. Te sun, Ann.

În vreme ce mergeam cu Rachel n-am zis nimic, nici măcar nu m-am ostenit să netezesc cutele bluzei sau să-mi răcoresc pielea acolo unde se umezise de transpiraţie şi aşteptare.

— Nu mi-am dat seama că a devenit atât de serios, a zis Rachel, uitându-se la mine pe când ne întorceam în bibliotecă.

— Nu ştiu dacă i-aş zice serios.

— Să-ţi asumi astfel de riscuri la locul de muncă? Trebuie să fie, a zis ea.

— Cum de ai ştiut că o să fim acolo?

Nu eram sigură că vreau să aflu răspunsul, însă Rachel a ridicat din umeri.

— Am căutat peste tot altundeva.

Apoi, când am trecut pe sub arcada gotică în galerii mi-a ţinut uşa deschisă şi a zis:

— Nu-l lăsa pe Leo să distrugă ce facem aici.

Am trecut pragul şi m-am oprit. Eram în sala tapiseriilor, unde textile masive, ţesute strâns, înfăţişau scene idilice de viaţă medievală – un covor de fiori abia răsărite, un unicorn odihnindu-se.

— De ce spui asta? Leo n-are nici în clin, nici în mânecă cu ce facem noi.

— În acest moment compartimentezi. Dar ce o se întâmple când va fi mai greu? Când în loc să te concentrezi pe situaţia de faţă o să vrei să te duci la spectacole punk de rahat şi să bei bere caldă în Bronx?

Cuvintele lui Rachel m-au rănit. Nu doar prin precizia lor, ci pentru că nu-i dădusem motiv să creadă că l-aş pune pe Leo înaintea ei, înaintea muncii noastre, descoperirii noastre. Munca era motivul pentru care venisem, însă tarotul asigura rămânerea mea, nu Leo. Chiar dacă uneori era greu să-mi descâlcesc relaţiile de la The Cloisters, de parcă relaţiile mele personale şi pasiunea pentru muncă ajunseseră să fie la fel de înnodate ca viţele care creşteau în grădini.

— Leo nu-i prioritatea mea, am zis.

— Atunci poartă-te ca atare. E ceva imens, Ann. Ceea ce am găsit noi – ce ai găsit tu – e uriaş. Mai ales acum, când ştim de unde provine scrisoarea. Cu această dovadă putem realiza atât de multe. Trebuie să realizăm atât de multe.

Rachel a dat să se îndepărteze, dar am prins-o de braţ. Câţiva vizitatori ne priveau şi, cu toate că vocile ne erau scăzute, tot erau mai tari decât se aud de obicei în galeriile din The Cloisters.

— Mă port ca atare, am şuierat. N-am ieşit cu el decât o dată. Fiecare moment liber îl petrec cu tine. Ţi-am spus *tot.* Nu-i limpede că suntem în asta împreună?

Nu mă consideram agresivă, dar faptul că îmi apăram ideile m-a făcut să simt acelaşi val de emoţie ca atunci când m-am aplecat peste zidul grădinii.

Rachel a ridicat mâinile.

— Bine. Bine. Am înţeles. Poate că, pur şi simplu, nu vreau să te împart cu nimeni în acest moment. Am cu adevărat nevoie de tine. Trebuie să rămânem concentrate. Nu vreau ca Leo să-mi ia asta.

— Nu te părăsesc, am zis.

Apoi am fost surprinsă să mă pomenesc că o îmbrăţişez, că-i simt trupul suplu destinzându-se lipit de al meu.

— Vreau doar să mă asigur că putem reuşi asta înaintea lui Patrick, a zis, trăgându-se înapoi.

Am încuviinţat.

— Şi eu vreau. Am nevoie de asta.

— Ştiu că ai, a zis.

— O să ne întrebe curând, a zis Rachel a doua zi, pe când stăteam în bibliotecă înconjurate de hârtii şi însemnări disparate, haosul fiind, de fapt, o organizare grijulie a materialului. Vorbeşte despre încă o interpretare a cărţilor de tarot. O interpretare aici. Din nou, noaptea. Acum, că pachetul e mai aproape de a fi complet. Vom avea ocazia atunci.

Rachel şi cu mine aveam nevoie de o ocazie să vedem cu ochii noştri restul cărţilor, o ocazie să le fotografiem, cel puţin, ca să putem începe cercetarea. Descoperirea, o ştiam amândouă, avea să ne cimenteze carierele, statutul în lumea academică. Era o ocazie pe care niciuna dintre noi nu putea s-o primejduiască spunându-i lui Patrick ceea ce ştiam. Amândouă ştiam cât de uşor, cât de iute s-ar putea transfera povestea descoperirii, de la noi – două tinere la începutul carierei lor – la Patrick, un cercetător recunoscut al

ocultismului. Aşa că am hotărât să tăcem şi să aşteptăm momentul potrivit.

Peste două zile, când Patrick ne-a cerut, în sfârşit, să rămânem până târziu, Rachel şi cu mine eram în grădină, aşezate pe zidul din fund, unde ne bucuram de soarele după-amiezii, care pălea; Rachel fuma, iar eu lăsam iarba să-mi gâdile gleznele şi piatra plină de muşchi să-mi umple palmele. Vizitatorii care străbăteau cărările admirau capitelurile sculptate, statuile de călugări în rasă cuibărite în nişele lor. Însă Rachel şi cu mine nu eram băgate în seamă. Deveniserăm, se părea, o parte din peisaj.

Mă uitam după Leo când l-am văzut pe Patrick cum traversează colonada, încet, cum trage în piept mirosul de lămâiţă şi lavandă, cum îşi înmoaie în treacăt mâna în fântâna arteziană şi apoi scutură apa, stropii limpezi în lumina soarelui.

— Nu fumezi, nu-i aşa? a întrebat Patrick când a ajuns la noi, cu pumnii înfundaţi în buzunare.

Nu m-am ostenit să mă uit, dar am simţit instinctiv cum Rachel dă drumul ţigării peste marginea meterezului în iarba de dedesubt.

— Niciodată, a zis.

Mi-am stăpânit un zâmbet.

— Fumatul e strict interzis în muzeu. Dar poţi oricând să fumezi dincolo de poarta din spate.

— Acolo obişnuiesc s-o fac, a zis Rachel.

Patrick a privit peste capetele noastre spre fluviu înainte să ne întrebe, încă fără să ne privească în ochi:

— Are vreuna dintre voi planuri pentru seara asta, mai târziu?

Rachel şi cu mine ne-am străduit să nu ne uităm una la alta, dar am simţit cum sângele îmi curge mai repede prin degetele care mi se încleştau de marginea zidului.

— Nu, am zis cu gura uscată.

— Nu prea, a adăugat Rachel.

— V-ar deranja să stați până mai târziu?

— Deloc, am zis eu. Este ceva anume ce vrei să pregătim?

Patrick a clătinat din cap.

— Nu-i nevoie decât să vă aduceți pe voi. Și o minte deschisă.

Am încuviințat din cap amândouă și Patrick a plecat, de data asta traversând grădina din câțiva pași iuți.

După aceea a părut că nu se mai termină odată ziua, dar am așteptat, continuând să ne îndeplinim sarcinile de cercetare pe care ni le dăduse Patrick, sarcini care acum păreau inutile în lumina secretului nostru, până când paznicul a venit în bibliotecă să-și facă rondul, în vreme ce soarele apunea.

— În seara asta o să lucrăm până târziu, a zis Rachel.

Louis a încuviințat din cap.

— N-avem personal suficient, dacă vreți să ne înlocuiți mai târziu.

Am râs amândouă, și m-am gândit din nou ce remarcabil e faptul că rareori eram deranjate de paznici, că ni se permitea să lucrăm, să mergem, să trecem prin spațiile din The Cloisters oricând și oricum voiam, în ciuda valorii lucrărilor expuse.

După mai puțin de o oră, Patrick a ieșit din biroul său cu cutia cu cărți de tarot în mână. Afară, țiglele acoperișului luaseră culoarea teracot întunecat, deoarece lumina soarelui fusese înlocuită de strălucirea orașului. Felinarele atârnate care luminau grădinile noaptea se legănau în adierea care urca dinspre Hudson.

Patrick a pus cărțile pe masă și s-a uitat la ceas.

— Ar trebui să ajungă aici curând, a zis.

— Cine? a întrebat Rachel.

Însă n-avea nevoie să întrebe, pentru că în bibliotecă a intrat Leo, cu blugii încă murdari după o după-amiază petrecută în grădini.

— Ce caută el aici? a zis Rachel.

— Leo o să ne ajute la un experiment foarte important.

La asta, Leo mi-a oferit un zâmbet rapid, apoi a scos din buzunar un pumn de pacheţele de plastic. Le-a aruncat pe masă şi le-am recunoscut imediat. Se potriveau cu pachetele pe care le ducea la piaţa agricultorilor, cele pe care le vindea doar de sub masă – poţiuni şi tincturi de ierburi făcute la comandă, amestecate cu grijă în sera din The Cloisters.

— M-am gândit, a zis Patrick, apropiindu-se de masă şi ridicând un pacheţel transparent, că poate n-am făcut asta cum trebuie. Cred că ar trebui să abordăm cărţile altfel. În cu totul altă stare, dacă vreţi.

— Crezi că ar trebui să luăm droguri.

Rachel a spus-o fără emoţie, simplu, de parcă ni s-ar fi cerut să scoatem o carte veche din depozit.

Însă m-a izbit gândul că ştia ce oferă Leo în acele pacheţele, poate că avuse ocazia să le încerce şi ea.

— Nu. Nu droguri. Nu în sensul strict. Nu aşa cum le cunoaştem astăzi, a zis Patrick.

Şi în clipa aceea părea el însuşi, custodele care mă angajase, custodele care simţea o profundă curiozitate faţă de lucrurile care veniseră înaintea noastră, nu custodele frustrat de faptul că nu progresează, de desfăşurarea lentă a pasiunii sale.

— Aşa cum ştiţi amândouă, a continuat el, misticismul medieval a fost studiat pe larg. Şi ştim că aceia care au avut viziuni au beneficiat de ajutor. Poate că măselariţa şi mandragora au jucat un rol important, înlesnind viziunile misticilor medievali. Însă acesta

nu este – n-a fost – un drog luat pentru distracţie. Ci pentru cercetare, pentru a cunoaşte. Ca să putem ajunge mai aproape de propriile intuiţii, instincte. Este un proces de cunoaştere, nu de drogare. Spun deja de câtăva vreme că vreau să fac asta, şi Leo a fost de mare ajutor.

Leo a luat unul dintre pacheţelele de plastic şi l-a scuturat.

— Treizeci la sută măselariţă, şaizeci şi cinci la sută mandragoră şi cantităţi foarte mici de mătrăgună şi laur. Nimic din toate astea nu-i destul ca să vă facă rău, a explicat. Şi măselariţa, şi mandragora au în ele scopolamină. E un halucinogen, un psihotrop. Mătrăguna şi laurul conţin atropină, funcţionează ca relaxant al musculaturii. Vor ajuta la echilibrare.

Rachel s-a uitat la Patrick.

— Glumeşti, da? Vrei să înghiţim otrăvurile preparate de Leo?

— Ne-am gândit la asta, la îngrijorarea voastră. Prin urmare...

Leo a scos din buzunarul de la spate un termos şi l-a pus pe masă.

— Uite, sunt toate la fel.

A amestecat pacheţelele de pe masă.

— Alege unul şi îl înghit pe loc.

Rachel a ales un pachet şi i l-a întins peste masă lui Leo, care l-a golit în termos şi a amestecat. Apoi a băut, cu termosul înclinat şi gâtul mişcându-se regulat până ce i-a arătat lui Rachel vasul gol.

— Nu-i niciun pericol, a zis. Jur. Toate de aici sunt în ordine în cantităţi mici.

Îl văzusem deja pe Leo vânzând aceste poţiuni femeilor pe Upper West Side, femei care voiau să evadeze din viaţa lor, căutând propriul fel de revelaţie. Şi poate că din această cauză mă simţeam în siguranţă bând ierburile pe care Leo le pregătise pentru noi. Sau poate că era dorinţa mea, ca a lui Patrick, de a ajunge mai

adânc. De a vedea ce altceva s-ar putea deschide în cărţile de tarot, în noi, cu un pic de ajutor. Patrick a adus trei căni şi o carafă cu apă fierbinte, a umplut cănile şi ni le-a înmânat împreună cu pacheţelele.

— Cât durează până îşi fac efectul? I-am întrebat pe Leo.

— Între douăzeci şi patruzeci de minute. Trebuie să ajungă în sânge. Efectul se produce lent, nu rapid. N-o să observaţi decât accidental.

Rachel a sorbit din ceaiul său.

— E tare scârbos, Leo.

— Amar, a zis el. Nu scârbos.

Am luat o înghiţitură, şi era înviorător. Un mâl întunecat, un lichid zgrunţuros, înţepător, şi o parte din mine îşi dorea să fi existat posibilitatea să-l dau pe gât dintr-odată, ca să scap iute de el.

— Mulţumesc, Leo, a zis Patrick, sorbind delicat din cana sa.

— O să fiu în şopron dacă aveţi nevoie de mine.

Leo a dat să plece.

— Ce-ar fi să vii peste două ore să vezi cum ne simţim? a zis Patrick. Doar ca să fim siguri că totul merge bine.

Leo a încuviinţat din cap.

— Sunt convins că o să fie bine. Dar o să vin.

Pe când aşteptam ca drogurile să-şi facă efectul am degajat masa şi am proptit ferestrele ca să stea deschise. Patrick a adus din biroul său două candelabre şi le-a aprins; flăcările lor pâlpâiau în adierile care se strecurau înăuntru. Între noi trei se lăsase tăcerea şi nimeni nu cuteza s-o spargă. Poate de teamă că următoarele cuvinte ar fi cele pe care nu le-am mai putea lua înapoi. Ceara roşie picura în linişte pe masa de stejar.

Şi aceste bălţi de ceară limpede au fost ceea ce m-a făcut să-mi dau seama că se petrece ceva neobişnuit. La început păreau că pâlpâie şi vibrează, că se rotesc pe masă fără să le dăm noi vreun impuls. Am tot clipit şi m-am frecat la ochi, străduindu-mă să alung orice o fi fost ceea ce îmi făcea vederea ceţoasa şi instabilă. Dar când n-am putut să opresc mişcarea din ceară am observat că lucrurile din jurul meu – tomurile şi lămpile, fereastra gotică şi grinzile arcuite – păreau să fie şi ele mai strălucitoare, ca şi cum ar fi fost luminate pe dinăuntru.

Îmi dădeam seama că Rachel începea să simtă efectele, şi când m-a prins de încheietură am văzut-o în ochii ei – mătrăguna, pupilele dilatate, ca nişte monede negre sclipitoare.

— Ce-ar fi să etalezi cărţile? i-a spus lui Patrick.

Şi, cu toate că vocea îi părea foarte îndepărtată, ca şi cum ea s-ar fi aflat în capătul unui coridor, Patrick s-a apucat să facă asta. Carte după carte puse pe masă. Şi, pe când erau aşezate, era ca şi cum mintea mea ar fi făcut ceea ce degetele mureau de dorinţa să facă: fiecare faţadă s-a dizolvat şi a dezvăluit dedesubt altă carte – Magicianul înlocuit de Mercur, Îndrăgostiţii înlocuiţi de Venus însoţită de constelaţia Taurul, împărăteasa de cupe înlocuită de o femeie care arăta ca Rachel, cu părul blond, lung, pe care era o cunună aurie din frunze de măslin, cu o togă prinsă pe un umăr şi legată în talie.

Cuprinsă de panică, m-am uitat de la Rachel la Patrick, încercând să-mi dau seama dacă văd şi ei acelaşi lucru, dar era clar că sunt singura. Când mi-am întors iar privirea spre masă cărţile de tarot, la fel ca toate celelalte lucruri din încăpere, începuseră să arunce propria lumină mistică, şi degetele lui Patrick care le trasau contururile lăsau dâre aurii pe masă, ca şi cum o parte din el ar fi

rămas în urmă, pe unde fuseseră degetele – sute de amprente schiţate.

Şi, cu toate că aveam lumina candelabrelor, încăperea însăşi a început să pară şi mai întunecată. De parcă noi toţi, ca şi biblioteca, eram traşi mai adânc în pântecele muzeului The Cloisters. De parcă tavanul cu bolţi ogivale şi grinzi încrucişate se lăsa încet peste noi. Dar în loc să fiu îngrozită, era în asta ceva care părea delicios, ca şi cum, în sfârşit, m-aş fi contopit cu clădirea. Ca şi cum noi am fi fost meniţi să fim striviţi sub forţa operei înseşi.

Încă nu-mi pot aminti exact ce cărţi a etalat Patrick, dar îmi amintesc că a făcut mai mult de o interpretare, că a tot luat-o de la capăt, străduindu-se să ajungă la o hotărâre care continua să-l ocolească. De fapt, tot ce mi s-a părut că văd în cărţi părea să se topească într-o ceaţă înainte să pot înţelege. Şi mi-am dat seama că, în loc să-mi intensifice intuiţia, drogurile o estompaseră, o tulburaseră, aşa încât nu mai puteam să văd, nu mai puteam să simt limpede.

Dar prin întunericul care se stârnea în jurul meu tot mai era o senzaţie electrică. O lumină călăuzitoare care venea dinspre cărţi pe când Patrick le trântea pe masă, fulgerări ale unui viitor întunecat, apăsător, pe care nu le puteam explica, şi totuşi păreau sigure. Dar cu cât încercam mai mult să mă alimentez din acele fulgerări, cu atât mă copleşeau mai tare. Creşteau în mine şi peste mine ca un nor ameţitor care pleca la fel de repede cum venise. Prin droguri n-am observat că nu mai respiram, că ameţeala înainta repede spre pierderea cunoştinţei.

Şi, cu toate că părea să fi trecut doar câteva minute, iată-l pe Leo stând în uşa bibliotecii, întrebând dacă sunt bine. A ocolit masa, mi-a pus o mână pe umăr şi m-a privit în ochi. Am vrut să-i spun că nu pot să văd în cărţi ceea ce îmi trebuie, că ierburile înghiţite

mi-au pus un văl pe ochi. Însă când am ridicat privirea spre el mişcarea s-a dovedit a fi prea rapidă şi încăperea s-a învârtit violent în jurul meu, azvârlindu-mă din întuneric într-o lumină orbitoare. Şi, în vreme ce Leo îmi spunea ceva, sprijinindu-mă, cu un braţ la subsuoara mea, şi în vreme ce îi vedeam pe Rachel şi Patrick că îşi mişcă gurile, era ca şi cum aş fi avut vată înfundată în urechi, ca şi cum aş fi fost sub apă şi m-aş fi uitat la ei de la o distanţă pe care n-o puteam parcurge.

Cu toate că simţeam că s-ar putea să nu mă asculte picioarele, Leo m-a dus în grădină. Dar înainte să plecăm am aruncat o privire înapoi în bibliotecă. Şi i-am văzut pe Patrick şi Rachel, amândoi cu gâtul întins peste masă, şi mâna lui Rachel se întindea spre o carte, fiecare mişcare încetinită de lumina lumânărilor.

Însă în grădină n-a fost mai bine decât în bibliotecă. Statuile şi capitelurile sculptate, viţele îmbârligate care urcau pe crucea celtică din mijlocul lui Trie Cloister, umbrele şi cuiburile de întuneric, toate păreau că se întind, mă înşfacă şi mă trag în ele. Când Leo a mers cu mine prin galerii, pietrele sclipitoare erau orbitoare, iar leul din frescă se mişca în faţa ochilor mei, urmărindu-ne de-a lungul zidului. Totul, se părea, voia să ne vatăme.

— Vreau să mă duc înapoi.

Era vocea mea, cu toate că aproape nu izbuteam s-o recunosc.

— Trebuie să te trezeşti un pic, a zis Leo, şi mi-am dat seama că mă conducea pe coridorul personalului spre bucătărie. O să te pun să mănânci ceva, apoi poţi să te duci înapoi. Nu se uita la mine, ci mă târa, sprijinindu-mă cu braţul său lung şi spinarea puternică. Ce-ai mâncat azi?

— Nu prea mai mănânc, am zis.

Era adevărul, şi mi-a venit în minte imaginea lui Rachel ca schelet, ca a cuiva care s-a topit încet de la carne la oase.

— Ar trebui să rezolvi asta.

Leo m-a aşezat pe un scaun din bucătărie şi mi-a oferit o bucată de prăjitură din frigider, dar am împins-o deoparte.

— Trebuie, a zis.

— O să vomit.

— Nu, n-o să vomiţi.

Acum Leo era aproape de mine şi îi simţeam mâinile pe păr, mângâindu-l şi plimbându-şi degetele prin el. Alinându-mă, dezmierdându-mă.

— Vreau să mă duc înapoi, am repetat.

Leo a împins iar farfuria în faţa mea, dar am clătinat din cap.

— Greaţă, am zis iar.

Mi-a adus un pahar cu apă, pe care l-am băut încet, şi a fost ca şi cum aş fi putut să simt fiecare moleculă de apă coborându-mi pe gât şi ajungând în stomac. Nici măcar lumina rece din bucătărie nu reuşise să slăbească efectul drogurilor. Totul părea să funcţioneze conform programului propriu, în feluri noi şi fanteziste. Am încercat să-mi imaginez cu cât de mult timp înainte luasem poţiunea.

— Cât durează? am întrebat.

— Mai mult, dacă nu mănânci nimic.

M-am silit să iau cu mâinile bucata de prăjitură şi am muşcat din ea. Însă n-a contat că am mâncat. N-a contat că am băut apă. Pentru că drogurile n-au făcut decât să devină mai puternice, ca şi cum, pur şi simplu, îşi adunau forţele în sângele meu, îşi strângeau puterile pentru un sprint dezlănţuit, final. Iar când Leo m-a condus înapoi pe coridoarele din The Cloisters, de data asta lumina s-a îndepărtat de mine şi n-am văzut decât întuneric. Izvora şi din

mine, un întuneric al cărui ecou îl vedeam în oasele degetelor şi bucăţile de glezna ale sfinţilor, în sălbăticia tapiseriilor cu unicorni şi în gurile deschise ale garguilor care stăteau pe marginile colonadelor. Întregul muzeu, mi-am dat eu seama – cu toate că, poate, o ştiam dintotdeauna, întotdeauna dorisem s-o cred – se străduia să prindă viaţă.

17

N-am să uit niciodată cum a părut acea dimineaţă, cum apartamentul lui Leo era umbrit din pricina cerului înnorat, cum tot speram să aud un tunet, eliberarea ploii. În loc de ploaie, cerul vineţiu întuneca totul dedesubt. Când m-am trezit, Leo plecase deja, dar lăsase un bilet – „Ne vedem acolo” aşa că m-am dus la metrou, unde vagonul era încins şi cafeaua amară. Totuşi, era devreme, drogurile din organism îmi făcuseră somnul întrerupt şi agitat, şi am prins primul autobuz până sus, la The Cloisters; mi-am pus iar pe umeri povara rucsacului când am ajuns la intrarea personalului. Înăuntru, coridoarele erau pustii, dar pline de evenimentele nopţii trecute, pe care mi le aminteam pe jumătate, umbre ale memoriei în care nu puteam să am încredere. Se părea că drogurile provocaseră o ştergere a faptelor, a evenimentelor reale, şi le înlocuiseră cu senzaţii, fragmente de amintiri pe care nu mă puteam bizui.

M-am îndreptat spre bibliotecă. Dispăruseră candelabrele, bălţile de ceară grăitoare. În schimb, geanta lui Rachel era pe masă, cu conţinutul revărsat în unghiuri ciudate, ca şi cum ar fi fost scăpată din mână. Uşa spre biroul lui Patrick era întredeschisă, şi prin crăpătură am văzut un picior, doar un picior, care se zguduia ritmic, ca şi cum ar fi avut o trepidaţie lentă. Tăcerea era întreruptă

de o respiraţie trudnică şi un sunet repetat, ca bătaia într-o tobă goală.

De ce n-am strigat numele lui Rachel, de ce n-am dat fuga la pază, nu ştiu. Poate că n-am descifrat indiciile – piciorul, geanta, zguduirea – care întruchipau un accident grotesc. Poate că în acel moment nu puteam fi sigură de ceea ce era real după acea noapte, dacă drogurile îmi ieşiseră cu adevărat din organism. În loc să fac asta, am fost atrasă de uşa biroului lui Patrick, unde totul era aşa cum trebuia, în afară de o cană de cafea răsturnată pe jos, unde făcuse o baltă neagră pe covor.

Alături zăcea trupul lui Patrick, îmbrăcat încă în costumul pe care îl purtase noaptea trecută, acum fără viaţă.

Şi iat-o pe Rachel comprimându-i pieptul, suflându-i aer în plămâni – cu toate că nu se umflau şi nu se dezumflau în urma efortului –, şi pielea lui strălucea.

În acel moment m-au părăsit toate – simţul timpului şi acţiunii, capacitatea de a înţelege scena din faţa mea. N-am fost în stare decât să stau în uşă uitându-mă la Rachel, care avea faţa lipsită emoţie, dură, apăsările erau mecanice şi greoaie, ca o pompă. Era aşa de concentrată, că nici măcar n-a observat că am venit.

Când a ridicat privirea spre mine, în cele din urmă, cu amândouă mâinile pe pieptul lui Patrick, n-a spus decât:

— N-am avut timp să sun la ambulanţă. Poţi să suni tu? Mă tem că, dacă mă opresc, el...

Vorbele i s-au stins, avea faţa udă de transpiraţie, secată de culoare, în ciuda efortului, şi a coborât privirea spre cadavru.

— Rachel, am zis. E mort.

Se simţea în încăpere mirosul, dulceaţa râncedă a morţii – ca nişte struguri Concord răscopţi. Am reuşit să merg spre cadavru şi

să-i ating gâtul cu degetele. Era rece. Nu-i circula sângele pe sub piele, nu-i mai circulase de ore întregi.

— Am auzit că atât timp cât faci sângele şi aerul să se mişte mai e o şansă, a zis ea, aproape ca pentru sine, fără să mă privească în ochi.

Am îngenuncheat în faţa ei şi i-am apucat braţele.

— Rachel. S-a terminat.

În cele din urmă, mi-a susţinut privirea. Ochii ei aveau un aspect lăptos, aproape că nu vedeau. De parcă toată întâmplarea ar fi putut să fie o nălucire, o vrajă din care nu trebuia decât să fie trezită. M-am întrebat dacă amândouă arătam aşa, cu pupilele încă lărgite de mătrăgună.

— Nu, a zis, smulgându-şi braţele şi înăbuşindu-şi un suspin. Cheamă ambulanţa.

Mi-am scos telefonul din rucsac, am tastat 911 şi am raportat scena unui dispecer, care m-a întrebat de câteva ori dacă sunt sigură că Patrick e mort. De fiecare dată am răspuns „da". Rachel, ascultând discuţia, încetase în sfârşit să apese pieptul lui Patrick; s-a aşezat pe podea alături de cadavrul lui, cu faţa udă, cu genunchii strânşi sub bărbie, tremurând, ca şi cum i-ar fi fost frig. De unde de obicei braţele lui Rachel arătau suple şi puternice, acum păreau lipsite de forţă şi pale, şi m-am întrebat unde găsise rezerva de energie ca să continue comprimările.

Întrebările pe care le-aş fi putut pune în acel moment – de cât timp stătea acolo aşa, apăsând iar şi iar un trup neînsufleţit, ce se întâmplase, cum l-a găsit – păreau imposibil de rostit. N-am putut decât să mă aşez lângă ea pe podea, unde ne-am îmbrăţişat, cu genunchii lipiţi, sperând să nu intre nimeni mult timp ca să ne găsească, până ce reuşeam cel puţin să ne adaptăm la o lume în care Patrick nu mai era.

Nu ştiam cât va trece până să vină poliţia, sau chiar ceilalţi angajaţi, dar am rămas împreună pe podea un timp care a părut ore întregi, deşi se poate să fi fost doar minute, uitându-ne la trupul nemişcat al lui Patrick, până când, în cele din urmă, Rachel s-a ridicat în picioare şi s-a dus în faţa biroului lui Patrick. M-am uitat la ea cum deschide sertare şi ridică hârtii şi carnete.

— Rachel, ce...

M-am oprit. Era ceva pe faţa ei – hotărâtă şi dură – care m-a făcut să mă opresc. M-am ridicat în picioare, şi mişcarea bruscă mi-a făcut vederea să se clatine. Caracterul ireal al scenei – cadavrul pe podea, viteza cu care Rachel căuta prin sertare – m-a făcut să-mi dau seama că trebuie să pândesc uşa bibliotecii, dacă e vreo mişcare, ciulind urechile ca să aud sirenele. Când a ajuns la servieta lui Patrick, a răsturnat-o pe podea – lucrurile dinăuntru s-au împrăştiat prin cameră, agenda lui Patrick s-a rostogolit până la pantoful lui lustruit.

Acum Rachel era în genunchi, sortând obiectele şi îndesându-le înapoi în servietă după ce se uita la ele, până ce mi-am dat seama, prin ceaţa scenei, ce anume căuta. L-am văzut în celălalt capăt al încăperii, după ce alunecase pe podea, cu panglica verde un pic zdrenţuită şi decolorată. Am pornit spre locul în care se oprise, însă mişcările îmi păreau încete. Destul de încete ca Moira să aibă timp să ajungă la uşă, unde a ţipat – un vaiet ascuţit. Şi în timpul agitaţiei, pe când Rachel punea servieta lui Patrick înapoi pe scaunul lui, ochii ei i-au întâlnit pe ai mei şi am strecurat în tăcere cutia în rucsac, în vreme ce Moira a îngenuncheat lângă cadavru şi a început să plângă, tot întrebând acelaşi lucru care mă întrebasem eu în tăcere de când ajunsesem acolo:

— Ce s-a întâmplat?

Poliţiştii ne-au luat declaraţiile, iar medicul legist a luat cadavrul. A trebuit ca Moirei să i se dea calmante. În faţa muzeului, girofarurile maşinilor de poliţie luminau piatra cenuşie a clădirii. Şi, pe când stăteam printre ceilalţi angajaţi, am observat că întreaga clădire era straniu de tăcută. Niciunul dintre noi nu ştia ce să facă. Nu mai fusesem niciodată martoră la o moarte, doar trăisem perioada de după ea. Şi în urma ei mă simţisem în derivă, ştiind că nu există hotărâri corecte, nu există paşi următori corecţi, doar groaznica siguranţă că timpul avea să se scurgă mai departe, oricât de mult aş fi vrut eu să-l opresc, să-l dau înapoi. Singurul lucru care mă susţinea atârna greu în rucsacul meu: cutia de piele, cu panglica ei verde.

N-am avut niciun moment s-o întreb pe Rachel cum l-a găsit sau cum s-a terminat noaptea, seara dinainte. Însă eram recunoscătoare că ea îl găsise înainte de deschiderea muzeului, înainte ca vizitatorii din The Cloisters să meargă din holul principal la retablul Mérode şi înapoi, în vreme ce urechile lui Patrick, surde, erau chiar dincolo de zidul de piatră, neştiute.

Atac de cord, păreau să creadă ei. „Cel puţin s-a stins repede. A murit într-un loc pe care îl iubea." Astea erau platitudinile care ştiam că nu înseamnă nimic şi, de câte ori auzeam pe cineva repetând ideea, zumzetul din urechea mea devenea mai puternic.

— Trebuie s-o sunăm pe Michelle, a zis Rachel încet, ivindu-se lângă mine.

Stăteam la marginea intrării în muzeu, uitându-mă la oamenii care veneau şi plecau, o îmbulzeală de criminalişti şi îngrijitori. În parc începuseră să se adune privitori.

Ştiam că are dreptate, dar mai ştiam şi că împărtăşirea veştii avea s-o facă reală. Că pierzându-l pe Patrick îmi pierdeam şi binefăcătorul, persoana care mă adusese la The Cloisters. Rachel

avea deja telefonul la ureche, şi mi-am dat seama că, oricât de mult m-aş fi temut de ceea ce ar putea să aibă de spus Michelle, îmi doream cu disperare şi pe cineva care să-mi spună ce să fac. Deabia după ce Rachel a închis telefonul mi-am dat seama că, oricum ar fi arătat lucrurile, noi eram cele care trebuia să ne găsim propriul drum.

— Ce-a zis?

— Că mă sună ea curând să-mi dea instrucţiuni, dar că ar trebui să ţinem astăzi clădirea închisă pentru vizitatori şi angajaţii trebuie să plece acasă.

— Crezi că va trebui să plec de aici? mi-am adunat, în sfârşit, curajul să întreb.

Rachel a mijit ochii.

— De ce să trebuiască să pleci?

— Pentru că, dacă nu mai este Patrick...

— Dacă nu mai este Patrick...

Vorbele i-au murit pe buze, şi am simţit epuizarea lui Rachel, cât de mare era efortul doar ca să vorbească. Era o senzaţie pe care miaş fi dorit să nu mi-o amintesc, însă mi-o aminteam. A încercat iarăşi:

— Dacă nu mai este Patrick, sunt şi mai multe de făcut. O să fie în ordine, Ann. O să fim bine amândouă.

Apoi a tăcut un pic, strângându-mă de braţ aşa de tare, că am simţit cum semilunile unghiilor ei mi se înfig în piele, şi a şoptit aspru:

— Şi acum... Şi acum, unele lucruri vor fi mai uşoare.

În clipa aceea mi-aş dorit să fi fost singure. Dar în jurul nostru angajaţii erau îngrămădiţi la intrare, cu feţele luminate periodic de raza albastră a girofarurilor. Totul era un amestec brusc, nedorit – lumea contemporană spărgând pacea din The Cloisters.

Pe drumul spre casă niciuna dintre noi n-a vorbit, însă cutia din rucsacul meu părea mult mai grea decât înainte. Îmi doream cu disperare un duş, venisem direct de la Leo, cu transpiraţia de noaptea trecută încă pe mine, sărată şi aspră. Nu-mi aminteam să-l mai fi văzut pe Leo după ce m-a scos din bibliotecă. Cu toate că m-a dus acasă, dincolo de bucata de prăjitură şi de lumina dură din bucătărie nu-mi mai aminteam nimic din noaptea trecută. Şi Leo – unde era? Nu-l văzusem venind la muzeu în dimineaţa aceea.

În apartamentul lui Rachel mi-am aruncat rucsacul pe masă şi m-am dus în baie, atât ca să fac duş, cât şi ca să mă gândesc. Aveam nevoie de apa fierbinte care să spele scena de dimineaţă. De-abia când am ieşit de sub duş mi-am dat seama că era imprimată mult mai adânc, în oase, nu în piele, şi nu era aşa de uşor de curăţat.

Când m-am întors în living, cu părul ud şi căzându-mi mai jos de umeri, Rachel despuiase deja de faţadă fiecare carte de tarot şi o pusese pe masă alături de geamăna ei falsă. Sub toate cărţile din Arcanele Majore erau cărţi cu o iconografie complicată care reprezentau atât zeităţi romane, cât şi semne şi simboluri astrologice.

Vedeam deja răsărind printre cărţi tipare, o reţea densă de simbolism care părea să lege fiecare carte de constelaţia după care era numită. Deasupra cărţii Venus şi Îndrăgostiţii atârna pe cer Taurul: cartea Marele Preot înfăţişa constelaţia Săgetătorului, având-l pe fundal pe Jupiter, planeta care guvernează Săgetătorul. Oricât de repede făceam legăturile, apărea altă serie. Le-am numărat în tăcere; erau şaptezeci şi şapte de cărţi. Pachetul era complet, în afară de una: lipsea Diavolul. Îmi imaginam că ar fi putut să-l înfăţişeze pe Hades cu semnul Scorpionului. La urma

urmei, Pluton era numele roman al lui Hades şi, de asemenea, guverna semnul.

Dar oricât de tare eram atrasă de cărţile de tarot, îmi doream să le ţin în mâini, chiar să le etalez ca să văd ce ar putea să-mi spună, trebuia să ştiu ce se întâmplase noaptea trecută, ce se întâmplase dimineaţă, cu mine, cu Rachel, cu Leo, cu Patrick, cu noi toţi. Cu lumea din The Cloisters.

— Îţi vine să crezi? a zis Rachel, privind cărţile. Le-ai văzut?

— Rachel, ce s-a întâmplat aseară?

— Mai întâi vino să te uiţi la ele.

M-am dus la marginea mesei şi am privit vârtejurile rafinate de culoare ale cărţilor şi trăsăturile delicate ale personajelor. În colţurile fiecărei cărţi am observat forma distinctivă a unui vultur alb cu coroană de aur. Marca familiei d'Este. Acelaşi vultur care apărea pe documentele din arhivă pe care le văzusem la Morgan, ca şi în hârtiile lui Lingraf. Şi, oricât de mult aş fi vrut să vorbim despre cele întâmplate noaptea trecută, nu-mi puteam dezlipi privirea de scena de pe masă. Nimic, ştiam bine, nu era mai puternic decât curiozitatea. Întotdeauna o considerasem mai puternică decât pofta trupească. La urma urmei, nu de aceea muşcase Adam din măr? Pentru că era curios? Pentru că avea nevoie să ştie? Pentru *cercetare.* Am ridicat cartea Lumea, care arăta întregul cer cu Saturn în mijloc, cu gura deschisă şi cu un copil în palmă.

— Sunt uimitoare.

— Îţi poţi imagina ce vom fi în stare să facem cu ele?

Mi-am încrucişat braţele.

— Ce s-a întâmplat aseară? am întrebat din nou.

Rachel încă privea visătoare cărţile, şi i-a trebuit o vreme ca să se scuture şi să revină în lumea noastră.

— Nu ştiu, a zis. M-am trezit aici. Nu-mi amintesc multe după a doua etalare. E ca şi cum memoria mea ar avea un mare punct negru. Nu e aproape nimic de la miezul nopţii până la şase dimineaţa.

Era aceeaşi lacună ca la mine.

— Dar când ai plecat?

— Când am plecat, Patrick era bine. Tu şi Leo eraţi bine.

— Leo şi cu mine eram încă acolo?

Rachel a clătinat din cap şi a tras un scaun.

— Aşa cred. Sincer, nu sunt sigură. Tot ce ştiu e că în ultima mea amintire Patrick era viu. Şi că m-am trezit aici azi-dimineaţă. Şi că tu nu erai aici.

Rachel a lăsat asta să atârne între noi. Nu o acuzaţie în sine, ci un fel de a amesteca implicarea sa cu a mea. Iarăşi, o recunoaştere a faptului că, orice s-o fi întâmplat, era împărtăşit, că participaserăm împreună, de bunăvoie.

— M-am trezit acasă la Leo.

— Şi ce îţi aminteşti?

— Cam cât tine. Interpretarea cărţilor. Apoi mi s-a făcut rău şi Leo a încercat să mă facă să mănânc. Orice o fi fost, era mai puternic decât mă aşteptam. Însă Leo n-a părut copleşit.

— Toleranţă, a zis Rachel, adăugând: toleranţă dobândită.

Nu mă gândisem că se putea ca Leo să mai fi luat drogurile, ba chiar nu o singură dată, însă era logic.

— Crezi că a fost o supradoză? am întrebat-o pe Rachel, întrebându-mă dacă îmi aminteam ce s-a întâmplat cu cănile pe care le-am folosit, chiar şi ce am făcut cu pacheţelele de plastic.

— O reacţie urâtă, poate?

— Dar am luat toţi aceeaşi doză, acelaşi amestec.

— Ar fi putut să fie, pur şi simplu, ghinion.

N-am răspuns. N-aveam cum să pun în cuvinte întunericul pe care îl simţisem în seara aceea, şi eram sigură că a fost mai mult decât ghinion.

Aş fi vrut ca perioada de după moartea lui Patrick să fie diferită, însă The Cloisters a fost deschis în fiecare zi la ora 10 dimineaţa în afară de miercuri, iar vizitatorii care treceau prin galerii cu siguranţă nu citiseră micul articol care a apărut în *New York Times,* comemorând dispariţia prematură a unui faimos custode de artă medievală. Nimeni altcineva n-a folosit biblioteca în acele zile de vară luminoase, preferând sclipirea soarelui pe piele, umezeala ierbii sub coapse. Dar Rachel şi cu mine am rămas pe scaunele tapiţate cu piele verde, la mesele mari de stejar, înconjurate de volume despre artele plastice şi arhitectură.

— Pur şi simplu, faceţi mai departe ceea ce făceaţi, a zis Michelle de Forte când a venit la The Cloisters, săptămâna următoare. Noul custode s-ar putea să vrea, pur şi simplu, să ducă mai departe munca lui Patrick. Voi două ar trebui să continuaţi pe baza acestei presupuneri.

— Cât durează până găsiţi pe cineva? a întrebat Rachel.

Eram în bibliotecă, înconjurate de cărţi, dintre care unele erau proptite deschise de către Rachel, şi într-una dintre ele se vedea un manuscris medieval care ilustra semnele zodiacului şi organele pe care le guvernau – Balanţa – intestinul subţire; Scorpionul organele genitale.

Michelle s-a uitat de la noi la uşa biroului lui Patrick.

— Facem tot ce ne stă în puteri, a zis, dar nu vrem să angajăm pe cineva în pripă şi să greşim. Până atunci...

A ridicat din umeri şi s-a întors în lumina soarelui din grădină.

Asta a fost tot ce ne-a spus. Până când telefonul lui Rachel a sunat, a doua zi.

— E mătrăgună, medicul legist e sigur, a zis Michelle.

Avea în voce o fragilitate, o încordare care nu putea dezvălui decât, poate, într-un mod exploziv un rezultat pe care se străduia să-l prevină. Stăteam la marginea grădinii cu telefonul între noi, dat atât de încet cât să-l auzim.

— Când au terminat autopsia, a continuat Michelle, au găsit-o în ţesuturi şi în sânge. O cantitate mare. O doză puternică de otravă.

— Sinucidere? a cugetat cu voce tare Rachel.

— Sigur că nu, a zis Michelle. Cum poţi să spui aşa ceva?

Pentru că, mi-am zis, şi Rachel, şi eu ştiam că alternativa e mult mai rea. Am cercetat profilul lui Rachel, căutând o pâlpâire de ceva – surprindere, vinovăţie –, dar nu părea decât uluită.

— Ce putem să facem? am zis, rupând tăcerea.

— Ei bine, e o anchetă. Poliţiştii vor lua legătura cu voi. Deja au luat legătura cu mine şi discută cu angajaţii de la The Cloisters.

— Ar fi putut să fie un accident? a întrebat Rachel.

Acolo, în întrebare, am auzit un tremur de sfâşiere. Tăişul altei pierderi violente căreia trebuia să-i facă faţă.

— Ei o consideră ucidere. Michelle a tăcut un pic înainte să adauge: în acest moment recomandăm fiecărui angajat să coopereze cu detectivii care anchetează, dar, desigur, voi hotărâţi dacă vreţi să fie prezent un avocat.

*

Peste două zile, detectivii de la Secţia Treizeci şi patru din Inwood au vrut să stea de vorbă cu noi separat, şi încă n-aveam niciun semn de la Leo.

O poliţistă, detectiva Murphy, ne-a întâmpinat la recepţie şi i-a spus lui Rachel:

— O să trimitem o maşină după tine la The Cloisters când terminăm cu Ann.

Rachel a încuviinţat şi m-a mai privit o dată, apoi a pornit înapoi spre muzeu, lăsându-mă singură în lumina galbenă pâlpâitoare din secţia de poliţie.

Îmi închipuisem că discuţia avea să aibă loc într-o cameră cu masă de metal şi scaune incomode, poate cu un geam-oglindă. Însă am fost condusă în biroul detectivei Murphy, un spaţiu comod care îmi amintea de biroul unui profesor de la facultate, plin de hârtii şi fotografii de familie decolorate, în rame un pic pătate. A făcut semn spre un fotoliu de piele dintr-un colţ şi s-a aşezat la birou, cu faţa spre mine. Mai era un detectiv, pe care nu-l cunoşteam. Stătea rezemat de un fişet, uitându-se din când în când la ceasul atârnat deasupra uşii biroului.

— Sunt sigură că te-a întristat vestea despre Patrick, a început ea. Stăm de vorbă cu toţi cei care erau în clădire în ziua aceea. Asta e procedura.

M-am întrebat în treacăt dacă fusese vreodată la The Cloisters înainte de asta, dacă în pauza de prânz îi plăcea să rătăcească prin galerii şi să se gândească la trupurile mumificate care erau îngropate în sarcofagele noastre.

— Hai să începem cu lucrurile elementare. L-ai văzut pe Patrick în ziua anterioară celei în care a murit?

— Da.

— Şi cum părea Patrick în ziua aceea? Cum părea în general?

— Părea bine. Un pic stresat. Era o perioadă aglomerată pentru el. Pentru noi.

— Bine. Stresat. Părea supărat sau perturbat?

— N-am observat, nu.

— Ai văzut de curând pe cineva prin The Cloisters? Cineva neobişnuit? Cineva pe care nu-l cunoşti?

— Ar fi greu să treacă cineva neobservat în zona angajaţilor din The Cloisters, am zis, iar biblioteca aproape că n-a fost folosită în vara asta. Toţi acei oaspeţi sunt trecuţi în registru, îi puteţi contacta. Cât despre vizitatorii muzeului... Am ridicat din umeri. Vedem mii în fiecare zi.

— Cum e cu relaţiile? Poliţista şi-a cercetat însemnările. Avea o iubită? Un iubit?

Imaginea lui Patrick prinzând încheietura lui Rachel mi-a trecut iute prin minte, siluetele lor în uşa casei lui, felul în care Margaret vorbise de timpul petrecut de ei împreună la Long Lake.

— Nu ştiu de aşa ceva, am minţit.

— Ceea ce încercăm să stabilim, a zis celălalt detectiv, este un motiv. În acest moment, nu ne putem da seama de ce ar fi vrut cineva să-l ucidă pe Patrick.

— Nu ştiu, am zis. Zău că nu. Toată lumea îl iubea – angajaţii din The Cloisters, angajaţii din Met. Era foarte respectat. Uneori lucrurile n-au o cauză. Un motiv. Uneori e doar ghinion.

— În general, otrăvirile nu sunt ghinion, a zis detectiva Murphy.

— La The Cloisters ne facem tot timpul griji în privinţa otrăvirii accidentale, am zis.

Nu ştiam dacă e adevărat, dar părea cu totul plauzibil, dar fiind numărul copiilor care veneau la muzeu şi numărul plantelor otrăvitoare pe care le cultivam acolo.

— Aşadar, nu-ţi vine în minte nimeni care ar fi putut să aibă un motiv să-l omoare pe Patrick? Nicio vrăjmăşie? Niciun conflict la locul de muncă?

— Niciunul.

— Când l-am interogat pe Leo Bitburg, a zis celălalt detectiv, a pomenit faptul că era ceva între Rachel şi Patrick. Ai văzut vreodată ceva care ar indica asta?

Am încercat să par cât mai nonşalantă posibil, străduindu-mă să-mi maschez îngrijorarea stârnită de faptul că Leo a fost deja la secţie, dar a neglijat să vorbească cu mine.

— Sunt acolo doar de la începutul verii, aşa că nu ştiu.

— Leo Bitburg a zis, citez: „Rachel şi Patrick sunt împreună de aproape un an. Ştie toată lumea din The Cloisters. Sunt împreună tot timpul”. Însă tu n-ai văzut asta?

Amândoi detectivii mă priveau atent, dar am ridicat din umeri.

— Sunt încă nouă, am zis.

— O consideri pe Rachel prietenă apropiată? a întrebat detectiva Murphy.

— Da, am zis. Aşa cred.

— Şi nu ţi-a spus niciodată de Patrick?

— Nu.

— Bine.

Detectivă Murphy şi-a notat.

— Şi tu? Ai avut vreo relaţie cu Patrick în afara muzeului?

M-am gândit la ziua în care am fost la Ketch Antiques, cum a stat aplecat deasupra mea, aşa cum făcea tata când îmi controla munca. Însă am clătinat din cap şi am zis:

— Nu.

— Şi ce ştii despre mătrăgună? a continuat detectivă Murphy.

— Că e otrăvitoare. Că e cultivată la The Cloisters de la deschidere, din anii ’30.

— Ştiai că rădăcina este cea mai otrăvitoare parte a plantei?

— Nu ştiam.

— În acest moment, a zis detectivă Murphy, bătând cu un creion pe birou în faţa sa, credem că lui Patrick i-a fost dată o doză mare de rădăcină de mătrăgună, probabil măcinată fin. Ceva care ar fi putut să fie adăugat cu uşurinţă într-o băutură sau mâncare. Aproape că nu are gust, aşa că n-ar fi fost greu ca Patrick să nu observe. Ai văzut pe cineva aducându-i mâncare? Ai văzut vreodată pe cineva comportându-se suspect în bucătărie la locul de muncă?

M-am întrebat dacă s-a întâmplat măcar în bucătărie, sau dacă Patrick s-a dus să-şi mai ia din tinctura din care luaserăm noi. Dacă, în vreme ce Leo se ocupa de mine, el şi-a administrat propria doză. Chiar dacă nu vorbiserăm despre asta, ştiam cu toţii – Rachel, Leo şi cu mine – că nu le putem spune poliţiştilor despre cele petrecute în noaptea aceea.

Aşa că am zis:

— E o bucătărie comună. Folosim toţi spaţiul. Ca în orice birou, oamenii amestecă mereu totul – mănâncă din greşeală prânzul altcuiva, îi beau cafeaua.

Mi-a venit în minte prăjitura pe care Leo o împinsese în faţa mea în noaptea aceea. Acum m-am întrebat a cui era.

— Spui că se poate ca altcineva să fi fost victima vizată?

M-am gândit cât de uşor e ca lucrurile s-o ia razna, să se facă greşeli, să se întâmple accidente. Concedierea mea, moartea tatei – felul în care trăiam cu toţii, pe muchie de cuţit, aşa de uşor împinşi de soartă într-o parte sau în cealaltă, succes sau eşec, viaţă sau moarte. Astea erau capriciile pe care romanii antici încercau să le explice prin filosofiile şi zeii lor, dar în adâncul lor ştiau adevărul: soarta e pe cât de brutală, pe atât de providenţială.

— Doar explic ce fel de bucătărie avem, am zis.

— Şi tu? a întrebat detectivul. Eşti implicată în relaţii personale în muzeu?

— Relaţii intime, a precizat detectivă Murphy.

— Ce legătură ar avea asta cu ancheta?

— Încercăm doar să ne facem o imagine exactă despre mediul de lucru, a zis el.

— Ei bine, Rachel şi cu mine suntem prietene. Şi m-am văzut cu Leo, dar n-aş descrie asta ca mai mult decât ocazional.

Amândoi şi-au notat.

— Şi despre Rachel. Care este impresia ta despre ea? Poliţista a fluturat din mână. Aşa, în general.

— În general, a fost foarte primitoare şi profesională. N-o cred în stare de aşa ceva, ca să fiu sinceră.

— Şi eşti sigură că – de vreme ce eşti încă nouă – o cunoşti destul de bine ca să faci acea afirmaţie?

— O cunosc mai bine decât pe oricine altcineva, am zis.

Nu părea necesar să le spun că acum locuim împreună şi ne petrecem tot timpul împreună. Voiam să mă ţin cât de departe posibil de cele întâmplate; instinctul de conservare acţiona firesc.

— Bine, a zis detectiva Murphy, s-a ridicat şi m-a condus spre uşă. S-ar putea să mai avem întrebări. Când ajungi înapoi la The Cloisters, te rog să-i spui lui Rachel să ne dea de ştire când e gata să trimitem maşina după ea.

S-au oferit să mă ducă şi pe mine cu maşina, dar voiam să merg pe jos. Am urmat aleile şerpuitoare de ciment în direcţia muzeului, pe lângă grupuri de oameni întinşi pe pături de picnic şi fete culcate pe spate, cu picioarele îndoite, citind cărţi. O imagine idilică urbană. Şi în clipa aceea am tânjit să mă văd printre ei, legănând pe vârful piciorului o sanda, cu mintea altundeva. Făcându-mi griji să nu fi dat buzna furnicile în sendvişurile de la

magazinul cu delicatese de pe West Twenty-Fourth Street. Nu făcându-mi griji ca acum despre moartea lui Patrick, despre posibilul meu rol în ea. Poate că a fost un accident; poate că a greşit doza după ce Leo a plecat; poate că medicul legist a greşit ceva când a stabilit că otrava e cauza morţii?

Mi-era clar de ce hotărâsem să nu-i spun detectivei Murphy tot ce ştiam. Pentru că ceea ce Rachel şi cu mine descoperiserăm era atât de rar, încât merita riscul; merita alegerile pe care le făcuserăm. Nu asta te învăţa oraşul? Că treaba ta e să ajungi în vârf, să înşeli, să rişti? Când am ajuns la New York, eram dornică să uit de mine, să devin cineva nou, genul de persoană care crede în tarot. Cineva bucuros să fie atras în lumea stranie şi întunecată din The Cloisters. Într-o lume în care puteai scăpa nepedepsit. Iar Rachel mă ajutase să devin acea persoană.

La The Cloisters am urcat pe aleea din spate şi am trecut prin poarta de metal, simţind fierul rece sub degete înainte să-i dau drumul şi s-o las să se închidă în urma mea. Am găsit-o pe Rachel la masa noastră din bibliotecă, cu capul aplecat peste cartea din faţa sa.

M-am aşezat vizavi. Aveam obrajii încinşi de la urcuşul pe deal, corpul încordat de emoţia interogatoriului. Ochii ni s-au întâlnit pe deasupra teancurilor de cărţi şi a însemnărilor.

N-am zis decât:

— Nu le-am spus nimic.

— Ştiam că aşa o să faci, a zis.

18

Comemorarea lui Patrick a avut loc într-o după-amiază înnorată de sâmbătă, după ce uşile muzeului The Cloisters au fost închise

pentru vizitatori. Nu ştiu cine a organizat evenimentul, dar erau de faţă toţi: nu numai angajaţii noştri, ci şi custodele de la Morgan, personalul de la Frick, cadre didactice de la Columbia, Yale, Princeton şi Penn. Şi erau mese cu mezeluri savuroase, pahare cu şampanie, scaune aşezate la umbra gutuilor. Am auzit-o pe Moira zicând că plănuiseră comemorarea înainte să afle că moartea lui Patrick fusese crimă, informaţie care era încă împărtăşită în mod selectiv – un membru al consiliului de administraţie de la Metropolitan reuşise s-o ascundă presei. Cel puţin, deocamdată.

Invitaţii se plimbau prin grădini sau îşi duceau paharele cu şampanie în galerii, fugind de soarele de la sfârşitul după-amiezii, care se hotărâse în sfârşit să se arate. M-am minunat că nu sunt prin apropiere paznici, nimeni care să le amintească să nu verse lichid pe fresce sau retable, să nu lase aperitive pe pervazuri. Mai târziu, când am mers prin galerii, am cules şerveţele de hârtie cu mezeluri pe jumătate mâncate şi le-am dus la coşul de gunoi din bucătărie.

Rachel era în negru. O rochie simplă, cu un lănţişor de aur lung pe care atârna un pandantiv smălţuit în verde şi roşu. Împrumutasem de la ea o rochie modestă, adecvată, însă era clar, judecând după cei prezenţi, că aş fi putut să aleg ceva mai expresiv. Peste tot erau pete de culoare şi textură.

Ne-am schimbat hainele în biroul lui Patrick. Ne-am scos ce am purtat la lucru şi am îmbrăcat rochiile împreună ca şi cum ar fi fost un vestiar de la liceu, nu locul în care zăcuse cadavrul lui Patrick cu aproape două săptămâni înainte.

— Nu vreau să fac asta, a zis Rachel, întorcându-se cu spatele ca să-i pot închide fermoarul.

— Niciuna dintre noi nu vrea.

— Încă mă mai aştept să-l găsesc aici.

— Ştiu.

— Vorbesc serios. E aproape ca şi cum n-ar fi dispărut. Doar trupul lui a dispărut.

M-a strâns de mână puternic înainte să ne înghesuim hainele în genţi şi am ieşit în lumina soarelui de vară care pălea. Şi, confruntându-mă cu comemorarea lui Patrick, mi-am dat seama că The Cloisters, poate chiar Rachel, îmi dăduse ceva – un nou început, departe de Walla Walla, de amintirea comemorării tatălui meu, de vechile incertitudini pe care le avusesem anul trecut. Şi în asta am găsit un pic de alinare.

Sub una dintre arhitravele din spatele lui Bonnefont Cloister l-am observat pe Leo în picioare, cu jumătatea de sus a corpului în umbră, cu partea de jos în soare. Blugii vechi aveau pete de un verde viu, faţa era ascunsă. Nu se ostenise să se schimbe pentru eveniment. Voiam să mă duc să stau cu el, la periferia tuturor acestora, dar când am făcut un pas, Rachel m-a prins de braţ, ferindu-şi ochii de soare cu mâna cealaltă.

— Nu mă părăsi, a şoptit.

Şi aşa, Rachel şi cu mine am stat împreună, umăr la umăr, lângă tufa de coada-şoricelului înflorită, ascultând-o pe Michelle de Forte, apoi pe custodele de la Morgan. Aruna a spus poveşti despre Patrick, cu ochii aţintiţi aproape tot timpul la Rachel şi la mine. Când ultimul vorbitor a terminat, un cvartet de coarde care fusese aşezat sub logie a început să cânte şi, pentru prima dată, mi-am dat seama ce acustică minunată avea The Cloisters peste tot, chiar şi afară.

Înainte de comemorare, Michelle ne spusese că vor avea un înlocuitor pentru Patrick la sfârşitul lunii august, până la care mai era doar o săptămână, şi pe când mă uitam la persoanele care umblau pe potecile grădinilor, m-am întrebat care dintre ele

plănuia deja unde să găzduiască primul dineu cu produse luate direct de la fermieri oferit celor din consiliul de administraţie, cum să proiecteze panouri informative mai bune în galerii, când să înceapă să propună propriile expoziţii, desigur, după ce vedeau dacă împrumuturile contractate de Patrick pot fi anulate, iar cercetarea noastră folosită în alt scop. Eram sigură că rolul de custode al muzeului The Cloisters nu duce lipsă de interese.

Aruna a venit la noi cu un pahar de şampanie în mână.

— „Dumnezeu ţine toate lucrurile în rânduială”, a zis.

— Boethius, am răspuns. Lui Patrick i s-ar fi părut potrivit.

— „Soarta mea se învârte pe roata mişcătoare, ca faţa palidă a lunii care nu poate să rămână”, Headlam, a zis Rachel.

— Cred că soarta lui Patrick nu mai e pe roată, Rachel. A căzut de pe ea.

— Însă a noastră încă se învârte, a răspuns ea, privind dincolo de Aruna la grupul de custozi stând în jurul unui strat cu ierburi, printre care măselariţă şi mandragoră.

— Suntem cu toţii obsedaţi de soarta noastră, a zis Aruna, visătoare. Pentru că este singurul lucru pe care nu-l putem controla. Singurul lucru la care suntem orbi. Nu eşti de acord, Rachel?

Am aruncat o privire spre Rachel, care îşi îndreptase iar atenţia spre Aruna.

— Există moduri de a vedea, am zis.

Aruna a înălţat o sprânceană.

— Crezi că există moduri de a şti cum s-ar putea învârti roata destinului, Rachel?

Aruna a rotit măslina care era scufundată în băutura ei şi şi-a înclinat capul într-o parte.

— Poate că ai găsit deja unele?

— Nu ştiu ce vrei să zici, Aruna.

— Desigur, ar trebui să ai grijă în ce te încrezi, a continuat Aruna. Oamenii tind să fie seduşi cu uşurinţă de promisiunea cunoaşterii.

Aruna n-a aşteptat să-i răspund, a ridicat o mână în chip de salut şi a zis:

— Scuze, trebuie să vorbesc cu cineva.

S-a dat înapoi din cercul nostru şi a plecat.

— Se străduieşte aşa de tare să fie o enigmă, a spus Rachel.

Însă pentru prima dată m-a izbit gândul că Aruna nu era o enigmă, ci un oracol. La urma urmei, cine erau oracolele, dacă nu femei care păzeau templele cunoaşterii?

Am clătinat din cap.

— Ştim mai bine decât cei mai mulţi oameni cât de uşor e să fii sedus de misterele trecutului.

— Nu te lăsa sedusă prea tare, Ann. Uneori e mai bine să nu ştii ce este în viitor.

M-am gândit la supravieţuirea lui Rachel şi la moartea părinţilor ei, a lui Patrick. Era uşor de văzut de ce nu vrea să ştie ce ar putea fi în viitor, de ce era mai uşor de crezut că Patrick este încă aici, încă printre flori, cumva. Ne-am dus la marginea grădinii şi ne-am aşezat pe zidul de piatră scund care o înconjura, privind mişcarea oamenilor, alcătuirea şi destrămarea grupurilor – diviziunea celulară socială.

Paharele noastre de şampanie se încălziseră. Aveam impresia că sunt o verişoară îndepărtată la o nuntă în familie, uşor de trecut cu vederea, însă, cumva, necesară evenimentului. După câteva minute, cu ultimele raze ale soarelui după-amiezii încălzindu-ne pielea, Rachel a zis:

— Îmi pare aşa de bine că ai ajuns aici în vara asta!

— Şi mie.

— Din toate, ne rămâne cel puţin asta.

Deja soarele de august apunea un pic mai devreme, şi în unele zile în vânt era o undă de răcoare. Totul din jurul nostru se răcorea, şi poate că şi eu.

— Dacă vrei, poţi să vii cu mine la Cambridge. Poate să te angajezi la Muzeul de Artă Fogg?

Nu vorbiserăm despre ce o să se întâmple când se termină luna, cu toate că aveam în e-mail un mesaj de la restaurantul în care lucrasem, în care eram întrebată dacă mă întorc în septembrie. La simpla vedere a numelui am simţit o strânsoare în piept, o încleştare de panică.

— Poate, am zis, sorbind din şampania răsuflată. Mi-ar plăcea să rămân aici.

Rachel a încuviinţat din cap.

— Ai putea s-o întrebi pe Aruna dacă a auzit de ceva care ar putea să fie disponibil la Beinecke.

Plănuiam împreună un articol care avea să dezvăluie descoperirea cărţilor de tarot şi o traducere completă a documentelor transcrise de Lingraf. Un articol care să dezvăluie originea reală, ocultă, a tarotului, interesul din Renaştere faţă de cercetarea sorţii, de cunoaştere a viitorului. După publicarea lui, nu încăpea îndoială că amândouă am fi putut alege unde vrem să mergem. O răsplată pentru riscurile pe care mi le asumasem în acea vară.

Rachel a fluturat mâna spre custodele de la Morgan.

— Mă duc să-l salut. Vrei să te prezint?

— Nu. E în ordine.

Nu mai era mare lucru de făcut decât să aşteptăm să se termine evenimentul. M-am ridicat de pe zidul de piatră şi m-am dus în

galerii, sperând că m-aş putea pierde în picturi şi sculpturi. Înăuntru am fost recunoscătoare pentru linişte, şi în faţa lucrării mele preferate din colecţie – o frescă mare cu un leu – m-am aşezat pe o bancă şi mi-am lăsat ochii să urmeze arcuirile cozii lui. Nu mai putusem vorbi cu Leo din acea noapte, iar cele câteva mesaje pe care ni le-am trimis m-au lăsat cu mai multe întrebări decât răspunsuri. Dar nu pentru că n-am încercat; însă Rachel se agăţase mai tare de mine după moartea lui Patrick.

— Dai bir cu fugiţii?

Era Leo.

— Fac o pauză, am zis, întorcându-mă spre el.

— N-ai chef să transformi crima într-un avantaj pentru noua ta poziţie? Frumos din partea ta.

— Nu-i cinstit.

— Zău? Ai aruncat o privire prin grădină?

— Ce altceva ar trebui să facem? am zis. Trebuie să ne împăcăm cumva.

Leo s-a dus la fereastra galeriei – o arcadă gotică îngustă cu sticlă groasă. Luminat din spate, nu era decât o siluetă întunecată, cu trăsăturile în umbră.

— Şi facem asta îmbrăcându-ne în cele mai frumoase haine şi bătându-ne pe spate, în vreme ce locul în care un om a zăcut asasinat e la doar câţiva paşi.

— Leo...

— Oricum, cu ce te alegi tu din moartea lui, Ann? Ţi-ai pus cu adevărat această întrebare?

Mi-o pusesem, chiar dacă nu puteam suferi răspunsurile.

— Te-aş putea întreba acelaşi lucru, am zis încet.

— Ştii de ce am făcut-o, a zis Leo, cuprinzându-şi ceafa cu o mână cu unghiile negre de pământ. El mi-a cerut asta. Vocea îi era

fragilă. Arăta obosit, cu pielea bronzată întinsă peste pomeţi. Ann, ai încredere în tine. Există un motiv pentru care eşti aici şi nu acolo, afară.

Însă intuiţia mea nu funcţiona ca a lui Leo – vicleană şi iute, făcând parte din el aşa cum făcea pielea era mai greu accesul la ea. Începusem să mă bazez pe cărţile de tarot ca să mă îndrume, s-o ascută. Însă Leo avea întotdeauna un fel de a se ţine deoparte, nu pentru că se retrăgea sau era speriat, ci pentru că îi plăcea să evalueze lucrurile, să evalueze oamenii. Calcula.

— Fiecare jeleşte în felul său.

— Nu-i căuta scuze.

— Îmi caut scuze mie, am zis.

Chiar gândeam asta.

— Ei bine, nu le căuta pentru Rachel. Nu merită.

— Suntem prietene.

A râs.

— N-ai observat că Rachel n-are prieteni? Numai admiratori. Ai fost la petreceri pline de oameni pe care eu îi consider prieteni, dar ai întâlnit vreodată pe cineva pe care Rachel îl consideră prieten?

Mă uitam lung la el, supărată că pe undeva avea dreptate. Că în lumea în care mă înconjurasem cu grijă cu ziduri începeau să se arate crăpături.

— N-ai întâlnit, nu-i aşa? Acum, că te gândeşti la asta. Cui te-a prezentat ea vreodată? Nimănui, corect?

— De ce ar avea importanţă asta?

— Pentru că, a zis el cu mâinile larg deschise, cineva a făcut-o. Cineva l-a ucis. Cineva care păşeşte prin muzeu chiar în clipa asta. Tu, eu, Rachel, Moira. Şi tu refuzi să vezi asta.

Era o realitate pe care nu eram pregătită s-o înfrunt, pentru că, dacă o făceam, n-ar fi însemnat decât un lucru: mai multă pierdere.

Aşa că o justificasem. Compartimentasem lucrurile. Până atunci, cel puţin, refuzasem să privesc moartea lui Patrick ca pe o crimă. Cu tot interogatoriul şi dovezile, continuasem să cred că exista o alternativă, altă soartă care îl aşteptase pe Patrick. M-am ridicat de pe bancă şi m-am dus lângă Leo.

— Trebuie să depăşesc asta, am zis încet. Nu pot renunţa. Nu acum.

A întins mâna şi mi-a atins o şuviţă de păr, încheieturile bătătorite ale degetelor mi-au mângâiat gâtul. Am ridicat privirea spre el, încercând să-l fac cu forţa gândului să se aplece şi să mă sărute. Voiam să găsesc alinare în el, în ceva care părea stabil într-o lume care se tot schimba în jurul meu. O lume pe care, el avea dreptate, n-o puteam vedea în întregime, aşa cum aş fi vrut.

— Ann, a zis. Sper că eşti destul de deşteaptă ca să supravieţuieşti acestui lucru.

În spatele nostru, uşa galeriei s-a deschis scârţâind. I-am auzit pantofii înainte să-i aud vocea.

— Ar trebui să plecăm, a zis Rachel. Ann?

— Ann şi cu mine tocmai vorbeam despre cină. Nu-i aşa?

Am încuviinţat din cap, cu faţa încă ridicată spre Leo, cu spatele la Rachel. Tăcerea era încordată, şi am rostogolit prin gură cuvintele pe care voiam să le rostesc până ce am fost sigură de ele.

— Cred că o să petrec seara cu Leo, am zis, continuând să mă uit în sus la el.

— Poftim?

M-am răsucit spre Rachel. Părea fragilă şi decolorată. Rochia, abia acum am observat, atârna dizgraţios pe părţile mai osoase ale trupului ei – umerii şi claviculele, oasele şoldurilor care împungeau materialul. Aşa arătase la mine jelirea. Nu ştiam când

ajunsese şi mai slabă, însă am văzut asta atunci, cu trupul ei încadrat între statuile de lemn ale Ioanei d'Arc şi Sfintei Ursula.

— Cinez cu Leo, am zis din nou. Adică, dacă nu te deranjează.

— Sigur că nu mă deranjează. Îşi ţinea braţele încrucişate. Fiecare hotărăşte pentru el.

Un moment m-am îndoit de ceea ce făceam şi am spus:

— Vrei să vin...

— Nu, a zis înainte să termin de vorbit. Nu vreau.

S-a răsucit pe călcâie şi a plecat, însă când a ajuns la uşa care avea s-o scoată în Bonnefont Cloister, unde soarele tocmai coborâse sub orizont, s-a întors spre mine şi a zis:

— Ai grijă, Ann. Vârful roţii e un loc înspăimântător în care să te afli.

Uşa s-a închis în spatele ei.

— Ce a vrut să spună? a întrebat Leo.

— Nimic, am zis, însă pe când mergeam prin galerii nu m-am putut împiedica să mai arunc o privire spre roata destinului şi personajele legate de ea.

Cuvintele lui Rachel îmi ardeau în minte.

19

M-am întâlnit cu Laure în centru, pe o stradă aglomerată, unde şiruri ordonate de blocuri de locuinţe din cărămidă astupau soarele dimineţii. Tejgheaua la care era servit micul-dejun era finisată cu gust, cu plăci hexagonale albe şi negre, şi erau oglinzi în rame de bronz unse cu ulei, mese de lemn lucios şi scaunele lor tapiţate cu piele. Farfurii pline cu felii groase de pâine prăjită şi ochiuri le erau date clienţilor care aşteptau, şi m-am uitat prin sală după Laure, până am văzut-o pe un taburet de la barul care era cu faţa spre

stradă, unde trecători şi maşini se îmbinau ca să creeze ţesătura zilei.

După un spectacol în Red Hook, Leo mă invitase să rămân peste noapte, însă n-am avut timp să mă spăl pe cap. Încă mai avem mirosul stătut de fum de ţigară impregnat în haine – aceleaşi haine pe care le purtasem în culise, privindu-i pe cei care îşi pregăteau reprezentaţia. Când am ieşit în fugă pe uşă ca să mă văd cu Laure, îmi strânsesem părul în coadă de cal, cu buclele pleoştite; n-am vrut să le perii. Voiam să-mi amintesc cum şi le înfăşura Leo pe arătător înainte să tragă de ele. Înainte să-mi spună că merg acasă la el – nu era niciodată o întrebare.

Leo şi cu mine nu vorbiserăm despre ceea ce făceam, şi uneori mă întrebam dacă în alte nopţi avea alte femei în acelaşi pat. Dar era încă uşor să înlătur acele gânduri; oricum, nu-l voiam pe Leo în fiecare noapte. Rachel nu m-ar fi lăsat.

— Arăţi... Laure a sorbit din cafea. Şifonată?

Mi-am coborât privirea spre rochia care petrecuse noaptea mototolită pe podea. În apartamentul lui Leo nu era decât o oglindă mică deasupra chiuvetei din baie, dar ştiam că evaluarea lui Laure era corectă. Mi-am netezit cu mâna partea din faţă a rochiei, de parcă ar fi fost de-ajuns ca să dispară cutele.

— Cel puţin te distrezi la New York, a zis ea.

— Grădinarul de la The Cloisters, am explicat. Noi...

Laure a dat din cap.

— Şi eu am avut un grădinar de la The Cloisters când m-am mutat aici.

M-am uitat la meniu. Mă îndoiam că Laure mă adusese aici ca să vorbim despre viaţa mea amoroasă sau despre a ei. Cu toate că mi-am amintit clar de iubitul ei de la Whitman – un fotbalist care fuma ţigară de la ţigară între cursuri şi întotdeauna avea un număr din

revista *Howl* îndesat în buzunarul de la spate. M-am întrebat ce-o fi făcând el acum; nu-mi puteam aminti cum îl chema.

— Aşadar, am zis după ce am comandat clătitele pe lângă care trecusem cu doar un minut înainte, cum e la Yale?

— Totul e bine, a zis Laure, umplând tăcerea, cu umărul lipit de al meu. Îmi pare rău pentru Patrick. Mi-a cercetat faţa în vreme ce vorbea. Mi-aş fi dorit să ştiu că eşti aici, aş fi...

Şi-a înălţat umerii şi i-a lăsat să cadă.

Mă irita s-o văd cum încearcă să joace rolul de soră mai mare, când în ultimii doi ani la Walla Walla m-am luptat singură, fără nicio veste de la ea. Ba chiar îi trimisesem lui Laure un e-mail în care îi ceream sfatul când am primit scrisoarea de respingere de la Yale, dar nu mi-a răspuns. M-a durut, fireşte; era uşor să fiu lăsată de izbelişte. Dar acum, când reuşisem să-mi fac drum cu ghearele înapoi în lumea ei, luam iar masa împreună, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Rachel şi cu mine l-am găsit, am zis, lăsând asta să atârne între noi.

— Ann...

Dar am clătinat din cap, alungând-o pe Laure şi amintirea.

— Ne descurcăm. Mă descurc. Cel mai greu a fost pentru Rachel, cred. Îl cunoştea de cel mai mult timp.

— Şi cum e cu ea?

— Ce vrei să zici?

Poare că era agresivitate în vocea mea, pentru că Laure a ridicat o mână, aproape mi-a pus-o pe braţ, apoi s-a hotărât să şi-o pună la loc în poală.

— Nu vreau să spun decât... A tras aer în piept. A fost o colegă bună? Încurajatoare?

— E mai mult decât colegă, am zis. E prietenă.

După seara trecută am atribuit duritatea ei din galerie faptului că eram cu toţii – ea, eu, Leo – într-un stres enorm. Nu era destul – o interacţiune, un moment prost nu era destul ca să anuleze vara pe care o petrecuserăm împreună.

— Şi n-ai observat niciun... – a ridicat mâna stângă şi a fluturat-o vag, punctând tăcerea – comportament ciudat?

— În afară de moartea custodelui nostru?

N-am vrut să sune zeflemitor, însă Laure mă călca pe bătături.

— Întreb pentru că s-au întâmplat nişte lucruri când Rachel era la Yale.

M-am gândit la părinţii lui Rachel. Ştiam cum poate o astfel de pierdere să-ţi schimbe centrul de greutate al lumii.

— La jumătatea primului meu an la Yale, când Rachel era în anul doi, colega ei de cameră a murit, a zis Laure. A căzut pe fereastra camerei lor. Locuiau la etajul doi din Branford, o clădire istorică. Toţi au fost şocaţi, pentru că multe dintre ferestrele acelei clădiri erau înţepenite de zeci de ani de la vopsea. Era de necrezut ca cineva să poată măcar să deschidă fereastra, dar, cumva, Rachel a reuşit. Şi chiar după vacanţa de Crăciun colega ei de cameră a sărit pe fereastră. Sau a căzut. Laure a sorbit din cafea şi s-a uitat la mine. Sau a fost împinsă.

— Of, Doamne! Biata Rachel!

— A reieşit că erau colege de cameră din primul an. Erau apropiate, însă în ziua de după moartea ei, Rachel...

— Fiecare jeleşte în felul său, am întrerupt-o, vrând să împiedic ceea ce prevăzusem că va fi o critică a purtării lui Rachel după acea moarte.

— Asta-i chestia, Ann. Nu cred că jelea. Cred că sărbătorea.

Cine, mi-am zis, era Laure ca s-o judece? Ştiam că acelora care nu trăiseră pierderea cuiva drag le era imposibil să înţeleagă cum

asta îţi remodelează lumea în feluri ciudate, cumplite. Că nu poţi judeca pe cineva după felul în care jeleşte era o cunoaştere pe care eu şi Rachel o împărtăşeam.

— A avut un alibi? am întrebat.

Laure a încuviinţat.

— Era în oraş.

— Şi atunci de ce sugerezi că Rachel a împins-o?

— Există mai multe feluri de a împinge pe cineva, a zis Laure încet.

Eram pe cale să spun că nu văzusem la Rachel o astfel de purtare, când Laure a continuat:

— Şi n-a fost doar asta. Obişnuia să se poarte urât. Am văzut-o odată strigând la alt student. Zbiera. Aşa de tare şi haotic, că n-am putut să prind decât frânturi, un refren pe care îl tot repeta: „Nu ştii, nu ştii". Am întrebat alt masterand despre asta, cineva care era la Yale de mai mult timp decât mine, şi mi-a spus că Rachel are reputaţia de persoană dificilă. Se pare că în primul ei an de studenţie a acuzat un masterand că îi scade dinadins notele din cauză că n-a vrut să se culce cu el. N-au existat dovezi materiale, doar cuvântul ei împotriva cuvântului lui. Până la urmă, masterandul a trebuit să plece de la Yale. Apoi într-o primăvară, la o petrecere a facultăţii, a dat de gol un profesor însurat care era încurcat cu o studentă de-a lui.

Laure a sorbit iar din cafea.

— La Yale toată lumea ştie că e deşteaptă – de fapt, cu adevărat talentată – însă... Laure a tăcut o vreme. E şi tare dezechilibrată.

— Locuim împreună.

Am spus-o atât ca să resping temerile lui Laure, cât şi ca să-mi afirm vitejia.

— Ann...

— Şi lucrăm împreună de când am venit aici.

— Rachel nu lucrează cu alţii.

— Ba da...

— Nu. *Tu* crezi că lucraţi împreună, dar te asigur că Rachel vede altfel lucrurile.

Chelneriţa a venit cu mâncarea, însă foamea pe care o simţeam când am plecat de la Leo dispăruse.

— Ann, a zis Laure cu blândeţe, te-ai întrebat vreodată de ce te-a ales Rachel?

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic că eşti drăguţă. Eşti nouă aici, îţi doreşti să le faci pe plac oamenilor. Vrei să-ţi faci un nume. Dar nu ştii cu ce fel de persoană ai de-a face. Lumea în care trăieşte ea. Felul de om care este. Rachel o să calce peste oricât de mulţi oameni e nevoie ca să obţină ce îşi doreşte.

În zilele mele mai întunecate rumegasem acest gând. Laure nu era prima care mi-a dovedit că sunt o persoană uşor de abandonat, şi m-a izbit faptul că i-ar fi destul de uşor lui Rachel să mă lase pe dinafară dacă apăreau probleme. La urma urmei, eram noua angajată – cea din afară. M-am întrebat adesea dacă aveam să fiu vreodată altceva. Dar învăţam şi că nu-i prea târziu să mă îngrijesc mai întâi de mine. Rachel şi cu mine eram prietene. Eram conspiratoare şi colaboratoare, însă Laure îmi spunea ceva ce ştiam deja: că am nevoie de un plan pentru situaţii neprevăzute.

Am privit tacâmurile şi şervetele albe care veniseră odată cu mâncarea mea.

— Lumea zice că ea a avut ceva de-a face cu moartea lui Patrick? am întrebat.

— Nu ştiu dacă o zice lumea, dar o zic eu. Ţi-o spun ţie chiar acum. Cred că a avut. Laure a aşteptat un pic înainte să întrebe: Tu crezi?

— Nu, am zis.

Acea Rachel pe care o ştiam eu nu era neglijentă. Era meticuloasă şi metodică. Să-l ucidă pe Patrick în faţa mea, în faţa unui muzeu plin de lume, nu era stilul lui Rachel.

— N-o cunoşti aşa cum crezi tu.

— Ţi-a dat vreodată prin cap că poate tu n-o cunoşti?

Am fost surprinsă să-mi aud vocea ridicată, o poticnire aprigă şi guturală în gâtlej.

Ea mi-a pus o mână pe braţ.

— Ar trebui să pleci de la The Cloisters.

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic că nu cunosc pe nimeni pentru care lucrul cu Rachel Mondray să se fi terminat cu bine. În locul tău, aş începe să-mi caut altă slujbă. Astăzi.

Aproape că am râs. Era cu neputinţă. Să părăsesc cărţile de tarot, munca şi manuscrisele din The Cloisters? Să las în mâinile lui Rachel traducerile tatălui meu şi documentele lui Lingraf? Cea mai bună şansă pentru anul viitor era să rămân. Să plec acum însemna un singur lucru: ar fi trebuit să mă duc acasă şi să las în urmă totul, nu doar ambiţiile mele, ci şi obiectele însele. Şi nu voiam să fac asta; aveam să rămân.

— N-ai observat un tipar, Ann? Moartea e agăţată de Rachel. O urmează peste tot. Nu pot fi toate coincidenţe.

— A avut nişte ghinioane, am zis.

Dar ştiam şi că ar putea să fie cu totul altceva, ceva ce nu eram pregătită să-i spun lui Laure, aşa că am continuat:

— Nu crezi că, dacă Rachel i-ar fi omorât sistematic pe cei mai apropiaţi de ea, până acum ar fi observat cineva?

Te-ai gândit că ar putea fi şi ea o victimă?

Laure şi-a încrucişat mâinile în poală.

— Cred că amândouă sunt posibile, a zis. Poate că Patrick... A ridicat din umeri şi a lăsat implicaţia să se aşeze stânjenitor între noi. Nu vreau decât să mă asigur că tu o să fii bine.

Nu m-am putut împiedica să mă uit la Laure în vreme ce scoteam câteva bancnote din portofel şi le puneam pe bar, alături de micul-dejun de care nu mă atinsesem. Părea sinceră, dar nu puteam să am încredere într-o persoană care m-a lăsat de izbelişte când am avut cea mai mare nevoie de ea.

— Rachel m-a învăţat să am grijă de mine, am zis, ridicându-mă de la bar.

— Ann, dacă ai vreodată nevoie de ceva...

M-am răsucit spre ea înainte să ajung la uşă, furioasă că oferta venea acum. Acum, când nu aveam nevoie de nimic de la Laure.

— Nu-i aceeaşi ofertă pe care mi-ai făcut-o înainte să pleci de la Whitman? „Dacă ai vreodată nevoie de ceva”? Am avut nevoie de ceva, Laure, cu mult înainte să ajung la New York. Am avut nevoie de tine. Am avut nevoie de o prietenă.

A dat să deschidă gura, dar nu eram pregătită să-i aud scuzele.

— Ei bine, acum o am.

În călătoria cu metroul spre centru mă legănam vizavi de un cârd de şcolăriţe care, înghesuite în jurul unui telefon, râdeau şi arătau cu degetul ceea ce se desfăşura pe ecran. Le vedeam deja potrivindu-se în rolurile din grup – deşteapta, frumoasa, zurlia. Poate că de aceea nu reuşisem niciodată să-mi găsesc un grup mare de prieteni: nu mi se potrivea niciunul dintre roluri. Iar acum, că

eram mai în vârstă, nu eram destul de maleabilă ca să mă modelez altfel. New Yorkul îmi arătase că nu-mi mai pasă dacă mă potrivesc cu alţii; preferam să ies în evidenţă.

Când intrai în The Cloisters era întotdeauna ca şi cum ai fi lăsat la uşă lumea modernă: un labirint de ziduri de piatră cioplită şi arcade gotice, bolţi ogivale scheletice şi coridoare înguste. Era greu de imaginat că dincolo de aceste ziduri răcoroase oraşul scânteia neabătut în ciuda soarelui de vară languros. La urma urmei, cuvântul *cloister* venea din verbul latin *claudere*, „a închide”. Aici ne închideam de restul New Yorkului.

Ceea ce spusese Laure rămăsese la marginea minţii mele, sâcâindu-mă. Şi, în vreme ce încercam să las cercetarea şi biblioteca să mă tragă înapoi în lumea descoperirilor, mă pomeneam că alunec peste pagini înainte să observ ce îmi scăpase, cu mintea rătăcind pe alte poteci ascunse. Am hotărât că o plimbare prin galerii m-ar ajuta să-mi limpezesc mintea.

Era ceva în faptul că poţi vedea opere de artă ori de câte ori ai chef, o serie de impresii individuale, spontane, care se adună într-o imagine mai mare, mai aproape de cea completă. Acum, când mergeam la alte muzee din oraş, mi se părea stresant să trebuiască să absorb toate detaliile unei lucrări într-o singură privire, ca vizitator. Aş sesiza umbrele delicate din acel Tintoretto, aş observa cum Monet şi-a făcut amestecul gros de culori dacă n-aş petrece decât câteva minute, o zi, cu acea lucrare? Lucrul într-un muzeu năştea familiaritate în cel mai adevărat sens al cuvântului – lucrările din The Cloisters deveniseră pentru mine o familie.

Am mers prin galerii, dând din cap spre paznici pe când intram în grădină, sperând că o să dau de Leo. Dar, cum norocul nu mi l-a scos în cale când am rătăcit pe cărările pietruite şi am zăbovit lângă

lavandă şi lămâiţă, am hotărât să trec prin ultima arcadă gotică din Bonnefont Cloister şi s-o iau spre şoproane.

Când am dat colţul i-am văzut: mâinile îndesate în buzunare ale lui Leo, braţele încrucişate ale lui Rachel, trupurile lor îndepărtându-se unul de altul, în ciuda apropierii. Eram prea departe ca să aud ce spun, însă îmi dădeam seama după chipurile lor, după încordarea cu care cuvintele le ieşeau din gură, că se ceartă. Pe ce temă, nu ştiam.

Şi timp de un minut am stat acolo, în arcada gotică, cu mâinile de o parte şi de alta a cadrului, privindu-i. Vântul îmi lipea de picioare rochia la spate, şi poate că fluturarea a fost ceea ce le-a atras privirea, pentru că tocmai atunci s-au întors şi m-au văzut stând acolo. Leo nici măcar nu mi-a făcut semn cu capul, doar s-a întors cu paşi mari în şopron.

— Despre ce a fost vorba? am întrebat când Rachel mi s-a alăturat.

— Nimic, a zis ea. Vorbeam doar despre anchetă. Nu voiam să vorbesc nicăieri unde ne-ar fi putut auzi Moira.

Am observat că Rachel avea încă geanta, cea pe care de obicei o lăsa în bibliotecă de cum ajungea.

— Unde ai fost? a zis.

Mi-am fluturat mâna.

— M-am întâlnit la cafea cu o prietenă de la Whitman.

— Laure?

— Mm-hmm.

— Şi Leo, noaptea trecută?

— M-am gândit că-i mai bine decât să vin târziu şi să aprind toate luminile.

— Nu m-ar fi deranjat.

— O să ţin minte.

— E pustiu fără tine acolo.

Rachel s-a întors spre mine şi m-a privit în vreme ce mergeam, cercetându-mi faţa.

— Ei bine, nu cred că Leo îşi doreşte cu adevărat prea tare să petrec noaptea la el, am zis.

— Nu face asta. Nu te deprecia. Ar fi norocos să te aibă acolo în fiecare noapte.

Felul în care a spus-o m-a făcut să mă simt atât înduioşată, cât şi jenată, însă n-am spus decât:

— Mulţumesc.

— Ştii, a zis, ţinându-mi deschisă uşa bibliotecii, Leo e amuzant, dar poate fi şi o mare javră. Fii conştientă de asta.

Am încuviinţat. Credeam că am fost mereu conştientă.

— Şi dacă vrei cafea, nu-i nevoie să baţi drumul până în centru ca să te întâlneşti cu Laure. Ne putem întâlni cu ea când venim încoace, sau poate să vină în apartament. N-o cunosc decât un pic...

— E în ordine, am zis. Nu cred că o să mă mai prea văd cu ea.

La asta, Rachel a zâmbit.

— Ei bine, oferta rămâne valabilă.

În bibliotecă, Rachel a scos din geantă cutia cu cărţile de tarot şi le-a întins pe masă.

— O să fac o etalare rapidă, am zis, întinzând mâna spre cărţi.

Era ceva în interpretări care îmi potolea nervii şi îmi dădea limpezime. Ca şi cum în momentele în care era cel mai întuneric, când nu vedeam ce este în jur, cărţile m-ar fi putut călăuzi.

Rachel le-a împins spre mine. Le-am răsfirat şi am scos trei. Prima înfăţişa o femeie care turna apă dintr-un urcior într-o cupă. Noi asociaserăm cartea cu cumpătarea, una dintre cele douăsprezece virtuţi aristotelice, deoarece compoziţia se concentra

pe echilibru şi armonie. După cartea cumpătării am scos un Doi de spade şi împărăteasa de cupe, un simbol al intuiţiei.

Consultasem cărţile în privinţa lui Rachel şi mi s-a părut că de fiecare dată o însoţea un întuneric. Chiar dacă era marginal – o singură carte sau una răsturnată. Interpretările mele erau tot mai bântuite de ceva ce încă nu înţelegeam deplin. Şi era acolo şi ceva despre mine, cu toate că le întrebasem despre Rachel.

Când am ridicat ochii de la etalare, Rachel se uita la mine.

— Ce spune?

— Ceva diferit pentru fiecare, am zis, bătând cu încheietura degetului în tăblia groasă de stejar a mesei ca să rup vraja.

Însă mi-am întipărit în minte etalarea, vopseaua care se cojea şi fulgi de foiţă de aur zăbovindu-mi pe pleoape. Dualitatea, răbdarea şi simetria cumpătării, intuiţia de care aveam nevoie ca să am încredere, dar care dădea peste mine doar în feluri imprevizibile.

20

Apartamentul lui Leo n-avea nimic din lumina limpede care îl umplea pe cel al lui Rachel de pe Upper West Side. Lumea lui era întotdeauna filtrată prin soarele indirect care se strecura prin perdelele subţiri şi ceaţa de fum de ţigară şi de marijuana, cu o mulţime de blugi murdari şi bocanci de lucru împrăştiaţi pe podea, mirosul un pic amar al cafelei ieftine care fiersese pe plită cu mult înainte să mă trezesc. Şi în acea dimineaţă căldura zilei începuse deja să se prelingă prin crăpăturile din ferestre şi pereţi. Mi-am îndepărtat trupul de mâţa colegului de cameră, care dormea la capătul patului; până şi acea cantitate mică de căldură era mai mult decât puteam suporta.

Era sâmbătă, aşa că m-am dus în bucătărie trăgând pe mine un pantalon de trening şi legând şnurul din talie.

— Putem merge în High Line[8]?

Ultima dată când am dormit acolo, Leo a zis că ar trebui să las la el câte ceva, aşa că adusesem o sacoşă cu lucruri pe care s-o pun în fundul debaralei.

— Nu.

Stătea pe canapea într-o pată de soare.

— Adevăraţii newyorkezi nu merg în High Line.

— Nu poate fi adevărat.

— Este. Sunt newyorkez. Pot să confirm.

Citea un interviu cu Tracy Letts publicat în luna dinainte.

— Poate fi distractiv să faci chestii de-ale turiştilor, am insistat.

Leo n-a zis nimic, doar a sorbit din cana cu cafea.

Am hotărât să aduc iar vorba când ieşim în oraş să ne petrecem după-amiaza şi, poate, după câteva beri la prânz; între timp, am schimbat subiectul.

— Cum a fost discuţia cu poliţista?

Leo fusese chemat a doua oară la secţia de poliţie, şi părea inevitabil ca Rachel şi eu să fim următoarele.

— A fost OK. Voia să ştie dacă lipseşte ceva din grădini. Dacă am văzut pe cineva.

— N-ai văzut, nu?

Aşadar, încă mai era o parte din mine care se agăţa de ideea că rezultatul anchetei avea să fie constatarea unui accident – o supradoză, o reacţie alergică.

Leo a închis revista şi a lăsat-o din mână.

---

[8] Parc public din New York.

— I-am spus că n-am văzut pe nimeni în grădini, în afară de miile de oameni care umblă pe acolo în fiecare zi. Şi că nu cred că vreunul dintre ei l-a omorât pe Patrick.

Mă cuibărisem pe canapeaua lui roasă, cu genunchii strânşi la piept, privindu-l. Oricât ar fi făcut parte Leo din The Cloisters, nu aparţinea locului ca mine şi Rachel, ca angajaţii specialişti şi preparatori. El putea să se ferească de lume în cea mai mare parte a timpului, umblând între şoproane şi grădini. Putea – şi chiar o făcea – să-şi petreacă zile întregi căţărându-se prin copaci şi tunzându-i. Toate astea erau nespus de romantice. Să fii îngrijitorul unei grădini medievale într-unul dintre cele mai populate oraşe din lume, să-ţi petreci ziua mişcându-te şi cultivând lucruri care le ofereau oamenilor bucurie. Însă Leo putea şi să fie foarte sensibil la asta, la distanţa dintre rolurile noastre, dintre viitorul lui şi al meu la muzeu.

— N-am vrut să zic...

— Ştiu. Îmi pare rău. Şi, chiar dacă vrei să mergi în High Line, cred că am putea face ceva care ţine mai mult de vechiul New York. Ce-ar fi să mergem mai bine în Village?

— Mi-ar plăcea. Crezi că ne-am putea duce la barul în care obişnuiau să stea Helen Frankenthaler şi Lee Krasner?

— Cedar Tavern a fost transformat în locuinţe în 2006. Barul însuşi a fost vândut unui tip care l-a reconstruit în Austin.

— Aha!

Dacă aşa stăteau lucrurile, nu pricepeam de ce nu putem merge în High Line.

Leo s-a ridicat şi şi-a mai turnat cafea în cană.

— Ce-ar fi să te îmbraci şi să plecăm de aici?

M-am întors în dormitor şi mi-am pus o rochie cu bretele subţiri, înflorată. Lucrurile pe care voiam să le las la Leo le-am înghesuit în

fundul debaralei, între coşul de rufe şi un amplificator vechi. Pe raftul de sus era un teanc de pălării de paie, din cele pe care Leo le purta la lucru. Am întins mâna să iau una, întrebându-mă cum ar arăta cu rochia mea, însă teancul era aşa de sus, că a trebuit să mă ridic în vârful picioarelor ca să pun degetul pe un bor. Când am tras, s-a prăbuşit tot teancul, plus ceva care a scos un pocnet puternic pe podeaua de lemn.

M-am oprit ca să văd dacă Leo a auzit, dar el era în bucătărie spălând vasele de la micul-dejun şi punându-le la locurile lor. Prin minte îmi umbla imaginea mea ieşind din dormitor cu pălăria lui de lucru pe cap, aşa cum unele fete purtau cămăşile iubitului – un împrumut dezinvolt de îmbrăcăminte care părea să întărească intimitatea. Asta era ceea ce voiam, un simbol al lucrului spre care poate că ne îndreptam. Însă când am pus la loc pălăriile în teanc şi am căutat ceva pe care să mă urc, am dat şi de lucrul care scosese acel pocnet.

Era un obiect delicat, şi am fost surprinsă să văd că scăpase întreg din cădere. Era sculptura în fildeş a unei femei într-o rochie vaporoasă, la picioarele căreia era ghemuit un leu adormit. Femeia avea pe cap o coroană şi la gât un crucifix sculptat minuţios. Nu era mai înaltă de zece-doisprezece centimetri, o sculptură religioasă personală, al cărei rost era să fie ţinută în mână de către posesor. Era limpede că e străveche. Dacă n-aş fi găsit-o în debaraua lui Leo, mi-aş fi putut-o imagina cu uşurinţă expusă la The Cloisters.

— Eşti gata...

Leo a intrat, cu o mână pe cadrul uşii. S-a oprit când m-a văzut cu sculptura în mână.

— De unde e asta? am zis, am ridicat-o la lumină şi am răsucit-o; avea porţiunile gravate adânci şi maronii din pricina vechimii.

— Sfânta Daria, a zis, venind spre mine.

Mi-a luat figurina din mână şi a pus-o pe comodă.

— E uimitoare.

— A fost a bunicii mele.

— Ai dus-o să fie evaluată? Ar trebui s-o asiguri; pare veche.

— Nu, n-am dus-o.

— Ştii de unde o avea?

Nu pricepeam de ce insist. O parte din mine voia să plecăm şi să ne ducem în Village, să ne plimbăm de braţ pe lângă clădiri măreţe din piatră roşiatică ale căror uşi grele de lemn aveau geamuri de cristal. Însă o altă parte din mine studiase artele plastice destul timp ca să ştie că această figurină era veritabilă, ceva preţios.

— Cred că bunicul a cumpărat-o din Europa când şi-a terminat serviciul militar în Al Doilea Război Mondial.

Am încuviinţat din cap. Părea plauzibil.

— Mama a vrut mereu s-o ducă la *Antiques Roadshow*, dar n-a reuşit.

— Cunosc un anticar pe East Fifty-Sixth care ţi-ar putea-o evalua.

Leo mi-a aruncat o privire ciudată.

— Plecăm odată de aici, ce zici? a întrebat.

Mi-am pus una dintre pălăriile lui de paie şi el i-a pleoştit borul în joacă. Voiam să spună că-mi stă bine cu ea, că-mi stă bine cu el.

— Ar trebui să-ţi iei lucrurile, a zis. Nu ştiu dacă ne întoarcem aici în seara asta. Am o chestie.

Nu pomenise de vreo chestie. M-am gândit la sacoşa pe care tocmai o ascunsesem în fundul debaralei lui, la faptul că doar în urmă cu câteva zile îmi spusese că am şi eu un loc acolo.

— De fapt, a zis înainte să pot protesta, poţi s-o laşi. Sunt sigur că o să te întorci peste câteva zile.

Nu era cel mai romantic lucru pe care mi-l spusese vreodată cineva, dar în clipa aceea aşa părea. Am încercat să-mi ascund zâmbetul sub borul pălăriei lui pe când ieşeam din apartament.

Ne-am petrecut ziua într-o ceaţă, mergând de la o librărie la alta. Am fost la un magazin specializat în discuri de vinil rare şi la un bar specializat în cocteiluri numite după scriitorii din mişcarea Beat. Am umblat pe străzile din Village şi mi-a fost reamintit faptul că New Yorkul e foarte clar împărţit pe cartiere, aproape suburban în aceste mici enclave, fiecare cu identitatea ei distinctivă. Erau fiori şi copaci cu frunziş bogat. Erau tinere mame bogate târâte spre locul de joacă de odraslele lor, dădaca având zi liberă. Şi era căldura. Umezeala şi lipsa vântului, felul în care asta amplifica mirosul barmanului care făcea o pauză de fumat, al gazelor de eşapament de la camionul de livrare, al restaurantului thailandez specializat în curry care pregătea bufetul de prânz. Şi sub toate astea, mirosul de asfalt încins, mirosul metalic, de pământ, al oraşului în vară.

Nu mă aşteptasem să mă îndrăgostesc de New York, dar îndrăgostirea poate face un oraş să ardă mai puternic. Uneori mă întrebam: dacă l-aş scoate pe Leo din cele cinci cartiere ale oraşului, ar avea aceeaşi strălucire? Oraşul însuşi ar avea-o de la distanţă? Însă iubeam mărimea şi micimea lui, ciudăţenia şi voioşia. Nu era „acasă”, şi nu ştiam dacă va fi vreodată, însă eram unde se presupunea că trebuie să fiu în acel moment. De fapt, poate că pe vecie.

Nu mi se întâmplase nimic până să ajung la New York. În Walla Walla totul era previzibil – aceeaşi cafea, aceleaşi magazine, aceiaşi oameni la coadă. Singurele descoperiri pe care le puteai face erau cele făcute de zeci, de sute de ori înainte de alţi oameni, alţi

studenţi, alţi cărturari. Dar aici părea că nu poţi face nimic altceva decât să descoperi. Şi chiar când nu te uitai după ele, descoperirile te găseau ele pe tine. Oraşul avea un fel de a face totul să pară comic şi inevitabil – magic.

Mergeam spre locul în care fusese Cedar Tavern când telefonul lui Leo a sunat. La început l-a ignorat, dar apoi a reînceput să sune, şi am văzut pe ecran că era prefixul local. A răspuns.

— Leo sunt.

Pe când vorbea m-am întors să privesc magazinul de alături. Vindea stilouri şi rechizite scumpe. În vitrină erau teancuri de hârtie embosată aşezate în semicerc, ca nişte cărţi de joc. Totul, spunea un anunţ din vitrină, putea să fie cu monogramă, contra cost.

— Acum chiar nu-i momentul potrivit... Bine, înţeleg.

Am încercat să nu ascult, dar mi s-a părut că recunosc vocea detectivei Murphy. Lipsită de orice emoţie.

— Aş putea să vin luni dimineaţă? Sigur. Da, puteţi veni în grădini. Apoi o pauză. Da, pot să vă arăt ce cultivăm. Ora zece este cea mai potrivită.

A băgat telefonul în buzunar şi s-a întors spre mine cu capul între umeri şi mâinile în buzunare.

— Vor să vorbească iar cu tine?

— Mda. Procedura, a zis ea.

— Sunt sigură că nu înseamnă nimic, am zis, cuibărindu-mi mâna mică într-a lui. Nimeni dintre noi nu ştie cu adevărat ce a făcut Patrick în noaptea aceea, după ce am plecat.

— M-au pomenit în discuţia cu tine?

Am încuviinţat din cap.

— Au zis că le-ai spus de Patrick şi Rachel.

— Tu ce ai zis?

— Doar că nu i-am văzut niciodată împreună.

— Ann. Asta face să pară că am minţit.

Am făcut un pas în spate.

— Ba nu. Spuneam adevărul. Nu i-am văzut niciodată împreună. Cel puţin, nu în acel fel, nu intim.

Ştiam cât de repede ar putea să escaladeze asta într-o ceartă adevărată. Şi nu voiam să trebuiască să-mi las la vedere neclaritatea liniilor conectoare dintre Leo şi Rachel, linii care erau încă tulburi pentru mine.

— Nu încerc să te fac să pari mincinos, am zis.

Leo a încuviinţat din cap şi am pornit iar, umăr la umăr, până ce, după câtiva paşi, m-a cuprins cu braţul şi m-a tras mai aproape.

— Vino, a zis. Hai să ne machim ca Expresioniştii Abstracţi.

Până la urmă nu ne-am machit, sau, mai degrabă, eu n-am făcut-o. Leo a băut patru Manhattanuri şi a fumat aproape un pachet de ţigări înainte să ne despărţim. Nu mi-a spus de chestia pe care o avea şi care însemna că nu pot petrece noaptea la el, dar l-am auzit spunându-i taximetristului să-l ducă în centru. Eu m-am dus la metrou şi m-am întors în apartamentul lui Rachel, care era întunecat şi gol.

Rachel nu era acolo, şi nu-mi aminteam să mai fi fost vreodată singură în apartament. Mi-am aruncat geanta pe pat, pe care se revărsa soarele după-amiezii, încălzind parchetul, aşternutul alb, pereţii. Am scos cutia cu cărţile de tarot, le-am mişcat uşurel, cu grijă să nu stric foiţa de aur, şi am ales trei cărţi, cu ochii închişi. Am deschis ochii şi am etalat Opt de bâte, împărăteasa de spade şi a treia, o carte pe care noi o consideram Carul – cu zeul roman Mercur într-un faeton aurit tras de câţiva cai. Era o etalare care vorbea despre claritate, schimbare dramatică, răsturnare,

accelerare. Înainte să le pun înapoi în cutie mi-am ţinut un moment mâinile deasupra cărţilor, imaginându-mi cum ar fi putut să sclipească în lumina lumânărilor din secolul al XV-lea.

În living, în lipsa lui Rachel, am vrut să dau frâu liber curiozităţii. Am cercetat fiecare raft cu cărţi: cele pline cu tratate de medievistică şi cărţi savante de istoria artei, cele pe care erau fotografii ale lui Rachel în rame de argint. Câteva cu părinţii, una în care era cu o fată care purta un hanorac cu logoul Yale. Însă când am luat rama de pe raft şi m-am uitat pe spate, unde erau scrise un nume necunoscut şi o dată – Sarah, Yale, 2012 –, mi-a sunat telefonul. Am lăsat să intre robotul şi am studiat imaginea. Fata avea obraji rotunzi şi ochi mici, apropiaţi. Amândouă zâmbeau. Într-un fel în care n-o văzusem niciodată pe Rachel zâmbind, deschis şi entuziast. Nu erau alte fotografii cu prieteni. Doar părinţii şi câteva fotografii în care era singură: Rachel privind mozaicurile din Ravenna. Rachel în Central Park, la Tavern on the Green, suflând în lumânări de aniversare.

Şi la capătul coridorului era dormitorul lui Rachel. Fusesem înăuntru o singură dată, la câteva zile de la mutare, când a trebuit să-i pun o întrebare despre ora la care plecăm la lucru, dar ea a venit la uşă şi apoi a închis-o repede. Acum am profitat de ocazie ca să deschid uşa şi să mă uit înăuntru. Era la fel ca al meu, doar că mai mare, cu patru ferestre care dădeau spre parc; al meu dădea spre clădirea de alături. Camera ei era albă şi ordonată, cu patul frumos aranjat, cu haine împăturite pe un scaun. Însă ceea ce mi-a atras privirea a fost biblioteca. Rafturi din podea până în tavan dintr-un lemn scump, pe care erau nu numai tratate filosofice, ci şi nenumărate lucrări de ficţiune.

Am scos un exemplar din *Agonie şi extaz* a lui Irving Stone şi am descoperit că este prima ediţie, cu autograf. La fel erau şi multe

alte cărţi pe care le-am scos. Mai erau şi cărţi rare, câteva manuscrise, o carte de rugăciuni medievală miniaturală, fiecare într-o cutie de plastic cafeniu ca să le apere de lumina soarelui. Am încercat să-mi închipui cum ar fi să am atât de mulţi bani încât să-mi pot permite să cumpăr obiectele pe care le studiam.

Lângă patul lui Rachel erau două noptiere pe care erau două veioze de sticlă transparentă cu abajururi bej. Deasupra patului era o mică gravură, o copie a desenului lui Dürer care o înfăţişa pe zeiţa Fortuna. De-abia după un moment mi-a dat prin cap că s-ar putea să fie originalul.

Am auzit din living un şuierat slab şi m-am repezit pe coridor ca să mă asigur că nu s-a întors Rachel şi mă prinde iscodind, dar nu era decât uşa terasei care s-a închis singură. Uitasem să-i pun opritorul de piatră.

M-am întors în dormitorul lui Rachel şi am deschis sertarul unei noptiere ca să arunc doar o privire înăuntru: trei stilouri aşezate ordonat şi un carnet legat în piele. Am închis sertarul înainte ca ispita de a deschide carnetul să devină copleşitoare. Însă în realitate căutam dovezi – ceva care să sprijine ceea ce spusese Laure, ceva care putea să explice nervozitatea lui Leo când venea vorba despre Rachel. Ba chiar ceva care ar fi putut să arate cât de multe ştie cu adevărat despre ce i s-a întâmplat lui Patrick. Dar singurul lucru pe care l-am descoperit a fost că Rachel e surprinzător de rigidă – toate hainele erau împăturite în unghiuri drepte, iar cărţile erau aşezate după dată şi temă. Patul era făcut cu precizia unui obsedat; avea gusturi costisitoare. Rachel putea să fie meschină, ambiţioasă, uneori un pic răutăcioasă, dar nimic din toate astea nu semnala crima.

Telefonul meu a sunat din nou. De data asta l-am luat în mână şi am văzut pe ecran numele mamei. Trecuseră săptămâni de când

nu mai vorbisem cu ea şi nu trimisesem decât un mesaj rapid ca răspuns la întrebările ei tot mai alarmate.

Mi-am plimbat degetul pe ecran şi am răspuns:

— Mamă?

— Of, Dumnezeule mare, Ann! Încerc de săptămâni întregi să dau de tine. Eşti bine? Am citit despre chestia aia. De la locul tău de muncă. Moartea.

A şoptit asta, şi m-am întrebat cine i-a spus. Ştiam că mama nu citeşte ziare.

— E în ordine, am zis, căutându-mi vocea pe care o foloseam când era aşa – mergând în vârful picioarelor pe hotarul dintre îngrijorare ameţitoare şi panică. Sunt bine. Se ocupă poliţia de asta. De toate.

— Vreau să vii acasă, Annie. Zău. Ţi-am spus că oraşul nu-i un loc sigur.

Era adevărat. Când am primit vestea de la Met că am fost acceptată în programul lor, mama a înşirat numeroasele motive pentru care New Yorkul e periculos, mult mai periculos decât Walla Walla sau chiar Seattle. Însă, dacă acele temeri îi dădeau mamei un motiv ca să stea acolo, nu m-ar fi putut împiedica niciodată să mă duc.

— Oraşul e cât se poate de sigur.

— Când vii acasă?

Era întrebarea de care mă temeam, motivul pentru care îi evitasem apelurile, iar mesajele mele fuseseră scurte şi rezervate. Încă nu aveam planuri concrete, n-aveam vreun loc concret rezervat în care să stau.

— Nu ştiu, mamă.

— Pentru că trebuie să-mi planific drumul cu maşina la Seattle ca să te iau. Că doar nu te poţi aştepta să las totul baltă când se

dovedeşte brusc că trebuie să renunţi la tot. Când trebuie să vii acasă pentru că n-ai de ales.

— O să am de ales, am zis, poate că un pic prea apăsat.

— Nu striga la mine. Nu-i vina mea.

— Îmi pare rău, mamă.

— Eşti leit taică-tău, a zis. Nu vreau să ajungi ca el, să pierzi totul. Vreau să vii acasă înainte să se ajungă la asta.

— Aşa o să fac, mamă. Promit.

Cu toate că n-aveam de gând s-o fac.

Când am auzit-o că plânge, am vrut s-o consolez, să spun ceva care s-o facă să se simtă mai bine. Însă adevărul era că nu trebuia să ştie cât de aproape eram de ceea ce i s-a întâmplat lui Patrick la The Cloisters, că începeam să simt, poate că aşa cum simţea deja Rachel, că moartea mă urmează oriunde mă duc. Că în zilele mele cele mai întunecate mă întreb dacă nu cumva eu sunt cea care a adus-o cu mine la The Cloisters.

— De asta n-am vrut să te duci acolo, în primul rând, a zis, şi acum vocea i se frângea. Pentru că asta se întâmplă când ieşi în lume – când ieşim în lume, Ann. Pierdem. Cărţile sunt întotdeauna împotriva noastră.

21

La The Cloisters, angajaţii începuseră să piardă mult timp comparându-şi însemnările – divulgând întrebările pe care le puseseră detectivii, împărtăşindu-şi propriile teorii despre cele întâmplate. Coridoarele de piatră tăcute erau acum pline de şoapte şi conversaţii înăbuşite, cuvinte care secau când Rachel şi cu mine treceam pe alături. Era greu să nu pun la inimă această reacţie, însă nu puteam ignora realitatea – noi fuseserăm cel mai aproape de

eveniment, de Patrick. Şi câtă vreme continua ancheta, lâncezeam în umbra ei.

Se părea că întrebarea cea mai presantă este de ce nu instalase nimeni camere de supraveghere în bibliotecă sau în biroul lui Patrick. O întrebare care îl irita pe Louis, care răspundea că The Cloisters este o comunitate în care domneşte încrederea, iar Patrick se împotrivise cu înverşunare supravegherii cărturarilor; nu era treaba noastră. Iritarea se scursese în toţi paznicii, care erau supăraţi să vadă că poliţia le pune sub semnul întrebării standardul activităţii.

Rachel şi cu mine eram ocupate cu schiţarea parametrilor articolului despre cărţile de tarot pe care plănuiam să-l publicăm, dar, în plus, Michelle ne ceruse ca în aşteptarea venirii unui custode şi unui asistent de custode să facem un raport despre situaţia expoziţiilor planificate, punctele forte ale colecţiilor, operele de artă care trebuie să fie expuse în galerii în toamnă. Era o muncă plictisitoare, pentru care era nevoie de numerele de intrare în colecţii şi de includerea corespondenţei dintre Patrick şi Muzeul Cluny din Paris sau Naţional Gallery din Londra.

— Funcţia de căutare a căzut, a zis Rachel, împingându-şi scaunul în spate şi oftând.

Tocmai scoteam numerele de intrare ale lucrărilor care erau programate să fie date cu împrumut în jurul lumii anul viitor. De obicei asta o făcea departamentul Arhivă, însă departamentul Custozi nu era singurul cu personal insuficient în acea vară.

— Hai să luăm lista şi să scoatem numerele de mână.

S-a uitat la mine aşteptând, deja în picioare, cu un creion într-o mână şi cu o hârtie în cealaltă.

Am umblat prin galerii notând numerele până ce am dat de lucrările de artă mai mici de pe listă, care erau ţinute în depozit.

Cardurile de acces ne-au dus dincolo de sălile de conservare până în depozit, unde şiruri după şiruri de rafturi erau ţinute în întunericul cu aer condiţionat. Rachel a aprins luminile şi tuburile fluorescente au prins viaţă greoi.

Numărul de obiecte care erau dăruite anual muzeului Metropolitan era ameţitor. Iar acelea erau doar obiectele acceptate. În primii lui ani, muzeul devenise un soi de magazie pentru toate picturile, sculpturile şi obiectele de artă care nu supravieţuiseră trecerii de la o generaţie la alta. Din când în când muzeul vindea discret piesele care nu reuşiseră niciodată să ajungă în galerii, făcând loc unor lucruri noi care ar fi putut să ajungă.

Prin urmare, depozitul era ca o pubelă bine organizată şi conservată. În depozitul din The Cloisters se aflau numeroase exemplare de capiteluri sculptate şi fragmente de ceramică. Închise în cutii de plastic chihlimbarii se aflau manuscrise cu scoarţe împodobite migălos cu pietre preţioase, miniaturi, figurine religioase smălţuite, bijuterii, racle cu moaşte, icoane ferecate în aur şi un deget fosilizat de la piciorul unui sfânt. Ne-am oprit să scriem numărul de intrare al unei racle cu moaşte ale Sfântului Christopher.

Am tras un raft şi m-am uitat la micii mistreţi şi unicorni de fildeş minunat lucraţi, în vreme ce Rachel scria numerele pe o hârtie. Am observat că erau şi câteva despărţituri din care lipseau obiectele.

— Unde s-au dus toate astea? am întrebat, arătând despărţiturile goale.

— Probabil expuse, a zis Rachel, privind peste umărul meu. Sau date cu împrumut.

Mi-am plimbat degetul pe etichetele care marcau obiectele lipsă. Fiecare număr de intrare începea cu primele trei litere din numele

operei de artă, şi am încercat să-mi imaginez ce ar fi putut să fie acolo. INE pentru inel, poate, TOU indicând poate Toulouse. Însă următoarea etichetă mi-a atras atenţia. Primele trei litere din numărul de intrare erau DAR. De-abia atunci m-am uitat la nume, *Sfânta Daria.* Amănuntele erau: „fildeş, german, 1170, Weston Endowment Gift 1953”.

Mi-am notat numărul de intrare şi am urmat-o pe Rachel, care trecuse la manuscrise.

Timpul petrecut în depozit părea că se târăşte şi, cu toate că am încercat să rămân concentrată pe ceea ce spunea Rachel – „Ai văzut pe undeva Biblia lui Otto al III-lea?” –, tot ce puteam să fac era să retrăiesc felul în care simţisem în mână sculptura din apartamentul lui Leo, atât grea, cât şi uşoară, măiestria cu care fusese gravată. Când am ajuns acasă în seara aceea, am căutat povestea Sfintei Daria. A fost o sfântă obscură de la începutul creştinismului, care şi-a început viaţa ca preoteasă a zeiţei Minerva. Dar, ca una care se lepădase de religia romană, se pare că a avut soarta rezervată preoteselor infidele – îngroparea de vie în gropile cu nisip de lângă catacombele romane. Mi-a venit în minte imaginea mea, prinsă în capcană într-una dintre încăperile muzeului – fără uşi, fără ferestre, fără vreo cale de ieşire.

— Eşti gata? a întrebat Rachel, întorcându-se spre mine şi închizând un sertar. Cred că avem totul.

Am încuviinţat.

— Eşti bine, Ann?

— Bine, am zis. Doar... o senzaţie ciudată.

— Urăsc asta, a zis, ţinând uşa deschisă ca să trec.

Când am ajuns înapoi în bibliotecă am aşteptat cu nerăbdare să fie restabilită funcţia de căutare a reţelei interne. Când a fost, am tastat numărul de intrare şi am apăsat pe „Enter”.

Desigur, ştiusem ce o să găsesc, dar asta nu schimba faptul că în faţa mea, pe ecran, era figurina pe care o găsisem în debaraua lui Leo. Trebuia să valoreze – am încercat zadarnic să calculez preţul unui obiect istoric nepreţuit – cel puţin 50.000 de dolari. E adevărat, nu valora cine ştie cât conform standardelor de la The Cloisters, dar cu siguranţă valora mult pentru un grădinar care visează să fie dramaturg.

Am închis laptopul şi m-am ridicat, evitând privirea întrebătoare a lui Rachel. Aveam nevoie de aer.

Afară, ierburile din Cuxa Cloister unduiau în adierea care urca dinspre Hudson, capetele margaretelor se legănau şi săltau voioase pe când m-am pomenit că mă duc, resemnată, spre biroul paznicilor.

— Are toată lumea acces la depozit? am zis, vârându-mi capul pe uşă.

— Laşi să iasă tot aerul condiţionat, s-a plâns Hal, paznicul de serviciu.

Am intrat.

Nu mă gândisem niciodată că paza de la muzeu era complexă, dar efectuată degajat. Erau şiruri de monitoare şi echipament informatic care înregistra permanent – o consemnare a mişcărilor vizitatorilor şi angajaţilor dar era acolo şi o bucătărie improvizată, aprovizionată cu cutii cu produse de patiserie şi o cafetieră. Într-un colţ era un teanc încâlcit de staţii de emisie-recepţie nefolosite. La urma urmei, nu conta cu adevărat; totul era racordat la o alarmă. Desigur, în afara depozitului.

— Aşa cred, a zis Hal. Nu-l supraveghem prea mult deoarece nu-s decât angajaţii. De ce?

— Eram curioasă.

— E vreo problemă?

— Nu.

Nu mă gândisem atât de departe. Nu mă gândisem la ce ar trebui să spun dacă mă întreabă de ce vreau să ştiu. Însă Hal s-a întors la monitoare şi am stat acolo, privind şuvoiul de vizitatori din galerii, ca nişte bancuri de peşti care se adună şi se risipesc. Oricum, încă nu eram pregătită să spun cuiva. Voiam mai întâi să pun totul cap la cap.

Am hotărât să merg prin muzeu, cu slaba speranţă că piesa este, de fapt, expusă. Însă fiecare vitrină îmi confirma bănuiala. Mi se strângea stomacul şi regretam clipa în care am întins mâna spre vraful de pălării.

„Ce ghinion”, mi-am zis. Nu, acum ştiam că era altceva. Era soarta. Dintr-odată, felul în care Leo mă încuraja să iau ce poftesc avea o rezonanţă mai întunecată.

Înainte să mă întorc în bibliotecă mi-am scanat cardul de acces şi m-am întors în depozit. Am dat din cap spre cei care se ocupau cu conservarea şi m-am apucat să trag sertare cu obiecte, căutându-le anume pe cele mici şi valoroase. Cele care aveau pietre preţioase sau erau făcute din metale preţioase sau alte materiale scumpe. Am avut grijă, de asemenea, să ridic privirea spre fiecare cameră de supraveghere. Erau patru în depozit, fiecare înregistrând un sfert. Leo n-avea cum să treacă neobservat dacă ar fi fost aici, însă erau puţine şanse ca precizia camerelor să fie destul de mare încât să vadă un obiect ascuns în palmă.

Am început să observ un tipar: din fiecare al treilea sau al patrulea sertar lipsea o piesă. Numărul de intrare era scris pe etichetă, spaţiul era gol. Ştiam că se poate ca unele piese să fie date cu împrumut; altele puteau să fie la Met. Era chiar posibil ca cei de la Conservare să cureţe câteva dintre ele. Însă pe când trăgeam metodic sertarele am observat că nu era aşa de evidentă lipsa nici

unuia dintre obiectele mai mari. Era mai greu, mi-am zis, să scoţi din muzeu un capitel sculptat decât o operă de artă care încăpea în buzunar. Iar Evul Mediu şi Renaşterea Timpurie nu duceau lipsă de astfel de obiecte.

Am închis ultimul sertar şi m-am întors în bibliotecă, unde Rachel a ridicat privirea întrebătoare.

— Unde ai fost? a zis.

Nu eram pregătită să-i spun. Să recunosc în faţa ei – în sinea mea – ce făcuse Leo. Nu voiam să dezvălui intimitatea descoperirii, să recunosc faptul că bărbatul cu care mă culcasem cu doar câteva zile înainte avea un motiv ca să-l ucidă pe Patrick. Încă eram prea ocupată cu găsirea scuzelor; poate că nu era prea târziu ca să le aducă înapoi, poate că era o coincidenţă. Însă acesta era lucrul greu la cercetare; era un impuls, un elan, totuşi puteai să fii dezamăgit, uneori răvăşit de rezultate. Mă pregăteam să mint, să-i spun lui Rachel că am făcut doar o mică plimbare, când uşa s-a deschis şi a intrat Moira, cu detectiva Murphy pe urmele ei.

— A, bine, sunteţi aici amândouă, a zis Moira. Doamna detectiv Murphy a venit să stea de vorbă cu voi.

— Mulţumesc, Moira.

Detectiva Murphy a stat acolo, aşteptând ca ea să iasă.

Moira a zăbovit în dreptul uşii, până ce, în cele din urmă, a ridicat o mână şi a zis:

— Bine, o să fiu în holul principal.

După ce uşa s-a închis, detectiva Murphy şi-a scos carnetul şi l-a răsfoit.

— Aseară am primit un indiciu anonim, a zis, adresându-se lui Rachel, confirmând faptul că tu şi Patrick aveaţi o relaţie intimă, care poate că era pe cale să se destrame când a fost ucis.

Rachel a ridicat privirea de pe însemnări spre amândouă.

— Acest martor spune că te-a văzut certându-te cu Patrick în maşina lui în parcarea muzeului The Cloisters. Acelaşi martor spune că te-a văzut de multe ori intrând şi ieşind din zona şoproanelor din grădină.

— Când am discutat ultima dată, a zis Rachel, v-am informat că nu voi vorbi decât în prezenţa avocatului meu.

— În cazul acesta, o voi întreba pe domnişoara Stilwell dacă are ceva de adăugat la această nouă informaţie.

Dădeam să spun ceva când am văzut-o pe Rachel clătinând din cap, un „nu" imperceptibil.

— Şi Ann a cerut un avocat.

— Este adevărat, domnişoară Stilwell?

M-am uitat de la una la alta.

— A cerut un avocat, a zis Rachel, privindu-mă şi dând din cap.

— Domnişoară Stilwell?

— Am cerut, am zis, cu toate că, desigur, n-o făcusem.

— Sper că n-aţi bătut drumul până aici pentru noi, a zis Rachel.

— Nu, a zis detectiva Murphy, închizând carnetul. Şi aşteptăm cu nerăbdare să vă interogăm foarte curând pe amândouă, împreună cu avocaţii voştri, desigur.

După ce s-a închis uşa, Rachel s-a uitat din nou la mine.

— Nu crezi că...

A lăsat fraza să se stingă. Masca pe care o purta de obicei – senină, zâmbitoare, sigură pe sine – alunecase, fie şi doar o clipă, şi avea ochii tulburaţi, injectaţi. Poate că era pentru prima dată când privise în jos, văzuse frânghia întinsă pe care mergeam şi ameţeala era copleşitoare.

— Rachel, am zis. Trebuie să mergem afară şi să vorbim.

Ne-am aşezat pe o bancă de piatră din Bonnefont Cloister, privind peste Hudson, cu picioarele goale atingându-ni-se, ca nişte şcolăriţe.

— Leo fură, am zis. Din muzeu.

Un moment Rachel n-a zis nimic, refuzând să se uite la mine, până când, în cele din urmă, a dat drumul aerului din piept şi a zis:

— Eşti sigură?

I-am povestit cum am găsit figurina, cum am verificat depozitul.

— Lipsesc şi alte obiecte, am zis. Am verificat. Am verificat galeriile şi registrele obiectelor date cu împrumut. Dar sunt prea multe obiecte care lipsesc ca să fie o greşeală. O broşă rotundă din secolul al VII-lea? O raclă cu moaşte ale Sfântului Ilie? Cine ar cere împrumut aşa ceva?

Rachel şi-a coborât privirea spre drumul care şerpuia sub metereze. Mă aşteptasem să fie mai surprinsă, însă părea resemnată cu vestea.

— Nu, ai dreptate, a zis în cele din urmă. Toate acelea sunt lucruri uşor de luat. Ai vorbit cu el despre asta?

— Nu. Deloc.

— Bine, a zis.

— Asta îi dă un motiv.

Am lăsat ideea să plutească între noi.

— Aşa este. Însă în acest moment ei par să creadă că eu am avut un motiv. De aceea a venit ea azi, ştii? Pentru că încearcă să mă năucească. Crede că toate împunsăturile astea ar schimba ceva. Rachel a scos un hohot de râs ascuţit şi dur. Când, de fapt, tu eşti singura care a găsit o teorie reală. Ceva care merită să fie cercetat.

Nu mă gândisem la asta, dar avea dreptate: îl dădeam pe Leo în schimbul ei. Denunţarea lui însemna că scapă de belea Rachel. Mai

însemna şi mai mult timp pentru noi – pentru *mine – ca* să ne terminăm cercetarea.

— Tot nu-l văd ca genul de om care să otrăvească pe cineva, am zis. Să fure, da. Să ucidă, nu.

— Dar asta este cel mai logic, nu? El avea acces şi ocazie. Dacă Patrick a descoperit ce se petrece, Leo avea şi motiv.

M-am gândit că Leo şi Patrick se purtau întotdeauna unul cu altul cordial, dar distant. Era o răceală între ei.

— Patrick a pomenit vreodată că îl bănuieşte pe Leo de ceva? Chiar de ceva mai mărunt?

Rachel a clătinat din cap.

— N-a pomenit. Însă nu ştiu dacă l-ar fi bănuit. Apoi a adăugat, mai încet: Leo a fost întotdeauna un subiect dureros pentru noi.

Un colibri a zumzăit lângă noi, apoi s-a aşezat pe o salvie înflorită, ale cărei fiori violete răspândeau sub soare un miros pătrunzător de pământ.

— Cine crezi că a fost cel care a dat indiciul? am întrebat, în cele din urmă.

— Nu ştii deja? a zis Rachel, privindu-mă în ochi.

Îmi pusesem deja această întrebare, şi atât Leo, cât şi Moira ar fi fost bucuroşi să dea acel telefon.

— Ar trebui s-o prindem înainte să plece, a zis Rachel, s-a ridicat în picioare şi mi-a întins mâna.

Am luat-o.

— N-ai nevoie de avocatul tău pentru asta?

— E povestea ta, nu a mea, a spus.

Am găsit-o pe detectivă Murphy în birourile angajaţilor, vorbind cu directorul programului educaţional. A înălţat doar o sprânceană înainte să ne urmeze într-o cameră goală, rezervată de obicei şedinţelor săptămânale cu personalul, pe care întotdeauna le conducea Patrick.

— N-aveţi nevoie de prezenţa unui avocat? a întrebat.

— E ceva ce trebuie să ştiţi.

Nu-mi imaginasem cum să formulez următoarele fraze, dar mi-am reamintit că, la fel ca orice bun cadru universitar, ar trebui să încep cu teza şi apoi să trec la materialele care o sprijină.

— Leo a furat din muzeu, am zis.

Detectiva Murphy n-a zis nimic, dar şi-a scos carnetul şi l-a deschis.

— În weekend am găsit un obiect în apartamentul lui Leo. Un obiect care aparţine muzeului The Cloisters. O sculptură din fildeş a Sfintei Daria, am explicat.

— L-ai întrebat de ea?

Pixul ei încă scârţâia pe hârtie.

— Da. Şi a afirmat că era a bunicii sale. Dar azi, trecând prin depozit, am observat că din colecţie lipseşte o piesă identică.

— Şi eşti sigură că nu-i o imitaţie?

— Sunt sigură. Dar am mai descoperit că lipsesc şi alte piese. Câteva broşe, bijuterii, figurine...

— Îmi pare rău, a zis detectiva Murphy. Ziceţi că Leo fura de la The Cloisters? Cum se poate? E un muzeu. Un muzeu important.

— Obiectele din depozit sunt altfel, am zis. Rareori sunt expuse. Multe dintre ele sunt mici. Cât palma, sau mai mici. Şi, chiar dacă avem camere de supraveghere în depozit, nu sunt supravegheate strict, dat fiind că acolo nu intră decât angajaţii. Şi e normal să lipsească unele obiecte din colecţia noastră – în expoziţii itinerante,

date cu împrumut, la restaurare, expuse prin rotaţie. Probabil că n-ar fi destul ca să tragă semnalul de alarmă într-un muzeu aşa de mare ca Metropolitanul.

Detectiva Murphy a mai scris ceva.

— Leo ţi-a spus că are probleme băneşti? Consumă droguri? Jocuri de noroc? Datorii?

Am clătinat din cap.

— N-are mulţi bani şi, cu siguranţă, nu l-am văzut cheltuind.

— Cât câştigă un grădinar la The Cloisters?

— Nu ştiu, am zis. Destul cât să se descurce în New York, având un coleg de apartament.

— Vreo cumpărătură importantă de curând? Maşini? Concedii? Bijuterii?

Detectiva Murphy mi-a privit încheieturile mâinilor, urechile şi gâtul.

— Nu, am zis.

— S-ar putea, a zis Rachel din cealaltă parte a mesei, ca Patrick să fi descoperit asta.

Ne-am întors spre ea. Nu mă puteam împiedica să nu mă gândesc la cărţile de tarot pe care le văzusem în bibliotecă săptămâna trecută – Carul, mai ales, simbol al iuţelii, succesiunii rapide, învârtirea roţilor, gonind prin timp. Acum părea că accelerăm pasul, şi voiam să am o clipă de zăgaz, să încetinim, poate chiar să derulez înapoi.

— Ar trebui să verificaţi cu Louis, a zis Rachel, să vedeţi dacă păstrează acele înregistrări ale camerelor de supraveghere sau le reciclează.

— Nu există camere de supraveghere în şoproane, a zis detectiva Murphy, aproape ca pentru sine. Apoi a adăugat: Leo este aici astăzi?

Am confirmat din cap.

Întotdeauna fusese ceva anarhic la Leo. Felul în care vorbea şi se purta, faptul că nu-i păsa de ceea ce crede lumea despre el. Faptul că nu cânta la chitara bas pentru că iubea muzica, ci pentru că iubea zgomotul – sălbatic şi haotic, chiar un pic violent. Însă tot nu eram sigură că asta ducea la crimă, cu toate că ştiam că sub plictiseala lui punkistă era o ambiţie aprigă, ceva ce ascundea între volumele cu piesele lui Sam Shepard, ţinea în buzunar alături de mănuşile de lucru.

— Bine, a zis detectiva Murphy, vârând carnetul în buzunar. O să vorbesc cu Louis. Probabil nu vom putea acţiona în privinţa asta până mâine. Trebuie să obţinem mandate; trebuie să vedem înregistrările. Va trebui să confirmăm povestea ta. Nu s-a întâmplat să fotografiezi obiectul, nu?

— Nu.

Mi-am amintit felul în care Leo răpăise cu degetele pe pielea mea în acea dimineaţă, o percuţie rapidă a poftei trupeşti. Asta în vreme ce sculptura Sfintei Daria stătea pe un raft din debaraua lui. Am alungat gândul.

— Nu, am repetat.

— Bine. Ne ocupăm noi mai departe. Detectiva Murphy a tăcut o vreme. Mulţumesc. Că ai fost atât de deschisă.

După ce uşa s-a închis, Rachel m-a strâns de mână.

— Ai făcut ceea ce trebuie.

Am încercat să muncim în acea după-amiază, dar mie mi-era greu să mă concentrez. Era ca şi cum accelerarea pe care o simţisem mai devreme lăsase locul unui ritm glacial, ziua lâncezea. M-am holbat la pagini şi am recitit frazele până ce creierul meu n-a mai perceput cele mai simple înţelesuri. Mi-am dat seama că

văzusem asta. Fusese în cărţile de tarot – eu, împărăteasa de spade, folosind cunoaşterea ca să-i dobor pe alţii.

Atunci mi-am dat seama că, deşi legătura mea cu cărţile de tarot fusese treptată, credeam în ele. Credeam în ele în multe feluri, mai mult decât credeam în mine. Şi până acum nu se înşelaseră. Încă nu puteam spune dacă asta ţinea de noroc sau de cu totul altceva.

După ce am stat cu ochii pironiţi la acelaşi paragraf timp de douăzeci de minute, m-am hotărât să mă ridic şi să-mi dezmorţesc picioarele. M-am dus la toaletă să-mi dau cu apă pe faţă şi când am terminat, am găsit-o pe Rachel pe coridor, aşteptându-mă.

— Eşti bine?

— Da, am zis.

Dar era ceva în felul în care pe Rachel a liniştit-o vestea despre vinovăţia lui Leo care mă stingherea pe mine – o amabilitate prea dulce, care suna fals.

Şi, oricât m-am străduit să evit grădinile în restul zilei, m-am pomenit că-mi doresc ca Leo să-mi taie calea în alte părţi ale muzeului. Poate că am zăbovit prea mult în bucătărie sau am traversat colonadele prea încet, o parte din mine având nevoie să-l vadă. De parcă el mi-ar fi putut spune altă poveste, o explicaţie care să-mi alunge temerile şi să-mi şteargă vinovăţia pentru că l-am turnat. Însă trebuia să fie întâmplător, ca să nu fi influenţat în mod explicit ancheta detectivei Murphy. Astfel încât a fost ca şi cum ar fi intervenit soarta când, la sfârşitul zilei, am auzit o bătaie în uşa bibliotecii şi a apărut capul lui Leo.

— Tocmai am terminat de tuns florile şi am două buchete gratis, dacă vrea să le ia cineva acasă. E păcat să fie aruncate. Ann?

Cu doar câteva ore înainte aş fi fost încântată de ofertă, de tandreţea ei. Dar acum, în faţa lui Leo, n-am ştiut ce să spun sau cum să mă port. Cel puţin, nu în faţa lui Rachel.

— Pot să le pun într-un borcan şi să vi le aduc, dacă vreţi.

Rachel a întins mâna şi a pus-o peste a mea.

— N-avem nevoie de fiori, Leo, a zis.

— Pot să vorbesc cu tine afară? mi s-a adresat el, cu ochii încă la mâna lui Rachel, la gestul ei.

— Eu...

— Leo, a intervenit Rachel, acum nu-i cel mai bun moment ca Ann să plece.

— Bine. Atunci putem vorbi aici.

S-a strecurat pe uşă şi a lăsat-o să se închidă în spatele lui. Felul în care umplea spaţiul era remarcabil, şi o frântură de secundă m-am întrebat dacă ar trebui să fiu îngrijorată.

— Leo, cred că cel mai bine ar fi să pleci, a zis Rachel, ridicându-se în picioare.

— Pot să vorbesc un minut singur cu ea?

— Încetaţi, amândoi, am zis.

— Ce se întâmplă? a întrebat el, privindu-mă.

Tăcerea din bibliotecă era neplăcută. Prin ea auzeam paşii regulaţi ai vizitatorilor care treceau pe coridor. Aşa funcţiona The Cloisters, ca un spaţiu profund intim pentru câţiva angajaţi şi un spectacol pentru vizitatori. Mi-am dat seama că nimic nu mă putea face să renunţ să flu de această parte a uşii.

— E vorba despre figurină, am zis, în cele din urmă.

— Ce-i cu ea?

Nu părea neliniştit. Dimpotrivă, era agresiv, cu mâinile vârâte adânc în buzunare.

— Ştiu că ai furat-o. Ştiu că provine din depozit.

A oftat şi şi-a trecut o mână prin păr. Îi atârna pleoştit, aproape atingându-i umerii.

— Ann...

— Leo, am zis, cu vocea tot mai puternică, *ai furat.* De la The Cloisters. Şi nu doar plante. Am văzut sertarele din depozit. Mai lipsesc câteva lucruri.

El a ridicat din umeri şi n-a răspuns.

— A aflat Patrick? am întrebat.

Acum eram întoarsă cu totul spre el, deşi rămăsesem pe scaun.

La asta, capul i s-a smucit în sus.

— Nu. Dumnezeule, nu! Ann! Patrick n-a ştiut. N-ar fi trebuit să observe nimeni. Ştii că depozitul e ca la Met. *Mii* de obiecte. Opere de artă care nu vor vedea niciodată lumina zilei. Obiecte care nu sunt destul de rare, nu de calitate destul de bună. Obiecte care sunt prea specializate sau din ducatul nepotrivit. Şi aşa mai departe. La fiecare obiect din galerii sunt în depozit două duzini care au fost considerare insuficiente.

— De ce ai făcut-o?

— De ce nu? a zis. Nu că voi n-aţi lua aici în fiecare zi decizii discutabile. Hotărâţi ce e valoros şi ce nu e. Când a fost ultima oară când aţi luat în serios lucruri fără valoare? Aşa e, n-o faceţi. Ignoraţi tot ce nu-i consacrat ca special sau valoros, sau rar. Obiectele alea din depozit, unele dintre ele lipsesc de ani întregi şi n-a tras nimeni semnalul de alarmă. Pentru că obiectele alea au fost uitate. Eu le dau o a doua viaţă. Şi, sigur, mă aleg cu nişte bani când o fac.

Era, într-un fel ocolit, acelaşi motiv pentru care am fost atrasă de cărţile de tarot, de munca mea, de obiectele care au fost trecute cu vederea şi aveau nevoie de cineva care să lupte pentru ele. Şi în orice caz, Leo fusese întotdeauna sincer cu mine. Era genul de om, mi-a explicat odată pe când beam bere caldă, care crede că poţi să iei ce râvneşti câtă vreme asta nu face rău nimănui. A scuipat coaja unei seminţe de floarea-soarelui şi a adăugat: „În afară de cei

bogaţi. Ei o merită”. Atunci am crezut că e un omagiu adus anarhismului, un sentiment punkist transformat în motto pentru viaţă. Dar acum mi-am dat seama – şi poate că îmi dădusem seama şi atunci – că el vorbea serios.

— N-ai datorii? a continuat el. Nu te trudeşti să supravieţuieşti în acest oraş cu ceea ce ne plătesc aici? Sigur, Rachel nu. Dar tu, Ann. N-ai încercat să trăieşti aici zi după zi cu atât de puţin, că îţi împarţi spaţiul cu zeci de colegi de cameră care vin şi pleacă. Avem cu toţii trei, patru sau cinci slujbe ca să ne descurcăm. Am făcut-o ca să pot avea răgazul să scriu. Să experimentez. Să nu fiu copleşit în fiecare zi din viaţa mea. Nu-i asta ceva ce înţelegi, Ann? Nu de aceea eşti aici? Ca să încerci să nu fii copleşită?

N-am zis nimic, doar l-am privit. Avea dreptate. Exact de aceea eram aici.

— Câte obiecte ai luat? În total? am întrebat.

El a râs.

— Nici măcar nu ştii, nu? Nu-ţi poţi da seama câte sunt date cu împrumut sau la Conservare şi câte au fost transformate în burse şi rezidenţe pentru scriitori. Artă care naşte artă. E frumos, dacă stai să te gândeşti. Simetria. Îmbinarea.

Ne-a privit pe rând, clătinând din cap.

— Nu-mi vine să cred că nu pricepeţi.

— Ce s-a întâmplat cu Patrick? a întrebat Rachel în cele din urmă.

Tăcuse tot timpul, nici măcar nu privise discuţia noastră, cu ochii fascinaţi de vitraliul ferestrei din fundul bibliotecii.

— Cu Patrick? a zis Leo. Nu s-a întâmplat nimic cu Patrick.

Apoi, chiar dacă i-a picat fisa un pic mai greu decât de obicei, l-am văzut cum îşi dă seama de implicaţiile situaţiei.

— Doar nu vorbeşti serios? Nu crezi că eu... S-a întrerupt, apoi a început iar. Nimeni nu bagă în seamă depozitul, şi Patrick cel mai puţin dintre toţi. Habar n-avea. N-am nimic de-a face cu ce i s-a întâmplat lui Patrick. Nimic. Sunt hoţ. N-am nicio problemă să fur de la oameni şi din locuri care au toţi banii din lume, dar n-aş ucide niciodată pe cineva. Vorbeşti serios?

— Eşti singurul care are motiv, am zis, lăsând afirmaţia să iasă odată cu aerul din piept, ca şi cum aş fi ţinut-o în mine de când Leo intrase în încăpere.

— N-am motiv, a zis Leo. Patrick şi cu mine nu eram întotdeauna de acord, dar îl respectam. Toată lumea îl respecta.

— Însă, dacă a aflat... am zis, de parcă imaginea n-ar fi fost deja limpede.

— Dacă ar fi aflat, ştiu că aş fi ajuns la închisoare. Aşa că m-am asigurat că nu află nimeni. Recunoaşte, Ann, n-ai fi aflat dacă n-ai fi fost în ziua aceea în debaraua mea. Programasem întâlnirea cu anticarul meu în ziua dinainte, dar am renunţat ca să petrec ziua cu tine. Tu eşti pricina pentru care a aflat toată lumea. Slăbiciunea mea pentru tine.

Se uita la mine, vocea lui avea un timbru grav pe care nu-l mai auzisem, şi am simţit durerea răspândindu-se din palme spre stomac. Îl credeam, Leo era delincvent – presupun că asta ştiusem întotdeauna dar nu genul acela de delincvent.

— Noi i-am dat informaţia despre furturi detectivei Murphy, am recunoscut în cele din urmă.

Mă simţeam groaznic că dezvăluisem acea informaţie. Eu eram cea care lăsase să intre lumea de afară; eu eram cea care sfâşiase vălul.

— Ce-aţi făcut? a zis Leo, cu ochii încă lipiţi de faţa mea. Ann! Zău aşa!

— Mai departe se ocupă ei.

Am ridicat privirea spre el, dorindu-mi cu disperare să-mi îndes faţa în pieptul lui, să simt că mă mângâie pe păr şi îmi spune că e în ordine. Tânjeam să-l aud spunându-mi că o să scape cu faţa curată. Altă parte din mine ştia că asta nu va mai fi niciodată cu putinţă. Dintre toate secretele pe care le păstram noi la The Cloisters, eu nu-l păstrasem pe al lui. Speram că într-o bună zi o să înţeleagă; o să înţeleagă că mai presus de orice trebuia să-mi apăr munca. Era singurul lucru pe care putea să-l înţeleagă.

— Bine, a zis Leo, pot să le spun unde s-au dus toate piesele. Însă trebuie să depăşesc chestia asta. Şi-a trecut din nou mâna prin păr. Ann, trebuie să ştii, n-am nimic de-a face cu ce i s-a întâmplat lui Patrick, bine?

L-am privit în ochi.

— Mă crezi?

— Da.

El a ocolit masa până acolo unde stăteam şi a îngenuncheat în faţa mea, ca ochii să ne fie la aceeaşi înălţime.

— Îmi pare rău, a zis, luându-mă de mână.

Apoi mi-a dat drumul, s-a ridicat şi a ieşit. Şi în lipsa lui nu ştiam pentru ce îşi ceruse iertare. Îi părea rău că ne-am cunoscut, că mi-a vorbit în ziua aceea, în grădină? Că furase? Sau că eu am fost cea care a descoperit? Că n-a izbutit să se ascundă mai bine? Nu eram sigură. Dar părea că timpul mă împinge înainte cu hopuri, clătinări şi salturi, şi mi se făcea greaţă, eram gata pentru oprirea tiribombei.

Ştiam că Leo crede că el şi cu mine suntem asemănători în mod fundamental. Eram doi oameni care încercau să reuşească într-o lume care îi favoriza pe toţi ceilalţi, aşa că trebuia să înşfăcăm orice avantaj puteam obţine. Şi nu greşea. Eram supravieţuitori.

Căţărându-ne afară din locurile pline de praf în care ne începuserăm viaţa, sortiţi unor lucruri mai mari. Hotărând să mă apăr pe mine şi pe Rachel, asta-i tot ce făcusem. Să mă asigur că pot să mă caţăr mai departe.

Revelaţia s-a cristalizat în mine – că ne vedeam cu toţii de interesul propriu, propriile scopuri şi visuri. Că aici, în The Cloisters, cu toate că era uşor să uităm că suntem în Manhattan, tot îşi vedea fiecare de interesul lui – ridicarea în societate – şi eram gata să facem orice era nevoie ca să ajungem la asta. În special eu.

Mi-am întors privirea spre masa acoperită cu volume şi carnete şi mi-am zis că cel mai rău lucru pe care îl puteam face nu era să-l torn pe Leo. Era să irosesc această ocazie. Aveam să mă caţăr mai departe.

23

A doua zi dimineaţă muzeul a rămas deschis, în ciuda detectivilor care erau peste tot luând notiţe şi fotografiind tăvile din depozit şi vopselele din laboratorul de conservare şi uneltele din şopron. Mai devreme fusese adus un mandat de percheziţie şi înmânat paznicilor aflaţi la datorie, care le-au permis accesul şi au înştiinţat imediat Met-ul. Însă cei de pe Fifth Avenue nu puteau să facă nimic, doar să-i lase să dea cu praf şi să fotografieze şi să-şi bage nasul peste tot, cu mişcările supravegheate îndeaproape de un avocat care fusese trimis în mod corespunzător să observe. Moira a făcut tot ce i-a stat în puteri ca să-i ţină afară din holul principal, departe de vizitatori, şi în cea mai mare parte a timpului a izbutit.

Michelle fusese şi ea chemată în nord, şi acum stătea cu braţele încrucişate pe coridorul de piatră care ducea la birourile

angajaţilor, răspunzând din când în când la întrebări, dar mai ales derulând pe ecranul telefonului şi consultându-se cu firma de relaţii publice pe care o angajase muzeul pentru cazul în care ştirea prindea picioare. Deja auzisem că era planificat un articolaş în *Times.* Însă avea să apară marţi, în secţiunea artelor.

Trecuse destul de mult timp de la moartea lui Patrick ca să nu fie păstrate înregistrările camerelor de supraveghere. Nu aveam decât zvonuri, iar în ceea ce mă privea, rămăsesem cu felul ciudat în care mergi mai departe după moartea cuiva: la început şovăielnic, apoi cu tot mai multă încredere, chiar dacă e falsă.

În bucătărie am auzit doi conservatori plângându-se unul altuia că benzile camerelor de supraveghere nu sunt păstrate destul de mult timp. „Sunt folosite în buclă", a zis unul dintre ei. „Îţi poţi închipui? La şapte zile o dată." Ceea ce însemna că nu exista o înregistrare cu Leo, nicio probă concretă.

Afară, toate din şopron fuseseră marcate şi puse în pungi de plastic. Florile uscate pe care Leo le culesese cu atâta drag şi le atârnase în cuie fuseseră tăiate şi îndesate în pungi cafenii, petale uscate erau presărate pe jos, unde se scuturaseră. Sera în care ştiam că Leo îşi ţine plantele personale, cele pe care le vindea, fusese şi ea golită complet, cu toate că se părea că poliţiştii nu observaseră că era ceva diferit la acea seră. Se părea că toate plantele erau la fel. Până şi grămada de compost a fost săpată, fiecare obiect a fost fotografiat şi catalogat minuţios.

Şi dacă vizitatorii muzeului The Cloisters din ziua aceea păreau orbi la ce se petrecea în jurul lor, angajaţii nu erau orbi. De câte ori se auzea o uşă deschisă sau paşi pe coridoarele de piatră, întindeam gâtul sau ridicam privirea. Fuseserăm instruiţi de Michelle că nu trebuie să punem întrebări, ci doar să răspundem la ele. Dar sigurele întrebări de care am dat în ziua aceea erau de

genul „Ai văzut un bărbat cu aparat de fotografiat venind pe aici?” „Pot să ajung în holul principal prin galeria opt sau treisprezece?” Echipa de criminalişti părea veşnic pierdută în labirintul din The Cloisters – bântuiau dintr-o încăpere în alta, iţindu-şi capul prin următoarea arcadă gotică să vadă dacă au găsit, în sfârşit, calea cea bună.

Unul dintre ei, specialistul în botanică, părea că e interesat de Rachel. A trecut prin bibliotecă în drum spre biroul lui Patrick ca să-şi noteze ce plante cultivase el înăuntru, dar a zăbovit mai mult ca să ne pună întrebări.

— Cum e să lucrezi aici? a zis, ridicând privirea spre bolţile ogivale care se întretăiau pe tavan.

— Ca şi cum ai lucra în secolul al XIII-lea, dar cu instalaţii sanitare, a zis Rachel, fără să ridice privirea de pe cartea pe care o citea.

Omul s-a preumblat prin bibliotecă, pipăind cotoarele câtorva volume mai vechi, apoi ne-a zâmbit sfios şi a plecat pe unde venise.

Printre toate lucrurile astea care ne abăteau atenţia, eu încercam să găsesc loc în articolul nostru pentru toate frânturile istorice peste care dăduserăm în timpul cercetării. Lucruri precum lista cu obiectele care le aparţinuseră lui Ercole d’Este şi soţiei sale: *libri* – cărţi, 3284; *contenitore* – recipiente, 326; *calcografia* – gravuri pe plăci de cupru, 112; şi 36 de câini de vânătoare. Sau faptul că în vara lui 1497, în oraşul Ferrara au fost ploi torenţiale care au inundat *studioli* ai ducelui şi ducesei, vătămând scrisori, manuscrise şi câteva *cartes da trionfi.* Apoi a fost consemnarea unei licitaţii pe care am găsit-o, *six douzaine cartes de tarot d’Italie pour la familie d’Este* vândute la licitaţie cu 4000 de franci unui colecţionar particular din Elveţia în 1911. Metodic, Rachel şi cu mine am construit o reţea de

informaţii care spunea povestea cărţilor de tarot: concepute în Ferrara de Pellegrino Prisciani, astrologul lui Ercole d'Este, şi folosite de o Curte care era fascinată de zeii întunecaţi şi capricioşi ai Romei antice. Pe lângă documentele de la Lingraf traduse de tatăl meu, am argumentat că acele cărţi de tarot, la fel ca multe lucruri din viaţa în Renaştere, aveau un scop dublu – da, erau folosite la jocul de tarot, dar erau folosite şi la ghicit. Era, o ştiam, cea mai revoluţionară contribuţie la cultura aulică din Renaştere care apărea de ani întregi.

Însă mai erau lacune. Lacune în consemnări şi în cunoştinţele noastre. Aşa că, la fel ca detectivii de afară care treceau prin sită grămada de compost căutând probe, şi noi trebuia să facem salturi şi deducţii. Singurele lucruri care ne distanţau de ei erau o bibliotecă şi şase sute de ani. Am mai consemnat meticulos o notă de subsol, am transcris încă o traducere.

Dincolo de uşa bibliotecii am auzit brusc o agitaţie, un fel de fâşâit şi câţiva paşi iuţi tropăind pe podeaua de piatră. Rachel şi cu mine ne-am împins scaunele înapoi şi ne-am iţit capetele pe coridor, unde am văzut-o pe Moira alergând cu fusta suflecată după Leo, care se îndrepta cu paşi mari spre grădină.

— Eşti în concediu, a strigat după el.

Leo n-a răspuns, ci a mers mai departe liniştit, cu picioarele lungi ducându-l mai repede decât mergea Moira prin mulţimea care umplea coridorul. Moira îşi scosese staţia de emisie-recepţie şi îi spunea lui Louis să vină să facă ceva, să-l oprească. Însă Leo mergea mai departe fără să-l împiedice nimeni.

— Leo! a strigat ea.

Dar Leo s-a strecurat după colţ, îndreptându-se spre şoproane; noi o urmam îndeaproape pe Moira. Totuşi, în grădina din spate Leo a fost oprit imediat de doi poliţişti în civil, care i s-au aşezat în

cale. Detectiva Murphy stătea într-un grup de criminalişti care vârau ceva adânc într-o pungă de plastic pentru probe; unul şi-a potrivit mănuşa de cauciuc înainte să scotă un marker permanent cu care a scris pe etichetă. Poliţista s-a îndreptat spre noi alene, înlăturând din cale cu un şut un ghiveci negru de plastic pentru răsaduri.

— N-ai voie să vii aici, a zis detectiva Murphy.

Îşi ţinea mâinile în faţă, încleştate, ca şi când ar fi mustrat un copil.

— Am acolo obiecte personale, a zis Leo, arătând spre şopron. Ani de muncă.

— Toate sunt probe.

— Erau acolo plante uscate pentru seminţe. Erau hibridizări. Erau...

— Resturile unei mătrăgune cu rădăcina tăiată, a intervenit detectiva Murphy.

— Nu se poate, a zis Leo. Plantăm firele de mătrăgună la începutul primăverii şi nu le scoatem decât înaintea iernii. Dacă ar fi fost scoasă o plantă întreagă...

— Ai fi observat?

Detectiva Murphy s-a uitat la el şi i-a făcut semn cu mâna unuia dintre oamenii ei să aducă acel specimen. A ridicat punga de plastic în care se vedea o plantă verde pleoştită, pătată, cu flori violete ofilite. Fructele de mătrăgună erau încă verzi. Am observat şi că fusese tăiată o bucăţică de rădăcină. Un cuib gros, fibros, cu un petic alb pe el.

— Nu poate să fie din grădina asta. N-am scos din rădăcini nimic din primăvară încoace, a zis Leo.

— Vino cu mine, a zis detectiva Murphy şi a trecut pe lângă el.

A traversat Bonnefont Cloister până la marginea unui strat, unde a dat deoparte un umbrar gros de frunze verzi şi flori violete. În strat era un petic de pământ răscolit de unde era limpede că fusese scos ceva şi gaura acoperită în grabă.

— Ai observat asta? a zis ea, uitându-se la Leo.

Leo s-a aplecat, trupul lui mare s-a ghemuit pe genunchi. A ţinut verdeaţa deoparte, mişcând cu mâinile pământul care era o parte din viaţa lui la fel de mult cum era The Cloisters însuşi. S-a uitat la plantele din jur, cele pe care le cultivase din seminţe şi le păzise de amarnicele îngheţuri de la începutul primăverii. Mâna i-a zăbovit doar pentru o clipă pe o frunză înainte să ridice privirea spre detectiva Murphy.

— Nu, n-am observat asta. Dar nu credeţi că, dacă eu aş fi făcut-o, m-aş fi priceput mai bine să umplu groapa? Să mă descotorosesc de plantă? Ştiţi câte lucruri ajung în grămada de compost în orice săptămână? Paie, frunze, ce cade la tuns. Avem hectare de grădini pe care le îngrijim. Şi totul e la îndemână. Pentru toţi angajaţii, dar chiar şi pentru vizitatori.

— Şi totuşi, în acest moment avem motivul şi ocazia, şi amândouă arată spre tine, a zis detectiva Murphy, în vreme ce se uita la Leo cu capul înclinat un pic într-o parte. Iar acum avem asta. A arătat spre mătrăgună. N-ai vrea să câştigi nişte timp şi să vii cu noi la secţie?

Leo şi-a rotit privirea prin grădină – ierburile care se încovoiau şi florile deschise, coloanele de marmură trandafirie care mărgineau colonada.

— Sigur, a zis. Se pare că n-am încotro.

— Mă bucur că ne înţelegem.

Detectiva Murphy l-a dirijat cu braţul pe Leo spre poarta din spate, unde erau parcate toate maşinile şi dubele lor, departe de ochii vizitatorilor.

N-am aflat decât mai târziu în cursul zilei că Leo fusese arestat, dar atunci eram deja în Central Park, însoţite de o cină pusă într-un coş de picnic. Rachel propusese asta – „Un nou început”, a zis. Însă eu nu eram pregătită să las totul în urmă. Laure avusese dreptate într-o privinţă: Rachel trecea repede mai departe. În anul de după moartea tatălui meu am fost adesea gata să ţip sau să sparg orice era fragil prin apropiere. Acele momente erau urmate de unele normale, însă durerea venea din faptul că ştiam că trebuie să trăiesc mai departe, chiar dacă el nu mai era. Cel mai greu era felul în care timpul se scurgea mai departe, în care îmi bătea inima: regulat şi insistent, chiar şi în ciuda dorinţei mele aprige s-o văd că încetează.

Am desfăcut pe iarbă o pătură în carouri albastre şi i-am netezit marginile, alungând cu bobârnace bucăţi de frunze şi de iarbă de pe lâna bătută în piuă. Rachel a deschis capacul coşului şi a început să aranjeze obiectele: un borcănel de sticlă cu pateu, câteva bucăţi de brânză învelite în hârtie cerată, o baghetă, un cuţit, farfurii. Mai erau şi nectarine bine coapte şi câţiva struguri, o tabletă subţire de ciocolată. Toate, împachetate cu duioşie în apartament, cumpărate la un preţ şocant de la un magazin de delicatese *gourmet* de pe Columbus Avenue.

Mesajul a venit de la Moira pe când soarele cobora dincolo de zidul de copaci care înconjura marginea vestică a marii întinderi de verdeaţă. „Leo a fost arestat.

Vă rog să dirijaţi toate întrebările presei spre Sarah Steinlitt, ssteinlitt@metuseum.org.” Rachel a rupt o bucată de pâine şi a

plimbat gânditoare încolo şi încoace cuţitul peste miezul ei, întinzând brânza.

— Vrei şi tu? a zis, ridicând-o spre mine, după ce luase o muşcătură.

— L-au arestat, am zis, cu pofta de mâncare pierită.

— Sigur că da.

— Nu crezi cu adevărat că el a făcut-o, nu?

Rachel a ridicat din umeri, ca şi cum n-ar fi avut importanţă. Şi mi-am dat seama că pentru ea n-avea.

— Probabil, a zis, tăind una dintre nectarine.

Sucul roşu şi galben i s-a prelins pe degetul mare.

— Nu ţi-e foame?

Mi-a dat o felie şi am luat-o. Rachel şi-a lins degetele.

— Mănânc-o. E bună.

Am vârât fructul în gură, gustându-i dulceaţa şi căldura. Îmi amintea de acasă – fructele care cădeau la sfârşitul verii din pomii din Walla Walla, până ce mirosul din aer devenea lipicios şi fermentat, amestecat cu ierburile uscate de pe câmpuri. Nostalgia s-a năpustit peste mine nepoftită.

— Nu trebuie să-ţi faci griji pentru Leo, a zis Rachel, smulgându-mă din visare. Leo rareori îşi face griji pentru Leo.

— Nu mă pot stăpâni.

Rachel s-a uitat la mine.

— O să-ţi treacă, a zis, vârând o bucată de pâine în borcanul cu pateu ca să ia ce mai rămăsese. De fapt, cred că deja ţi-a trecut.

Rachel şi-a scuturat mâinile şi a scos din geantă un pacheţel ambalat şi legat frumos cu un şnur alb cu galben.

— Pentru tine, a zis, dându-mi-l.

Greutatea era plăcută şi solidă în palmă. Dar un cadou nu părea deloc potrivit, dacă ne gândeam la momentul în care ne aflam. Rachel a insistat.

Deschide-l, a zis, împachetând rămăşiţele picnicului – sâmburi şi coji.

Am împins şnurul alb şi galben de pe ambalaj şi am desfăcut colţul în locul în care fusese lipit îngrijit cu scotch, dând la iveală o cutie de lemn. În cutie era un pachet de cărţi de tarot, pictate cu măiestrie în acuarelă, cu nebuni şi faetoane, serii de bâte şi spade. Cărţile erau un pic roase, uzate, de fapt. Am scos-o pe cea de deasupra şi i-am pipăit colţurile. Erau tipărite pe hârtie aspră, lucru care, combinat cu imaginile lor, le situa în secolul al XVIII-lea sau al XIX-lea. Imaginile erau migălite, în stilul ocult tipic, cu înflorituri de vopsea şi foiţă de aur. Pe dos erau un pic marmorate cu bleu amestecat cu vârtejuri de trandafiriu.

— Sunt franţuzeşti, a zis Rachel, măturând cu mâna în iarbă nişte firimituri, fără să mă privească în ochi. Probabil din Lyon. Începutul secolului al XIX-lea. Poate 1830?

— Sunt superbe.

— Sunt un cadou.

— Nu pot să primesc aşa ceva, am zis, dând să-i înapoiez cărţile.

Un astfel de pachet putea cu uşurinţă să coste câteva mii de dolari, poate mai mult.

— Poţi, şi ar trebui s-o faci, a zis ea, acum privindu-mă drept în faţă. E vremea să ai pachetul tău.

Am mai scos câteva cărţi ca să le văd ilustraţiile.

— De unde sunt? am întrebat, zăbovind asupra imaginii Spânzuratului, care atârna de un picior.

— Vrei să zici, dacă le-am furat?

— Nu, eu...

— Sunt de la un furnizor de cărţi rare din centru. Nu Stephen. Totuşi, să nu-i spui, a zis. Iar provenienţa lor e impecabilă.

Am etalat câteva pe pătură între noi, observând legăturile dintre aceste simboluri şi pachetul din secolul al XV-lea care era acasă.

— Ce-ar fi să le încerci? a zis Rachel, ridicând un pic din umeri.

Le-am adunat cu grijă şi le-am amestecat. Nu crezusem niciodată în punerea de întrebări cărţilor de tarot; părea că e aşa un hybris să ştii ce să întrebi. În loc de asta, eu căutam senzaţia, reţeaua pe care o creau, impresia pe care o dădeau. Am tras un Doi de spade răsturnat, un Valet de cupe şi un Zece de spade. O Arcană Minoră în mica etalare. Valetul de cupe, serviciu şi instinct, sabia, ca întotdeauna, mai ales răsturnată, actul de a tăia în jumătate. Pe Zece de spade îl văzusem rareori, dar însemna nenorocire, înfrângere. Îmi arătau o ruptură, o despărţire şi o plecare, chiar o răsturnare, o inversare. O parte dintre acestea puteam să identific, alte aspecte încă nu puteam să le recunosc.

— Ce spun? a zis Rachel din cealaltă parte a păturii.

— Că trebuie să mă încred în intuiţia mea, am zis încet, strecurând cărţile înapoi în pachet.

24

Articolul era aproape gata să fie trimis. Avea să facă pentru carierele noastre, ştiam amândouă, mai mult decât ar putea vreodată o angajare pe timpul verii la The Cloisters. Pentru mine era mai mult decât un bilet pentru orice program de masterat mi-aş fi ales şi o asigurare că n-ajung înapoi în Walla Walla. Era şi o dovadă că munca de traducător a tatălui meu, multă vreme nebăgată în seamă şi ascunsă, va avea un impact semnificativ. O ocazie pe care n-ar fi avut-o niciodată cât a trăit.

Ocazie. Asta era ceea ce avea să-mi dea articolul – şansa să spun „da” sau „nu”, şansa să trăiesc la New York, aproape şansa să rescriu trecutul. Era un moment definitoriu al carierei, o descoperire care se face o dată la o generaţie, genul de descoperire de care rareori au parte femeile tinere, mai ales la începutul carierei. Şi, în vreme ce Rachel şi cu mine piguleam fiecare notă de subsol şi mai verificam o dată fiecare traducere din latina secolului al XV-lea, Leo stătea într-o celulă aşteptând cauţiunea.

În noaptea dinainte l-am visat. Am visat că eram la barul din Bronx unde ventilatoarele se legănau lenevos înainte şi înapoi. Acolo, bând bere, mi-a şoptit peste masă că n-a făcut nimic din toate astea. Nu el a fost cel care a furat sau l-a otrăvit pe Patrick.

A doua zi, când i-am povestit lui Rachel, a răspuns:

— Îl cunosc de mai multă vreme, şi cred că ai fi surprinsă de ce-i în stare Leo.

Stăteam alături la masa din sufragerie, cu soarele după-amiezii inundând parchetul. Am mutat cursorul în jos pe ecran, făcând munca plictisitoare de formatare a datelor şi informaţiilor bibliografice.

— Când mi-am început munca la The Cloisters, Leo era şi mai sălbatic decât acum, a zis Rachel, privind pe fereastră spre locul în care coroanele copacilor din Central Park se legănau uşor.

Sub ele, familii care se bucurau de unul dintre ultimele weekenduri de vară se preumblau pe alei.

— Nu vorbea niciodată cu angajaţii. Patrick spunea că a fost angajat ca şi tine, de nevoie, din cauză că grădinarul care fusese acolo multă vreme plecase pe neaşteptate şi era nevoie de cineva. Acum, după patru ani, e de mirare că n-a fost încă dat afară.

Eu nu ziceam nimic, îmi vedeam de derulat şi aranjat.

— În ce mă priveşte, nu-s prea surprinsă. Niciodată n-a crezut că regulile i se aplică şi lui. Lui Leo îi place să creadă că trăieşte atât mai presus, cât şi mai prejos de toate aşteptările societăţii. Aşa a fost întotdeauna ca grădinar: prea bun pentru această muncă, dar şi bucuros să fie în noroi.

Înainte să ajung la The Cloisters respectasem cu sârguinţă, chiar dacă plină de nemulţumire, regulile – înapoiam la timp cărţile împrumutate, urmam fiecare procedură de încheiere a lucrului. Faptul că l-am văzut pe Leo încălcând legile cu atâta voioşie a descuiat ceva în mine: o savurare a haosului, care începuse să se acumuleze cu mult timp înainte să ajung la New York. Îi era uşor cuiva ca Rachel să dispreţuiască ceea ce făcuse Leo. Regulile nu erau rigide pentru oameni ca ea. Exista invariabil o cale ocolită care putea fi cumpărată sau aranjată folosind influenţa. Eu credeam că asta e laşitate. Pentru ce făcuse Leo trebuia să ai curaj.

Dar tot recunoşteam că e o prăpastie între furt şi crimă. Leo era genul care încalcă legea şi se împăunează, dar asta nu-l făcea ucigaş. Mi-am ţinut gândurile pentru mine, le-am lăsat să se învârtejească înăuntru până ce au devenit o fiertură otrăvitoare de paranoia, care mă făcea să fiu tot mai iritată şi bosumflată, dar povestea părea s-o facă pe Rachel mai senină decât fusese la începutul verii.

Rachel şi-a întins braţele deasupra capului.

— Ce-ar fi să facem o pauză? Am obosit să stau la masă. Vrei să mergem la plimbare?

— Cred că vreau doar să termin asta, am zis.

În cea mai mare parte era adevărat; chiar voiam să termin. Eram atât de apropiate, dar aveam nevoie şi de nişte singurătate.

— Cum vrei, a zis, împingându-şi scaunul în spate.

De după ecranul laptopului am privit-o cum îşi strânge părul lung într-o coadă de cal şi încalţă pantofi de sport. Apoi, după ce uşa apartamentului s-a închis în urma ei, m-am dus la fereastră, de unde o puteam vedea mergând, şi am aşteptat până ce a intrat în parc ca să iau telefonul şi să tastez numărul de pe cartea de vizită pe care mi-o dăduse detectiva Murphy. Am rămas rezemată de pervaz cu ochii la marginea parcului ca să văd când se iveşte coada de cal săltăreaţă a lui Rachel.

— Pot să vorbesc cu Leo? am întrebat când a răspuns.

— Vrei să zici, dacă îl poţi vizita?

— Da, am zis.

Nu cunoşteam pe nimeni care să fi fost arestat, aşa că nu ştiam ce pot să fac şi să nu fac.

— Dacă el vrea, da.

— Să vin, pur şi simplu, la...

— Ann.

O auzeam cum îşi rânduieşte hârtiile. Îmi imaginam telefonul cuibărit între umăr şi obraz, biroul ei dezordonat.

— Pot să te întreb ce se întâmplă?

Adevărul era că nu ştiam ce se întâmplă, aşa că n-am răspuns la întrebare.

— Mai e ceva ce vrei să-mi spui? a întrebat ea în cele din urmă.

— Nu cred că el a făcut-o, am zis încet.

— Ce te face să spui asta?

— El nu-i în stare de aşa ceva.

— Uneori nu ştim ce sunt în stare să facă alţi oameni. A tăcut un pic. Uneori nu ştim ce suntem în stare să facem noi.

— Credeţi că el a făcut-o?

La celălalt capăt am auzit-o cum chibzuieşte la întrebare; era bătaia grăitoare a creionului ei în masă, un staccato rapid.

— Cred că ar fi putut, a zis după o vreme.

— Însă e o mare deosebire între „ar fi putut” şi „a făcut”.

— Este, oare?

— Sigur că este.

Părea o deosebire aşa de stupidă, linia dintre „ar fi putut” şi „a făcut”. Deosebirea dintre a fi un criminal şi doar a te gândi cât de mult ţi-ar plăcea să vezi pe cineva mort.

— De ce anume a fost acuzat? am întrebat.

— În acest moment? Doar de furturi. N-avem destule dovezi ca să-l reţinem sub acuzaţia de omor. Însă avem destule pentru furt calificat.

Nu ştiam ce ar mai fi de spus. Dedesubt vedeam şuvoiul de pietoni intrând şi ieşind din parc. Oare linia fusese întotdeauna aşa de subţire? Nu trebuia să fii ucigaş ca să ucizi? Pentru detectiva Murphy, Leo nu era decât o rezolvare, o bifă care însemna că nu mai trebuie să caute.

— De fapt, poate mă ajuţi la ceva. Acum o auzeam răsfoindu-şi însemnările. Avocatul lui Leo ne-a spus de cine se folosea Leo ca să vândă obiectele furate. De fapt, e surprinzător. Crezusem că poate i-a fost greu să găsească un agent. Nu-i uşor să găseşti pe cineva care acceptă să lucreze cu obiecte de provenienţă aşa de discutabilă, dar există un loc în centru. Pe East Fifty-Sixth Street. Un furnizor de antichităţi pe nume...

Însă, în vreme ce ea căuta prin însemnări numele, am ştiut instinctiv. Răsuflarea mi-era superficială şi se poticnea în piept. O ameţeală frenetică îmi clocotea prin braţe şi picioare.

— Ketch Rare Books and Antiques? am întrebat.

— Da. Ţi-e cunoscut?

— Nu foarte. Am fost acolo o dată sau de două ori.

— Cu Patrick?

— Da. Şi cu Rachel.

Pe degetul meu, ochii capului de berbec de pe inelul pe care mi-l cumpărase au strălucit. Am încercat să-l scot, dar era înţepenit, strâns în jurul degetului meu umflat.

— Când a fost asta?

— Acum o lună, am zis. Poate mai mult.

— Ai văzut acolo obiecte care se potriveau cu descrierile pieselor lipsă?

— Nu. Dar nici nu mă uitam după ele.

— Au lucruri frumoase?

— Da, am zis.

— Ştii cum ar fi putut Leo să cunoască magazinul?

— Nu.

— N-ai fost niciodată acolo cu el?

— Nu, niciodată.

— Câteva dintre obiecte au fost deja vândute, a zis detectiva Murphy. Le urmărim traseul, dar se pare că ar mai putea fi câteva în magazin.

M-am gândit la broşele şi inelele frumoase pe care le avea Stephen, la familiaritatea lui Rachel cu inventarul lui, la faptul că braţele îmi erau încă bronzate din după-amiezile pe care le petrecuserăm pe zidul de piatră de la muzeu, lenevind, povestindu-ne una şi alta.

M-a izbit gândul că nimeni nu-mi spusese cu adevărat ceva. Nici Leo, nici Patrick, cu siguranţă nu Rachel. Cu toţii îmi ascunseseră adevărul, îl tăinuiseră pentru propriul folos. Doar Aruna fusese acolo, profetică în vorbe şi sincronizare.

Şi, cu toate că fusese în faţa mea toată vara, n-am văzut până acum triunghiul alcătuit de Rachel, Patrick şi Leo. Numai că nu era deloc triunghi. Era o roată, şi în centrul ei, locul din care radiau

spiţele, era Rachel. *Regno, Regnavi, Sum sine regno, Regnabo:* domnesc, am domnit, sunt fără domnie, voi domni. Ne învârtea pe toţi ca şi cum am fi existat pe axa ei. Fiecare dintre noi separat, medierea o făcea doar ea. Dar, desigur, amănuntele erau înceţoşate, blocate de iscusinţa la povestit a lui Rachel şi de felul în care mă atrăsese pe mine şi mă ţinea aproape.

— Unde să merg dacă vreau să-l văd pe Leo?

— 1 se procesează cauţiunea, a zis detectivă Murphy. De îndată ce se încheie, va fi eliberat.

— Cine i-a plătit cauţiunea? am întrebat, curioasă.

— Se pare că el, a zis ea.

— Când o să fie eliberat?

— Mâine.

Voiam să mai spun ceva când uşa s-a deschis scârţâind şi am văzut-o pe Rachel acolo, doar un pic asudată.

— Mi-am uitat ceasul, a zis, apoi l-a luat de pe măsuţa de lângă intrare şi l-a pus pe încheietura subţire.

Am închis telefonul şi m-am îndepărtat nonşalant de fereastră. Nu ştiam cum de-mi scăpase întoarcerea ei în clădire. Poate că se întorsese prin pădure şi alergase pe stradă.

— Se întâmplă acolo ceva interesant? a zis, arătând spre locul în care stătusem.

— Nu, am zis. Doar priveam sfârşitul zilei.

— Când mă întorc, hai să cinăm la Altro Paradiso. Era cu mâna pe uşă. Am chef de mâncare italiană.

— Sună grozav.

— Bine, a zis. Mă întorc repede.

Am aşteptat până i-am văzut coada de cal lungă, legănătoare, intrând în parc pentru a doua oară înainte să scot telefonul şi să-i trimit iar un mesaj lui Leo. „Trebuie să vorbim, sună-mă când ieşi.

44 Şi am şters imediat mesajul din telefon şi calculator, eliminând orice înregistrare pe care ar fi putut s-o găsească Rachel.

În apartament era linişte, normal. Era plin cu cărţi şi ustensile de bucătărie, şaluri de caşmir scumpe frumos împăturite pe spătarele canapelelor. Am început să trag sertarele din bucătărie – şorturi şi şervete, cuţite şi tirbuşoane – înaintând metodic până ce am găsit ce căutam: un sertar cu de toate, scotch şi foarfece, şurubelniţe mici şi carnete în cea mai mare parte umplute. Am pipăit până l-am auzit, zornăitul de metal pe metal, un inel aurit cu o mulţime de chei. Trebuie să fi fost cel puţin cincisprezece.

Am luat inelul şi m-am dus în hol să chem liftul de la parter, îngrijorată, pe când păcănea etaj după etaj, că Rachel ar putea să fie în el. Când liftul a ajuns, în sfârşit, era gol. Am ţinut cu piciorul uşile deschise, ca să nu-l poată chema nimeni din clădire, şi m-am apucat să încerc cheile în broasca pentru apartamentul de la ultimul etaj. A cincea s-a potrivit şi butonul pentru etajul cincisprezece s-a luminat.

Când liftul s-a oprit, uşile s-au deschis direct în apartamentul părinţilor lui Rachel, într-un coridor lung, antebelic, care avea pe pereţi picturi şi desene în rame poleite. Am recunoscut imediat câteva dintre ele. Un desen de Matisse din prima jumătate a carierei lui, un pastel al lui Quentin de la Tour din secolul al XVIII-lea, un Canaletto cu privelişti din Veneţia. În capătul coridorului era un living pe două etaje cu ferestre din podea până în tavan, acoperite de perdele de in groase, trase permanent ca să apere de soare. Am aprins o lampă în stil chinezesc, albastru cu alb.

Pe mese aşezate în jurul camerei erau fotografii cu Rachel şi părinţii ei, în rame de argint: fotografii cu ei navigând pe Mediterana şi cu ea în costumul de tenis din echipa de la Spence. Erau fotografii ale mamei şi tatălui cu şefi de stat şi la dineuri

pentru membrii consiliilor de administraţie de la muzee. Fotografii din Aspen şi Hamptons, precum şi fotografii de familie mai vechi, de la Long Lake, cu bunicii lui Rachel pe verandă.

Şi apoi erau cărţi, şiruri după şiruri de cărţi, legate în piele, cu litere aurite – prime ediţii, broşuri ştiinţifice, manuscrise rare –, precum şi canapele cu tapiţerie delicată, acoperite cu perne cu ciucuri. Am mers pe alt coridor, uitându-mă în fiecare dormitor, până l-am găsit pe al lui Rachel.

Era decorat cu gust şi nu exagerat de mare, zugrăvit în verde fistic, cu un pat mare care avea tăblii încovoiate. Rachel avea propriile fotografii înrămate, şi m-am uitat curioasă la instantanee cu ea în liceu, singură la prova unei bărci cu pânze, citind pe un şezlong undeva, pe coasta Adriaticii. Însă cele mai multe erau gravuri. Dormitorul lui Rachel era plin de gravuri pe cupru din secolul al XVI-lea, înrămate, precum şi câteva pagini de manuscrise medievale înrămate. Am zăbovit în faţa câtorva înainte să mă duc la birou şi să deschid sertarele.

În cea mai mare parte fuseseră golite. Rămăseseră doar câteva pixuri vechi şi un carnet gol. În sertarul de sus erau câteva monede de 25 de cenţi şi rămăşiţe care tind să se adune în dormitoarele din copilărie: bucăţele de ambalaje de dulciuri şi un cercel rătăcit. Mi-am închipuit că nu mai dormise aici de ani întregi. Dar sertarul de jos era încuiat şi, în vreme ce căutam cheia prin celelalte sertare, mi-a dat prin cap că inelul cu chei din mâna mea ar putea avea soluţia. După câteva încercări ratate, una s-a potrivit în broască şi am deschis sertarul.

În el erau două lucruri: fotografia unei bărci cu pânze mici, cu numele *Fortuna,* şi o broşă rotundă sculptată, încrustată măiestrit cu pietre preţioase verzi şi perle, cu o camee în mijloc. Am recunoscut-o imediat din documentul trimis tuturor de către

Michelle de Forte în care erau imaginea şi descrierea fiecărei piese lipsă care fusese furată de Leo.

În vreme ce pipăiam cunoscutele margini cu filigran de aur mi-am amintit de un proverb roman popularizat de Virgiliu în *Eneida: Audentes fortuna juvat*, adică „Soarta îi favorizează pe cei îndrăzneţi”. Rachel, alături de Leo, după cum se părea, fusese foarte îndrăzneaţă.

25

Oferta a venit de la Michelle prin e-mail peste trei zile, întrebându-mă dacă vreau să rămân la The Cloisters pe termen nelimitat. Plata avea să fie substanţial mai mare decât acum şi îmi ofereau imediat schimbarea postului în asistent de custode, ceea ce era ironic, dacă ne gândim că încă nu era nimeni în biroul principal al cărui asistent să fiu. Am ţinut vestea pentru mine şi am citit şi recitit e-mailul de la Michelle până când am învăţat pe de rost fiecare virgulă, fiecare semn de întrebare.

Între timp, mulţimea de vizitatori şi ultima căldură a verii mergeau crescendo. În august a fost un număr maxim de vizitatori care nu se mai dădeau duşi din galerii, îşi făceau vânt cu hărţile muzeului, se pleoşteau pe bănci de piatră, dezumflaţi şi brăzdaţi de şiroaie de transpiraţie. Angajaţii se simţeau la fel. Ghizii se săturaseră de autobuzele cu copii neastâmpăraţi din tabere care continuau să sosească şi de ghizii de la agenţiile de turism care le uzurpau poziţia. Eram sătui să ne strecurăm prin gloata de vizitatori ca să ajungem în birourile noastre şi la toalete, de stresul la care mulţimea de trupuri expunea sistemul de aer condiţionat, care nu făcea faţă. Cu fiecare zi care trecea – lipicioasă şi

înăbuşitoare, şi înceată – se apropia centimetru cu centimetru septembrie, chiar dacă părea hăt, departe.

Leo încă nu-mi dăduse niciun semn, însă Rachel plecase la Cambridge ca să-şi pregătească apartamentul pentru semestrul de toamnă, care începea în prima săptămână din septembrie. A încercat să vorbească despre rămânerea mea în apartamentul ei, dar evitasem subiectul după descoperirea broşei. În schimb, planificasem discret vizionarea câtorva apartamente pe care mi le puteam permite. Niciunul mult mai mare decât ceea ce subînchiriasem, însă toate cu contract pe un an.

Şi, chiar dacă noul custode încă nu venise, erau, după spusele lui Michelle, în fazele finale ale selecţiei. În acelaşi e-mail în care era oferta mă întrebase dacă aş vrea să curăţ biroul lui Patrick. Cu puţinul care mai rămăsese de făcut în bibliotecă şi arşiţa care asuprea grădinile, am intrat cu un sac de gunoi pe uşa biroului lui, cu cerbii metalici încleştaţi în luptă, şi m-am apucat încet de lucru.

Biroul lui fusese întotdeauna un loc liniştitor; din pricină că ferestrele n-aveau manivele, le-am deschis şi le-am proptit cu cărţi ca să las să circule aerul. Chiar dacă era cald, era mai bine decât aerul umed, recirculat, pe care se trudea să-l aducă sistemul central. Cele mai multe dintre cărţile lui Patrick fuseseră împachetate cu câteva săptămâni în urmă şi donate Bibliotecii Yale, dar mai rămăseseră prin sertare câteva hârtii, obiecte personale şi mărunţişuri. Aruncarea acelor lucruşoare – lucruri care construiesc o viaţă, creează o carieră – era, cumva, cel mai rău din toate. Şi mi-am imaginat, morbid, ce va fi găsit cândva în biroul meu: felicitări trimise de părinţi de ziua mea, frânturi de însemnări abandonate, stilouri goale. Am păstrat câteva lucruri pentru bibliotecă şi unul pentru mine, un exemplar uzat din *Numele trandafirului*, dar am pus restul obiectelor în coşul de gunoi.

Mă pregăteam să cercetez grupul de fişiere din spatele biroului lui Patrick când a intrat Moira.

— Ştii cine o să fie angajat?

Se rezema cu spatele de uşa închisă şi vocea îi era un pic mai mult decât şoaptă.

— Nu, am zis, aruncând în sacul de gunoi ultimele obiecte.

— Ai vreo bănuială?

Din astea aveam, însă n-aveam răbdarea să le iau la rând cu Moira.

— Nu prea, am zis.

Moira s-a dus la biroul lui Patrick şi a tras un sertar.

— Ai găsit ceva?

— Nimic, am zis.

Moira era dintre cei care nu numai că încetinesc pasul ca să privească o tragedie, dar îşi petrec şi restul săptămânii căutând informaţii despre ea, citind despre victime şi interiorizând suferinţa lor.

— Îţi vine să crezi că i-au acordat lui Leo cauţiune? A ieşit, ştii. Ar putea oricând să se arate aici.

— Nu cred că are voie.

— Contează asta? Cine să-l oprească? Îţi poţi imagina, să dea buzna aici?

Felul în care a spus-o, gânditor, ca şi cum ar fi tot repetat în minte scenariul în timpul navetei, m-a făcut să-mi dau seama că nu ştiam dacă Moira înţelesese cu adevărat situaţia în întregime. Se distra de minune jucându-şi rolul în tragedie, oricât de mărunt ar fi fost. Leo, ştiam asta, n-ar fi niciodată un lucrător nemulţumit care se întoarce la locul de muncă. Şi-ar vedea de drum, lucrând ca barman pe bani gheaţă undeva, în Bronx, într-un local ca „Crystal's Moonlight Lounge”, unde nu se completează formulare.

— Nu cred că Leo o să se întoarcă.

— Aşa-i. Voi doi aţi avut ceva, nu? Îmi amintesc că a pomenit cineva asta, poate că unul dintre paznici, a zis Moira, privindu-mă cu coada ochiului.

Am ridicat din umeri, nădăjduind că, dacă nu zic nimic, Moira o să plece, însă ea părea în largul său, cocoţată pe marginea biroului, cu piciorul lung bătând în tăcere un ritm.

— Ştii, a zis, ţi-e mai bine fără.

— Ce?

— Ţi-e mai bine fără Leo. Presupun că aţi rupt relaţia, nu-i aşa?

Nu eram sigură că fusesem măcar împreună destul de oficial ca să rupem relaţia, dar am încuviinţat, aşezând în teanc câteva cărţi care mai rămăseseră. Moira n-a vorbit o vreme, cercetând arcuirea ferestrei, până ce, în cele din urmă, a zis, cu gândul în altă parte:

— N-o să pricep niciodată ce aţi găsit la el voi, fetele.

A fost folosirea pluralului: *fetele*.

— Ce vrei să zici? am întrebat, privind-o cu atenţie.

— Doar că tu şi Rachel sunteţi aşa de drăguţe. Sunteţi fete bune. N-o să pricep niciodată ce aţi găsit la Leo.

Desigur. Ştiusem întotdeauna asta, la un anumit nivel. Fusese acolo, la marginile cărţilor de tarot. Fusese acolo în felul în care s-a uitat la noi Rachel în ziua în care ne-a surprins în şopron: sever, calculat. Văzusem asta, dar preferasem s-o ignor. O făcusem nevăzută.

— Ce credea Patrick despre faptul că erau împreună? am întrebat, indiferentă.

— Nu cred că a observat. Cel puţin, nu imediat. Nici măcar nu ştiu dacă erau totuşi împreună. A fost când a venit ea aici. O vreme a părut că între ea şi Leo ar putea să fie cu adevărat ceva. Dar apoi s-a destrămat, aşa cum tind toate lucrurile s-o facă în jurul lui Leo.

— A fost vreodată stânjenitor?

Cu toate că nu asta era întrebarea la care doream răspuns. Voiam să ştiu lucruri cum ar fi: cât a durat, dacă a fost serios, dacă Leo a fost rănit, cine a rupt relaţia, cât de mult a ştiut Patrick.

— Între ei?

Am încuviinţat din cap.

— Sau cu Patrick.

— A fost o perioadă în care Leo şi Patrick s-au înfruntat des. Certuri meschine. Lucruri pe care le prindeam din zbor pe ici, pe colo. Dar în principal Patrick s-a purtat ca un domn. Nu pot spune acelaşi lucru despre Leo.

— Când s-a terminat?

Cred că Moira era încântată. În adâncul ei era o bârfitoare, mijlocul prin care informaţiile circulau prin The Cloisters. De obicei era considerată o angajată neesenţială, şi într-un moment ca acesta nu putea să nu adore faptul că zăboveam asupra fiecăruia dintre cuvintele ei.

— Nu ştiu, a zis, ciugulindu-şi de pe fustă o scamă imaginară. Înainte să vii tu. Dar nu ştiu cu cât timp înainte. Lui Rachel îi plăcea să-l vadă pe Patrick gelos. Sinceră să fiu, cred că era mai mult asta decât interes faţă de Leo.

Imaginea lui Rachel şi Leo a năvălit peste mine, şi nu m-am putut abţine să-i văd împreună în toate felurile în care pot să fie oamenii. Mă stânjenea faptul că aceste imagini îmi plantaseră o sământă de dorinţă în stomac, o forţă care mă făcea să vreau să ştiu mai mult, să ştiu totul, o forţă care mă făcea să-mi doresc să fi văzut, să se fi petrecut în faţa mea.

— O ştii pe Rachel, a zis Moira, uitându-se acum la mine aşa cum s-ar uita o pisică la o muscă prinsă într-o pânză de păianjen, curioasă, în vreme ce musca se zbate. Niciodată nu se implică prea

tare pentru mult timp. A fost de acord să rămână pe timpul verii doar pentru că a plecat Michael. Ar fi trebuit să fie la Berlin. N-ar fi trebuit să fie aici, a fost doar... Şi-a fluturat mâna. O întâmplare. Întotdeauna m-am întrebat dacă a rămas pentru Leo.

Cu asta, Moira a alunecat de pe birou şi a plecat, lăsându-mă cu un teanc de cărţi strânse la piept cu o mână şi cu sacul de plastic greu în cealaltă. Liniştea din bibliotecă, cu mesele ei de stejar lungi şi scaunele tapiţate cu piele verde, tavanul cu bolţi ogivale şi ferestrele gotice mici, ascuţite, părea brusc înăbuşitoare. Am simţit nevoia să mă arunc în mulţime, să înec gândurile care îmi erau împletite strâns în minte.

„Hai să vorbim”, a venit mesajul de la Leo.

A fost tot ce a scris, însă a fost tot ce mi-a trebuit ca să las în urmă totul de la The Cloisters în ziua aceea. Am coborât în goană treptele la metrou şi m-am uitat la ceas în vreme ce aşteptam trenul. La staţia lui am mers cât de repede am putut, până ce aproape alergam când am ajuns la apartament. Însă nu eram pregătită să-l văd aşa cum arăta, cu o brăţară de monitorizare la gleznă şi o tăietură adâncă pe un obraz. Ţinea de betelie un pantalon de trening găurit, avea părul dat pe spate, pielea palidă.

N-a zis nimic când am ajuns acolo – nicio invitaţie sau explicaţie –, doar o uşă deschisă. S-a întors în apartament, unde pe masa din bucătărie era un sendviş mâncat pe jumătate.

— Ce vrei, Ann?

— Te-ai culcat cu Rachel, am zis, încă gâfâind.

Leo s-a rezemat de blat, pe care zăceau căni de cafea şi se adunaseră firimituri de la mic-dejunuri pregătire în grabă. M-am întrebat ce îi spusese colegului de cameră despre situaţie.

— Şi?

— Nu mi-ai spus, am zis, un pic descumpănită de degajarea tonului, de răceală.

M-am aşezat la masă ca să mă liniştesc.

— Tu mi-ai spus de fiecare persoană cu care te-ai culcat? Erau informaţii pe care trebuia să le ştiu?

— Nu, dar...

— Zău aşa, Ann. Nu-i nimic drăgălaş în spectacolul fetei naive rătăcite în lumea cea rea. Ai petrecut o grămadă de timp cu Rachel. Ştii cum e ea. Nu eşti aşa de naivă.

Voiam să-mi spună totul despre relaţia lor. Voiam să ştiu dacă credea că sânii ei sunt mai frumoşi decât ai mei, cum mirosea ea, dacă ei îi plăcea sexul oral, dacă petrecuse noaptea în acelaşi pat în care dormisem eu cu el, încântător de ameţiţi de marijuana şi bere ieftină. Avea dreptate, nu eram aşa de naivă. Nu ştiam dacă fusesem măcar vreodată.

— Îmi doresc doar să-mi fi spus.

Asta a ieşit aproape ca o şoaptă.

— De ce? Ar fi contat?

— Poate că da.

— Zău, Ann? Te-ai fi ferit de mine? Sau poate te-ai fi ferit de ea? Nu. Nu cred. Ţi-a plăcut să fii implicată în The Cloisters. Am urmărit-o. Mica noastră dramă. Te potriveşti perfect, ca piesa care lipsea. A tăcut un pic, apoi a luat un pahar din bufet, cu spatele la mine. Până şi eu am simţit că eşti piesa care lipsea.

Nu ştiam ce să zic, atâta doar că faptul că mă considera ceva necesar şi îmbinat cu el, cu Rachel, mă făcea să mă simt atât îngrozitor, cât şi entuziasmată.

— Înainte să vii, a zis, era întotdeauna o senzaţie claustrofobică. Rachel şi cu mine. Rachel şi Patrick. Moira înregistrând fiecare mişcare. Aceeaşi distribuţie în fiecare zi, aceeaşi muncă monotonă.

Tunde tufele, adună frunzele, pune răsaduri. Şi apoi ai venit tu. Era în tine ceva. Mi-a dat seama că Rachel a simţit imediat. Ai spart jocul vechi şi l-ai transformat în altceva. Ne-ai făcut pe toţi să credem că era posibil ceva nou.

— Aţi vorbit despre asta, despre mine? Tu şi Rachel?

Leo a confirmat din cap.

— Ştii, ea şi cu mine împărtăşim ceva. Credem că a face lucrurile cum se cuvine înseamnă costuri mai mari ale afacerii. Nu mai poţi avea succes pe canalele vechi. E prea mare competiţia, prea mulţi bani, prea mulţi copii de bani gata care nu trebuie să scrie noaptea, între turele de serviciu la bar şi slujba de zi. Nu mă aşteptam ca Rachel să priceapă asta, dar pricepea. Ştia cât de mare e competiţia, chiar şi pentru cineva aflat în poziţia ei. Amândoi eram gata să facem tot ce era nevoie.

— Patrick, am zis.

— Da, pentru ea Patrick însemna ce era nevoie.

— Nu l-ai omorât tu, am zis.

Leo a râs.

— Nu.

— Mătrăguna.

— Nu l-am omorât, Ann. De ce s-o fi făcut? Vindeam pe ascuns lucruri şi mă alegeam cu câştiguri bunicele. Asta însemna să pot renunţa la al doilea serviciu şi să scriu seara. Rachel m-a ajutat să găsesc pe cineva care să vândă lucrurile furate. Cunoştea toată treaba; ea a fost cea care a propus-o. N-am să uit niciodată cum a zis. „Să le laşi libere în natură”, a zis. Le repatriam. Aşa că le-am vândut. Ea n-a luat niciodată comision, deşi i-am oferit douăzeci la sută. Însă nu era vorba despre bani. Cred că-i plăcea aţâţarea. Îi plăcea să-l îmbrobodească pe Patrick, atât personal, cât şi profesional. Şi nici n-am făcut-o doar la The Cloisters. Sigur, am

fost daţi de gol la The Cloisters, însă am luat lucruri şi de la Beinecke şi Morgan. Scrisori, pagini de manuscris, câteva ediţii princeps. Cu permisul de intrare al lui Rachel era uşor. Dar aş vrea să păstrez banii de la câteva dintre acele vânzări, aşa că am hotărât să nu dezvălui rolul lui Rachel în această afacere secretă a mea. Cum crezi că am plătit cauţiunea? Nici măcar nu eram sigur că o să-ţi spun, dar...

Leo a tăcut, s-a dus la frigider, a scos o bere şi a desfăcut-o.

— De vreme ce s-ar putea să nu mai am parte de multe din astea, a zis, făcând un gest de „Noroc!" spre mine. Sunt impresionat cât de bine protejată a ajuns ea să fie în toată treaba asta, de fapt.

— De ce nu mi-ai spus?

Era o întrebare prostească, ştiam. La urma urmei, ce ar fi însemnat pentru mine să ştiu? Ce aş fi făcut cu informaţia?

— Se presupunea că eşti doar temporar acolo.

Felul în care a spus-o nu era brutal sau dispreţuitor, ci duios, ca şi cum aş fi fost o studentă sau menajeră din altă ţară venită la schimb, pe care au luat-o în casă şi au iubit-o, dar care avea să plece, lucru inevitabil, neapărat.

— Însă Rachel s-a ataşat de tine. Eu m-am ataşat de tine. Şi apoi cărţile de tarot, cărţile de tarot au stricat totul.

Nu-i spusesem niciodată de cărţile de tarot, cu toate că îmi stătuse pe limbă de multe ori. Era un secret împărtăşit doar cu Rachel; pe care era limpede că ea nu-l împărtăşea doar cu mine.

— Ştii.

— Rachel mi-a spus de ele. Ştii, ea şi Patrick s-au cunoscut la Yale. El ţinea o conferinţă; ea era în public. Au fost prezentaţi unul altuia, şi el i-a oferit un post cu jumătate de normă la muzeu când ea era în ultimul an. Nu ştiu cât de repede au început să se culce

împreună. Sincer, nu-mi păsa. N-am fost niciodată dintre cei pe care îi preocupă chestiile astea. La urma urmei, suntem toţi animale, doar încercând să omorâm timpul. Însă Patrick. Patrick era *îndrăgostit* de Rachel. Când a aflat de noi doi, mi-a tras un pumn în faţă. Vânătaia a dispărut abia după două săptămâni, şi a trebuit să le spun tuturor de la serviciu că m-a lovit din greşeală chitaristul pe când aranjam scena. Cred că Patrick îşi închipuia că el şi Rachel erau un cuplu. Că ea avea să se ducă să-şi ia doctoratul şi apoi să se întoarcă în oraş şi să locuiască cu el în Tarrytown. Apoi a cumpărat cărţile de tarot. Era mare colecţionar, ştii, mereu cumpăra lucruri şi le punea prin casă. Rachel a zis că i-a tot cerut să i le dăruiască. Apoi s-a oferit să i le cumpere, însă el n-a marşat. Era înnebunită, ştii? Nimeni nu vrea să audă cuvântul „nu" mai puţin decât Rachel Mondray.

— Ea...

Leo a dat din cap.

— Sunt hoţ, a zis, şi morala mi-e relativă. Îmi pare rău că am furat de la The Cloisters? Nu. Sunt obiecte neînsufleţite; nu mă simt vinovat. Dar l-am omorât pe Patrick? Cu siguranţă, nu. Relativismul meu moral nu se întinde aşa de departe. Însă al lui Rachel presupun că da.

— Şi i-ai spus asta poliţistei?

— Nu, a zis, sorbind din bere. De ce s-o fac? Sunt mai multe şanse ca ei să creadă pe cine... pe mine, un delincvent, sau pe Rachel Mondray? Ea mi-a făcut o înscenare grozavă, desigur. Ştia că n-o pot da de gol, din cauză că mai circulă câteva lucruri pe care le-am furat împreună, dar, chiar dacă aş fi făcut-o, n-ar fi contat. A clătinat din cap. Nu m-am aşteptat să mă facă pe mine să par vinovat de uciderea lui Patrick. Însă, după ce poliţiştii au descoperit că a fost otrăvire, presupun că n-avea de ales.

— Nu şi-a făcut griji că lucrurile ar putea s-o ia razna?

— Rachel e meticuloasă. Planifică. Însă când ceva o ia razna e întotdeauna în stare să iasă cu faţa curată. De ce ar fi fost altfel de data asta?

— Trebuie să fie învinovăţită ea, am zis, privindu-l pe Leo, cu un soi de disperare, de presiune în voce, cu toate că ştiam până în străfunduri, şi cărţile de tarot mi-o spuseseră, că Leo avea dreptate.

A ridicat din umeri.

— N-au destule probe ca să mă condamne, a zis. Cel puţin, asta zice avocatul meu. Prea circumstanţial. O să fac câteva luni de închisoare cu grad de securitate redus pentru furturi, apoi o să fiu eliberat condiţionat. O să muncesc ca să plătesc amenda. De fapt, abia aştept, ştii.

Câteva luni în care să mă ocup de scrisul meu fără întrerupere? Mi-e totuna dacă o fac aici sau în nordul statului, sub pază. Nu există niciun temei pentru a o acuza pe Rachel. O să nege totul. Am mai văzut-o făcând asta. În ziua în care Patrick a descoperit că se culcă cu mine s-a confruntat cu ea. Cred că i-a spus Moira. Ea a sperat întotdeauna că Patrick o să-şi depăşească obsesia faţă de tinere de douăzeci de ani şi o să curteze pe cineva de vârsta potrivită. Însă el s-a confruntat cu Rachel în grădină. I-am auzit certându-se. Ea a negat categoric, cu toate că un pic mai devreme făcuserăm dragoste în şopron. Cred că încă mai avea în ea sperma mea. A scos un hohot de râs scurt. Se pricepe de minune să pareze, tipa aia. Nu-i citeşti nimic pe faţă. Când mi-a văzut expresia, a venit la masă şi s-a aşezat în faţa mea. O, Ann. Mi-a mângâiat obrazul. Nu vreau să crezi că am făcut asta cu toate fetele. Cum spuneam, amândoi am crezut de la bun început că eşti specială.

M-am ridicat de la masă şi l-am lăsat stând acolo, un pic aplecat în faţă, cu mâna încă acolo unde o întinsese ca să-mi mângâie faţa.

O parte din mine voia să strige şi să lupte. Să ardă totul. Însă cealaltă parte nu-şi putea stăpâni încântarea că fusesem tot timpul în miezul lucrurilor, un tampon între ei, cineva de care se bucuraseră amândoi.

— N-o s-o poţi prinde, să ştii, a strigat după mine pe când întindeam mâna spre uşă. Va trebui s-o înfrunţi la nivelul ei. E singurul lucru pe care îl respectă Rachel.

26

Vorbele lui Leo mi-au rămas în minte, clincănind ca nişte cuburi de gheaţă într-un pahar, lejer, până ce s-au dizolvat într-un fel de plan. Iată de ce m-am pomenit că sunt de acord să merg la Long Lake când Rachel a spus, în drum spre serviciu, la sfârşitul ultimei ei săptămâni:

— Ar trebui să facem o ultimă excursie acolo înainte să trebuiască să plec.

Cursurile ei postuniversitare începeau curând şi, cu toate că îmi oferise locuinţa sa din New York, încă nu-i spusesem că am semnat deja un contract de închiriere în Inwood, cu începere de la întâi septembrie. Era mai uşor aşa. Rachel începuse să pună în fiecare zi întrebări plângăreţe, chestii ca „O să vii să mă vezi, nu-i aşa?” şi „Vorbim la telefon în cursul săptămânii, bine?” în această dimineaţă, pe când beam cafeaua, a zis apăsat: „Să nu mă uiţi, bine?” Măcar de-aş putea!

Pe când îmi făceam bagajul pentru weekend mi-am dat seama că încă mai aveam timp să plec. Subînchirierea nu se termina decât peste patru zile; puteam să aleg să nu merg la Long Lake. Însă, pe când hidroavionul se înclina brusc în amurg înainte să atingă apa întunecată a lacului, am ştiut că nu era o opţiune. Era soarta mea.

Audentes fortuna juvat. Soarta îi favorizează pe cei îndrăzneţi. Iar oraşul şi The Cloisters mă prefăcuseră în cineva care putea să fie îndrăzneţ.

Nu era nimeni care să ne întâmpine ca data trecută, şi casa era întunecată. Doar şirul de lumini de pe ponton arăta drumul. Până să urcăm pe peluză spre uşa din faţă am auzit deja motorul avionului care se ridica de pe lac, lăsându-ne singure, împreună, în întunericul care se aduna.

— Margaret nu e? am întrebat-o pe Rachel.

— Nu, au liber de Ziua Muncii, a zis. De obicei sunt oameni aici, aşa că e mai puţină muncă de întreţinere.

A apăsat pe un întrerupător şi livingul s-a luminat; lemnul lucea în culori calde.

Venisem la Long Lake pentru ca Rachel să nu poată scăpa de adevăr, să nu se poată ascunde în spatele Arunci sau al lui Michelle de Forte sau al avocaţilor ei. Ca să nu se poată pierde în mulţimile din oraş. Dar nu prevăzusem că Margaret şi soţul ei nu vor fi acolo. Ar fi trebuit să fie sistemul de protecţie, siguranţa în cazul în care lucrurile ar fi luat-o razna cu Rachel, dar poate că era mai bine aşa. Oricum ea ar fi vrut să fim doar noi două.

Zile întregi repetasem în minte discuţia pe care trebuia s-o am, punând vorbe în gura lui Rachel, lăsând altele să se rostogolească din gura mea. Însă restul weekendului îl lăsasem în seama intuiţiei. Avea să se desfăşoare, ştiam, aşa cum era sortit, şi nu voiam să-mi spună cărţile de tarot la ce să mă aştept. Nu încă. O priveam pe Rachel cum deschide uşa frigiderului şi se uită înăuntru. Şi congelatorul era aproape gol.

— Putem să cinăm în oraş, a zis Rachel, deschizând şi închizând câteva dulapuri.

Ne-am cărat bagajele sus, în dormitoarele în care stătuserăm la ultima vizită. M-am dus la fereastră şi m-am sprijinit cu degetele pe pervaz. Mi-am dat seama că The Cloisters nu mă schimbase; mă şlefuise până la esenţă, până la persoana care fusesem întotdeauna. New Yorkul nu-mi arătase de ce sunt capabilă; făcuse să nu mai am decât opţiunea de a fi atât de capabilă – desăvârşise o educaţie dură care începuse odată cu moartea tatălui meu.

Şi nu era doar oraşul. Rachel şi Leo îmi arătaseră un alt fel de a trăi, şi pentru asta m-am îndrăgostit de amândoi. Stând lângă fereastră, privind lacul, eram prinsă între dorinţa de a distruge totul, dar şi de a păstra totul pentru totdeauna. Mi s-a părut că impulsurile erau egale.

Când Rachel a bătut la uşă, nu mi-am putut stăpâni o tresărire.

— N-am vrut să te sperii, a zis intrând, cu un pulover într-o mână şi nişte chei în cealaltă.

— Nu m-ai speriat.

Am urcat într-o camionetă pe care Rachel a scos-o în marşarier dintr-un garaj deschis şi am luat-o în jos pe o alee lungă de pământ nivelat peste care se aplecau ulmi şi stejari cu frunziş des. După vreo doi kilometri de pădure de foioase şi mlaştină am trecut printr-o poartă de metal modestă şi am virat la dreapta pe o şosea cu două benzi. N-au trecut decât zece-cincisprezece minute până ce a apărut strada principală a unui oraş simplu, turistic: tarabe cu ochelari de soare şi aparate cu fise pe care se legănau călare copii, panouri care făceau reclamă la băuturi reci şi îngheţată.

În ciuda timpului petrecut la New York în vara aceea, unele dintre cele mai clare amintiri sunt din strada principală a acelui centru de oraş. Îmi amintea de Walla Walla cu intimitatea mersului pe trotuare ticsite de turiştii estivali, cu şerpuirea printre maşini parcate, cu prăvăliile ale căror vitrine erau pline de jucării şi

suveniruri – aranjamente neschimbate de ani întregi – care aveau rostul să ademenească trecătorii.

— O să mâncăm. Apoi o să ne aprovizionăm, a zis Rachel, mergând pe stradă în direcţia unui restaurant care avea umbrele roşu cu alb deschise deasupra unor mese de picnic din lemn. Sper că-ţi plac hamburgerii, pentru că doar asta au aici. Pizzeria s-a închis acum un an. Probabil că aşa e cel mai bine. Pizza era groaznică, de fapt, de-a dreptul şocantă pentru statul New York.

Nu erau decât câteva mese libere, şi Rachel şi-a aruncat puloverul pe una înainte să ne aşezăm la coada plină de pensionari, familii tinere şi câţiva adolescenţi care scăpaseră de supravegherea părinţilor în seara aceea. Am făcut comanda la două fete care stăteau în spatele unor ferestre care se deschideau la limită că ele să audă. Tot trebuia să se aplece, cu urechile aproape lipite de tejghea, ca să audă ce comandam.

Rachel a tergiversat comanda, dar asta nu părea să deranjeze pe nimeni. De la arestarea lui Leo purtarea i se schimbase aproape imperceptibil – era mai destinsă, mai jucăuşă, de parcă orice griji îi mai rămăseseră i-au fost ridicate de pe umeri. Mă întrebam cum justifica asta, pentru că eram sigură de schimbare. Ce îi spui unui prieten care a săvârşit o crimă? Cum era posibil să-ţi petreci timpul cu el până ce, pur şi simplu, nu mai poţi să eviţi adevărul?

A venit comanda noastră. Hamburgerul meu era plin de zgârciuri şi sare.

— Crezi că Moirei o să-i placă Béatrice? a întrebat Rachel în vreme ce sorbea din suc.

Béatrice Graft fusese angajată ca înlocuitoare a lui Patrick. Era profesoară la Columbia şi ţinuse adesea conferinţe la The Cloisters, aşa că întotdeauna fusese favorită pentru acest post.

— Am impresia că Moira crede că *ea* ar fi trebuit să fie numită custode, am zis.

— Patrick mi-a spus cândva că Moira a fost angajată când avea treizeci de ani. Îţi imaginezi? Trebuie să fie acolo de cel puţin treizeci de ani.

Puteam să cred asta. Moira avea înfăţişarea cuiva care stătea de mult prea mult timp pe coridoarele gotice ale muzeului – palidă şi vigilentă, plină până la refuz cu secrete, ştiam asta.

— Crezi că o să fii bine? a întrebat Rachel. În vocea ei era preocupare sinceră. Va fi ca şi cum ai lua-o de la capăt. O nouă eu, un nou Leo, un nou Patrick.

Acelea nu erau neapărat lucruri rele, mi-am zis.

— O să mă descurc.

— Asta i-am spus lui Michelle, a zis Rachel, privind dincolo de mine la masa ocupată de o pereche de tineri. I-am spus că vei putea să ancorezi locul prin toată furtuna. Chiar dacă nu eşti acolo de prea multă vreme, i-am spus că te poţi descurca. Nu era sigură, ştii, dacă eşti potrivită pe termen lung. Dar am liniştit-o.

— Mulţumesc, am zis.

Cu toate că în declaraţia ei era ceva ce nu-mi plăcea: spectrul îndatorării, al insuficienţei mele.

— Cu plăcere. Pentru asta sunt prietenii. Şi apoi, îmi place să ştiu unde o să fii, dacă am nevoie de tine.

Am mâncat în tăcere, în vreme ce noaptea se întindea peste oraş, cu stelele uşor de văzut dincolo de singurul felinar. M-a izbit gândul că generozitatea lui Rachel – lucrul de care mă ataşasem atât de mult, lucrul care părea atât de sincer – era, de fapt, sursa controlului ei. Era atât binefăcătoare, cât şi supraveghetoare, manipulându-ne cu iscusinţă în ritmul nostru şi răsfăţându-ne cu

privilegii când ne supuneam. Şi, chiar dacă era limpede că mă place, în acelaşi timp se credea mai inteligentă şi mai capabilă.

Înainte să plecăm din oraş am sunat-o pe Laure şi i-am spus tot, pentru eventualitatea în care ceva nu mergea bine. M-a crezut fără să pună întrebări, a avut o inflexiune abia simţită în voce când i-am explicat. Totuşi, a vrut să ştie lucruri cum ar fi dacă sunt bine. Am asigurat-o că sunt.

Rachel, mi-am dat eu seama, crease, sau fusese în centrul atât de multor pierderi. Ştiam că asta schimbă un om. Aşa că am vrut să tatonez pierderea suferită de Rachel, să văd cât e de mare. Îmi aminteam cum am decupat şi am păstrat orice articol despre moartea tatălui meu – uneori erau doar câteva rânduri. Ferparul lui abia dacă avea lungimea degetului meu mare. Amintirea ferparului m-a făcut să merg înapoi în timp şi să citesc articole despre moartea părinţilor lui Rachel. Şi erau multe: rapoarte locale în *Post-Star Gazette,* care a dedicat o pagină întreagă eforturilor de căutare, stricăciunilor bărcii, stării în care era Rachel când a fost găsită. Şi apoi, vrând să-i simt şi mai bine pierderea, am trecut la articolele din *Yale Daily News* despre sinuciderea colegei ei de cameră. Cu fiecare cuvânt pe care îl citeam, lucrurile care păruseră cândva ghinion, predestinare, inevitabil, păreau mai puţin soartă şi mai mult intenţie.

Rachel a mototolit ambalajele şi le-a dus la gunoi.

Pe drumul de întoarcere ne-am lăsat mâinile să atârne afară, pe geamuri, înviorându-ne pielea. Când am ajuns la casă era târziu. Rachel a pus un disc în living, sunetul hârâit stârnind ecouri în casa de lemn şi prin ferestrele deschise, până pe malul lacului, unde a încercat, fără să izbutească, să înăbuşe corul greierilor.

S-a cuibărit într-un fotoliu vechi şi a deschis o carte, cu un pahar cu vin pe masa de lângă ea. La prima noastră vizită la Long Lake

ne-am petrecut mult timp citind, şi pentru această călătorie am luat cu mine un roman pe care voiam de ceva timp să-l citesc – *Numele trandafirului* al lui Umberto Eco, cartea groasă, uzată, pe care o luasem din biroul lui Patrick.

Aşezată pe canapea, am deschis cartea şi paginile s-au răsfirat în evantai până ce s-au oprit brusc la sfârşit. Şi acolo, la spate, cuibărită lângă copertă, era o carte de tarot. Am recunoscut imediat dosul albastru intens, presărat cu stelele aurii care alcătuiau constelaţii pe cerul nopţii. Am ridicat privirea şi am văzut-o pe Rachel captivată de cartea sa. Am răsucit cartea de tarot. Era Diavolul. Cartea care completa pachetul. Faţada falsă fusese înlăturată deja, dezvăluindu-i pe Ianus, zeul tranziţiei şi dualităţii. Patrick, am descoperit şocată, ştiuse întotdeauna de cărţile ascunse dedesubt.

27

Am tăinuit descoperirea chiar şi când, a doua zi, eram tolănite pe prosoape de plajă moi, pluşate, şi ne înfigeam în nisip degetele de la picioare. O umbrelă înclinată oferea o fâşie subţire de umbră în vreme ce soarele se îndrepta spre vest. În partea opusă a lacului se buluceau norii. Am intrat în lac, ţărmul pietros îmi înţepa tălpile la fiecare pas, până ce am fost destul de departe ca să plonjez. Apa îmi umplea urechile, iar braţele despicau aerul, ducându-mă la vechea platformă de înot ancorată în dreptul plajei.

Şi pe când mă săltam pe ea, pe suprafaţa aspră şi plină de bucăţele de lemn care se cojeau, am admirat bronzul pe care îl prinseseră braţele mele, supleţea trupului datorată verii din New York. Întotdeauna îmi plăcuseră ultimele răsuflări ale sezonului. Nesfârşita bătaie a soarelui puternic de august şi iarba uscată din

Walla Walla, unde întoarcerea la şcoală era primul semn că vine toamna şi, curând, cerul mohorât al iernii. Ştiam că la New York cerul avea să facă mai mult decât să fie mohorât. Oricât de fierbinte fusese vara, iarna avea să fie friguroasă. *Muşcătoare,* zisese Leo într-o seară, rezemat de scara de incendiu ca să sufle fumul ţigării cu marijuana. Şi totuşi, abia aşteptam să simt vântul iernii suflând dinspre Hudson. Am zăcut pe platformă până mi-am simţit pielea străbătută de furnicături şi pătată de căldură, apoi am plonjat iar în lac şi am înotat spre mal.

Rachel şi cu mine am repetat asta – înot, moţăială, înghesuiala împreună sub bucăţica de umbră pe care ne-o oferea umbrela – până spre sfârşitul după-amiezii, până când cerul a început să se întunece şi norii au trecut de la alb la cenuşiu, făcând zarea să pară mică sub înălţimea lor. Şi vântul se înteţise, răvăşindu-ne paginile cărţilor şi trăgând de umbrelă. Dar, pe când soarele cobora, a devenit limpede că aşteptaserăm prea mult. În capătul lacului, o fâşie întunecată de ploaie înainta spre noi, curentul descendent iscând valuri cu creste albe. Ziua lăsase loc întunericului – acea situaţie bizară care pare să se producă doar în cele mai fierbinţi zile de vară – şi, cu toate că niciun fulger încă nu despicase cerul, o răcoare bruscă mi-a spus că nu poate fi departe. Şi apoi, chiar deasupra noastră, tunetul. O pală de vânt ne-a smuls umbrela, făcând-o să se dea peste cap pe peluză, cu prosoapele şi cărţile rostogolindu-se după ea. Am alergat după ele, cu ploaia biciuindu-ne aprig umerii şi picioarele goale, adunându-le de unde dansau în vânt, după care am alergat spre verandă şi siguranţa casei. Auzeam deja răpăiala asurzitoare a ploii pe acoperiş, pe hangarul bărcilor, pe ferestre.

— Nu cred că o să rămânem fără curent, a zis Rachel de îndată ce am ajuns înăuntru.

Nu-mi închipuisem că poate să se întunece şi mai tare, dar când vântul a izbit latura lungă a casei, am făcut fără voie un pas în spate. În doar câteva minute după-amiaza se schimbase – irevocabil – şi în clipa aceea am tânjit după singurul lucru care părea să mă poată ţine pe loc când totul din jurul meu se învârtejea – cărţile de tarot. Am lăsat-o pe Rachel în living, uitându-se la furtună, şi m-am dus în dormitorul meu; am pipăit prin geantă până am găsit-o: cutia de piele cu panglică verde în care erau cărţile.

Pentru că voiam să fac interpretarea cu pachetul întreg, am strecurat Diavolul în mijlocul pachetului şi m-am aşezat cu picioarele încrucişate pe covorul vechi ţesut de mână din faţa ferestrelor biciuite de ploaie. Am început să le amestec cu grijă şi am făcut o etalare, aşezând cărţile cu un scop, aranjându-le într-o reţea complicată de zece. Cinci semnalau ce a fost înainte; cinci, ce urma să fie. Şi pe când le etalam, nu m-am putut împiedica să fiu fascinată de ceea ce am văzut în trecutul meu. Era Doi de cupe răsturnat – o carte care vorbea despre lipsă de încredere, un dezechilibru. Lângă el era Saturn – o carte asociată cu Lumea într-un pachet tradiţional – figura paternă. Însă, de asemenea, în Roma antică, Saturn era contopit cu zeul grec Cronos, un titan care şi-a uzurpat tatăl şi şi-a devorat odraslele. Zece de monede, răsturnat, concentra şi mai clar interpretarea pe familie, şi iată şi Luna. Cea mai capricioasă dintre cărţi, care arunca o lumină asupra căilor noastre greşite. A trebuit să întorc privirea de la adevărul pe care cărţile se străduiau să-l limpezească.

— Ce-ţi spun cărţile? a întrebat Rachel.

Mă urmase la etaj şi acum stătea rezemată de tocul uşii. Şi apoi, aşa de încet, că aproape n-am auzit-o peste zgomotul ploii:

— Ce-ţi spun ele şi nu pot eu să-ţi spun?

— Nu-i aşa. E o senzaţie. Am ridicat privirea. O dezlegare.

Dar ştiam că poate să fie şi mai mult decât asta. După cum spunea documentul pe care l-am tradus, cărţile de tarot sunt prescriptive – spun viitorul şi poate chiar *îl determină.*

A refuzat să intre, dar a rămas în prag, privindu-mă.

— Zău aşa, Ann, a zis. Doar nu crezi cu adevărat că acele cărţi pot să spună viitorul. Nimic nu poate. Numai noi ne putem făuri viitorul.

Însă avea vocea fragilă, şi asta mi-a amintit ce îmi povestise despre mama ei şi frunzele de ceai, că interpretarea o umpluse de o spaimă care n-a părăsit-o niciodată de tot.

— Cu toţii vrem să credem în ceva mai mare decât noi înşine, am zis, ţinând în mână restul cărţilor şi cercetând etalarea. Nu asta spunea întotdeauna Patrick?

— De ce să vrei să ştii? a zis Rachel, apoi a intrat şi s-a aşezat pe podea în faţa mea, cu picioarele încrucişate. Dacă ceea ce spui e adevărat, că există acolo ceva care ne aşteaptă, ceva ce am putea să vedem, de ce să vrei să ştii asta?

Acela a fost momentul în care mi-am dat seama că, de fapt, lui Rachel îi era frică. Dacă eu mă sprijinisem pe intuiţia mea, ea se ferise de a sa. Atunci m-am întrebat dacă a găsit, de fapt, ghicitoarea în frunze de ceai la care fusese mama ei. Şi o clipă mi-am îngăduit să mi-o imaginez intrând în prăvălie şi fiind dată afară; cu ghicitoarea arătând spre ea cu un deget acuzator. Însă adevărul era că amândouă aveam dreptate, în felul nostru. Eu *credeam* că suntem sortiţi unor anumite lucruri, aşa cum crezusem că tata era sortit să fie pe marginea drumului în ziua aceea şi nimic din ce aş fi făcut eu nu i-ar fi putut împiedica moartea. Pentru că, ce ar fi însemnat să trăiesc cu alternativa? Să mă întreb tot timpul dacă l-aş fi putut salva făcând o alegere diferită.

Rachel a întins mâna în spaţiul dintre noi, stricându-mi concentrarea, şi mi-a pus-o pe braţ.

— Ann. Poate fi amuzant să crezi. Însă nu-i decât asta – amuzament. Nu e muncă. Munca e aici. A arătat spre cărţile de tarot, cu un deget zăbovind deasupra ilustraţiilor. Hai să ne concentrăm pe asta.

Am ridicat privirea spre ea, cum stătea în faţa mea, implorând. Mi-am imaginat că îi spusese cândva lui Patrick acelaşi lucru.

— Atunci lasă-mă doar să le citesc pentru tine, am zis.

Era o provocare, dar şi un test ca să văd cât de departe m-ar lăsa Rachel s-o presez. Şi atunci m-a izbit distanţa pe care o pusesem între mine şi cea care fusesem în acele prime săptămâni, când mă străduiam atât de tare să mă măsor cu ea, când încercam atât de mult să ajung la nivelul ei. Mi-a cercetat faţa şi, pentru prima dată, am ştiut că suntem pe picior de egalitate. Era acum la fel de nesigură cum fusesem eu cândva. În vreme ce sunetul ploii pe geamuri creştea, a încuviinţat.

— Ce vrei să le întrebi? am zis, ţinând pachetul în mână.

— Întreabă-le despre viitorul meu.

Am dat din cap şi am început să întind cărţile, o etalare simplă de cinci cărţi. Însă fiecare carte care apărea era aceeaşi – asul, răsturnat. Singurele cărţi din pachet care nu aveau ilustraţii, doar unica imagine a seriei. Am continuat până am ajuns la cinci cărţi – închizând ochii şi pipăind moliciunea pergamentului. Când am deschis ochii, am fost şocată să văd că ultimele două cărţi nu schimbaseră etalarea. Erau al patrulea as şi cartea pe care o strecurasem în pachet înainte să vină Rachel, înainte să mă gândesc că o să interpretez pentru ea – Diavolul. Când m-am uitat la cărţile care ar fi trebuit să schiţeze viitorul lui Rachel, mi-au arătat că nu-i

niciun viitor. Cel puţin, nu unul pe care să-l pot vedea. Nu erau decât pustiu şi schimbare bruscă. Moarte.

— Ann...

De partea cealaltă a cărţilor, culoarea se scursese din obrajii lui Rachel pe piept, vopsindu-i claviculele într-un stacojiu întunecat, neuniform. Până să pot spune ceva s-a ridicat şi a ieşit din cameră.

Am coborât după ea la parter, unde stătea la fereastră.

— Ţi-au spus ce i s-a întâmplat lui Patrick? a zis, fără să se întoarcă spre mine.

Privind în urmă, mi-am dat seama că-mi spuseseră. Numai că pe atunci nu eram destul de pricepută ca să le interpretez.

— Poate că da.

— N-aş fi crezut că eşti genul de fată care să fie aşa de absorbită de toate astea, a zis, întorcându-se spre mine. Avea vocea firavă şi ascuţită. La început păreai foarte pragmatică.

— Nu înţelegi, am zis, aproape ca pentru mine.

Mă gândeam la munca pe care o făcuse tatăl meu traducând paginile, cum s-a străduit să le înţeleagă, că îmi fuseseră întotdeauna sortite mie, mă aşteptaseră *pe mine.* Nu pe Rachel.

A râs, şi râsul ei a sunat ca sticla care se sparge.

— Cartea a venit pentru tine, am zis. Diavolul.

Afară, fulgerul a trosnit pe cer, zguduind casa şi trupurile noastre. Lovitura fusese aproape, destul de aproape ca să nimerească hangarul bărcilor, unde flăcările lingeau acum capătul pontonului şi creşteau. La fel cu cartea de tarot Turnul, adăpostul bărcilor luase foc. Căldura fulgerului sfidase ploaia şi aprinsese clădirea, care începea să se năruiască în lac.

Rachel n-a şovăit, a fugit în furtună spre foc. Am urmat-o, însă ploaia îmi biciuia pielea şi mă străduiam să văd prin vântul care urla şi fumul care se împrăştia jos, pe suprafaţa pontonului.

În vreme ce Rachel ştia instinctiv drumul, eu trebuia să stau cu ochii ţintă la scânduri ca să fiu sigură că nu mă apropii de margine. Când am ajuns, în sfârşit, la capătul pontonului, Rachel stătea în hangar. Un colţ al clădiri încă mai ardea mocnit în ploaie şi o parte din acoperiş se prăbuşise. Două bărci suspendate în vinciuri se legănau în vânt.

— Ai ştiut, am zis acum, strigând peste zgomotul furtunii. Ai ştiut că o are. Că ştie despre cărţile adevărate de dedesubt.

Am lăsat implicaţia să plutească între noi. Patrick ştiuse de cărţi, nu puteam fi sigură de câtă vreme. Însă puteam fi sigură că Rachel mă minţise.

S-a întors spre mine, cu părul răvăşit de vânt.

— Ce vrei să spun, Ann? O să te simţi mai bine dacă afli amănuntele? O să schimbe ceva pentru tine?

— Nu sunt amănunte, Rachel. Sunt adevărul.

— În ordine. Bine. Ia te uită cine a hotărât brusc că etica are importanţă. Da, ştia. Însă nu el a fost cel care a făcut descoperirea. Tu ai fost. Asta-i adevărul.

— Ai ştiut şi nu mi-ai spus.

Curentul de aer descendent şi tunetele trecuseră spre est, stârnind ecouri care bubuiau în depărtare, însă ploaia a rămas, o serie de împunsături de ac care îmi sfredeleau pielea.

A mijit ochii la mine.

— Ai fost să-l vezi pe Leo?

M-am întrebat o clipă dacă el îi spusese, însă felul în care a zis-o ea, cu tăişul curiozităţii, m-a făcut să presupun că nu.

— N-am avut nevoie de Leo ca să-mi dau seama, am zis.

Şi, chiar dacă era adevărat, Leo îmi ceruse de mai mult timp ca oricine s-o văd pe Rachel aşa cum e ea cu adevărat.

— M-am gândit că se poate s-o fi făcut. Ce ţi-a spus?

— Nimic ce nu ştiam deja.

Rachel şi-a dat capul pe spate şi a râs. Nu puteai să nu observi cum trupul ei a urmat mişcarea, suplu şi bronzat. Chiar şi când înfrunta un maelstrom, frumuseţea ei era un soi de refugiu.

— Habar n-ai de nimic, Ann. Cum ai putea să ştii?

Faptul că Rachel credea că îmi dădusem seama de atât de puţine mi-a dat o tresărire de plăcere. O cunoşteam mai bine decât îşi închipuia. Fusesem atentă.

— Leo a avut întotdeauna multă imaginaţie. Dar, oricum, nu cred că au destule probe pentru trimiterea în judecată.

— Nu. El nu crede asta.

— Păcat, zău.

— Însă a spus că tu l-ai omorât Patrick.

Cuvintele mi se rostogoleau prin gură de zile întregi, şi acum au ieşit neprelucrate, aproape diforme în propriile urechi, şi tari, ca să acopere furtuna.

— Ei, şi de ce ar crede asta?

Rachel a făcut un pas spre mine, şi cu distanţa micşorată a trebuit să-mi stăpânesc nevoia imperioasă de a mă retrage, de a păstra zona-tampon dintre noi.

— Pentru că n-a făcut-o el. Iar cartea aceea – am arătat spre casă – cartea aceea e motivul, Rachel. A trebuit să i-o iei înainte, nu? După ce ar fi descoperit feţele false, ştiai că s-ar fi terminat.

Ceva a trecut peste faţa lui Rachel, însă nu puteam fi sigură că e o emoţie sau ploaia.

— Ar fi putut să fie un accident, a zis Rachel. O supradoză. O greşeală. La urma urmei, se ştie că Leo prepara chestiile alea.

M-a privit din cap până-n picioare.

Ştiam totul despre accidentele lui Rachel şi greşelile lui Leo.

— De ce nu mi-ai spus de tine şi Leo?

Părea singura întrebare pe care îmi permiteam s-o pun şi care ajungea în locurile care mă dureau cel mai tare.

— Ar fi putut să-ţi strice distracţia. Şi Leo e foarte distractiv.

A zâmbit cu buzele strânse, crispate.

Am privit peste lac, unde apa era neagră ca smoala, clocotind ca mijlocul oceanului noaptea. În clipa aceea îmi doream cu disperare să mă poată convinge că nu-i aşa, să dea vina pe altcineva, să-şi şteargă trecutul, să mi-l şteargă şi pe al meu, ca şi cum am fi putut s-o luăm de la capăt.

— Nu era nevoie să ştii, a continuat ea. Poate că n-ai fi ştiut niciodată dacă Patrick nu te-ar fi luat cu el la Stephen în ziua aceea. Ştiai că eu ar fi trebuit să merg cu el? Nu tu. Te-a luat pe tine ca pedeapsă, cred. Ca un fel de a spune că eu pot fi înlocuită. Însă cred că a văzut la tine ce am văzut eu. O persoană care poate fi secretoasă, care îşi poate pune succesul mai presus de bunăstarea altora, cineva ca mine. Eşti ca mine, Ann.

— Nu sunt ucigaşă, am zis.

— Urăsc acel cuvânt, a zis Rachel. Ucigaş. Adevăratul ucigaş e mătrăguna. Presupun că îmi poţi zice, de fapt, „mâna sorţii”. Îmi sună mai bine decât „ucigaş”. E mai muzical.

— Şi cum e cu colega ta de cameră? am întrebat.

Rachel a râs.

— Cum de ai aflat de asta?

— Am citit rapoartele.

— Dumnezeule mare, Ann, veşnică cercetătoare. N-am omorât-o. A sărit pe fereastra noastră de bunăvoie.

— Dar Patrick...

— Dar Patrick, dar Patrick, m-a maimuţărit Rachel. Zău aşa, Ann. Nu l-ai cunoscut pe Patrick; n-ai ştiut cum a fost înainte să vii tu. Nu puteam să-l sufăr. Cum mă pipăia şi-mi vorbea despre

viitor. Ştiam că toată munca mea la The Cloisters era doar pentru că lui îi plăcea de mine. Dacă asta se schimba, îmi putea fi luat totul în orice clipă. Am hotărât să schimb asta.

M-a izbit gândul că, într-un fel, Rachel şi cu mine fuseserăm amândouă la The Cloisters pentru că Patrick ne făcuse o favoare, o favoare care în mod inevitabil mergea în ambele sensuri.

— Şi nici măcar nu era un cărturar, a continuat ea. Oricum, nu mai era. Mereu ocupat cu cumpărarea de lucruri şi îngrămădirea lor în casa aia penibilă a lui din Tarrytown. Şi de obicei nu erau decât ciurucuri. Era un custode nepriceput şi un colecţionar şi mai nepriceput. De ce crezi că m-am culcat cu Leo? Pentru că *am vrut.* De ce crezi că m-am culcat cu Patrick? Pentru că am simţit că trebuie.

Nu ştiam cât de mult din astea era adevărat; n-o văzusem niciodată pe Rachel făcând ce nu voia. Însă ştiam cum e să te simţi încolţit. Şi eu aş fi făcut orice ca să rămân la The Cloisters, aşa cum aş fi făcut orice ca să fug din Walla Walla.

— Însă tâmpitul ăla... A clătinat din cap. După ani de cumpărat pagini de manuscris mediocre şi relicvarii false, dă în cele din urmă, din greşeală, de ceva bun. A râs. Acele cărţi de tarot. Nu ştia ce are în mâini. Însă tu ai ştiut. S-a mai apropiat cu un pas, aşa încât acum aş fi putut cu uşurinţă s-o ating. Ai ştiut ce sunt. Ce avea să facă Patrick cu ele? Să le pună prin casă înrămate? Poate să le doneze, dacă ar fi evaluat vreodată cu adevărat ce are. Să scrie un articol care să atingă câteva teme limitate. Nu. N-aveam de gând să las să se întâmple asta. Am făcut-o pentru noi, Ann. Pentru noi.

— Am fi putut să-l punem la curent, am fi putut să...

Însă în vreme ce o spuneam ştiam că nu-i adevărat. Nu era ceea ce voia niciuna dintre noi două, şi m-am întrebat dacă nu cumva ignorasem dinadins realitatea că Patrick ştia, că îşi dăduse seama.

— El n-a meritat asta.

Rachel aproape a scuipat cuvintele.

— În toţi anii ăştia, întotdeauna descoperirile importante au fost făcute de bărbaţi importanţi. Ştiam că, dacă i-am fi împărtăşit asta, am fi fost retrogradate la rangul de coautor, în cel mai bun caz. Toată lumea ar fi crezut că descoperirea e a lui. Că el a recunoscut calitatea când toţi ceilalţi, de-a lungul secolelor, au fost păcăliţi. Dar *el* era cel păcălit. Nu noi. Nu tu. El n-ar fi ştiut niciodată dacă n-ar fi fost acea noapte din bibliotecă. A avut dreptate, ştii. S-a dovedit că drogurile i-au dat mai multă limpezime. În noaptea aceea a observat în sfârşit că ceva nu era în ordine cu cărţile, şi le-a sucit şi învârtit, încercând să-şi dea seama despre ce este vorba. Am făcut tot ce am putut ca să-i abat atenţia, însă era obsedat. Până când, în cele din urmă, i-a picat fisa şi a reuşit să scoată faţa. Atunci am ştiut că e vremea.

— Aşa că l-ai otrăvit.

— Ţi-am spus, nu-s ucigaşă. După câteva ore în noaptea aceea, Patrick s-a gândit că are nevoie de un pic mai mult, ceva pe deasupra, care să-l ajute să vadă mai limpede, doar încă o doză, aşa că m-am dus în şopronul din grădină şi am găsit planta. Am pisat rădăcina de mătrăgună în şopronul lui Leo şi i-am oferit-o. L-am privit cum o amestecă cu apă. Şi am stat acolo, în linişte, pe când el o bea de bunăvoie. Cu lăcomie, chiar. Dacă ar fi fost atent, poate că ar fi putut să observe cât de diferită este, însă cred că la un anumit nivel o voia, ştii? A fost alegerea lui.

Felul în care o justifica ea, ca pe un act care ar fi putut cu uşurinţă să fie evitat, m-a îngheţat. O logică profund defectuoasă.

— Rachel, nu descrii o alegere. Patrick n-a avut de ales. Interpretarea pe care o dai, ca alegere, e un lux, o perdea care ne desparte de soartă. De o soartă a cărei autoare eşti.

— Alegerea este singurul lucru pe care îl împărtăşim cu toţii, a zis, înlăturându-mi comentariul. Este terenul de joc de la nivelul suprem.

— Nu este, Rachel. Crezi că eu am vrut să ajung la The Cloisters? Crezi că am vrut să fiu amestecată în toate astea? N-am avut de ales.

— Sigur că ai avut. Ai fi putut să te întorci la Walla Walla. Ai fi putut să pleci după moartea lui Patrick. Ai fi putut să alegi, de un milion de ori, să nu faci împreună cu mine lucruri care te-au vârât tot mai adânc în asta, însă le-ai făcut. La fiecare cotitură, le-ai făcut. Şi ştii de ce? Pentru că *suntem la fel,* Ann.

Greşea când credea că am avut de ales. În viaţă nu existau, o ştiam, alegeri adevărate. Ştiam asta sigur, deoarece nu alesesem să fiu pe drum în ziua aceea. Nici tata n-a ales să i se strice maşina în drum spre casă, pentru că tot amânase s-o repare, în curba aceea fără vizibilitate dintre Whitman şi casa noastră. Acum văd în cărţi întunericul. În chipul lui Saturn şi în lumina lăptoasă a lunii – văd ce s-a întâmplat în ziua aceea, ce m-am străduit aşa de mult să uit. Cum am mers cu maşina din campus spre casă pe drumul de ţară care tăia prin mijloc lanurile de grâu, câmpurile a căror iarbă crescuse înaltă, bună de cosit. Şi la cotitură nu l-am văzut, n-am văzut maşina prin desişul paielor de grâu. Am simţit doar – buşitură, forţa atât de neînsemnată pe bara de protecţie a camionetei mele.

Doar în oglinda retrovizoare am putut să văd scena. Să-i văd trupul zăcând la marginea fâşiei de asfalt cenuşiu. Am dat fuga înapoi, mi-am amintit asta acum. Însă era deja prea târziu. Şi, apoi,

el mi-a spus să plec. Să merg mai departe. Să nu mă opresc până nu ajung departe de casă. „N-a fost vina ta”, a zis. „Nu lăsa asta să-ţi distrugă viaţa.” Deşi, desigur, o distrusese deja.

Tatăl meu avusese, totuşi, dreptate. Acum ştiam că n-a fost vina mea. Soarta intervenise ca să ne pună pe amândoi pe drum în ziua aceea, sub un cer arzător de august. Rachel greşea dacă credea că am avut vreodată de ales. Alegerea era o ficţiune. Pentru că, dacă aş fi avut vreodată de ales, aş fi virat la stânga, aş fi mers pe drumul cel lung, aş fi făcut orice ca să împiedic ceea ce i s-a întâmplat tatălui meu – ce mi s-a întâmplat mie – în după-amiaza aceea. Şi dacă alegerea ar fi fost aşa de uşor de făcut, atunci aş fi ales să opresc lacrimile care mi-au umplut ochii, să-mi recapăt răsuflarea, să-mi împiedic vocea să se îngemăneze cu urletul vântului, cu prăbuşirea ploii. Amintirea pe care mintea şi trupul meu trudiseră atâta s-o reprime – tatăl meu, trupul lui însângerat, lanurile bălane şi pământul prăfos din jur, mâinile mele pe volan – ţâşnea iarăşi din mine.

— Ann, a zis Rachel, apropiindu-se şi cuprinzându-mă în braţe. S-a terminat, a zis. Nu mai putem face cale-ntoarsă.

Şi am plâns şi mai tare, pentru că avea dreptate. Nu puteam face cale-ntoarsă şi, mai rău, nu ştiam dacă mi-aş dori asta. Pentru că toate, chiar şi moartea tatălui meu, m-au condus aici. Rachel avea dreptate, eram la fel. Însă revelaţia asta nu era o uşurare. Era o înfrângere zdrobitoare, şi n-am putut decât s-o cuprind cu braţele şi să mă las moale pe trupul ei, s-o las să mă ţină în picioare.

— Am făcut-o pentru noi, a şoptit lipită de gâtul meu.

Şi exista, undeva în mine, ceva care dorea s-o creadă, care dorea cu disperare să fie adevărat. Să fim de-acum înainte Rachel şi cu mine – fără figuri paterne, fără taţi, fără iubiţi. Dar văzusem în cărţi ce urma, şi în asta, prin tot trupul meu tremurător şi mintea

bântuită, am găsit o oarecare alinare. Şi, întocmai aşa cum trecutul mă găsise în cărţile de tarot, ştiam că nu pot să scap nici de viitorul pe care mi-l făuriseră. N-aveam de ales.

28

Când zorii începeau să se întindă peste Munţii Adirondack, eram deja pe marginea drumului de ţară, mergând spre oraş. Întindeam mâna cu degetul ridicat ori de câte ori auzeam o maşină, însă, cum soarele abia răsărise, erau puţine şi rare, cele mai multe, camioane deja pline de oameni şi încărcate cu scări, în drum spre locuri de muncă.

După ce mersesem vreo oră, o femeie în uniformă de menajeră a oprit şi a coborât geamul.

— Unde mergi? a întrebat.

Nu ştiam.

— Oriunde pot lua un autobuz, am zis.

Îmi atârnasem pe umăr geanta cu schimburile şi eram îngreunată şi de rucsac.

— În Johnsburg, a zis şi s-a întins să deschidă portiera din partea pasagerului. Te pot duce cea mai mare parte din drum.

Am mers în tăcere, cu pădurea de foioase fulgerând pe alături. Maşina mirosea a ţigări, şi femeia tot lovea în marginea geamului cu ţigara din mână ca să scuture scrumul afară.

— Fugi de ceva? a întrebat după ce am mers câteva minute. Dacă nu vrei să vorbeşti despre asta, e în ordine. Atâta doar că arăţi ca cineva care fuge de ceva.

A arătat spre rucsacul meu de pe bancheta din spate.

— Cam aşa ceva.

— Un băiat? A trebuit să fug o dată de un băiat. Când o relaţie se duce de râpă...

A fluierat şi şi-a dat ochii peste cap.

— O relaţie proastă, am zis.

— O să reuşeşti. Am crezut că n-o să scap niciodată de-a binelea, dar am scăpat. Şi el nu m-a găsit, dacă asta te îngrijorează. Ei spun întotdeauna că te vor găsi, dar rareori te găsesc. Se plictisesc să te caute sau se încurcă cu sora ta – la mine a fost soru-mea – şi apoi...

A trântit piciorul pe frână ca să lase un cerb şi o căprioară să treacă prin faţa maşinii; capul aproape mi s-a lovit de bord. M-am întrebat dacă îi funcţionează centurile de siguranţă.

— A fost cât pe ce, a zis.

Pe când animalele intrau în desiş, cerbul şi-a întors capul să se uite la mine, cu ochii negri sticloşi şi lipsiţi de emoţie.

— Oricum, a început iar femeia, o să fii bine. Te duc până la Johnsburg. Nu-i nevoie să vorbim despre asta.

Şi n-am vorbit. În restul drumului, în vreme ce lumina dimineţii trecea de la lăptoasă la limpede, doar am ascultat radioul şi am mers pe şoseaua cu două benzi spre staţia de autobuz. Nu-i lăsasem niciun bilet lui Rachel. Plecasem, pur şi simplu, îmi închisesem telefonul şi mă îndepărtasem, de ea, de toată povestea.

Era în aer o undă tăioasă în acea dimineaţă, când m-am trezit, înainte de ivirea soarelui. Vara se sfârşise. Lumea pe care o construisem la The Cloisters, cea care ţinea tot restul afară, se năruise, precum clădirea de pe cartea de tarot Turnul, care cade în mare. Era, mi-am dat seama, inevitabil. Relaţii ca ale noastre, astfel de lumi, nu fac faţă presiunii din afară, mai ales când acea presiune vine dinspre propriul nostru trecut. Ce aş putea, la urma urmei, să-i spun detectivei Murphy? Că Rachel crease o moralitate complicată în care se simţea absolvită de vinovăţie deoarece

victimele sale au avut întotdeauna de ales, cu toate că ea le pusese la cale soarta? Că eu însămi eram căutată în statul Washington pentru un accident cu fugă de la locul faptei? Nu. Ştiam că n-ar înţelege. Însă eu înţelegeam. Cărţile de tarot înţelegeau.

Când femeia m-a lăsat în staţia de autobuz, mi-a îndesat în mână câţiva dolari.

— O să ai nevoie de ei, a zis.

Şi, cu toate că am încercat să-i înapoiez, a insistat. Acolo am sunat-o pe Laure de la un telefon public şi am întrebat-o dacă pot să stau la ea în restul săptămânii, până începe contractul meu de închiriere. A fost de acord imediat.

— Eşti bine? m-a întrebat.

— Da, am zis.

— Ea a făcut ceva?

— Nu.

Laure a tăcut, şi aproape că o auzeam cum îşi morfoleşte buza de jos, încercând să se hotărască dacă să insiste sau nu să capete alte informaţii.

— Îţi spun mai multe când ajung, am zis preventiv.

Adevărul era că nu voiam să vorbesc despre asta. Ştiam că nimeni n-ar înţelege.

A durat tot restul zilei ca să ajung în oraş – autobuze şi trenuri, în cele din urmă, două metrouri şi un drum pe jos de cinci cvartale. De-abia la şapte seara m-am împleticit în apartamentul lui Laure din Brooklyn, unde locuia cu iubitul şi două pisici. Am lăsat să cadă pe podea amândouă bagajele şi m-am prăbuşit pe canapea.

— Poţi să stai cât vrei, a zis, aducându-mi un pahar cu apă.

— N-am nevoie decât de o săptămână.

Laure a dat din cap.

— Mulţumesc, am zis.

— Aşadar, a zis Laure, aşezându-se lângă mine pe canapea. Ce s-a întâmplat?

— Pur şi simplu nu era sortit să fie.

Şi, cu toate că a încercat să-mi smulgă mai multe informaţii, am şovăit. Nu era povestea lui Laure. Era povestea mea. O poveste pe care ştiam că foarte puţini oameni o vor crede. După ce am tras un pui de somn şi am făcut duş, am băut prea multe sticle de vin ieftin la un restaurant ale cărui mese se revărsau pe trotuar şi apoi ne-am întors pe jos acasă sub lumina portocalie a felinarelor. Şi pentru prima dată am văzut altă parte a New Yorkului, lumea din afară de The Cloisters, care încă era caldă şi vibrantă, cu toate că în curând frunzele aveau să-şi schimbe culoarea şi aerul avea să fie mai puţin îngăduitor. Am tras totul adânc în piept.

A doua zi era luni, şi am mers cu metroul la The Cloisters, bucurându-mă iar de înghesuiala din jur, de aerul încins şi stătut. La muzeu avea să fie un nou custode, şi pentru această ocazie am apelat iarăşi la hainele pe care le adusesem din Walla Walla; poliesterul care zgâria nu mai era stânjenitor, doar nostalgic.

Când am ajuns în holul principal am observat că Moira şi-a ferit privirea şi s-a aplecat spre birou ca să mai scoată hărţi şi să întâmpine ghizii. La fel s-a întâmplat în bucătărie, unde conservatorii m-au salutat cu mişcări scurte ale capului înainte să se strecoare afară, lăsând în urmă pacheţelele de zahăr. În bibliotecă m-a găsit Michelle, cu Béatrice Graft lângă ea.

— O, Ann. Nu te aşteptam, a zis. Dacă nu te superi, ne laşi singure câteva minute? i-a spus lui Béatrice.

Un moment m-am îngrijorat, iarăşi, că voi fi expediată. Că avea să-mi spună că Béatrice şi muzeul nu mai aveau nevoie de mine.

Numai că de această dată n-avea să mai fie acolo Patrick să mă salveze. Pe când ieşea, Béatrice a zis:

— Vino să mă iei când aţi terminat.

Michelle a venit la masă şi şi-a tras scaunul de lângă mine.

— Ann, a zis. După cele întâmplate, am presupus că o să-ţi iei câteva zile libere. Dar, de vreme ce eşti aici... Vocea i s-a stins. Presupun că acum ar fi cel mai bun moment ca să fac prezentările. Ştii că nu trebuia să faci asta ca să ne dovedeşti devotamentul tău. Suntem cu toţii foarte conştienţi.

— De ce anume? am întrebat.

Atunci mi-a aruncat o privire ciudată.

— N-ai auzit, aşadar?

— Ce să aud?

— Vai de mine!

Michelle a ieşit repede şi s-a sfătuit cu Béatrice, după care a venit înapoi la masă.

— Ann, a zis, vorbind rar. A fost o vară dificilă pentru noi aici, la The Cloisters, şi a fost o vară dificilă pentru tine, personal. Am presupus că ştii deja. Voi două eraţi atât de apropiate. Dar, de vreme ce nu ştii, vreau să fiu eu cea care îţi spune. Rachel e moartă. A murit. Un accident cu barca, se pare. Foarte tragic. Toţi angajaţii noştri, întreaga familie de la The Cloisters este...

A lăsat propoziţia să se stingă.

— Am stat la o prietenă în Brooklyn, am zis. N-am auzit.

— Aşa. Prin urmare, nu ştiai. Înţeleg. Ann, uite, îmi pare tare rău.

Şi aşa arăta Michelle, chiar da. Avea faţa încreţită şi, când am coborât privirea, am observat că mă ţine de mână.

— Când? am întrebat.

— Ieri. Se pare că naviga spre o insuliţă de pe Long Lake. Însă n-a verificat dacă e pus dopul. Nu era, şi barca s-a umplut de apă. N-avea la bord colac de salvare. A încercat să înoate spre mal, dar a venit o furtună. A fost imposibil.

— Doamne! am zis, uitându-mă acum la mâinile din poala mea, ale lui Michelle şi ale mele, încolăcite laolaltă.

Nu ştiam dacă se aşteaptă sau nu să plâng, dacă avea nevoie de un spectacol al emoţiei. Nu ştiam de ce anume am eu nevoie.

— Da, a zis Michelle. Deosebit de tragic, pentru că se pare că e acelaşi fel în care au murit părinţii ei. Într-adevăr, niciunul dintre noi nu poate să înţeleagă.

Am rămas în tăcere lângă Michelle până ce ea mi-a strâns o dată mâinile şi le-a dat drumul; perioada de jelire colectivă se încheiase.

— Ce-ar fi să faci o pauză, să te duci acasă, să-ţi iei câteva zile libere? Totul o să fie aici când te întorci. Avem mare nevoie de tine, Ann Stilwell. Faci o treabă minunată aici.

M-am gândit cât de diferit era faţă de prima noastră întâlnire, vara ne schimbase pe toţi, aranjase altfel ţesătura realităţilor noastre. Ursitoarele – moirele mi-am zis, ţesuseră de zor.

— Cum aţi aflat?

— M-a sunat Leo, a zis Michelle după un moment de şovăială.

N-am spus nimic.

— Eşti liberă să pleci. Ce-ar fi să stabilim să te întorci joi, sau săptămâna viitoare, dacă ai nevoie de timp? Zău, orice ai nevoie. După vara pe care ai avut-o aici, nu te-aş învinui dacă ai pleca de tot.

— Nu plec, am zis, am împins în spate scaunul şi m-am ridicat. Aş vrea să fac o plimbare, însă după aceea mă întorc. Vreau să fiu aici; nu-mi imaginez niciun alt loc în care să trec prin asta.

Michelle s-a uitat la mine şi a zâmbit.

— În ordine, a zis.

Am coborât dealul dinspre meterezele muzeului, cu silueta lor neregulată încă vizibilă printre copaci, până m-am oprit la o bancă. Sub creanga joasă, arcuită, a unui ulm mi-am scos telefonul şi l-am deschis pentru prima dată de când plecasem de la Long Lake. Erau patru mesaje de la Rachel, dar n-am ascultat niciunul. Pur şi simplu am căutat numele lui Leo şi l-am sunat.

— Eram contactul ei pentru urgenţe, a zis înainte să pot scoate un cuvânt. Îţi poţi închipui?

N-am zis nimic.

— Erai acolo când s-a întâmplat? a întrebat.

— Nu.

— Probabil e cel mai bine.

— Când te-au sunat?

— Aseară. Am sunat-o imediat pe Michelle.

Mi-am dat seama că stau pe marginea băncii, cu o mână încleştată pe lemn atât de puternic, încât mi se albiseră încheieturile degetelor.

— Ce au spus?

Îl auzeam cum îşi schimbă poziţia.

— Că s-a înecat. Probabil a încercat să înoate până la mal, dar a apreciat greşit distanţa.

Am păstrat tăcerea.

— Eşti bine?

— Sunt, am zis în cele din urmă.

Şi o parte din mine chiar gândea asta; m-am minunat că s-ar putea chiar să fie adevărat.

— Pare potrivit, a zis Leo.

— Cum adică?

— Ca soarta să intervină când n-o face nimeni altcineva.

Tăceam în continuare.

— Trebuie să închid, Leo.

— Hei, a zis şi a tăcut un pic. Mi-l imaginam trecându-şi mâna prin păr, cu o cană cu cafea alături. Ai vrea să cinăm sau aşa ceva? Avem un spectacol la...

— Leo, i-am rostit numele prelung şi blând. Nu ştiu.

— Bine, a zis, foindu-se stingherit. Ei bine, dacă te răzgândeşti...

— Trebuie să închid. Poate... nu ştiu.

Dacă era sortit să meargă lucrurile cu Leo, ştiam că vor merge, oricât de mult m-aş fi împotrivit sau ar fi insistat el.

Şi cu asta am închis şi mi-am descleştat mâna de pe marginea băncii, am închis-o şi am deschis-o până ce sângele a început iar să circule. După o vară plină de lume la The Cloisters, acum, la sfârşitul lui august, parcul era din nou liniştit. Fără grupuri tolănite pe pături, fără cititoare care îşi legănau sandaua pe vârful piciorului, cu gândul în altă parte, fără copii alergând după mingi. Eram singură, având ca tovarăşi doar briza dinspre Hudson şi zidul solid, de piatră, al muzeului The Cloisters, în spatele meu. Am observat că iarba începea să se usuce – înaltă şi cafenie, întocmai cum fusese în acea zi în Walla Walla. Tatăl meu ar fi fost bucuros să vadă tot ce realizasem aici.

M-am gândit la ziua aceea, la felul în care îmi spusese, apăsat şi sigur: „Nu-i vina ta”. Înainte să ajung la The Cloisters nu-l crezusem. Nu puteam. Aşa că am îngropat ruşinea şi pustiirea, şi vinovăţia cât mai adânc am putut, unde nu răzbăteau amintirile şi viaţa mea în Walla Walla, unde nu răzbătea nici măcar durerea mea. Însă vara spărsese totul şi-l adusese la lumină, şi aici, în soarele de la sfârşitul verii, puteam în sfârşit să văd adevărul. Tata avusese dreptate tot timpul. Nu fusese vina mea. Soarta îmi fusese

hotărâtă, avea să mă găsească, oricât de mult timp m-aş fi ascuns de ea.

În cele din urmă, am hotărât să nu ascult mesajele pe care mi le lăsase Rachel. Le-am şters, ca să nu fiu ispitită să mă întorc şi să-i ascult vocea, acea psalmodiere cadenţată. Am şters şi mesajele scrise, pentru că nu puteam suporta să le văd. Însă fotografiile le-am păstrat. Le-am lăsat în telefon ca să-mi pot aminti cum a fost vara, cum am fost noi, cum am fost eu înainte.

În seara aceea, înapoi în apartamentul lui Laure, după ce iubitul ei a gătit cina şi eu am şters farfuriile, mi-am scos laptopul din geantă şi l-am pus pe genunchi. Apoi am deschis articolul la care am lucrat cu Rachel şi am selectat numele ei. După un moment în care am privit numele ei evidenţiat, cu cursorul clipind la sfârşit, am apăsat pe „Delete". Apoi l-am trimis fără nicio clipă de şovăială. Cu mine ca autor unic.

Din geanta vârâtă sub canapeaua care îmi era şi pat am scos cutia de piele roasă înfăşurată în panglica verde şi am deschis-o. Înăuntru erau cărţile de tarot, pachetul întreg. Mi-am lăsat degetul să atingă cartea de deasupra, Îndrăgostiţii, şi să-i simtă istoria. Lumina a căzut pe inelul pe care mi-l cumpărase Rachel din magazinul lui Stephen, pe care îl purtasem de atunci încoace. L-am scos de pe deget şi am plecat din apartamentul lui Laure spre East River. Acolo, privind silueta clădirilor din Manhattan desenată pe cer, l-am aruncat în râul cu apă sălcie.

29

Articolul a apărut în decembrie. Deja aveam biroul meu în The Cloisters – cel mai mic, dar, oricum, era al meu. Iar când prima zăpadă a ars vârfurile ierburilor din Fort Tryon Park, nimeni nu-i

mai pomenea pe Rachel sau pe Patrick. Numai eu aveam să-mi amintesc fiecare amănunt din acea vară. Şi în fiecare primăvară avea să vină o seară, una singură, când mergeam pe jos spre casă pe străzile luminoase, lipicioase, din New York şi o adiere caldă îmi aducea înapoi totul. Chiar şi când am încetat să merg pe jos spre casă primăvara, acele adieri mă găseau – prin fereastră sau în curentul stârnit de un metrou care se apropia –, nepoftite, în nemişcare.

Datoram totul verii pe care ceilalţi abia aşteptau s-o uite. În martie au sosit cu zecile scrisorile de acceptare la programe doctorale, şi nenumărate facultăţi m-au invitat şi mi-au lăudat realizările. Articolul a fost apreciat de multă lume şi a primit recenzii generoase. Desigur, nimeni n-a pomenit respingerile mele anterioare. Ei – la fel ca mine – credeau că timpul petrecut la The Cloisters m-a remodelat. Într-adevăr, ştiu că a făcut-o. În ultimă instanţă, am hotărât să merg la Yale, nu pentru că era bântuit de stafia lui Rachel, ci pentru că era acolo Aruna, iar ea devenise, oricum, ceea ce aveam cel mai apropiat în acel moment de o „familie".

Luni în şir cărţile de tarot au stat în cutia lor nedeschisă, până ce Aruna mi-a sugerat să mă gândesc să le vând la Beinecke, într-o achiziţie privată, care ar înlătura discret problema provenienţei lor. Suma convenită a fost destul de mare ca să pot respira în New Haven, ştiind că nu trebuie să-mi iau servicii în plus sau împrumuturi pentru întreţinerea pe perioada doctoratului, poate şi după aceea.

În cel de-al doilea an la Yale am participat din nou la Simpozionul Morgan, de această dată având-o alături pe Aruna. Acolo l-am întâlnit pe Karl Gerber, custodele specializat în Renaştere a cărui absenţă m-a trimis la The Cloisters, la Rachel, la

Patrick, la umbrele trecutului meu. A fost blând şi amabil şi mi-a pus că îi pare rău de situaţia în care m-a pus fără să vrea.

— Dar, a zis pe când ne sorbeam pe îndelete cafeaua între conferinţe, am crezut că ai ştiut. Că o să fiu plecat. Plecarea mea a fost aranjată dinainte, desigur.

Şi m-a izbit gândul că poate Patrick pusese la cale gambitul. Că momentul despre care crezusem că este soarta, momentul în care bătuse la uşa lui Michelle, fusese, de fapt, aranjat. Poate că datorită numelui lui Lingraf pe cererea mea de înscriere.

— Patrick a aranjat totul? am întrebat.

— A, nu, a zis, cu vocea scăzută. Rachel a făcut-o. Ea a fost cea care m-a ajutat să obţin postul de vară la Carrozza Collection, în Bergamo. A zis că o să vii tu la The Cloisters. Era sigură de asta. Şi că se vor ocupa de tine. Ştii, era tare nerăbdătoare să vadă ce ai putut să înveţi lucrând cu Lingraf.

Mi-a oferit o ţigară. Am luat-o şi am tras adânc fumul în piept.

Până la urmă, Lingraf n-a trăit destul de mult ca să vadă articolul publicat, sau măcar vântul rece de iarnă care a năvălit dinspre Munţii Cascade în iarna care a urmat verii petrecute de mine la The Cloisters. A murit de un atac de cord acasă, în biroul său, la o lună după absolvirea mea. Avea optzeci şi nouă de ani. Aşa că n-aveam să ştiu niciodată dacă Rachel îl căutase, dacă el îi povestise despre mine, dacă în toate astea ea a perceput o ocazie, oricât de mică. O ocazie care avea să schimbe lumea ei şi pe a mea într-un mod irevocabil.

Trecutul, acum ştiu asta, ne poate spune mai multe decât viitorul. A fost o lecţie pe care am învăţat-o încă dinainte să pun piciorul în The Cloisters. Să ştiu că acea zi, acea fâşie de asfalt, aveau să mă schimbe pentru totdeauna. Şi, deşi cărţile de tarot îmi spuseseră atât de multe, tot mai erau lacune. Aşa am aflat,

cercetând microfişe la New York Public Library, că părinţilor lui Rachel le plăcea să navigheze cu bărci Laser. Ambarcaţiuni înguste, puţin adânci, foarte apreciate în regate. Însă la aceste bărci apăreau uneori probleme, din cauză că aveau în cocă două dopuri pentru scurgere: unul la pupa, care, dacă nu era pus, făcea barca să se scufunde imediat, şi altul în cabină, care făcea barca să se scufunde mai lent.

A reieşit că accidentele de navigaţie pe Long Lake erau foarte obişnuite, însă înecurile erau rare. Din această cauză investigarea morţii părinţilor lui Rachel şi a supravieţuirii ei miraculoase a ocupat poliţia şi jurnaliştii din Johnsburg luni în şir. Cea mai mare întrebare era: Cum se face că al doilea dop, cel care ar fi trebuit să fie în cabina bărcii, a ajuns în gunoiul restaurantului în care cinaseră în seara aceea Rachel şi părinţii săi?

Poliţiştii, fireşte, au interogat toată lumea. Însă nici angajaţii, nici clienţii nu-şi aminteau să fi văzut pe cineva urcând în barca lor, amarată la pontonul de lemn, pe care vântul şi valurile o izbeau de amortizoarele de plastic – în afară de Rachel, desigur. Cu foarte puţine informaţii în privinţa motivului şi fără martori, în cele din urmă poliţiştii au abandonat cercetarea. O hotărâre impulsionată, fără îndoială, de intervenţia avocatului familiei Mondray, care a cerut într-un jargon avocăţesc ferm ca poliţia să-i dea timp familiei să jelească. La urma urmei, Rachel fusese şi ea o victimă a bărcii scufundate. Doar că ea fusese, cum avea să spună conducătorul anchetei, extrem de norocoasă.

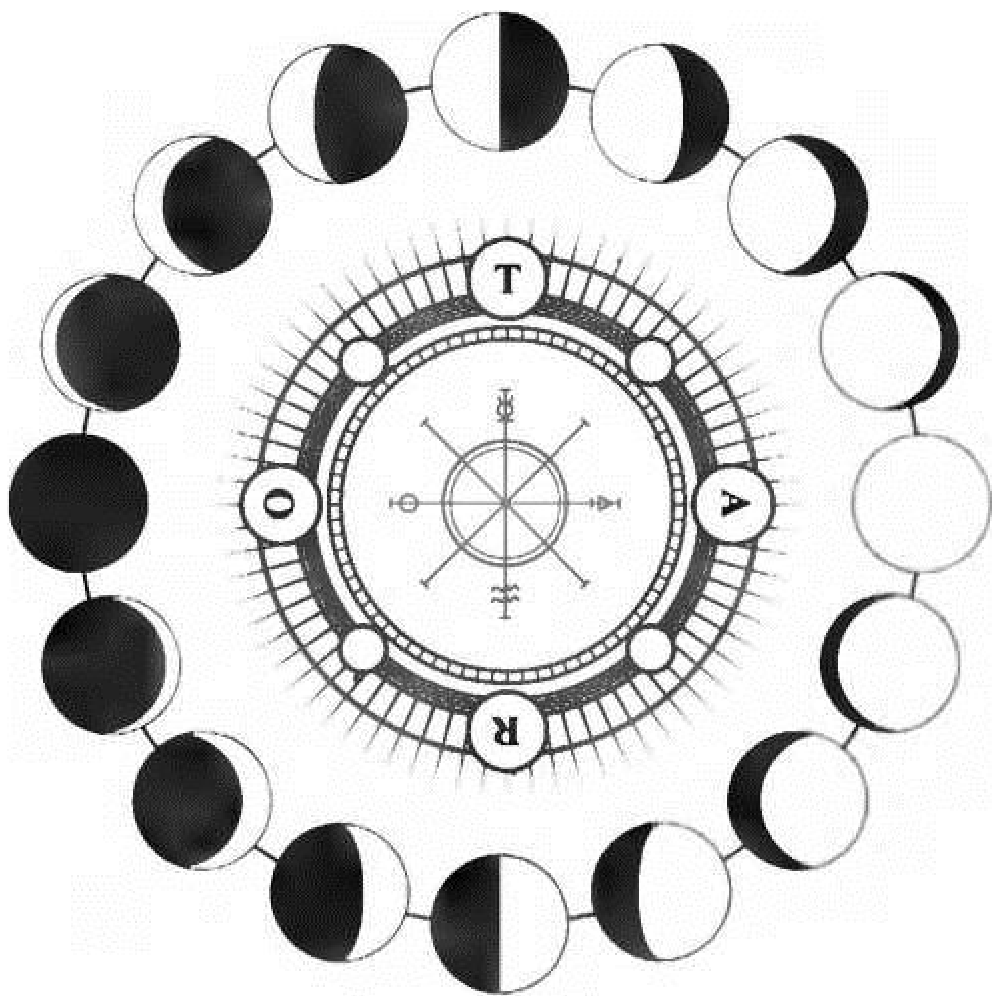
Noroc, probabil din cuvântul *Glück* din germana vorbită în Evul Mediu Clasic, înseamnă „providenţă” sau „întâmplare fericită”. Providenţă – doar un alt cuvânt pentru „soartă”. Rachel, ştiam, nu era dintre cei care cred în noroc. Şi puteam s-o văd, în vreme ce citeam articolul, cum scoate vestele de salvare şi le lasă în urmă, pe

ponton. Puteam s-o văd cum urcă în barcă aproape de sfârşitul cinei ca să scoată dopul din cabină. Accidentul avea peste tot amprentele lui Rachel. După calculele ei, o ştiam, încă mai erau destule şanse ca părinţii săi să supravieţuiască. Însă, cu un strop de noroc, ea avea să trăiască. Iar ei, nu.

A avut dreptate, aşadar, când a spus că suntem la fel. Însă eu aş fi dat orice să schimb soarta tatălui meu, a cărei autoare eram. Rachel, desigur, nu simţea o astfel de remuşcare.

Cărţile pe care le-am etalat în seara aceea la Long Lake mi-au spus cum se va sfârşi povestea lui Rachel, dar, în ultimă instanţă, îi lăsasem ei alegerea. În revărsatul lichid al zorilor, a doua zi dimineaţă, m-am dus la capătul pontonului, unde bărcile erau suspendate deasupra apei, cu catargele coborâte, cu pânzele strânse, şi m-am urcat pe fiecare, având grijă să nu le fac să se clatine şi să se desprindă. Am scos din cabine vestele de salvare şi dopurile, discuri mici de plastic pe care le-am vârât în buzunar. Le-am dus până în apartamentul lui Laure şi apoi, pe când mergeam spre casă după cină, cu vântul cald suflând dinspre East River, le-am scos din buzunar şi le-am lăsat să cadă pe asfalt.

Suntem, vedeţi voi, atât stăpânii sortii noastre, cât şi la cheremul moirelor – cele trei parce care ne ţes viitorul şi îl taie. Şi, chiar dacă încă mai cred că putem să controlăm lucrurile mărunte din viaţă, acele mici hotărâri care, puse cap la cap, dau lucrurile de fiecare zi, cred că, poate, forma generală a vieţii noastre n-o hotărâm noi. Acea formă ţine de soartă. The Cloisters m-a căutat şi mi-a dat soarta în acea vară. Dar acum, la fel ca Rachel, prefer să nu ştiu cum se termină povestea.

Ghidul lui Ann Stillwell de interpretare a cărţilor de tarot

Arcanele majore

#	Cartea tradiţională	Tarotul Ferrara (şi zeul roman asociat)	Semnul din Zodiac	Planeta care guvernează	Ilustraţia din Tarotul Ferrara	Sensul/interpretarea în poziţia normală	Sensul/i în poziţi
0	Nebunul (Prometeu)	Nusce	Vărsător	Uranus	Un bărbat îmbrăcat în haine simple, zdrenţuite. În loc să ţină o torţă, personajul ţine un baston aprins, ca Prometeu. Constelaţia Vânătorul este în spatele lui pe un cer portocaliu.	Începuturi şi căi noi. Poate să însemne un nou început, un nou proiect sau un act de credinţă. Cartea vesteşte schimbare şi poate să indice progres, creaţie, chiar magnetism.	Nechibz proiecte incompl Incapaci se dedi familiei Inconsec Nesupun comport imprude Indepen orice pr
1	Magicianul	Gusma (Minerva)	Gemeni	Mercur	O femeie în veşmânt alb, aşezată pe un tron de aur, ţinând o suliţă. Are pe cap coroană, iar de-o parte şi de alta sunt două bufniţe gemene. Pe cerul de un albastru strălucitor din spate se vede constelaţia	Intuiţie şi cunoaştere. Ritual. Obiectivitate şi dorinţă de comunicare limpede. Capacitatea de a fi translator între lumi sau oameni. Inteligenţă, viteză şi iscusinţă. Cartea simbolizează ingeniozitate şi căutare neabătută.	Ambiţii sau lipsă Eşti nep stai în p nou înce Instabili neastâm poate fi uneori superfic

2	Marea preoteasa	Trixcaccia (Diana)	Rac	Luna	Zeiţa Diana ca vânătorească, purtând o diademă cu luna, lângă un lac din care se adapă un cerb. Pe cer, în spatele ei, este constelaţia Racului.	Intuiţie şi un nivel profund de conştienţă. Empatică şi benefică, această carte poate să însemne şi pătrundere psihică. Poate să semnaleze capacitatea de a prevesti. De asemenea, poate să însemne tenacitate sau ataşament părintesc.	Neatenţ concent fi o natu sau irita blocând de a ved intra în propria Îndoială nelinişte indice l voia autocom
3	Împărăteasa	Trixmpera (Vesta)	Fecioară	Venus	Zeiţa Vesta în veşmânt alb, cu părul legat la ceafă, îngrijind focul dintr-o vatră deschisă. Dincolo de vatră e un măgar (simbol tradiţional al zeiţei), iar constelaţia Fecioara este pe cerul zilei.	Se alimentează din feminitate şi fertilitate. Imbold spre comportament matern (dar nu întotdeauna progenitură). Dorinţa de a fi de folos. Spirit practic, modest şi uneori discriminatoriu. Cartea semnifică îngăduinţă şi optimism, capacitatea de a cultiva.	Blocat r creativ, sau fizic de purita răzbuna sănătoas nesănăto scepticis Atitudin faţă de s alţii, în legătură domenii clasifica tradițion feminine căminul
4	Împăratul	Sarimpera (Apollo)	Berbec	Marte	Apollo cu arc şi săgeată, ţintind spre cer, direct în soare. Are pe cap cunună de lauri şi alături, un şarpe care înaintează prin iarbă. Constelaţia Berbecul este pe cerul de la începutul serii.	Conducere şi individualitate. Această carte, o figură paternă, poate să semnaleze independenţă şi simplitate. În cel mai bun caz, poate semnala o sursă de inspiraţie care ne va arăta curând sau o pasiune descoperită recent.	Meschin egoism. aroganţă să vadă preferân tratat cu excesivă când ast înşelător falsitate de nesta

5	Marele preot	Phantaiero (Jupiter)	Săgetător	Jupiter	Bărbat cu barbă aşezat pe un tron. În spate se ridică pe cer nori cumulus, iar el ţine în mână un fulger. Pe stema de pe tron sunt vulturi aurii, iar pe podiumul pe care stă se vede constelaţia Săgetătorul.	Valori spirituale. Tradiţie şi cunoaştere. Profeţia ca o aptitudine şi un drept. O carte care poate să semnaleze şi iniţiere delicată sau optimism viu. De asemenea, jovialitate.	Spirit au indepen Uneori t spre cev încreder Dorinţa răscula î structuri instituţii tradiţion (socială personal mement urmezi S Polară.
6	Îndrăgostiţii	Toresaman (Venus)	Taur	Venus	Imaginea lui Venus ca femeie cu păr lung, unduios, despuiată (Venus pudica), la malul mirii, în picioare pe o şuviţă de spumă, adusă la mal de două lebede. Pe cer este constelaţia Taurul, ilustrată cu stele de aur.	Alegere (a unui purtata, dar şi în viaţă). Însă şi dorinţa de a construi, de a stabiliza şi a susţine relaţii Simbol al răbdării şi chibzuinţei. Siguranţă în privinţa altora, încredere şi certitudine.	Divizare posesiv. asemene de letarg Şovăiala alegere, încetinit încăpăţâ
7	Carul	Culumcar (Mercur)	Ø	Mercur	Mercur cu aripi la picior pe un car care trece printr-o zonă deschisă a deşertului egiptean. Carul este tras de cai negri înaripaţi.	Avânt, viteză şi libertate de mişcare. Efort intens şi stăruitor pentru atingerea unei ţinte. Cartea simbolizează, de asemenea, nevoia de a fi conştient de calea din faţă. Este vorba despre conducere şi făurirea căii.	Avertism lucrurile prea rep Semnal garantat lent, chi chiar o r traiector interpret semnal s oprire ca interpret conjunc celelalte etalate.

8	Justiţia	Tttiagiu (Iustitia)	Balanţă	Uranus	O femeie în veşmânt larg, încins cu sfoară aurie, care ţine o balanţă. Nu este legată la ochi, ci vede totul. Greutăţile de pe talere sunt perfect egale.	Corectitudine şi armonie. Capacitatea de a vedea adevărul, în ciuda încercărilor de a-l ascunde. Idealism şi capacitatea de a fi plin de tact şi sincer. Cartea, fermă și decisivă, indica iscusinţa sau disponibilitatea de a negocia obiectiv şi cu compasiune	Un adev sau tăin unui fel imixtiun făţărnici justiţia e simboliz femeie l ochi, do răsturna aşa. Este avertism totul est
9	Eremitul	Mitaere (Chiron)	Ø	Chiron	Imaginea unui centaur (Chiron), singur, care are un baston pe umăr. În peisajul din spatele lui nu se văd decât un lanţ muntos şi o peşteră, semnalându-i statutul de pustnic.	Întoarcerea spre sine sau călătorie interioară. Nevoie de singurătate şi contemplare. Simbol că este nevoie de cercetare mai profundă.	Izolare. de priete sau obli Refuzul la sine s care cug mult la s
10	Roata destinului	Tunător (Fortuna)	Leu	Jupiter	Femeie înaripată, eu rochie albastru-închis, ţinând o roata de care sunt legate patru personaje. Ea învârte roata după bunul plac, cel mai nenorocos personaj este jos.	Cartea sorţii şi norocului. Semn de fericire şi noroc, al alesului în dragoste, în viaţă sau la muncă. O carte foarte puternică, însemnând şi o schimbare bruscă, neaşteptată, care este inevitabilă, predestinată şi deja menită.	Neşansă cărţii ră este pers partea d Înseamn însă nu-pierdut, roata se iar, şi ca să semn urcarea.

11	Puterea	Tudoza (Hercule)	Ø	Soarele	Hercule cu pieptul dezvelit stă lângă un leu culcat care îşi mişcă nervos coada. Lângă ei este o forjă a cărei căldură este vizibilă, în ciuda soarelui înălţat în crucea cerului.	Hotărâre şi voinţă crâncenă. Tenacitate şi tărie. Actul de a descoperi motivaţie şi forţă fundamentală. Cartea semnalează puterea din interior, nu din exterior. Nu trebuie să se limiteze la percepţia fizică a puterii.	Vulnera Incapaci pune în schimba Impresia împiedic restricţi feluri de evenime căi din j poate să frustrare de puter
12	Spânzuratul	Endoappe (Neptun)	Peşti	Neptun	Îl înfăţişează pe Neptun sub apă, ţinând un trident. Este încercuit de un banc de peşti. În adâncurile din spatele lui se vede constelaţia Peştii.	Sugestiv, poetic, stare de suspensie. Cartea semnalează în mod liric un moment de respiro, cugetare şi sugestibilitate. Cartea se schimbă odată cu curenţii. Este pozitivă, semnalând imaginaţie şi visare, sau faptul că eşti nepregătit să fii în lume sau să fi practic.	Instabil, pe altă l Împotriv maree şi poate să instabili refuzul împăca mai pro de a le î asemene poate să o fragili sau voin
13	Moartea	Mors (Orcus)	Scorpion	Pluto	Personajul Orcus stă pe un tron. Lângă el stă o hidră cu trei capete. Peisajul este pustiu şi întunecat, semnalând noaptea veşnică. Singura lumină vine de pe cer, de la constelaţia Scorpionul, a cărui coadă lungă mătură zarea.	Transformare şi tranziţie. Calitatea unui fenix care se înalţă din cenuşă. De asemenea, ca parte a acestei transformări, pierderea lucrurilor familiare. Scufundarea în ceea ce este nou, uneori incomod. Intensitate şi pătrundere. O carte care semnalează schimbarea anotimpurilor.	Stagnare Amărăc cruzime schimbă creşteri. Invidios sau bănu Încăpăţâ împinsă primejdi Răzbuna ranchiun

14	Cumpătarea	Tiatemper (Virtus)	Ø	Venus	După Aristotel, cumpătarea era cea mai importantă dintre toate virtuţile. Cumpătarea este înfăţişată aici în fruntea virtuţilor, îmbrăcată în rochie albă, turnând apă dintr-un urcior într-o cupă.	Moderaţie şi armonie. Nevoie de a vedea amândouă părţile, de a echilibra dorinţele şi nevoile. Şi prin asta, de asemenea, amestec şi alchimie. Capacitatea de de a alătură două elemente disparate, făcându-le compatibile.	Exces indulger rigiditat Dezacor încordar blocaj. Incapaci amestec turna ap urcior. Î progresu Incapaci aduce pa a lucra c
15	Diavolul	Bolusdia (Janus)	Ø	Pluto	În acest caz, diavolul ia forma lui Ianus, zeul cu două feţe. Ianus îşi arată amândouă feţele. Pe o parte a cărţii sunt lumină şi bucurie, pe cealaltă sunt întuneric şi tristeţe. Ianus stă sub o arcadă de la marginea pământului.	Tabuul. Înlănţuire, restricţie, eşec. Devii cu uşurinţă fascinat sau obsedat de alţii. Pasiune şi sălbăticie. Un spaţiu în afara interacţiunilor umane sau locuinţelor, reale sau imaginare. Sexualitate.	Eliberar intermed haosului Şmeche Capacita vedea şi recunoa reală a f înlănţuir restricţie Nelinişt de a înfr întuneca ta.
16	Turnul	Restor (Vulcan)	Ø	Soarele	La poalele turnului vedem un bărbat cu barbă stând în picioare şi lucrând la un foc. Totuşi, focul a cuprins clădirea şi cerul din spate e întunecat.	Schimbare neprevăzută sau bruscă. Răsturnare. Îndepărtarea de vechile feluri de a gândi, relaţii sau interese, sau abandonarea lor. Limpezime încrâncenată sau rebeliune. O plecare dramatică.	Semnal vremea reconstr perioadă reflecţie construc Avertiza există o la schi nu-i ne Întemni

17	Steaua	Ellast (Aurora)	Ø	Venus	O femeie îmbrăcată în rochie albastru-închis stă pe un glob suspendat pe cerul zorilor. Întinde o mână în sus spre singura stea care a mai rămas pe cerul albastru	Speranţă şi înnoire. Inspiraţie. Iluminare personală sau divină. Împlinire la un nivel profund şi puternic. Senzaţie de linişte. Cartea poate să semnaleze ape line în viaţa personală, profesională sau emoţională.	Pesimis scepticis Pierdere legate d lumea d de tine î Alienare impresia incompe stângaci că eşti n sau neim
18	Luna	Nalu (Luna)	Ø	Luna	O femeie în veşmânt alb ţine în palmă o semilună şi e suspendată pe cerul nopţii. Deasupra ei se vede un cerc de luni, semnalizând că sunt vizibile toate fazele.	Spaimă sau iluzie. Amăgire. Nu totul este aşa cum pare, iar adevărul este ascuns. Această carte este o avertizare. O indicaţie că există falsitate, viclenie sau făţărnicie în sfera ta de influenţă. Poate fi în legătură cu cei de care te înconjori sau intern, psihic.	Impresia recunoş sau vicle Mici gre neimpor care este treci. Ca răsturna însemne străduie asimilez în viaţă identitat mement notezi v
19	Soarele	Los (Sol)	Ø	Soarele	Un amoraş ţine soarele sus pe bolta aurie. Nu este reprezentarea tradiţională a soarelui, ci un copil. Are ca singur veşmânt un norişor. Deasupra soarelui zboară un vultur alb, emblema familiei d’Este.	Pozitivitate, succes, abundentă. O revenire glorioasă. Împlinirea dorinţei sau satisfacţie. Cartea semnalează iminenţa unei schimbări pozitive, dacă nu s-a petrecut deja. Semn de reînnoire sau de dezvăluire. Împlinire profesională.	Pesimis nejustifi Incapaci vedea v judecată Un ave nu treb încrezi tale, pe în înt amânare succesul

20	Judecata	Ciumguidi (Ceres)	Ø	Pământul	Judecata este reprezentată de Ceres, care stă într-un lan auriu finind într-o mână un snop de grâu şi în cealaltă, o seceră. Deasupra ei, pe cer, se vede Luceafărul de dimineaţă.	De evaluare, inventariere. Estimare. Limpezime perspicace. Poate să semnaleze iertare în urma deliberării. O eliminare a conflictelor personale, fie cu tine, fie cu alţii.	Blocaj incapaci vedea Orbire. te a creştere, ai fost transpui Refuzul înfrunta începe schimba
21	Lumea	Domun (Saturn)	Capricorn	Saturn	Un bărbat cu barbă stă în picioare, ţinându-şi într-o mână copilul, cu gura ca o gaură neagră căscată. În spatele lui este lumea în miniatură, însă este o lume antediluviană. Lumea din momentul de după despărţirea cerului de pământ.	Desăvârşire, impresia că s-a închis cercul. Semn de perseverenţă şi ambiţie. Semnal că ai datoria să închei un capitol. Senzaţie de uşurare, dar şi de Caracter practic, de frugalitate. Triumf şi succes în planurile personal şi profesional.	Nu ajungi desăvârş de ins încetine Din câ impresia severita sau fa Semn vremea regăseşt concent ar pute rătăcit.

Arcanele minore

Nota bene: Cărţilor răsturnate din arcanele minore trebuie să li se dea semnificaţiile opuse celor arătate mai jos.

CARTEA	SPADE (raţiune, comunicare: aer)	BÂTE (creativitate, acţiune: foc)	CUPE (emoţie, intuiţie: apă)	MONEDE (caracter material, succes: pîmânt)
AS	Claritate.	Creaţie.	Intimitate.	Prosperitate.

UNU	Hotărâre. Forţă. Triumf.	Început O iei de la capăt. Aventuri sau iniţiativă.	Abundenţă. Fertilitate. Împlinire.	Perfecţiune. Prosperitate. Euforie. Mare avere.
DOI	Echilibru, însă, în cazul unei tensiuni, impas.	Călătorie. Curajul de a te aventura pe căi noi.	Parteneriat emoţional. Legături cu cineva. Uniune.	Ocupaţie. Semnalează mânuire iscusită a cuvintelor. Traducere şi comunicare.
TREI	Dezamăgire. Respingere. Despărţire sau trădare.	Comerţ. Pragmatism sau cunoştinţe folositoare. Competenţi specializată.	Hotărâre. Concluzie. Încheierea unui capitol. Sărbătorire.	Măiestrie. Competenţă artistică sau creativă. Recunoaştere sau laude.
PATRU	Odihnă. Umplerea fântânii. Retragere. Izolare.	Stabilitate. Armonie romantică. Tihnă şi desfătare.	Aversiune. Dezamăgire. Incapacitatea de a depăşi sau de a trece prin ceva.	Spirit posesiv. Colecţionare obsesivă. Zgârcenie.
CINCI	Cucerire. Înfrângere. Egoism.	Conflict. Concurenţă. Rivalitate sau invidie.	Instabilitate emoţională. Pierderea prieteniei. Legătură incompletă.	Pierdere financiară sau ruină. Sărăcie. Necaz sau nesiguranţă.
ȘASE	Etapă de tranziţie sau călătorie.	Cucerire. Triumf. Atingerea unui scop.	Amintire. Experienţe trecute. Nostalgie, uneori copleşitoare.	Filantropie. Milă. Generozitate. Impulsul de a dărui.
ȘAPTE	Perseverenţă. Tărie. Capacitatea de a face faţă.	Succes. Victorie, în ciudă obstacolelor. Câştigarea negocierilor.	Incapacitate de a concretiza o pasiune. Aşteptări nerealiste. Visare cu ochii deschişi.	Ingeniozitate. Inventivitate. Câştig. Descoperirea unei comori.
OPT	Conflict. Îngrădire. Harababură.	Activitate rapidă. Graba spre un ţel.	Abandonarea efortului. Lăsare în urmă. Plecare.	Meşteşug sau abilitate. Ucenicie. Lucru de mână. Hărnicie.
NOUĂ	Disperare. Durere sufletească. Nelinişte.	Speranţă. Vigilenţă. Tărie de caracter. Conştientizare.	Abundenţă. Succes material sau victorie. Câştig.	Prosperitate. Împlinire. Prudenţă. Confort material.
ZECE	Nenoroc. Înfrângere. Pierderea energiei.	Povară. Responsabilitate. Impresia de presiune mare.	Armonie în familie. Mulţumire. Virtute.	Moştenire materială. Moştenire spirituală. Abundenţă.

VALETUL	Curios şi iscoditor. Intuiţie şi discreţie.	Loialitate. Semn de veşti importante. Transmiţător de semnale.	Surpriză. Veşti bune. Ofertă de servicii sau sprijin.	Studiu. Bursă. Reflectare. Dorinţă de învăţătură sau cunoaştere.
CAVALERUL	Capacitate şi iscusinţă. Uneori, impetuozitate.	Pasiune. Poftă trupească. Este în largul său cu ce nu cunoaşte.	Ocazie sau sosire. O nouă abordare sau este abordat recent.	Metodic şi prevăzător. Persistent. Competent
ÎMPĂRĂTEASA	Percepţie. Spirit pătrunzător	Exuberanţi şi entuziasm. Farmec personal.	Devotată. Căldură. Intuiţie feminină.	Prosperitate. Lux. Opulenţă şi generozitate.
ÎMPĂRATUL	Stăpânire de sine, lucid, autoritar. Experimentat. Inteligenţă.	Vizionar. Maturitate. Spirit întreprinzător.	Echilibru emoţional. Sfaturi bune. Profesionalism.	Serios. De încredere. Se îngrijeşte de ceilalţi. Rezultate profesionale

Mulţumiri

Mai întâi, mulţumiri lui Sarah King, care a citit primele capitole ale unui proiect stufos şi a insistat că este ceva acolo. (Şi apoi a citit cu entuziasm nenumărate variante!) Această carte n-ar fi existat fără tine.

Lui Natalie Hallak, redactoarea mea, ale cărei viziune şi entuziasm pentru această carte au fost neclintite. Mulţumesc! Lucrul cu tine a fost un curs de masterat despre cum să duci o poveste de la bună la grozavă, şi îţi rămân recunoscătoare pentru că ai insistat cu blândeţe, neobosită, să merg mai departe. Agentei mele, Sarah Phair, ale cărei sfaturi înţelepte şi minte limpede sunt întotdeauna un loc de refugiu: m-ai convins să-ţi arăt o primă variantă a acestei cărţi şi de atunci încoace ai luptat neobosită pentru ea. Îţi mulţumesc pentru că pui acea uriaşă energie a Fecioarei în tot ce faci!

De asemenea, mulţumiri celor două influenţe de la începuturile acestei cărţi (cu toate că niciunul dintre noi n-a ştiut asta în acea

vreme) – Herb Kessler şi Josh O'Driscoll. Acum mulţi ani m-aţi lăsat să asist la colocviul vostru medieval. Toată ciudăţenia pe care am văzut-o acolo a ajuns să fie sămânţa acestei cărţi. Şi, Josh, Instagramul tău a fost crucial.

Mulţumirile nu sunt complete fără să mă adresez celor care mi-au răbdat vitejeşte de-a lungul anilor numeroasele pasiuni – părinţii mei. Niciodată n-aţi dat vreun semn de surprindere când v-am spus ce chestie fistichie am de gând să fac. Şi mi-aţi întâmpinat faza de scriitoare cu acelaşi entuziasm şi sprijin ca pe tot ce venise înainte. Mereu aţi făcut totul să pară posibil, şi acesta este un cadou minunat pentru un copil. Amândoi sunteţi, pe scurt, cei mai buni. Mulţumiri, de asemenea, lui Bet şi Wade pentru că mi-au insuflat iubirea pentru artă. Şi lui David, Karen şi Aiais, vă mulţumesc că mi-aţi vorbit la nesfârşit despre cărţi. Mulţumesc întregii mele familii extinse – sunt atât de norocoasă că vă am!

Însă nimeni n-a auzit mai mult de această carte decât Andrew Hays, ale cărui răbdare, dragoste, creativitate, înţelepciune, talent, bună dispoziţie şi blândeţe sunt temelia vieţii noastre. Fără tine nimic n-ar fi atât de distractiv, strălucitor sau plin de bucurie. Ador să locuiesc cu tine în umbra muntelui care ne-a adus la un loc. Şi câinelui nostru, Queso, care ne ţine tovărăşie în vreme ce scriem. Eşti un băiat tare bun. Te iubim.